A sepia-toned photograph of a classical building facade. The image is oriented vertically but appears to be a horizontal scene rotated 90 degrees clockwise. It shows a balcony with a decorative wrought-iron railing, a large arched doorway, and a prominent statue of a man's head and shoulders. The building has classical architectural details like columns and decorative moldings.

ZBORNİK
OSREDNJE KNJIŽNICE
SREČKA VILHARJA
KOPER

KAZALO

ZBORNIK

"OSREDNJE KNJIŽNICE SREČKA VILHARJA KOPER"

Mila Saloman: O slovenskem in slovenskim jeziku ... 37
Marek Rogač: Uvodna proza ... 46
Viktorija Radojevič: Ploščica ... 48
Mila Saloman: Razgovor s ... 52
Ljuba Vrabec: Sestri ... 56
Alber Fink: Popoln ... 60
Alber Fink: Bibliografija koper ... 64
Mila Saloman: Prejeto ... 128
Vilma Koper: ... 132

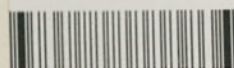
+ 1x
(ma 02)

KOPER 1985

D

19974 17/a
Zbornik Osrednje

298506666

COBISS a

SIK KOPER - BIB CAPPODISTRIA

UDK: 027.5 (497.12 Koper)

N 6669/85

	str.
Uvod	3
Intruduzione	3
Duša Krnel-Umek: Pregled dejavnosti knjižnice	5
Roman Savnik: Zbirni center knjig v Portorožu	16
Marjan Vode: Spomini na obdobje 1955 -1958	18
Andrej Jelačin: Od Študijske in Ljudske do Osrednje knjižnice Koper	21
Milka Gregorič-Bratina: Spomini knjižničarke	24
Vilma Krapež: Sodelovanje s knjižnicami in sorodnimi ustanovami	28
Miša Šalamun: O časopisnem in domoznanskem oddelku ter o bibliografski dejavnosti v koprski knjižnici	37
Maruša Regent: Uvedba prostega pristopa v Osrednji knjižnici	46
Viktorija Radojevič: Pionirska knjižnica	48
Miša Šalamun: Razstavna dejavnost knjižnice v Kopru	58
Ljuba Vrabec: Seznam razstav	64
Alojz Fink: Popis knjižnic v občini Koper	80
Alojz Fink: Bibliografija koprskih zaključenih zbornikov in revij	89
Miša Šalamun: Pregled italijanskih periodik, tiskanih v Kopru v letih 1945-1960	116
Vilma Krapež: Seznam delavcev koprške knjižnice	120

UVOD

Zamisel o zborniku je zrasla iz želje kolektiva, da bi svojo dejavnost bolje predstavil javnosti. Knjižnica je do sedaj izdala že šest publikacij, v katerih je predstavila bodisi knjižničarsko ali bibliografsko dejavnost.

Ob odprtju prenovljene knjižnice 29. 11. 1979 je izšel spominski zbornik, ki je bil posvečen dolgoletnemu ravnatelju Srečku Vilharju, po katerem se je tedaj poimenovala. V zborniku je prikazano življenje in delo Srečka Vilharja, delo knjižnice in njeno gradivo v preteklosti do leta 1954. Le pregledno je bilo predstavljeno njeno delovanje od tedaj dalje, zato pričujoči zbornik podrobneje prikazuje vso raznoliko dejavnost, ki jo knjižnica opravlja.

Knjižnica se je v preteklosti srečevala s številnimi težavami, gmotnimi, prostorskimi in kadrovskimi, ki pa niso zavrle njenega razvoja. Poslanstvo knjižnice je bilo in je bogatiti z dobro leposlovno in strokovno knjigo čim širši krog bralcev in s kulturnim poslanstvom prispevati k sožitju slovenske in italijanske narodnosti na tem ozemlju.

Duša Krnel - Umek

INTRODUZIONE

L'idea di un'antologia è nata dal desiderio del collettivo di presentare la propria creatività al pubblico nel migliore dei modi. La biblioteca, fino ad ora, ha già curato sei pubblicazioni, nelle quali presentava la sua attività bibliotecaria o bibliografica.

All'apertura della sede rinnovata della biblioteca, il 29 novembre 1979 venne pubblicata un'antologia dedicata a Srečko Vilhar, per lunghi anni responsabile della biblioteca e del quale questa istituzione ha anche assunto il nome. Nell'antologia viene illustrata la vita e l'opera di Srečko Vilhar, l'attività della biblioteca, i suoi materiali passati, fino all'anno 1954. Dato che la sua attività da allora in poi è stata trattata in maniera sommaria, ora, con questa antologia si vuole fornire ulteriori delucidazioni riguardanti la svariata attività svolta.

La biblioteca, in passato ha dovuto affrontare molte difficoltà dovute alla mancanza di mezzi, di spazio e di quadri adeguati, difficoltà che non hanno frenato il corso del suo sviluppo. Compito della biblioteca è di arricchire con opere letterarie e volumi di contenuto tecnico una cerchia quanto più vasta di lettori nonchè con la sua missione culturale contribuire alla convivenza delle nazionalità slovena e italiana in questa regione.

Duša Krnel - Umek

PREGLED DEJAVNOSTI KNJIŽNICE

Duša Krnel-Umek

ORGANIZIRANOST, USMERITVE IN NALOGE

Osrednjo knjižnico je ustanovil kot Mestno knjižnico z nalogami študijske in ljudske knjižnice Mestni ljudski odbor Koper 20. 10. 1951 na pobudo Vojne uprave jugoslovanske cone Svobodnega tržaškega ozemlja in Istrskega okrožnega ljudskega odbora. Potreb nove knjižnice, ki so bile prostorske, kadrovske in gmotne, so se zavedali že od začetka, zato je časopisni poročevalec zapisal; "Zaradi važnosti koprške knjižnice smo mišljenja, da morajo njeni lastniki, to je občinski ljudski odbor v Kopru, resno premisliti na vse te potrebe in ustreči zahtevam časa, kajti le z razvito kulturo bomo zmogli ogromno nalogo, ki jo je začela naša ljudska revolucija: zgraditev socializma."¹

Leta 1956 sta bili ustanovljeni Študijska in Ljudska knjižnica, ki sta prevzeli knjižnični sklad in opremo Mestne knjižnice. Študijska knjižnica je imela "kot kulturno - prosvetni proračunski zavod Okrajnega ljudskega odbora Koper" naslednje naloge:

- a) da načrtno zbira in urejuje vse publikacije, ki se nanašajo na območje okraja Koper, in druge publikacije, ki so splošnega študijskega značaja;
- b) da preučuje kulturno in občo problematiko okraja Koper v preteklosti in sedanjosti;
- c) da posreduje bralcem zbrano gradivo in znanstvena dela in jim daje potrebne informacije o posameznih študijskih vprašanjih.

Glede posebne usmeritve knjižnice sta bila dva koncepta. Po prvem naj bi zbirala vsa istrska dela v posebni zbirki, po drugem pa naj bi zbirala literaturo o jadranskem vprašanju, tako da bi nudila podlago za "drugi Jadranski inštitut".²

Notranjo ureditev knjižnic je podrobneje določal predlog Pravilnika, ki je bil sestavljen 1956. leta. Naloga knjižnice je bila:

- "a) da načrtno zbira in urejuje vse publikacije, ki se nanašajo na območje okraja Koper in obmejnega področja, ter druge publikacije, ki so splošnega študijskega značaja,
- b) preučuje kulturno in občo problematiko okraja Koper v preteklosti in sedanjosti,
- c) da posreduje bralcem zbrano gradivo in znanstvena dela in jim daje potrebne informacije o posameznih študijskih vprašanjih."

Tem zahtevnim nalogam primerno je bila zastavljena ureditev oddelkov: administrativni, katalogni (z glavnimi in pomožnimi katalogi), časopisni, bibliografsko - znanstveni ("z bibliografijo del in člankov, ki obravnavajo probleme Istre in Slovenskega Primorja ter obrobni območij in preučujejo njihovo problematiko v sedanjosti in preteklosti"), čitalnico, knjigovoznico in skladišča.

Vsa pomembna vprašanja v knjižnici: nabavo knjižničnega gradiva, organizacijo dela, pravilnike, delovne in finančne načrte ter poročila je obravnaval sedemčlanski upravni odbor, ki so ga sestavljali 1956. leta upravnik in predstavnica knjižničnih delavcev, dva profesorja Slovenske gimnazije, predsednik Okrajnega sodišča, upravnik Okrajnega muzeja in agronom pri Okrajni zadružni zvezi v Kopru.

Ustanoviteljske pravice do knjižnice so se prenesle 1958. leta na Občinski ljudski odbor Koper, kar je povzročilo velike težave pri financiranju. V vlogi knjižnice na Občinski ljudski odbor - Oddelek za prosveto 8. 6. 1959 piše: "Položaj v Študijski knjižnici je zaenkrat tak, da ne nudi jamstev za njen uspešen razvoj. Letošnje spremembe so omajale temelje, na katerih sloni ta knjižnica. Ob priliki krčenja njenega proračuna je bilo rečeno, da ObLO ne more dati zanjo toliko kakor lani. Tak ukrep se lahko sprevrže v likvidacijo. Če ObLO ne misli na to (tako tudi bo!), nastane vprašanje, kakšno pomoč lahko nudijo knjižnici OLO Koper in republiški forumi."³

Kljub prizadevanju vodstva so ostajala gmotna, prostorska in kadrovska vprašanja v

naslednjih letih nerešena. Očitek, "da UO ni užival take avtoritete, da bi knjižnici kjerkoli izvojeval vsaj najnujnejše za njen normalni razvoj in normalno poslovanje...", ne kaže na bistvo problema, ki je bil v odnosu širše skupnosti do te pomembne ustanove. "Dogaja se, da Študijska knjižnica prejema že štiri leta nekoliko več sredstev za osebne izdatke, da pa po drugi strani sredstva za funkcionalne izdatke stalno padajo. Iz tega sledi, da je Študijska knjižnica komaj še kos nalogam, ki so se v zadnjih letih močno povečale."⁴

Zato je naletel na odpor tudi predlog o združitvi Študijske in Ljudske knjižnice, ki ga je obravnaval svet knjižnice 21. 3. 1962: "Študijska knjižnica ima le malo skupnega z Ljudsko knjižnico... Z eventualno združitvijo obeh knjižnic ne bi mogli v Ljudski knjižnici izvršiti nikakršnih redukcij (glede kadrov)... Naročanje knjig poteka po različnih kriterijih... Svet ne najde niti enega trdnega argumenta, ki bi govoril za to, da bi navedeni knjižnici od združitve imeli kake koristi..."⁵

Težak položaj knjižnice tudi ni dovoljeval razširitve dejavnosti, zato je predlog Kluba pomorščakov LRS - Podružnica Koper Okrajnemu ljudskemu odboru Koper 24. 6. 1960 za ustanovitev posebnega oddelka v Študijski knjižnici ostal le na papirju. Oddelek naj bi se ukvarjal znanstveno s pomorskimi problemi, predvsem naj bi zbiral pomorsko literaturo, zato naj bi imel posebnega delavca, kar bi bila podlaga za nastanek slovenskega pomorskega inštituta. Knjižnica je tedaj nasloвила na Okrajni ljudski odbor vlogo za dodelitev dodatnih sredstev za nakup literature o pomorstvu.

Delo knjižnice so določala Pravila iz leta 1962:

a/ Splošne naloge

6. čl.

Študijska knjižnica:

- a/ zbira, strokovno obdeluje in hrani knjižnično gradivo;
- b/ omogoča uporabo knjižničnega gradiva občanom, zavodom in organizacijam;
- c/ pomaga bralcem pri razvijanju njihove splošne in strokovne izobrazbe;
- d/ nudi pomoč pri znanstvenem in umetniškem delu;
- e/ opravlja informativno in dokumentacijsko službo za znanstveno in strokovno delo, sodeluje pri sestavljanju centralnih katalogov;
- f/ občane seznanja s knjižničnim gradivom s prirejanjem razstav, kulturnih prireditev, izdajanjem katalogov in drugih publikacij;
- g/ skrbi za napredek knjižničarske službe in sodeluje z drugimi organi in zavodi zaradi čimbolj smortne uporabe knjižničnega gradiva.

b/ Posebne naloge

7. čl.

Študijska knjižnica:

- a/ nudi kot matična knjižnica strokovno pomoč vsem knjižnicam na svojem območju s tem, da organizira in pomaga pri ustanavljanju knjižnic; pospešuje knjižničarsko službo in stroko; posreduje izposojno knjižničnega gradiva; opravlja registracijo knjižnic na svojem območju in vodi evidenco njihovega knjižničnega gradiva;
- b/ posveča posebno skrb zbiranju knjižničnega gradiva v zvezi s problematiko svojega območja, ne glede na jezik, v katerem je pisano, in na isti način zbiranju gradiva o problematiki slovenskega obalnega ozemlja, Trsta in na splošno o problematiki zamejskih Slovencev pod Italijo;
- c/ sistematično zbira tudi italijanska leposlovna, strokovna in znanstvena dela, ki naj bi služila zlasti občanom italijanske narodnosti, na splošno bralcem, ki poznajo italijanski jezik in pa srednjim in višjim šolam slovenskega obalnega ozemlja;
- d/ posveča posebno pozornost tudi zbiranju tiska po terenu, s čimer dopolnjuje zlasti slovensko periodiko, ki je bila uničena pod fašizmom. Pri tem se poslužuje fotografiranja in mikrofilmanja.

V naslednjih členih so pravila določala financiranje, premoženje, organe upravljanja, svet knjižnice, delo upravnega odbora, upravnika in strokovnega kolegija, niso pa govorila o notranji organizaciji knjižnice.

Položaj knjižnice so obravnavali slovenski knjižničarji na posvetovanju v Kopru 1964. leta, kjer so sprejeli sklepe in priporočila, ki so se nanašali na matično dejavnost. Ugotovili so, da je knjižnica pokazala "dovolj zavzetosti za reševanje lastnih problemov: prostor, kadri, prenzka sredstva, da pa je pomanjkljivo razvila matično službo. Glede na majhen teritorialni obseg občin bi lahko knjižnica vsaj začasno prevzela matično službo za ves obalni pas (občine Koper, Izola in Piran). Zlasti, ker je delovala v Kopru tudi Ljudska knjižnica in bi v sodelovanju z njo lahko prevzeli to nalogo."⁸

Knjižnica je svojo dejavnost razširila na podeželje, ko je prva v Sloveniji kupila bibliobus. Potujoča knjižnica je začela obiskovati februarja 1973 vsakih 14 dni 83 vasi in zaselkov v koprski, izolski in piranski občini in 3 vasi v sežanski občini. Leta 1975 je razširila mrežo izposojevališč še na 20 krajev v sežanski in bistriški občini.

V letih 1973 in 1974 so potekale priprave na združitve Študijske in Ljudske knjižnice, ki je bila izpeljana 1. 1. 1975. Po združitvi je imela knjižnica: oddelek za obdelavo tiska, študijski, domoznanski in ljudski oddelek, potujočo knjižnico in upravo. Oddelek v Smedeli je bil odprt 27. 12. 1976.

Po pravilniku o organizaciji in sistemizaciji nalog 1978. leta je imela knjižnica oddelke za: organizacijo in pospeševanje knjižničarstva (nezaseden), dopolnjevanje knjižničnega gradiva, obdelavo knjižničnega gradiva, domoznanski oddelek in posebne zbirke, oddelke za delo z bralci na Trgu revolucije 1, v Verdijevi ulici 2 in v Smedeli, potujočo knjižnico, upravo in knjigovoznico.

Po obnovitvi stavbe 1979. leta je knjižnica prešla na prosti pristop izposoje, kar je prineslo tudi novo notranjo ureditev.

Po statutu ima knjižnica šest oddelkov: za dopolnjevanje in obdelavo knjižničnega gradiva, za delo z odraslimi bralci z enotama Smedela in potujoča knjižnica, za delo z mladimi bralci, domoznanski in razvojni oddelek in skupne službe.

Koprška knjižnica je v drugi skupini splošnoizobraževalnih knjižnic, v kateri so knjižnice na območju s 50 do 100.000 prebivalcev, srednjimi šolami in manjšimi knjižnicami. Je osrednja knjižnica na obalno - kraškem območju in matična knjižnica za občino Koper.

Knjižnica se vključuje v enoten knjižnični informacijski sistem s tem, da zagotavlja matično dejavnost, enotno strokovno obdelavo informacij in podatkov, enotno vodenje katalogov in druge dokumentacije knjižničnega gradiva, delovanje centralnih katalogov in razvijanje medknjižnične izposoje. Ker deluje na jezikovno mešanem območju, skrbi za literaturo pripadnikov italijanske narodnosti, jo nabavlja in obdeluje.

Po novem zakonu o knjižničarstvu, ki je v veljavi od julija 1982. leta, knjižničarska dejavnost zajema sistematično zbiranje, strokovno obdelovanje, hranjenje in predstavljanje knjižničnega gradiva, njegovo dajanje v uporabo ter bibliografsko, informacijsko, dokumentacijsko in komunikacijsko delo, namenjeno javnosti. Dejavnost splošnoizobraževalnih knjižnic je namenjena predvsem vzgoji in izobraževanju ter zadovoljevanju kulturnih potreb.

KNJIŽNIČNO GRADIVO

V letu 1952 je imela knjižnica okoli 40.000 enot in 60 naslovov tekočih časnikov in časopisov. Knjižnični sklad je leta 1955 štel že okoli 70.000 enot in je bil sestavljen glede na starost in stroke iz treh skupin:

1. Dela, ki so nastala in prišla v knjižnico pred letom 1918 in so bila s področij splošne in lokalne zgodovine, umetnostne zgodovine, literarne zgodovine (klasične italijanske in

delno francoske) in filozofije. Manj je bilo del s področij geografije, prava, uprave, statistike in agronomije in le nekaj s področij tehnike in medicine. Sestavljala so okoli 55 % sklada.

2. Dela, ki so prišla v knjižnico med vojnama. To je bila pretežno fašistična literatura in le nekaj je bilo znanstvenih del z različnih področij. Sestavljala so 15 % sklada.

3. Dela, ki so nastala po vojni, in slovenska literatura, ki je prišla v knjižnico po osvoboditvi; to je bila literatura s področij tehnike, medicine in književnosti. Ta dela so sestavljala okoli 30 % sklada. Poleg tega je bil še sklad Zbirnega centra v Portorožu, ki je obsegal okoli 35.000 enot.

V začetku 1955. leta so začeli ločevati Študijsko in Ljudsko knjižnico, pri čemer so se držali naslednjih načel:

1. V Ljudsko knjižnico so sodila vsa leposlovna dela, ki so bila še sodobna.

2. Dela starejših pisateljev in njihove prve izdaje naj bi šle v Ljudsko knjižnico le v primeru, da so bila v dvojniki in ni bilo drugih izdaj.

3. Zbrana in izbrana dela s komentarji so ostala v Študijski knjižnici, če ni bilo dvojnikov. Izjemo so naredili pri zbranih delih slovenskih pesnikov in pisateljev, ki so jih obdržali, ker je bila zbirka dvojnikov nepopolna.

4. Dela znanstvenega značaja so ostala v Študijski knjižnici.

5. Leksikoni in slovarji tudi.

Ker je bilo po takih kriterijih malo knjig za Ljudsko knjižnico, so se odločili za izločanje prevodov v slovenščino in italijanščino. Tako so izbrali okoli 3.000 različnih knjig.

Knjižnični sklad je štel 1963. leta 112.384 enot, od tega osrednje knjižnično gradivo 34.384, Zbirni center 35.000, Grisonijeva zbirka 5.000, zbirka Študijske knjižnice Postojna 8.000, stari nekatalogizirani tiski (knjige, periodika ipd.) 10.000 in neobdelani drobni ter drugi tiski 20.000 enot.

Potujoča knjižnica je imela ob začetku delovanja 1.721 knjig in enota Semedela okoli 5.000 knjig ter 12 naslovov časnikov in časopisov.

Knjižnica je imela 1983. leta 166.048 knjig, 14.402 časnika in časopisa in 7.561 enot drugega gradiva. Na prostem pristopu je bilo 63.978 knjig, od tega v oddelku za delo z odraslimi bralci 38.489, v enoti Semedela 11.752, v potujoči knjižnici 1.358 in v oddelku za delo z mladimi bralci 12.379. Domoznanski oddelek je imel 11.254 knjig, 2.625 časopisov in 1.446 časnikov. V knjižnico je prihajalo nad 500 naslovov časnikov in časopisov.

Temeljno knjižnično gradivo in knjige od 1978 do 1983

Leto	Temeljno knjižnično gradivo	Knjige
1978	141.473	134.667
1979	148.237	140.922
1980	155.393	147.075
1981	171.326	153.059
1982	180.712	159.463
1983	187.730	166.048

DOPOLNJEVANJE KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Slovenski knjižnični sklad je bil v začetku zelo skromen, ker so manjkale "predvsem starejše izdaje slovenskih pisateljev, prve slovenske revije, stari časopisi, sploh vse starejše izdaje".⁷ Zato je bila nabava od začetka "usmerjena v izpopolnitev slovenske in jugoslovanske zbirke, vendar nizki krediti niso dovoljevali širšega razmaha. Vrzeli so postajale iz dneva v dan občutnejše, ker so rastle zahteve bralcev, ki so posegali na področja, ki jih naš fond ni vseboval. Preteklo (1956.) leto je prineslo delno rešitev iz stiske, ker smo dobili za nabavo knjig tolikšna denarna sredstva iz proračuna, da smo spremljali tekoči tisk in delno dopolnili nekatere panoge s knjigami, po katerih je bilo največje povpraševanje. UO je določil, da se dopolni zbirka literarnozgodovinskih in literarnoteoretičnih del, splošna zgodovina, filozofija, pravo in ekonomija. Za dolgoročno nabavno politiko je bil določen naslednji vrstni red:

1. Periodika in kontinuande, tekoča slovenska dela ter dela o Istri in Slovenskem Primorju.
2. Srbska, hrvatska in italijanska dela.
3. Priročniki.
4. Kompletacije."⁸

Poleg nakupov je bila živahna zamenjava knjig s Filozofsko fakulteto v Zagrebu, Slovensko akademijo znanosti in umetnosti v Ljubljani, Mestnim muzejem v Piranu, Muzejem NOB v Ljubljani in Inštitutom za raziskovanje Krasa v Postojni.

Tudi v 60. letih si je knjižnica prizadevala, da bi dobila sredstva za nakup knjižničnega gradiva. "Zmanjšana sredstva za knjige, ki jih je dobila knjižnica leta 1960, so komaj zadostovala za nakup periodike. Obiskovalcem knjižnice ne moremo več postreči z novejšimi publikacijami... Namen, ki ga je knjižnica zasledovala v svoji prvi razvojni fazi, je predvsem v tem, da posreduje tisk izobražencem obeh narodnosti v Kopru..."⁹ OLO je poslala dopis, kjer navaja, da je potrebno kupovati tudi italijansko literaturo zaradi italijanske skupnosti in primorskih Slovencev, ki segajo po njej. Najpomembnejša dela, ki bi jih bilo potrebno dobiti, so bila s področja svetovnega in italijanskega leposlovja, zlasti dela tržaških pisateljev, s področja filozofije predvsem marksistična dela in splošne enciklopedije.

S slovensko literaturo se je knjižnica obogatila šele po izidu zakona o obveznem izvodu 1960. leta, ko je začela dobivati vse, kar je izšlo v Sloveniji. Za nakup italijanske literature je občasno dobivala namenska sredstva.

Vprašanje nakupa knjig se je ponavljalo tudi v 70. letih, zato je zaživela ideja po združevanju sredstev v delovnih organizacijah: "Vemo, da nekatere organizacije kupujejo drage knjige za svoje strokovnjake. Vemo tudi, da del teh knjig leži neizkoriščen po omarah v raznih podjetjih. Ali ne bi bilo pametneje zadržati del sredstev v podjetjih za nabavo najnujnejših priročnikov, drugi del sredstev pa dati Osrednji knjižnici, ki bi nabavila literaturo po vaših sugestijah... ta literatura bi v knjižnici služila vsem občanom in tudi vaši delavci bi našli v njej, kar potrebujejo. Izbor bi bil širši in strokovno urejen."¹⁰

Knjižnični sklad se je znatno obogatil s slovensko literaturo šele po odkupih Kulturne skupnosti Slovenije, ki je pošiljala v knjižnice večje število izvodov izbranih del. Kljub vsem prizadevanjem pa sta ostala prirast in nakup knjig v primerjavi s sorodnimi knjižnicami v Sloveniji med najnižjimi in pod standardom. Leta 1983 je bil prirast 6.604 knjige (ali 158 knjig na 1.000 prebivalcev - standard 200 knjig) in nakup 2.828 knjig (ali 68 knjig na 1.000 prebivalcev - standard 100 knjig).

Prirast in nakup knjig od 1974 do 1983

Leto	Prirast	Nakup
1974	2.326	479
1975	4.745	2.742
1976	5.547	3.533
1977	4.546	1.627
1978	6.529	2.800
1979	6.247	2.341
1980	6.153	2.208
1981	6.007	2.296
1982	6.404	3.007
1983	6.604	2.828

OBDELAVA IN UREDITEV KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Urejanje in dopolnjevanje katalogov Mestne knjižnice je potekalo od 1951. do 1954. leta, ker je bilo preverjanje in primerjanje podatkov po katalognih listkih s knjigami na policah zelo zamudno. Od celotnega sklada je bilo katalogiziranih okoli 2/3 knjig. Za sklad Zbirnega centra sta bila sestavljena inventarna knjiga in začasni avtorski katalog; za istrsko literaturo je bil izdelan poseben katalog, ki je dopolnjeval abecednega-imenskega. Za vse gradivo so začeli izdelovati začasni katalog po univerzalni decimalni klasifikaciji (UDK).

Ob ločevanju Študijske in Ljudske knjižnice so presignirali katalogne listke; tako so 1955. leta postavili 1.239 signatur in 1.807 zvezkov, naslednje leto pa so presignirali 14.000 zvezkov, ki so imeli 6.090 signatur, in izdelali oziroma dopolnili 18.000 katalognih listkov. Leta 1957 je bilo katalogiziranih 3.750 zvezkov in sestavljenih 4.500 katalognih listkov. Za strokovno literaturo je bil izdelan stvarni katalog. Leta 1959 je bilo 30.000 katalogiziranih in 45.000 nekatalogiziranih knjig.

Sodelovanje v centralnem katalogu SRS za tujo literaturo se je začelo 1961. leta za tekoče leto in za čas pred 31. 12. 1960. Obenem so začeli razmišljati, da bi uvedli centralni katalog važnejše literature v obalnih občinah. "V poštev bi prišlo 15 knjižnic delovnih organizacij, šol in kulturnih ustanov."¹¹

Sistematski katalog po univerzalni decimalni klasifikaciji je bil postavljen 1963. leta. Klasificirano je bilo vse novo z delom starega gradiva (3.055 enot) in izdelanih 12.293 katalognih listkov.

Knjižnica je leta 1983 imela že precejšnje število katalogov:

- oddelek za dopolnjevanje in obdelavo knjižničnega gradiva matični abecedni imenski katalog, kataloga štetih in neštetih zbirk, kataloga prispelih knjig in deziderat;
- oddelek za delo z odraslimi bralci abecedni-imenski katalog pred letom 1970, abecedni-imenski katalog po letu 1970, katalog univerzalne decimalne klasifikacije, abecedni geselski katalog, naslovni katalog, abecedni katalog periodik;
- enota Smedela abecedni imenski katalog, katalog univerzalne decimalne klasifikacije in naslovni katalog;
- oddelek za delo z mladimi bralci abecedne imenske kataloge za slovenska, dela drugih jugoslovanskih narodov in italijanska dela, abecedna geselska kataloga za leposlovje in poučno literaturo, naslovne kataloge za slovenska, srbohrvatska in italijanska dela;

— domoznanski oddelek abecedni imenski katalog, katalog univerzalne decimalne klasifikacije, abecedni geselski katalog, katalog tiska po krajih, katalog periodik, signaturni katalog, katalog člankov po univerzalni decimalni klasifikaciji, abecedni geselski katalog dokumentacije člankov, abecedni imenski katalog primorskih javnih delavcev in abecedni imenski katalog virov dokumentacije.

ČLANSTVO, OBISK IN IZPOSOJA

Knjižnica je imela kmalu po otvoritvi 1951. leta 350 vpisanih članov in od 35 do 50 obiskovalcev dnevno. Odprta je bila štiri ure dnevno. Leta 1956 je imela že 2.150 članov, 5.874 obiskov in 7.608 izposojenih enot. Obisk je v primerjavi z letom 1955 padel, ker ni imelo učiteljišče v Kopru več 5. letnika, ki bi pisal seminarske naloge in ker gimnazijci niso več pisali seminarskih vaj. Večji del leta je bila odprta od 12.30 do 19. ure, zadnje tri mesece v letu pa je bila odprta od 7. do 19. ure in ob sobotah od 7. do 13. ure.

Število obiskov se je zelo povečalo 1961. leta, ko so bile uvedene maturitetne naloge in se je povečalo število študentov iz koprskega okraja, ki so študirali v Ljubljani, poleg tega je bila večja dejavnost Ljudske univerze v Kopru in za knjižnično gradivo so se zanimali raziskovalci iz notranjosti, obiskovalci iz Trsta, pripadniki italijanske skupnosti in turisti. Obisk se je povečal tudi zaradi večjih količin sodobne literature, ki je prišla v knjižnico z obveznim izvodom. Izposojene je bilo največ strokovne in poljudnoznanstvene literature (88,6 %), manj pa leposlovja (9,2 %) in mladinskih del (2,2 %).

V tem času je knjižnica utrdila medknjižnično izposojno s knjižnicami pri nas in onkraj meje. V Ljubljani si je izposojala iz Narodne in univerzitetne knjižnice, Centralne tehnične knjižnice, Inštituta za delavsko gibanje in Slovanske knjižnice; v Trstu pa iz Biblioteca del popolo in Biblioteca dell'Università. Svoje knjige je pošiljala v Novo Gorico, Ljubljano, Pulj, na Reko, v Zagreb in Beograd.

Obisk in izposoja sta se zelo povečala v letu 1974, verjetno zaradi večjega števila literarnih večerov, srečanj z ustvarjalci in razstav. Po združitvi z Ljudsko knjižnico sta naraščala obisk in izposoja še v letih 1975 in 1976. Padala pa sta v letih od 1977 do 1979 zaradi obnove stavbe. Študijski oddelek je bil zaprt od 15. maja 1978 in ljudski od 1. septembra 1979. V obnovljenih prostorih na Trgu revolucije in v Verdijevi ulici so začeli izposojati decembra 1979. leta in do leta 1983 sta obisk in izposoja stalno naraščala.

Knjižnica je bila odprta 1983. leta 12 ur dnevno, kar je znašalo s sobotami 65 ur tedensko. Ostali oddelki izposoje so bili odprti tedensko: enota Smedela 39 ur, oddelek za delo z mladimi bralci 38 ur in domoznanski oddelek 34 ur.

Včlanjenih je bilo 9.725 prebivalcev občine Koper ali nad 23 %, od tega v vseh oddelkih izposoje 68 % otrok in mladine. Izposojenih je bilo 143.573 enot na dom in 18.428 enot v čitalnicah.

Obisk in izposoja od 1956 do 1974

Leto	1956	1957	1958	1959	1960
Obisk	5.874	3.597	4.793	6.621	7.285
Izposoja	7.608	10.332		17.650	18.241

Leto	1961	1962	1963	1964	1965
Obisk	10.269	12.527	11.281	12.500	11.845
Izposoja	17.502	34.785	43.110	43.018	44.952

Leto	1966	1968	1974
Obisk	9.171	16.456	38.674
Izposoja	37.561	26.328	42.817

Obisk in izposoja po oddelkih od 1975 do 1983

Oddelek	1975		1976		1977	
	Obisk	Izposoja	Obisk	Izposoja	Obisk	Izposoja
Študijski	21.165	20.883	24.834	24.765	17.009	11.916
Ljudski	37.115	76.759	38.492	72.040		62.351
Semedela					6.372	13.599
Potujoča knjižnica	11.374	16.064	9.442	17.536		18.252
Domoznanski					155	290
Skupaj	69.654	113.706	72.768	114.341	23.536	106.408

Oddelek	1978		1979		1980	
	Obisk	Izposoja	Obisk	Izposoja	Obisk	Izposoja
Oddelek za delo z odraslimi bralci	3.125 ^X	8.403 ^X			38.276	75.112
Ljudski (do 1.9. 1979)	28.141	54.092	20.598	39.530		
Semedela	5.591	11.328	12.588	24.993	12.000	50.176
Potujoča	7.451	13.680	8.174	17.123	7.960	16.823
Oddelek za delo z mladimi bralci					11.668	15.298
Domoznanski	162	425	112	639	379	1.294
Skupaj	44.470	87.928	41.472	82.285	70.283	158.703

Opomba: ^X Podatki so za Študijski oddelek do 15.5.1978

Oddelek	1981		1982		1983	
	Obisk	Izposoja	Obisk	Izposoja	Obisk	Izposoja
Oddelek za delo z odraslimi bralci	33.237	79.535	47.830	78.615	49.703	88.397
Enota Smedela	12.162	23.486	12.185	26.521	13.277	29.949
Potujoča knjižnica	7.677	17.190	5.489	15.358	6.884	14.403
Oddelek za delo z mladimi bralci	10.921	21.462	12.660	22.715	14.093	24.597
Domoznanski	670	3.742	560	4.137	848	4.655
Skupaj	64.667	145.415	78.724	147.346	84.805	162.001

PROSTORI IN OPREMA

Mestna knjižnica je imela svoje prostore v stranskem oddelku Mestnega muzeja, kjer je bil dostop do knjižničnega gradiva večkrat nemogoč zaradi prenapoljenosti z muzejskimi predmeti in razstavami. Poleg tega so bili prostori premajhni in založeni s knjigami. Za bralce je bilo v čitalnici največ šest sedežev. Poverjeništvo za prosveto je 1951. leta našlo nove prostore v prvem nadstropju sedanje stavbe Osrednje knjižnice Srečka Vilharja, kamor se je knjižnica preselila v štiri dvorane in eno sobo. Preselitev je bila težavna vse do poletja 1952. Od petih prostorov so bili trije namenjeni skladiščem, eden čitalnici in eden upravi; skupaj je bilo 408 m² površine in 1.323 m polic. Gradivo Zbirnega centra je bilo v pritličju. Rešitev ni bila najboljša, ker je imela v drugem nadstropju prostore Glasbena šola.

Po ustanovitvi Ljudske knjižnice so Študijski ostali štirje prostori, zato so poskušali dobiti dodatne prostore v isti stavbi, s tem da bi izselili iz nje stranke. Po dolgih prizadevanjih je dobila Ljudska knjižnica svoje prostore v Verdijevi ulici, kjer je sedaj oddelek za delo z mladimi bralci, Študijska pa dodatne prostore v isti stavbi, tako da je imela 1960. leta 542,8 m² površine. Imela je devet prostorov, od tega dve čitalnici - prvo s 24 sedeži in drugo (za periodiko) s 4 sedeži.

Občinski ljudski odbor je načrtoval 1960. leta obnove palače De Belli za Študijsko knjižnico in koprski arhiv, kar pa ni bilo uresničeno zaradi prevelikih stroškov. Da bi hitreje našli rešitev, je "republiški sekretariat za kulturo in prosveto dal pobudo za razgovor v Kopru oktobra 1962. leta, na katerem so sodelovali mimo zastopnikov sekretariata in republiškega sklada za pospeševanje kulturnih dejavnosti tudi predstavniki okraja in občine Koper in knjižničnega sveta študijske knjižnice. Sklep sestanka je bil, da bodo občina, onkraj in republiški sklad za kulturne dejavnosti prispevali sredstva za adaptacijo sedanje stavbe. Načrti za adaptacijo so bili izdelani v začetku leta 1963, tedaj pa so na koprski občini in okraju sklenili, da ne bodo adaptirali stare stavbe, temveč da bodo zgradili novo, ki bo vsekakor funkcionalnejša..."¹²

Ponovno so razpravljali o obnovi stavbe 1970. leta: "S predstavniki republiškega sklada za pospeševanje kulturnih dejavnosti so imeli v ... Študijski knjižnici posvet o financiranju bližnje adaptacije poslopja."¹³ Načrti so bili izdelani do 1972. leta, vendar obnove niso začeli zaradi pomanjkanja sredstev.

Sredstva so se začela nabirati šele z delovanjem kulturnih skupnosti in Obalne kulturne skupnosti, ki je združevala sredstva treh obalnih občin. Tako so v letu 1977 nabrali za

obnovo s prispevkom Kulturne skupnosti Slovenije nekaj nad 700.000 din."¹⁴ Knjižnica je zaprosila za pomoč banko in organizacije združenega dela, Obalna kulturna skupnost je imenovala gradbeni odbor, dela pa je prevzelo podjetje SGP "Stavbenik" Koper. Obnovitvena dela so se začela maja 1977. leta.

Knjižnično gradivo so pred tem prenesli v levi trakt ali drugam. Po obnovi desne strani, ki je trajala do konca leta 1977, so se začeli v začetku 1978 seliti v nove prostore. Durga faza se je začela avgusta istega leta, ko so ponovno selili knjižnično gradivo in preostanek odpeljali v staro šolo na Škofijah. Dela so bila končana novembra 1979. leta.

Obnovljena stavba ima zdaj 1.177,35 m² koristnih površin - od tega za postavitev knjižničnega gradiva na prostem pristopu 244,30 m², čitalnico 97,70 m², domoznansko čitalnico 46,70 m², skladišča, delovne in druge prostore 788,65 m².

Prostori so bili opremljeni s sodobnimi knjižničnimi policami, policami za časnike in časopise, katalognimi omaricami, čitalniškimi mizami in sedeži (velika čitalnica 42 in domoznanska 12 sedežev). Knjižnica je dobila svojo knjigovoznico in fotokopirni stroj.

Za oddelek za delo z mladimi bralci so bili urejeni prostori v Verdijevi ulici, ki merijo 72 m². Nov bibliobus je bil kupljen 1980. leta. Enota Semedela, kjer so uredili prostore za knjižnico 1976. leta, meri 79 m². Skupaj je imela knjižnica 1983. leta 1.328,35 m² površin.

DELAVCI

V knjižnici so bili 1955. leta zaposleni najprej trije delavci, nato pa sedem, od katerih sta bila dva zaposlena z urejanjem ljudske knjižnice. Štirje so bili v rednem delovnem razmerju, dva sta delala honorarno in eden pogodbeno. Po strokovni izobrazbi sta imela dva visoko, dva srednjo, dva nepopolno srednjo in eden osnovno šolo. Novo sistemizacijo, ki je predvidevala osem delavcev, je svet za kulturo in prosveto OLO 1956. leta odklonil in predlagal samo 6 delovnih mest.

Občinski ljudski odbor je 1959. leta skrčil finančna sredstva za knjižnico in zahteval, da zmanjša število delavcev za enega ali da odpusti oba honorarna delavca. Vodstvo knjižnice je nato predlagalo skrčenje honorarnih ur od 9 na 4 dnevno, ker bi zmanjšanje števila delavcev povzročilo zastoje v obdelavi gradiva in upad števila obiskovalcev v knjižnici.

Po predlogu sistemizacije 1959. leta bi imela knjižnica 7 delavcev: upravnika, bibliotekarja, knjižničarja, dva knjižničarska manipulanta, knjigoveza in čistilko, čeprav bi morala imeti glede na knjižnično gradivo 8 delavcev. Kljub nasprotnim prizadevanjem so v knjižnici morali odpustiti dve honorarni delavki, dvema drugima pa so skrajšali delovni čas, zato je upravnik v dopisu občini napisal: "Pri sedanjem delu igra upravnik po malem že vlogo miljskega župana (le-ta je sicer županoval, toda ker ni bilo mesarja, je prodajal tudi meso. Tak izrek uporabljajo na Tržaškem!). ObLO v Kopru bi moral vložiti več truda v reševanje perečih vprašanj Študijske knjižnice. V tej zvezi se postavlja vprašanje, če je bilo sploh prav, da je knjižnica postala občinska ustanova."¹⁵

V poznejših letih se je knjižnica postopoma kadrovsko okrepila; 1963. leta je imela sedem redno zaposlenih in dva s skrajšanim delovnim časom, 1974. leta deset s polnim in dva s skrajšanim delovnim časom, 1977. leta devetnajst redno zaposlenih in tri honorarno, 1983. leta šestindvajset zaposlenih s polnim delovnim časom. Zaradi težkih delovnih razmer v preteklosti in nizkih osebnih dohodkov je bila fluktuacija vedno velika, kar ni prispevalo k strokovni rasti knjižnice.

Sestav kadrov v knjižnici je bil 1983. leta naslednji: višja bibliotekarka, 4 bibliotekarji, 5 višjih knjižničarjev, 5 knjižničarjev, 3 knjižničarski manipulanti in 8 tehničnih, upravnih in pomožnih delavcev.

PERSPEKTIVE

Sodobno urejeni prostori in kadrovsko okrepljena knjižnica dajeta možnosti za strokovni razvoj knjižnice v prihodnosti. Tako se nadaljnji razvoj knjižnice kaže v:

- organizaciji knjižnično-informacijskega sistema z lastno podatkovno bazo (centralni, splošni in specialni katalogi), povezovanju z drugimi knjižnično-informacijskimi centri in vodenjem medknjižnične izposoje;
- razvijanju strokovnosti in organiziranosti knjižničarstva, izpopolnjevanju in usposabljanju knjižničnih delavcev;
- večjem nakupu knjig;
- pridobitvi potrebnih prostorov za skladišča in izposojevališča, nakupu knjižnične in računalniške opreme;
- večjem povezovanju knjižnic na obali in verjetno tudi v združitvi koprške, izolske in piranske knjižnice, s čimer bi dosegli večjo gospodarnost, boljšo organizacijo dela, smotrnejšo izrabo kadrov in gmotnih sredstev.

Novi zakon o knjižničarstvu predpisuje dodatne in zahtevnejše naloge. Predvsem se bo morala preusmeriti v knjižnično - informacijsko dejavnost in posredovati uporabnikom poleg knjižničnega gradiva več informacij z različnih področij, od strokovnih do tistih, ki so potrebna delegatom pri njihovem samoupravnem odločanju. Kot matična knjižnica bo morala v večji meri kot do sedaj razvijati strokovnost in organiziranost knjižničarske dejavnosti, povezovati knjižnice na tem območju, skrbeti za njihovo strokovno urejenost in strokovno usposabljanje knjižničnih delavcev. Izpeljava vseh teh nalog, ki so širšega družbenega pomena in zelo potrebne v času, ki zahteva vse več znanja in hitrih informacij, pa ne bo mogoča brez podpore širše skupnosti, tako moralne kot materialne.

OPOMBE

- 1 Mestna knjižnica v Kopru in njene težave. - Slovenski Jadran, 1952, št. 25, str. 8
- 2 Arhiv Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper
- 3 Ibid.
- 4 Ibid.
- 5 Ibid.
- 6 Ibid.
- 7 Beseda o Študijski knjižnici v Kopru. - Ljudska pravica, 1952, št. 36, str. 8
- 8 Arhiv Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper
- 9 Ibid.
- 10 Jelačin Andrej: Obiščite knjižnico v Kopru. - Tomos 1975, št. 3, str. 5
- 11 Arhiv Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper
- 12 Šlajpah Mara: Odgovornost za koprsko Študijsko knjižnico. Ali je občinska skupščina Koper ustrezno ukrepala? - Naši razgledi, 1964, št. 13, str. 249
- 13 Lepši časi za knjižnico. Poslopje, v katerem je Študijska knjižnica, bodo adaptirali. - Delo, 1970, št. 296, str. 6
- 14 Hočevar A. Jože: Adaptacija Osrednje knjižnice Koper. - Knjižnica 21/1977, št. 1-4, str. 135
- 15 Arhiv Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper

ZBIRNI CENTER KNJIG V PORTOROŽU

Roman Savnik

Potem, ko je štiričlanska komisija strokovnjakov — zgodovinarjev po naročilu ministrstva za znanost in kulturo FLRJ v Beogradu v dneh od 18. do 29. junija 1949 pregledala stanje knjižnih fondov v takratni coni Vojne uprave za STO ob informacijah takratnega šefa oddelka za tisk Jurija Jana, je naslovu poslala obširno poročilo, iz katerega povzemam naslednje: Knjižnica in arhiv v Kopru, ki ju je takrat upravljal v tamkajšnjem muzeju profesor Benedetto Lonza, je štela okoli 14000 zvezkov. Vse inkunabule so bile leta 1944 odnesene v Italijo, prav tako tudi nad pol arhivalij. Mestna knjižnica in arhiv v Piranu sta štela okoli 10000 zvezkov. Je velike važnosti in dobro ohranjena po zaslugi takratnega bibliotekarja-učitelja Petronija.

Knjižnica frančiškanskega samostana sv. Ane v Kopru, v katerem pa ni več redovnikov, je štela ok. 8000 zvezkov, nekaj rokopisov in 51 inkunabul. Našli so le 27 inkunabul. Od teh pa je bilo na voljo le eno delo. V katalogu je bilo zabeleženih precejšnje število slovenskih in hrvaških knjig. Dasi marsikaj manjka, je preostanek zelo velike vrednosti. Knjig je bilo po spisku okoli 8000.

Knjižnica kapucinskega samostana sv. Marte v Kopru, ki so ga redovniki zapustili, šteje okoli 1500 zvezkov in je pretežno teološke vsebine. Po katalogu naj bi jih bilo okoli 2600.

Knjižnica bivšega benediktinskega samostana v Dajli pri Umagu, kjer je zdaj dom ostarelih, je bila najdena na mokrotnem dnu ovčjega hleva. Mnogo knjig je zato plesnivih. Ocenili smo število zvezkov na okoli 5000. Vojna uprava je obljubila, da vse knjige prepelje v suhe prostore Vojne uprave v Kopru.

Knjižnica bivšega samostana benediktincev sv. Onofrija v Krogu nad Sečovljami šteje okoli 1500 zvezkov. Kataloga ni. Obstaja vtis, da so tu le ostanki knjižnice.

Knjižnica in arhiv De Franceschi v Segetu pri Umagu obsega zelo kvalitetne knjige, zlasti s področja prirodnih ved in agronomije. Pregledana je bila tudi knjižnica z arhivom nekdanj znamenite rodbine Grisoni v Kopru, ki je zdaj v lasti Zavoda za vzgojo siromašnih otrok. Zaplenjene knjižnice samostana frančiškanov v Strunjanu nismo pregledali. Je zelo opustošena in je štela okoli 1500 knjig.

Komisija je predlagala, da dobi Jurij Jan pomočnika in da je potrebno dodeliti za popis konfisciranih samostanskih knjižnic ekipo bibliotekarjev. Nadalje naj bi se knjižni fond dodelil delno univerznim knjižnicam v Ljubljani in Zagrebu ter delno Pulju in bodoči študijski knjižnici v Novi Gorici. Hkrati je Fran Zwitter predlagal, naj bi me po moji razrešitvi direktorja gimnazije v Postojni dodelili tamkajšnji Oblasti, mi poverili organizacijo in vodstvo "Zbirnega centra knjig" ter kasneje organizacijo pokrajinskega muzeja, knjižnice in arhiva v Novi Gorici. Na voljo mi je bila dana v Portorožu vila Felicita, ki je stala med vilo Marijo, kjer je bilo nameščeno slovensko učiteljske, in med stavbo, kjer je bila Uprava piranskih solin. Stavba je bila prazna in se je poverila nekemu mizarju naloga, da izdela in namesti v vseh prostorih lesene police. V Portorož sem prišel 15. oktobra 1949, konec tega leta pa sem začel prepeljevati in urejati bivše samostanske knjižnice. V času poletnih počitnic sem dobil pomoč dveh bibliotekark, ene iz NUK in ene iz muzejske knjižnice v Ljubljani, ki sta vpisovali knjižni fond v veliko knjigo, ki jo hrani sedanja Osrednja knjižnica v Kopru. Vpisanih je tam 12572 knjig oziroma zvezkov. Razporejene so bile po provenienci. Stanje je bilo naslednje:

Knjižnica kapucinskega samostana sv. Marte v Kopru - 1627 knjig;
Knjižnica frančiškanskega samostana sv. Ane v Kopru - 7468 knjig;
Knjižnica frančiškanskega samostana v Strunjanu - 97 knjig;
Knjižnica benediktinskega samostana sv. Onofrija - 305 knjig;
Knjižnica benediktinskega samostana v Dajli - 3051 knjig.

Razen tega sem prenesel sèm 14 knjig mestnega koprskega odbora ter 8 knjig mestnega odbora Izole. Nazadnje sem spravil sèm še celoten arhiv bivše kaznilnice v Kopru, kjer so bili sicer redki, vendar za nas tehtni dokumenti o političnih zapornikih, med drugimi se posebej spominjam nekaterih aktov Engelberta Besednjaka in Josipa Vilfana. Arhiva nisem posebej uredil in registriral, ker nisem imel več časa na voljo.

Za moje delo v Portorožu, ki je trajalo do konca julija 1950, sta se stalno zanimala Jurij Jan in Srečko Vilhar. Le-ta me je pridobil za sodelavca pri reviji Bori in pri Istrskem tedniku. V tem času sem napisal tudi študijo o solarstvu v Šavrinskem primorju, ki je izšla v Geografskem vestniku in so jo geografi ocenili kot prvo slovensko geografsko študijo o našem morju. O vsebini sem imel referat tudi v Geografskem društvu v Ljubljani. V začetku avgusta naj bi nastopil novo službo v Novi Gorici kot organizator znanstvenega dela na primorskem območju. Ker pa nisem dobil niti stanovanja niti dveh prostorov za delo v območju 1 km okoli Nove Gorice, sem se vrnil v Postojno, kjer so me angažirali kot organizatorja Inštituta za raziskovanje Krasa pri SAZU.

Po mojem odhodu iz Portoroža je prevzel posle v Zbirnem centru zgodovinar Miroslav Pahor. Zelo me je prizadelo, da so kmalu vse vestno urejene knjige in arhiv bivše koprške kaznilnice na vrat na nos zmetali na dvorišče kraj vile Felicita, nakar je reševal ta dragoceni fond profesor Mario Bratina. Gradivo je vestno uredil, shranjeno je bilo v tedanji Osrednji študijski knjižnici v Postojni. Pri tem pa se je marsikaj poizgubilo, med drugim dragoceni rokopisi slovenskega frančiškana Hijacinta Repiča, učenca jezikoslovca Stanka Škrabca. Imenovani je sestavil odlično slovensko slovnico za duhovnike v Istri in si dopisoval z vrsto pomembnih jezikoslovcev v Evropi. Glej članek o njem v SBL, ki ga je sestavil po mojih napotkih Viktor Smolej.

Največjo vrednost je imela predvsem knjižnica sv. Ane v Kopru. Menda prav po zaslugi imenovanega Repiča je hranila vrsto dragocenih slovenskih tiskov. Pa tudi sicer so bili tu tiski iz naslednjih krajev: Kopra, Trsta, Celovca, Gorice, Maribora, Pirana, Novega mesta, Varaždina, Pazina, Pule, Karlovca, Reke, Zadra, Zagreba, Sušaka, Krka, Poreča, Šibenika, Lošinja, Dajle, Splita, Sarajeva, Mostarja, Modene, Peruggie, Torina, Bologne, Benetk, Padove, Coma, Trevisa, Napolija, Spleta, Gradca, Dunaja, Innsbrucka, Krakova, Londona, Amsterdama, Prage, Tirnova.

SPOMINI NA OBDOBJE 1955—1958

Marjan Vode

Delovno dolžnost upravnika Študijske in ljudske knjižnice v Kopru sem prevzel v polovici decembra 1954. I. Profesor na Slovenski gimnaziji in predsednik Kuratorija knjižnice Srečko Vilhar mi je orisal pomen in nakazal cilje, ki jih mora knjižnica doseči. Z okvirno analizo knjižničnega fonda me je opozoril na njegovo dvojnost in na odlike in pomanjkljivosti obeh zbirk: starejše, številnejše, italijanske; in nove, šibkejše, slovenske odnosno jugoslovanske zbirke. S posebnim poudarkom je obravnaval zbirko del o Istri in Slovenskem Primorju ter izrazil željo, da se zbirka nemudoma dokončno uredi, da bi tudi na ta način zagotovili njen nemoten razvoj.

Podroben oris organizacije knjižnice, njenega finančnega stanja, težav, ki so nastale zaradi premalo uslužbencev in zaradi dvojnosti nalog, mi je podal dr. Miroslav Pahor. Omogočil mi je, da preberem njegovo delo, ki je bilo naknadno objavljeno v publikaciji: Osrednja knjižnica Srečka Vilharja v Kopru. Koper 1979, pod naslovom: Mestna knjižnica v Kopru. Njen nastanek in razvoj do leta 1954.

Pregled arhiva in lastna opažanja so dopolnila orise in se strnila v podobo, ki ni bila dokončna, vendar dovolj točna, da sem jo uporabljal pri delu.

Knjižni fond je imel dva povsem samostojna dela. Fond Študijske in ljudske knjižnice ter zbirko Portoroškega zbirnega centra, ki je bila številčno močna, omejevala pa se je na starejšo teološko in pravno literaturo in le delno tudi na ostala področja. V starostni strukturi je prevladovalo 19. st., vsebovala pa je tudi iz 18., pa tudi zgodnejše. Bibliotekarske vrednosti zbirke ni mogoče zanikati, sa je imela izredno redke tiske, vendar je ni bilo mogoče uporabiti pri reševanju dnevnih zahtev. Prav te pa so bile v času mojega delovanja tako močne, da je bilo vsakršno delo namenjeno uspešni vključitvi v vsakdanjost, ki se je prepogostokrat utelešala v čitalcu, običajno dijaku, ki je kljub naši dobri volji ostal praznih rok.

Osnova fonda Študijske in ljudske knjižnice je bila zbirka Mestne knjižnice Koper. Njen nastanek in razvoj je obravnaval Pahor v že omenjenem članku, ki bi ga lahko dopolnil le s takimi podrobnostmi, ki jih v tem opisu brez škode opustimo. Dotaknil se bom le problema, ki je učinkoval tudi pozneje: fragmentarnosti zbirke. Fond ni učinkoval kot celota, ampak kot skupek več samostojnih knjižnic, ki so vsaka zase zrcalile zanimanja lastnika in zastale v razvoju s prenehanjem njegovega delovanja ter zamrle, ko so kot dar končale v knjižnici. Vzrok je iskati v pomanjkanju denarja. Res je, da je čas, politične in ozemeljske spremembe, omilil to pomanjkljivost, toda ne za vsa področja, npr. za področje italijanske literature, literarne zgodovine, kjer so zijale vrzeli, ki jih v obravnavanem obdobju nismo mogli pokriti.

Najpomembnejši del fonda Mestne knjižnice je bila zbirka o Istri. Vsebovala je vsa pomembna dela tega področja, knjižna in revijalna, ker je bila deležna stalne pozornosti.

Drugi del fonda Študijske in ljudske knjižnice je bila slovenska odnosno jugoslovanska zbirka. Številčno skopa, vsebinsko ozka, vendar sistematično izbrana in strogo usmerjena, k takrat edino možni nalogi, prispevati svoj delež k rastočemu slovenskemu šolstvu in kulturni dejavnosti. V tej zbirki so prevladovala slovenska literarna dela, literarno-zgodovinska dela in priručniki, temeljna zgodovinska in geografska dela, v manjši meri pa dela z drugih znanstvenih področij. Zbirka revij je vsebovala vse pomembnejše slovenske literarne in znanstvene revije. Vrzeli so bile velike, vendar je zbirka v omejenem obsegu služila svojemu namenu.

Oba, in Vilhar in Pahor, sta opravila svoje delo na način, ki je obvezoval tudi naslednika. Moja naloga je bila ustvariti pogoje za nemoteno nadaljevanje že zastavljenega dela.

Zagotoviti sem moral kontinuiteto tistih področij starejše zbirke, kjer je bila obnova možna in smiselna. Popolniti vrzeli slovenske odnosno jugoslovanske zbirke in jo razširiti na področja, ki v zbirki še niso bila zastopana. Slediti razgibanemu življenjskemu utripu: ob razvijajočem se slovenskem šolstvu, ki se je približevalo prvim visokim šolam, je delovala še vrsta kulturnih ustanov. Nastajala je vrsta gospodarskih organizacij, industrija, pomorsko gospodarstvo je delalo prve korake. Vsak nov pojav je zahteval opredelitev, pogostokrat tudi odgovor. V mejah možnosti, seveda.

Ime Študijska in ljudska knjižnica pove, da je združevala oba vodilna tipa knjižnic, ki sta se v slovenski preteklosti razvijala skoraj samostojno in opravljala vsak svojo nalogo. Težnja po delitvi je bila oblikovana pred mojim prihodom, podprta je bila z veljavno organizacijsko shemo, saj so se ljudske knjižnice združevale v okviru Ljudske prosvete, znanstvene pa so imele svoje oporišče v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. Z delitvijo sem se strinjal, ker sem pričakoval izboljšanje finančnega stanja za obe ustanovi. Reorganizacija uprave na Občinski in Okrajni ljudski odbor Koper je dala zamisli realno osnovo. Priprave na ločitev so bile končane septembra 1955. l., potem ko smo izločili cca 3000 zvezkov predvsem prevodne literature in pripravili zelo skromen prostor. Dne 12.IX.1955 je bila Ljudska knjižnica Koper tudi uradno ustanovljena. Vodstvo je prevzela Nina Korenè, za njo pa Alenka Faganeli.

Ustanovni akt Študijske knjižnice Koper nosi datum 1.1.1956. Prilagojen je bil novim samoupravnim načelom. Ustanovitelj je bil OLO Koper, vodilni organ je bil upravni odbor 7 članov, za predsednika odbora je bil izvoljen Srečko Vilhar. S tem je postala Študijska knjižnica del upravne enote, ki je upravljala z ozemljem, ki ga je knjižnica dejansko pokrivala.

Kot vse podobne ustanove se je tudi Študijska knjižnica borila z vrsto težav: pomanjkanje denarja, pomanjkanje prostorov in sožitje z Glasbeno šolo pod isto streho, dotrajanost opreme in še kaj. Premalo uslužbencev pa je delovalo tako hromeče, da je ogrožalo delo in razvoj. V začetku leta 1955 je imela 4 uslužbenke, snažilka je všteta. Zmogli smo tekoče delo s tem, da smo časopisje evidentirali, potem pa odločili, da bi počakalo na čas, ko bo urejena zbirka del o Istri in Slovenskem Primorju. Ob zaključku 1956. l. nas je bilo 7. Delitev dela je bila ugodnejša. V obdelavo smo lahko zajeli tudi časopisje.

Sestava: Upravnik: Marijan Vode - poln del. čas. Tajništvo (administracija, računovodstvo, ekonomat): Marica Žagar - skraj. d. č. Katalogizacija: Erna Česnik - poln d. č. Inventarizacija: Lidija Počkaj-Godina - poln d. č. Izposoja: Milka Gregorič-Bratina - poln del. č. Časopisni oddelek: Dagmar Šalamun - skraj. del. č. Snažilka je bila vezana s pogodbo.

Poskusi, da bi s sistemizacijo delovnih mest povežali število delovnih ur in honorarna delovna mesta spremenili v redno zaposlitev, niso imeli uspeha. Izdelali smo dva predloga. Drugi, ki je predvideval 8 delovnih mest, poleg navedenih še klasifikatorja, ob mojem odhodu še ni bil rešen.

Usposabljanje za delo po novih urejevalnih načelih je imelo obliko notranjih tečajev in pomoči pri delu. Česnikova je obiskovala tečaj v Ljubljani in po vrnitvi prevzela vodstvo urejevalnih del v knjižnem oddelku. Šalamunova je v izredno kratkem času uredila časopisni oddelek in ga poslej vodila samostojno. Ob koncu leta 1957 so učinki dela dosegli normalo. Vprašanje osebja še ni bilo povsem rešeno, vendar je bil optimističen pogled v prihodnost upravičen.

Prostori knjižnice so se v 1956. l. povečali za pritličje zahodnega dela stavbe, del novih prostorov je dobila Ljudska knjižnica, v preostali del smo namestili časopisni oddelek. Čeprav so bili prostori skromni, so olajšali naše delo. V pritličju vzhodnega trakta je stanovala stranka, v drugem nadstropju pa je delovala Glasbena šola, ta se je sicer izselila, v prostore pa se je vselil Vojni odsek. Postavljeni smo bili pred izvršeno dejstvo, tudi protestirali smo, pa le zgolj zaradi zaščite svojih interesov v času, ko bo Vojni odsek dobil

novo poslopje. Razmišljanj in poskusov rešiti prostorsko stisko je bilo več, vse se je končalo ob splošnem pomanjkanju prostora, ki je takrat vladalo v Kopru. Pomagali smo si s premeščanjem pohištva, da bi pridobili nekaj metrov polic.

Na proračun za leto 1955 nisem mogel vplivati, ker sem prišel prepozno in je bil osnutek že poslan. Pregled proračunov za naslednja leta pa kaže normalno rast.

leto 1956	2.803.000
1957	3.849.000
1958	4.095.000

Vsote so bile tolikšne, da so omogočale skromno rast, ne le životarjenje. Denar za nabavo tiskov je zadostoval za nakup slovenskih novitet, od jugoslovanskih tiskov smo kupovali le tista dela, ki so dopolnjevala že obstoječe zbirke. Tiske o Istri in Slovenskem Primorju smo kupovali v celoti. Glavno breme so predstavljala periodika, domača in inozemska in nakupi slovenskega revijalnega tiska, ki ga ni bilo mogoče dobiti z zamenjavo ali darom. Kupovali smo zlasti znanstveni periodični tisk, npr.: Naši zapiski, Geografski vestnik, Letopis Matice slovenske i.dr.

Zamenjave in darovi so predstavljali za knjižnico pomemben vir dotoka, pomembnejši kot v ostalih knjižnicah. Stike je navezal že moj predhodnik, tako je bilo v obdobju 1955—1958 le nekaj novih vezi. Seznam darovalcev in ustanov, s katerimi smo sodelovali, bi bil preobširen, zato navajam le najpomembnejše: SAZU, NUK, Študijske knjižnice v Celju, Novi Gorici, Trstu; Institut za narodnostna vprašanja v Ljubljani, Šolski muzej v Ljubljani, Institut za raziskovanje Krasa v Postojni, Filozofska fakulteta v Zagrebu, JAZU v Zagrebu itd.

Upravni odbor je posvečal nabavni politiki posebno pozornost. Na eni prvih sej je sprejel smernice za dolgoročno obdobje in določil naslednji prioritetni red: 1. Periodika in kontinuuanda, tekoča slovenska dela, dela o Istri in Slovenskem Primorju. 2. Srbohrvatska dela, italijanska dela. 3. Priročniki. 4. Kompletacije. Za vsako proračunsko dobo smo izdelali kratkoročni program. Sprotne nakupe je UO odobral na podlagi seznamov.

V letu 1956 se je fond povečal za 1100, v letu 1957 za 2904 bibliografske snote. Podatkov za 1958 ne navajam, ker sem delo prekinil sredi leta. Rast kaže tudi obisk knjižnice: 3597 čitalcev za 1956. in 5874 za 1957. leto. Vključevanje knjižnice v okolje in njena rast sta postali očitni.

Najbolj nazorna in očitna je bila rast v posameznih oddelkih, tako knjižnem kot časopisnem. Menim, da bodo poročila delavcev, ki so delovali neposredno, pristnejša od mojega opisovanja, ki bi ga lahko podprl le z golimi številkami.

Že med pisanjem osnutka spominov sem razmišljal, s kakšnim pojmom bi lahko označil obdobje. Mislim, da je izraz obrtniška doba pravšen, saj je bila pridobivanju knjižničarskih veščin posvečena večina našega dela. Plod teh prizadevanj, ljudje - sposobni delovanja in nove rasti - so bili najpomembnejša pridobitev. Skozi obdobje urejevanja in urjenja vodi pot vsake knjižnice, šele potem lahko prestopi prag svoje hiše in se vključi v življenje kot pomemben dejavnik.

OD ŠTUDIJSKE IN LJUDSKE DO OSREDNJE KNJIŽNICE KOPER

Andrej Jelačin

V knjižnico sem prišel, rekel bi, dokaj nepričakovano. Nekateri odgovorni so menili, da sem v danem trenutku za to hišo najbrž primeren in koristen. Moje delovanje v tej ustanovi je bilo, žal kratko, a kljub vsemu dokaj intenzivno v več smereh.

V njej nisem napravil nič velikega ali zgodovinsko pomembnega, delal sem v okviru danih pogojev in v obsegu svojih sposobnosti, a lahko rečem, da s srcem. Kmalu po prevzemu dolžnosti sem spoznal, da moje poslanstvo ne bo lahko. Dobro sem se zavedal, da mora ta, za Istro tako pomembna institucija, napraviti nekatere premike, obenem pa ohraniti in razvijati vse, kar so pozitivnega napravili ali zasnovali moji predhodniki. A premiki, zlasti vsebinski, so vedno težki.

V knjižnico sem prišel z neko pieteto, kajti ravnatelj vidnejših slovenskih knjižnic so bili v preteklosti v večini primerov eminentne osebnosti, priznani kulturni delavci, pisatelji, esejisti, kritiki, zgodovinarji. Svoje službovanje v njih so večkrat celo istovetili s svojim življenjskim poslanstvom in literarnim delom ali obratno. Povsod tam, kjer se je tej simbiozi osebnega in družbenega uveljavljanja pridružil še smisel za organizacijo in odprtost navzven, so ti zaslužni možje zapustili za seboj vidne sledove, ki niso imeli samo osebno, ampak tudi družbeno vrednost.

SPLOŠNI RAZVOJ NAREKUJE KNJIŽNICAM NOVA POTA

Novi vzgojnoizobraževalni programi in skokovita usmeritev k tehniki so nekdanji tip študijskih knjižnic z njihovimi večinoma zastarelimi fondi puščali za seboj. Družba je spoznala, da imamo premalo sredstev za večsmerno, zlasti pa za nesodobno knjižničarstvo. Ob tem je treba priznati, da so na neki način tako imenovane ljudske knjižnice po ažurnosti obdelave tiska in v poenostavljenem načinu izposoje stopale celo korak pred študijskimi knjižnicami. Treba je bilo zaorati nove brazde, predvsem pa omogočiti bralcem prost pristop do knjige. Res pa je tudi, da je bila pri enih kot pri drugih knjižnicah strokovna usposobljenost kadra in dobra organizacija dela poleg materialne osnove bistvena komponenta za napredek stroke. Večina starejših kadrov v knjižnicah je bila vzgojena v humanističnem duhu, zato je z nelagodnostjo sprejemala to nenadno agresivnost tehnike in naravnost revolucionarne premike v izobraževalni usmerjenosti prebivalstva. Romantike in čitalništva je bilo že zdavnaj konec, a to se zaradi različnih razlogov, tudi materialnih, v vseh knjižnicah še ni docela čutilo.

ZDRUŽITEV ŠTUDIJSKE IN LJUDSKE KNJIŽNICE V KOPRU

Moj prihod v Študijsko knjižnico je sovpadal z reorganizacijo knjižnične mreže. V koprski občini je predvidela združitev Ljudske in Študijske knjižnice po najkrajši poti. Ta pot pa ni bila prav kratka niti tako preprosta in lahka, kot so si načrtovalci predstavljali. Dve knjižnici, ki sta desetletja delali ločeno, z različnima konceptoma in z malo strokovnih stikov, je bilo vse prej kot lahko spraviti v novo enotno strugo. Veliko časa smo porabili za razgovore in sestanke. Oba kolektiva sta imela svoj prav; tisti pravi prav pa je bil v načinu, kako najti zdravo osnovo za skupno strokovno in operativno delo. Čeprav so bila že ob sami nameri o združitvi sicer redka nasprotovanja, je bilo potrošenih vse preveč sil in časa ob spogledovanju tega ali onega s preteklostjo, je pa do združitve le prišlo. Združena knjižnica je dobila ne preveč posrečeno ime Osrednja knjižnica Koper.

Na mesto ravnatelja sem prišel pravzaprav že nekoliko prekaljen, če se lahko tako izrazim. Za seboj sem imel šest let vodenja Goriškega gledališča in šest let vodenja Globus filma v Kopru. A vse to mi je pomagalo le delno. Povsod tam, kjer sem delal, je namreč primanjkovalo denarja celo za najosnovnejše potrebe. Morda so me prav zato predlagali,

naj prevzamem to mesto. Volje do dela mi ni primanjkovalo. Zavedal sem se, da je zadane cilje mogoče doseči le ob sodelovanju kolektiva, v katerem se vedno najdejo posamezniki, ki so pripravljene razdajati se. Prav zato je moja posebna skrb bila povsod tam, kjer sem delal, in tako tudi tu v knjižnici, ljudem, sodelavcem, - kolektivu. Nikoli mi ni bilo žal časa za posvete, prepričevanja, usklajevanja, pa tudi za poslušanje mnenj drugih, če je le bil zasluten premik k boljšemu.

ŽELJE IN MOŽNOSTI

Ob mojem prihodu smo si zastavili kratkoročne in srednjeročne načrte. Kompleksna adaptacija stavbe je bila še daleč, zato pa smo tako rekoč čez noč in brez vnaprej zagotovljenih sredstev uspeli urediti najnujnejše inštalacije, zagotoviti požarno varnost, kolikor je bilo v danih pogojih sploh mogoče. Uredili smo prepotrebne sanitarije, nabavili novo opremo za čitalnico, adaptirali oddelek za obdelavo tiska (za združeno knjižnico) in skladišče časopisov v kletnih prostorih. Te investicijske posege bi lahko imenovali urgentne, zabeležiti pa jih je vredno zato, ker so bili opravljeni v težkih pogojih in ob neslutnih problemčkih in problemih, ki so iz dneva v dan vznikali na površje.

RAZPOTJA NAŠEGA KNJIŽNIČARSTVA

Pomanjkanje sredstev in nezadostno število strokovnih kadrov, ki so bili in so še vedno slabo plačani, je imelo odsev tudi v nešteti dilemah, iz katerih se je naše knjižničarstvo v povojnih letih težko izklopavalo in uveljavljalo. Slovenska Istra je imela ob vsem tem še svoje specifične zgodovinske rane. Tu je bilo potrebno začeti iz nič, zato smo ob tem jubileju dolžni izraziti pionirjem knjižničarstva v Slovenski Istri vse priznanje in zahvalo.

DOMOZNANSKI ODDELEK

Z reorganizacijo knjižnice je zastalo, oziroma zamrlo veliko skrbnega in minucioznega dela, vložena v časopisni oddelek, ki je prav takrat zaradi reorganizacije moral prenehati z delom. Nastal je domoznanski oddelek, ki je dobil širšo paletno nalogo, pomembnih zlasti za obsejno območje. Osnovne fonde za domoznanski oddelek so z vso ljubeznijo zbirali moji predhodniki, moji nasledniki in tako rekoč vsi knjižničarski delavci od ustanovitve knjižnice do danes.

RAZSTAVE IN PRIREDITVE

Knjižnica je imela v razstavnih dejavnosti bogato in dolgoletno tradicijo. Tem razstavam smo dodali še več kulturnih in diskusijskih večerov, kot jih je imela doslej. Odzivi občinstva in javnosti nasploh so nas hrabrili v naši vni. V prijetnem spominu so mi ostali večeri v knjižnici z dr. Linom Legišo, z dr. Lavom Čermeljem, z dr. Jožo Vilfanom, Cirilom Zlobcem, Tomažem Šalamunom, Jolko Miličevom in z drugimi. Številne razstave v tem obdobju so opozarjale na živ utrip te inštitucije, ki je žal včasih v očeh posameznikov pomembna in potrebna le tedaj, ko jo dejansko in v stiski tudi sami potrebujejo. Res je tudi, da so od takrat pa do danes bili napravljeni v vrednotenju njenega poslanstva pozitivni premiki.

PRVA KNJIŽNICA V DELOVNI ORGANIZACIJI S TEMATSKO RAZSTAVO LITERATURE O GRADBENIŠTVU

SGP Gorica - TOZD Koper je bila prva delovna organizacija na našem območju, ki je sprejela in finančno podprla našo zamisel, da bi v njihovem samskem domu odprli skromno knjižnico, za katero bi skrbel pooblaščen delavec gradbenega podjetja. Ob svečani otvoritvi v samskem domu, ob veliki prisotnosti delavcev iz drugih republik je knjižnica pripravila tematsko razstavo razpoložljive literature o gradbeništvu, ki je vzbudila zvedavost in

pozornost vseh prisotnih. Knjižnica se v SGP Gorica žal ni ohranila do današnjih dni. Bila je nedvomno uspel poizkus, ki bi ga bilo vredno z boljšo organizacijo in zavzetejšo animacijo delovnih organizacij in sindikatov razširiti v podobni obliki ali z bibliobusom še na druge delovne kolektive.

KNJIŽNICA V SEMEDELJI

Kljub mnogim nerešenim problemom v matični hiši smo morali ad hoc začeti tako rekoč brez sredstev opremljati novo podružnico v Smedeli. Prebivalci tega naraščajočega mestnega naselja so že dalj časa zahtevali svojo knjižnico. Po velikih naporih smo uspeli zagotoviti prostore in sredstva za opremo, za nakup novih knjig in nemoteno delovanje knjižnice. Knjižnica v Smedeli je bila končno odprta javnosti in uspešno deluje še danes.

BOJ ZA ADAPTACIJO STAVBE OSREDNJE KNJIŽNICE SE NI PRIČEL Z ZAČETKOM DEL — TRAJAL JE CELO DESETLETJE

Gonilna sila premikov tako pozitivnih kakor negativnih so vedno ljudje. V čem je kdo uspel in v čem ni uspel ter zakaj ni uspel, govore ponavadi dejstva, a tudi dejstva se dajo včasih zamolčati oz. prilagoditi. Prvotni načrti za adaptacijo knjižnice iz leta 1972 so ostali neuresničeni predvsem zaradi odnosa družbe in okoliščin, v katerih so delovale tako rekoč vse kulturne institucije v Kopru. In če je kultura le privešek in nema capljajoča spremljevalka neštetih gospodarskih (tudi zgrešenih) investicij, ji seveda še tako velik idealizem posameznikov, pa naj bodo na vodilnih ali nevodilnih mestih, ni mogel pomagati. V času mojega delovanja v knjižnici in v Izvršnem odboru Obalne kulturne skupnosti sem dejansko le nadaljeval boj za adaptacijo. Morda je bil ta boj ostrejši od prejšnjih, bolj brezkompromisen, ker sem bil mlajši in v podobnih bojevanjih utrjen; a slutil sem, da so končno dozoreli časi tudi za investicije v kulturi. Spominjam se, kako smo predstavniki tako rekoč vseh kulturnih zavodov na neštetih burnih sejah prepričevali sebe in druge, kako nujno potrebno je sanirati, adaptirati ali vsaj načrtovati popravilo razpadajočih stavb, kjer domuje ali naj bi domovala kultura na obali. Ob takratnem poraznem stanju objektov in pogojev za delo v njih je bilo Izvršnemu odboru Obalne kulturne skupnosti res težko dati komu prednost. A prednostni vrstni red investicij je bil nujen, ker so bila sredstva skromna in negotova. In prav v tem kresanju mnenj in argumentov smo uspešno dokazali in v tem dokazovanju tudi uspeli postaviti obnovo stavbe knjižnice na prioriteto mesto. S tem so odpadle dileme, kje najprej začeti in komu prvenstveno zagotoviti sredstva. Tako smo lahko pristopili h konkretnim nalogam. Sama adaptacija je bila opravljena po mojem odhodu na drugo delovno mesto. Tako so moji nasledniki ob pomoči vseh družbenih dejavnikov opravili in še danes opravljajo pomembno in ne vedno lahko delo. In za konec, Osrednja knjižnica v Kopru živi in dela, premaguje težave, včasih tudi nasprotja, a kljub vsemu ostaja srž kulturnega bogastva Slovenske Istre.

SPOMINI KNJIŽNIČARKE

Milka Gregorič - Bratina

Edini pisani listek Mestne knjižnice v Kopru, ki ga ljubosumno hranim, je vabilo na njeno odprtje 10. novembra 1951. Na knjižnico pa me še vedno veže nešteto živih spominov. Sedaj se mi nudi prilika, da povem, kje sem se prvič srečala z zbirko knjig, kako sem prišla v koprsko knjižnico, kakšno je bilo delo ob njenem začetku po osvoboditvi in pozneje.

Dolga in tiha želja, ki sem jo gojila po vojni, da bi delala v kulturi, se mi je izpolnila 1.7.1951. Bila sem nameščena v Mestni knjižnici v Kopru — Biblioteca Civica di Capodistria. Sedež je imela prav tam, kjer je danes pod imenom Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper. Začutila sem nepopisno veselje in navdušenje. Kar prevzele so me velika zbirka knjig vseh formatov, prostorne sobe, visoke police in omare. Kaj bi rekla? Odprl se mi je svet knjige v službi človeka oziroma naše socialistične družbe.

V kolektivu smo bili: ravnatelj Miroslav Pahor, Majda Lukančič iz Logatca, Anica Cej iz Podnanosa in jaz. Delali smo na vso moč. Prvič po osvoboditvi smo začeli uresničevati načrt o "naši" mestni knjižnici. Le-ta naj bi po ustvarjalni zamisli Milka Štolfe služila tudi v študijske namene. Postala naj bi hram duhovnih pridobitev človeštva za nove generacije. Šlo je torej za kvalitetni skok slovenske kulture ob našem morju.

Naš dan je bil poln naporenega dela. Še vedno je bila v teku preselitev knjig iz muzejskih prostorov Taccove palače. Pomagali so dijaki Slovenske gimnazije. Najtrši oreh je bilo knjižničarstvo, o katerem nismo vedele ničesar. Ravnatelj nas je uvajal v teorijo in prakso. Hiteli smo izdelovati nov abecedni imenski katalog. Vsaka je dobivala svoj kupček knjig. Strokovno delo je šlo naprej počasi, a šlo je. Čeprav priučene, smo bile pionirke "naše" študijske knjižnice v Kopru. Sodelavki Majda in Anica sta imeli srednješolsko izobrazbo, jaz sem imela italijansko osnovno šolo in tečaj za slovenski jezik. Po potrebi smo morale vse tri izposojati knjige slovenskim in italijanskim bralcem. Znati smo morale italijanski jezik. Vse tri smo pisale na pisalni stroj in vse tri smo tudi čistile prostore, ker ni bilo denarja za snažilko. Plačo smo dobivali na občini, ki nam je vedno pomagala v okviru možnosti.

Reči moram, da sem prav v začetnem obdobju pridobila največ znanja o knjigi in delu v knjižnici. Izoblikovala sem svoj odnos do knjige in bralcev. Najlepše se mi je zdelo, ko sem imela opravka z mladino v čitalnici.

Po štirih mesecih sem morala prevzeti upravniške posle Zbirnega centra knjižnic v Portorožu — Centro di raccolta delle biblioteche Portorose. Poleg 35.000 knjig so bile tudi stare in najnovejše listine, kot avstrijski sodni arhiv Koper, Benediktinski arhiv iz Daile v Bujščini, registrature okrožne gospodarske komisije in okrajnih zadrug. Sobe vile "Felicita" so bile napolnjene v celoti. VUJA in Istrski okrožni ljudski odbor sta s pomočjo zaslužnih kulturnih delavcev Jurija Jana, Milka Štolfe in Srečka Vilharja reševala propada knjige in arhivalije. Roman Savnik, ki je center začel in uredil, je odšel drugam. Nekaj časa sem bila sama. Za menoj sta prišla Justina Miličeva, partizanska učiteljica s Tržaškega, in še Saša Dominko, doma nekje na Bovškem. Bil je strog upravnik in natančen v administraciji.

Takrat so bile v Kopru in pri nas v Portorožu priprave na zgodovinsko in politično razstavo "Slovenci ob Jadranu", ki je bila v Kopru od 29. oktobra do 29. novembra 1952. Začasno smo morali odložiti vsako skrb za knjige. Pod kontrolo Jurija Jana in Srečka Vilharja smo iskali dokumentarno gradivo o naših krajih, ljudeh in jeziku ob morju. V našem centru so ta potrjevale uradne listine avstrijskega sodnega arhiva Koper. Pri pregledovanju tega arhiva, ki je bil obsojen na odpad, je pomagal še Marij Bratina, a le za kratek čas. Nenadoma so ga poklicali na Italijansko gimnazijo v Kopru. Pri nas je bil le toliko, da je vzljubil arhivske listine. On je naletel na "pravilnik" bratovščine iz Doline pri Trstu iz leta 1635 v slovenščini, ki je bil pravo odkritje. Obdelovali so ga slavisti in o njem so pisali

časopisi. Zaradi tako pomembnih listin za slovensko zgodovino se je sodni avstrijski arhiv ohranil.

Moje posebno doživetje v Portorožu je bilo vabilo na odprtje Mestne knjižnice v Kopru, ki mi ga je poslal mestni občinski odbor Koper. Mestna knjižnica v Kopru, ki je bila študijska in ljudska, je lepo napredovala in število bralcev je hitro naraščalo.

Zbirni center v Portorožu pa je prenehal svoje poslanstvo v korist knjig in arhivalij. Saša Dominko je odšel in njegove odgovornosti so ponovno prešle name. Knjige iz Bujščine smo vrnili bujskemu okraju. Ostale knjige in listine smo prepeljali v Koper. Poskrbeli smo primerne zaboje, prevoz in delovno silo. Avtobusno podjetje Slavnik nam je dalo na razpolago tovornjak in voznika. Pri nakladanju in razkladanju so pomagali dijaki Slovenske gimnazije v Kopru. Zaboji so bili oštevilčeni z zaporednimi številkami, knjige v zabojih so pa bile zložene po oznakah kartoteke in polic. Vse vožnje sem z dijaki spremljala sama. Zato ne drži, kar piše Miroslav Pahor (Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, str. 72): "Okrajni kamioni so dovažali knjige brez kontrole, brez spremnega kadra in brez kakršnekoli varnosti." Ukinitvev centra je odredil Istrski okrožni ljudski odbor ter izplačal prevozne in druge stroške. Račune stroškov sem predala 3. julija 1953.

V Mestno knjižnico v Koper sem se vrnila skupaj s knjigami. Nisem pa našla sodelavk Majde Brod in Anice Hlastec. Delo sta si poiskali drugje, ker so bile naše plače premajhne. Škoda za knjižnico. Obe sta že bili pridni delavki. Na novo je bila sprejeta Koprčanka Mariella Steffè. Prednost pri delu je še vedno imela katalogizacija knjig. Sodelavka Mariella je prevzela še administrativno delo, jaz pa izposojanje knjig in časopisov. V čitalnici sta vladala disciplina in delovno vzdušje. Zelo pa so nas motile vaje Glasbene šole, ki je bila nad nami v 2. nadstropju. Svoje prostore nad nami je imel še vojaški odsek. Takrat sta bila v Kopru najbolj potrebna strpnost in razumevanje. Poleg šol so bile kulturne in druge dejavnosti. Ni pa bilo prostora za vse. Slovenski in italijanski bralci so sedeli v čitalnici pomešani. Lep primer kulturne oaze bratstva in sožitja!

Da bi privabili v knjižnico čimveč italijanskih bralcev, predvsem dijakov, ki so bili pod vplivom šovinistov in nam sovražnih elementov, je Živa Fornazarič - Beltram, tajnica okrožnega sveta za prosveto in kulturo, honorarno nastavila Dominika Venturinja. Bil je že v letih, toda še vedno čil in bister človek. Pristen Koprčan in prepričan antifašist, ki se je ukvarjal s šolo in knjigami. Le pod fašizmom ni dobil dela in si je moral drugače pomagati. Svojo zbirko knjig je daroval knjižnici. Prosti čas je posvečal raziskovanju istrske in kopske zgodovine. Uveljavil se je kot zgodovinar. Zgodovino Istre in Kopra je imel v mezinu. Zgovodinski vodič Kopra — Guida storica di Capodistria, ki je izšel v Kopru 1906, ima najbogatejše podatke o mestu in Koprčanih iz preteklosti. Po značaju je bil veseljak in humorist. V pogovoru se je spontano izražal v verzih. V knjižnico je prinesel mladostno svežino, veliko ljubezen do knjig in bogato bibliografsko znanje. Bavil se je z bibliografijo istrskega tiska, ali kot smo takrat rekli "Istrike". S svojimi nasveti je bil v veliko pomoč nam in bralcem.

Delali smo v isti sobi. Večkrat je delo tako nanoslo, da smo bili vsi trije skupaj, vsak pri svoji mizi. To pa je on po svoje takole povedal:

"In questa silente saletta
lavorano spesso con me
la bionda slovena Emilietta,
la bruna italiana Steffè.

V znak hvaležnosti do tovarišice Žive je napisal januarja 1953 dolgo legendo oziroma pesem v kiticah enajstercev o "treh triglavskih vilah". Naj navedem le eno:

"Delle tre Vile, la vendica Dea,
che alla grazia presiede e alla bellezza.
una sol ne lasciava sana e viva,
perché fior di bontà e gentilezza".

Od treh vil maščevalna boginja,
ki miline na čelu je in lepote,
le eno pustila je zdravo in živo.
ker nežnosti je cvet in dobrote.

Izreden primer lepega odnosa med Slovenci in Italijani na obali. Prijetno ga je bilo poslušati, ko nam je v odmoru, ob raznih prilikah ali na naša vprašanja pripovedoval o slavni preteklosti Kopra, ki je bilo kulturno središče Istre. Silno rad se je ponašal, da je bil Koper mesto knjig in knjižnic. Knjige in knjižnice so imele številne redovniške in plemiške družine, književna akademija, kolegij za plemiče in bogataše, ilirsko semenišče za klerike. Kultura je bila privilegij cerkve in bogatih. Za preprosto ljudstvo ni bilo šol, niti knjižnic. Med najstarejše študijske knjižnice v Kopru je postavljala dominikansko. Ti redovniki so imeli sedež na Belvederu, kjer so bili zloglasni zapori in kjer je danes Osnovna šola Pinka Tomažiča.

O vsem tem je Miroslav Pahor v svojem sestavku bore malo povedal. Mislim namreč, da je premalo raziskoval o knjigi in knjižnicah v preteklosti Kopra. Nastanek knjižnice v Kopru v študijske namene je, kot kaže, še danes nejasen in zapleten. Navedla bom tri variante, ki so meni dostopne.

Miroslav Pahor, naslanjajoč se izključno na dokument (mestni arhiv 1882 šte. 38 pres.) je brez zadržka začel svojo nalogo: "Mestna knjižnica v Kopru... je bila uradno ustanovljena leta 1882, za javnost odprta pa leta 1894".

Srečko Vilhar v publikaciji Študijska knjižnica v Kopru 1951-1961, ki je izšla oktobra 1961 v Kopru, v svojem prispevku Prerez zgodovine slovenskih knjižnic in knjižničarstva na Primorskem se naslanja na knjižni vir *Le academie e le biblioteche di Italia...* Roma 1933, str. 461. Pod naslovom Mestna knjižnica v Kopru na strani 15 piše: "Ne bo odveč, če ob tej priložnosti povemo nekaj več o skladu stare italijanske Mestne knjižnice. Začetki te knjižnice segajo v leto 1868. Zrasla je iz zapuščin in darov plemiških družin koprski občini. Združena je bila s koprskim arhivom. Leta 1872 je bila prvič dostopna javnosti. Obiskovali so jo predvsem profesorji in dijaki".

V 1. členu pravilnika mestne knjižnice in starega občinskega arhiva Koper, ki je iz leta 1940, je v zgodovinskem povzetku navedeno: "Občina Koper je bila lastnica knjižnega fonda, ki ga je hranila že od 14. stoletja. Le-ta je rasel skozi stoletja z zapuščinami, darovi in nakupi ter je bil tehnično urejen med leti 1895-1900 po zaslugi meščanov prof. Josipa Vattova in prof. Franca Majerja najprej v prostorih v 2. nadstropju občine in od leta 1926 v dokončnem sedežu Taccove palače".

Samo variante torej, in najbrž pri variantah bo zadeva tudi ostala. Ko smo konec leta 1954 končali abecedni imenski katalog, sem se posvetila v celoti izposojanju knjig in bralcem. Iz beležk, ki sem jih ohranila in iz katerih sem sestavljala poročila za upravo, bom vzela za primer leto 1963. Skupaj med letom smo imeli 11281 prisotnih bralcev. Iz razumljivih razlogov smo bili zelo previdni pri izposojanju na dom. Vendar tako izposojenih knjig je bilo 5000, v čitalnici pa 32500. Čitalnica je bila vedno polna. Med zimskimi počitnicami, v januarju, se je število bralcev, predvsem mladih, povečalo. Prihajali so iz vseh treh obalnih mest in okoliških vasi. Koncem meseca jih je bilo skupaj 1229. Bralci so bili večinoma dijaki, vendar tudi profesorji, inženirji in kvalificirani delavci, ki so večinoma študirali. So pa eni in drugi povpraševali tudi po časopisih iz časopisnega oddelka ter posegali po sodobnem tisku.

Ljudska knjižnica je takrat že delovala v svojih prostorih v Verdijevi ulici in skrbela za duševno rekreacijo mladih in odraslih bralcev.

Pri izposojanju sem si pomagala z bibliografijo in katalogom. Pri iskanju knjig na policah sem se pa najraje naslanjala na svoj dober spomin. To moje delo in prenašanje knjig je prof. Venturini strnil v dveh kiticah, ki mi jih je posvetil jeseni 1953. leta. V prvi kitici je opisal jesen, v drugi se pa tako izraža:

”Sempre al travaglio, reggi infaticata
alte pile di libri sulle braccia;
ma il riso, che ti fa pregiata,
non si diparte mai dalla tua faccia,
e tu trasporti con balda prestanza
i volumi dall’una all’altra stanza;
e ognor cantando con ridente cera,
mi trasformi l’autunno in primavera”.

Vedno na delu, sklade knjig visoke
neutrudne nosijo tvoje roke,
a smeh prijazen, ki te odlikuje,
na tvojem obrazu pač ne miruje,
iz sobe v sobo knjige prenašaš,
čvrsto in smelo pri tem se obnašaš.
zmeraj, ko poješ in na smeh se držiš,
meni to jesen v spomlad spremeniš.

V mojih spominih na koprsko knjižnico zavzema Srečko Vilhar posebno mesto. Veliko je prispeval, da niso knjige iz Kopra oziroma iz Cone B šle po skritih poteh daleč od nas. Razmišljal in govoril je, kako bi približal knjigo še ljudem na podeželju. Dolga leta je sanjal o bibliobusu in nekega lepega dne so se njegove sanje uresničile.

V svoji razgledanosti in dalekovidnosti je iskal stike s knjižničarji in knjižnicami obeh narodnosti v Trstu in Gorici. Najprej z dopisovanjem. Sledili so recipročni obiski ravnateljev knjižnic in knjižničarjev, sodelovanje pri izposojanju ter zamenjavi knjig in časopisov. Za svoje uslužbenke v knjižnici je organiziral strokovne ekskurzije v Bologno, Rim in Firenze.

Na ogledu knjižnic v Rimu sem bila tudi sama. Se ne da opisati, kaj sem videla in čutila. Bila sem pod močnim vtisom izrednega bogastva knjig. Mislila sem na našo knjižnico v Kopru. Nemalo me je čudilo, da nam ni Italija še vrnila knjig, ki so jih odnesli iz koprške knjižnice leta 1941.

Srečko Vilhar si je zelo prizadeval za sodelovanje in prijateljstvo med slovenskim in italijanskim življenjem ob meji. Vztrajno in potrpežljivo je gradil kulturni most med narodoma. Kot politik in diplomati, je nedvomno tudi on pripomogel k Osimskim sporazumom.

SODELOVANJE S KNJIŽNICAMI IN SORODNIMI USTANOVAMI

Vilma Krapež

V svojem več kot 30-letnem delovanju je koprška knjižnica navezala mnogo kulturnih stikov s knjižnicami in sorodnimi ustanovami v Sloveniji, v ostalih jugoslovanskih republikah, sosednji Italiji in drugod. Vzporedno s tem so se tkala nova poznanstva in trdne vezi tudi z mnogimi uglednimi kulturnimi delavci, profesorji, pisatelji, založniki, družbenopolitičnimi delavci in drugimi. Intenzivnost in kontinuiteta stikov pa nista bili vedno enaki. Iz skromnih začetkov kmalu po ustanovitvi knjižnice leta 1951 so se kulturni stiki bogatili kvalitativno in kvantitativno, dosegli višek v šestdesetih letih, nato pa začeli polagoma slabeti ter izgubljati moč in ugled. Postajali so vse siromašnejši. Morda je bil temu kriv vse hitrejši razvoj knjižnice (nove usmeritve, združitve z Ljudsko knjižnico, adaptacija itd.), ki je terjal mnogo sprememb, hiter tempo življenja in dela, pogosto menjavo vodilnega kadra ipd.? Različni momenti v njenem razvoju so pač terjali drugačno politiko in drugačno usmeritev. Osiromašenje kulturnih stikov na eni strani pa je morda prineslo pozitivne rezultate drugje.

Prvi ravnatelj koprške knjižnice, bibliotekar MIROSLAV PAHOR, je kljub naporom, ki jih je vlagal v novo ustanovo in kljub težavam, s katerimi se je soočal, kaj kmalu vzpostavil prve stike s slovenskimi knjižnicami ter z nekaterimi drugimi ustanovami po vsej Jugoslaviji. Ves čas pa je bilo najtesnejše sodelovanje z Narodno in univerzitetno knjižnico v Ljubljani (= NUK v nadaljnjem besedilu). Z njenimi darovi je koprška knjižnica zamašila marsikatero vrzel ter obogatila svoje fonde s slovenskimi klasiki, s slovensko znanstveno literaturo, s slovenskimi periodiki; skratka z gradivom, ki je bilo v tistih časih knjižnici še kako potrebno. Veliko pozornost je posvečala tudi zamenjavam. NUK nam je dobavljala predvsem slovensko in jugoslovansko literaturo, mi pa smo ji odstopali duplikate in triplikate iz bogate zakladnice istrike. Istočasno pa je z zamenjavami dotekala v knjižnico tista istrika, ki je mi nismo imeli. Pahorjeva velika zasluga, ali kot sam pravi "največja skrb", je bila zbiranje vse mogoče literature o Istri, Slovenskem Primorju, Dalmaciji in Furlaniji.

Z zamenjavami gradiva je knjižnica sodelovala tudi s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti ter z Narodnim muzejem v Ljubljani, s Študijsko knjižnico v Celju, z Jadranskim inštitutom na Reki, s Historijskim inštitutom JAZU v Zagrebu, s Pomorskim muzejem v Splitu ter z nekaterimi drugimi ustanovami. Pahor je bil zgodovinar, ki se je kasneje umaknil v muzej, zato ni čudno, da je bilo tolikšno sodelovanje prav z zgodovinskimi institucijami.

Po odhodu Miroslava Pahorja na novo službeno mesto v piranski muzej je vodstvo koprške knjižnice prevzel Marjan VODE, ki jo je vodil od leta 1954 do 1958. Prizadeval si je, da bi obdržal stike, ki jih je vzpostavil njegov predhodnik. Poleg tega pa je razvil živahno sodelovanje s Študijsko knjižnico v Kranju. Najpomembnejše ustanove, s katerimi je koprška knjižnica v tem času sodelovala, so bile: NUK, Študijska knjižnica v Celju, SAZU, Študijska knjižnica v Novi Gorici, Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani, Šolski muzej v Ljubljani, Inštitut za raziskovanje Krasa v Postojni, Filozofska fakulteta v Zagrebu ter JAZU v Zagrebu. Člani kolektiva so obiskali Naučno biblioteko v Pulju ter Univerzitetno biblioteko v Zagrebu, kjer so si ogledali tudi knjižni sejem. Za kaj več, tako mi je tov. Vode povedal, tedaj ni bilo možnosti.

Podatki kažejo, da je imela knjižnica najbogatejše in najpestrejše kulturne stike v obdobju, ko jo je vodil ravnatelj SREČKO VILHAR. Dolgoletno delo v knjižnici, ljubezen do knjige, dobro znanje nekaterih tujih jezikov, majhen kolektiv in ne nazadnje njegova izredna pozornost do kolegov knjižničarjev doma in na tujem, so rodili bogate sadove, ki nam jih je marsikdo zavidal.

Za Srečka Vilharja ni značilno le to, da je poglobil in utrdil že obstoječe stike, marveč predvsem, da je navezal veliko število novih. Nekateri med njimi so segali tudi izven meja domovine (npr. Univerza Harvard v Cambridgeu - USA, Biblioteka obmena na morskem transporte v Leningradu - SZ itd.). Njegovo delovanje v prid kulturnih stikov bi lahko razdelili takole:

1. Sodelovanje s knjižnicami in sorodnimi ustanovami v Sloveniji,
2. Sodelovanje s knjižnicami in sorodnimi ustanovami v ostalih jugoslovanskih republikah - zlasti na Hrvaškem,
3. Sodelovanje s slovenskimi knjižnicami in sorodnimi ustanovami v Italiji,
4. Sodelovanje z italijanskimi knjižnicami in sorodnimi ustanovami v Italiji,
5. Sodelovanje s konzularnimi predstavništvi,
6. Sodelovanje z uglednimi ustanovami in priznanimi strokovnjaki v svetu.

1. SODELOVANJE S KNJIŽNICAMI IN SORODNIMI USTANOVAMI V SLOVENIJI

Knjižnica je sodelovala z Narodno in univerzitetno knjižnico ter s Centralno tehniško knjižnico v Ljubljani, z vsemi primorskimi knjižnicami ter z vsemi študijskimi knjižnicami v Sloveniji. Navezala je zelo dobre stike s šolami na Obali. Tako so prosvetni delavci in dijaki začeli množično prihajati v knjižnico; najprej na ogled ustanove, kasneje kot njeni stalni člani. Prosvetni delavci so prihajali predvsem po gradivo, ki so ga rabili pri strokovnem usposabljanju, dijaki pa po čtivo ter gradivo za maturitetne naloge; pri tem jim je svetoval ter pripravljaval gradivo ravnatelj ter strokovni delavci knjižnice.

Med novimi stiki bi omenila še Šolski muzej ter Slovansko knjižnico v Ljubljani. Dolgi sezname o zamenjavi gradiva z raznimi ustanovami pričajo, kako je knjižnica skrbela za bogatitev in dopolnjevanje svojih fondov. Ob ustanovitvi turistične knjižnice v Portorožu leta 1970 je tej knjižnici prispevala mnogo tujejezične literature; tako zlasti bogate ilustrativne izdaje, ki jih je prejemale iz obveznega tiska, često v duplikatih in triplikatih. Omenjeno delo je opravljala vse do ukinitve turistične knjižnice leta 1974.

V prid strokovnega izpopolnjevanja je kolektiv tedanje Študijske knjižnice sodeloval na vseh zborovanjih DBP in DBS ter si ogledal mnoge slovenske knjižnice in sorodne ustanove. Noben pomembnejši obisk v Kopru ni šel mimo knjižnice. Kako bogato in raznoliko je bilo sodelovanje navzven, pričajo obiski mnogih uglednih osebnosti v koprski knjižnici, kot npr. Ivan Regent, Mitja Ribičič, Ivan Bratko, Ivo Andrić. Slednji je obiskal našo knjižnico ob razstavi, ki je bila posvečena njegovi osemdesetletnici. Pri pripravi te razstave sta sodelovali z gradivom in nasveti tudi NUK ter Slovanska knjižnica v Ljubljani, ki nam je posredovala izredno bogato zbirko Andričevih del, prevedenih v razne slovanske jezike. Jugoslovanska avtorska agencija iz Beograda pa je prispevala obsežno zbirko fotokopij naslovnih strani Andričevih del v tujih jezikih. Iz pogovora, ki ga je imel Andrić v naši knjižnici, smo izvedeli, da se je pisatelj vselej živo zanimal za knjižnice, da se je pred leti celo udeležil kongresa jugoslovanskih bibliotekarjev in na njem sodeloval z referatom. Ob odhodu nam je podaril svoje "Novelce" rekoč, da so knjige, ki jih knjižnice hranijo in izposojajo "mrtvi, ki živijo, in nemi, ki govorijo".

2. SODELOVANJE S KNJIŽNICAMI IN SORODNIMI USTANOVAMI V OSTALIH JUGOSLOVANSKIH REPUBLIKAH — ZLASTI NA HRVAŠKEM

Zamenjave knjižnega gradiva so segale tudi preko meja ožje domovine. Zelo dobro je bilo sodelovanje s kulturnimi ustanovami v hrvaški Istri. Med temi je treba posebno poudariti sodelovanje z Naučno biblioteko v Pulju ter z Naučno biblioteko na Reki. Obe sta znani po bogatih fondih istrike, zato smo imeli z njima številne zamenjave gradiva ter pestro medbibliotečno izposajo. Večkrat je prišlo tudi do medsebojnih srečanj ter do izmenjave izkušenj med strokovnimi delavci. Leta 1972 smo navezali stike tudi z Gradsko biblioteko na Reki. Le-ta je znana po prvem bibliobusu v Jugoslaviji, zato nam je s svojimi izkušnjami

lahko mnogo pomagala pri uvedbi naše bibliobusne službe leta 1973.

Knjižnica je imela stalne stike tudi z nekaterimi drugimi hrvatskimi ustanovami, tako npr. z Jadranskim inštitutom na Reki ter s Historijskim inštitutom jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Njuna direktorja, dr. Vjekoslav Bratulić ter dr. Ivan Erceg, sta bila pogosto naša gosta. V naši knjižnici sta našla marsikaj za lastno ustanovo, kakor tudi za lastni študij. Darovala sta nam več svojih separatov. Nekateri med njimi so nastali s pomočjo našega gradiva. Omeniti moram tudi stike z Univerzitetno knjižnico v Zagrebu ter z Univerzitetno knjižnico v Beogradu, ki smo si ju ogledali v letu 1973.

3. SODELOVANJE S SLOVENSKIMI KNJIŽNICAMI IN SORODNIMI USTANOVAMI V ITALIJI

Srečko Vilhar je vzpostavil dobre stike z nekaterimi slovenskimi ustanovami v zamejstvu — na Tržaškem in Goriškem. Tako z Narodno in študijsko knjižnico v Trstu (NŠKT), s krajevno knjižnico v Doberdolu ter s Kulturnim društvom "Ivan Trinko" v Čedadu. Niti iz arhivskih virov niti iz korespondence nisem uspela ugotoviti, kdaj je prišlo do prvih stikov, mislim pa, da že zgodaj. Mnogo pozitivnega v tej smeri je prispevalo Društvo bibliotekarjev Primorske (DBP), katerega prvi predsednik je bil prav Srečko Vilhar. Društvo je delovalo v prid povezovanja vseh primorskih knjižnic in knjižničarjev ter zavzeto skrbelo za slovenske knjižnice onstran državne meje. Zelo pogosti so bili osebni stiki med NŠKT, kar je pripomoglo, da smo bili vedno na tekočem glede zamejskega tiska, bodisi slovenskega ali italijanskega. Na ta način je prišla na police naše knjižnice marsikatera zamejska knjiga, ki bi si je sicer ne mogli privoščiti. V zameno smo NŠKT nudili nekatere pomembnejše knjige, tiskane v Sloveniji. Tak način bogatitve knjižnih fondov je bil predvsem pogost takrat, ko NŠKT še ni prejela obveznega primerka iz Slovenije. Mnogo sodelovanja je bilo tudi na področju izposoje knjižničnega gradiva ob različnih razstavah. Leta 1972 je naša knjižnica prenesla v Trst celotno razstavo z naslovom "Mladinski pisatelj Josip Ribičič". S pomočjo NŠKT smo leta 1961 organizirali v Kopru literarni večer s slovenskimi zamejskimi književniki Andrejem Budalom, Borisom Pahorjem, Alojzom Rebulo in Miroslavom Košuto.

Koprski knjižnica je posvečala posebno skrb tudi krajevni knjižnici v Doberdolu ter knjižnici Kulturnega društva "Ivan Trinko" v Čedadu. Obema je po svojih možnostih dokaj redno pošiljala slovensko knjižno gradivo ter z obema izmenjala obiske. Doberdolsko knjižnico so Koprčani obiskali leta 1966 skupaj s knjižničarji iz vse Slovenije, ki so takrat zborovali v Kopru, knjižnico v Čedadu v Beneški Sloveniji pa leta 1970 skupaj z ostalimi knjižničarji Primorske. Takrat so se dobro seznanili tudi z delom Kulturnega društva "Ivan Trinko" ter zvedeli, s kakšnimi problemi se spopadajo Beneški Slovenci pri svojem prosvetnem in kulturnem delovanju. Strokovni izlet v Čedadu so zaključili z ogledom mestnih znamenitosti. Nazadnje pa so se odpravili še v Videm in Trčmun — rojstni kraj in zadnje počivališče slovenskega rodoljuba, duhovnika in narodnega buditelja Ivana Trinka, ter se mu poklonili s šopkom rdečih nageljnov.

4. SODELOVANJE Z ITALIJANSKIMI KNJIŽNICAMI IN SORODNIMI USTANOVAMI V ITALIJI

Višek Vilharjevih prizadevanj po zblizanju in nedvomno največji uspeh kažejo stiki s knjižnicami in kulturnimi ustanovami v Italiji. V to smer je vložil Srečko Vilhar tudi največ truda. Prizadeval si je, da bi postala knjižnica most med Slovenci in Italijani tostran in onstran državne meje. Vseskozi ga je prevečala velika skrb za italijansko etnično skupnost pri nas. Zanimali so ga obmejni problemi, odnosi med Slovenci in Italijani, knjižnični problemi, naših in italijanskih knjižnic itd. Prizadeval si je, da bi se naroda ob meji čimbolj spoznala in zblížala. Za doseg te ciljev je uporabljal različne načine, kot npr.: obveščal je knjižničarje na Tržaškem in Goriškem o pomembnih knjigah, izdanih pri nas, priporočal gradivo, ki bi bilo vredno prevoda v italijanščino, ocenjeval posamezne prevode, iskal založnike, prevajalce in pri tem navezoval povsod tudi osebne stike. Iz bogate korespon-

dence v italijanskem jeziku je mogoče ugotoviti, da je Srečko Vilhar ubral pravo pot; pot, ki je prinesla knjižnici ugled, uspeh in korist, njemu pa mnogo osebnega zadoščenja. Na Tržaškem in Gorisškem je navezal tesne stike zlasti z naslednjimi ustanovami: Soprintendenza Bibliografica per il Veneto Orientale e la Venezia Giulia — Ufficio di Trieste, Biblioteca del Popolo, Biblioteca generale dell'Università degli Studi di Trieste, Biblioteca Civica "Atilio Hortis" v Trstu ter Biblioteca Governativa (kasneje Biblioteca Statale Isontina) v Gorici. Zelo dobri so bili tudi odnosi z biblioteco Comunale "Vincenzo Joppi" v Vidmu ter z Biblioteco nazionale centrale v Firencah.

V dopisu z dne 1. decembra 1966 dr. Carlu Battisti — direktorju Univerzitetne knjižnice v Trstu, tov. Vilhar navaja predloge in točno precizira, kakšno naj bi bilo sodelovanje med slovenskimi in italijanskimi knjižničarji (kompletiranje in zamenjava literature, pomoč z gradivom pri razstavah, dajanje bibliografskih podatkov, osebni stiki in izmenjava delovnih izkušenj ter sodelovanje na strokovnih posvetih). Na podlagi takih dogovorov je naša knjižnica skompletirala nekatera italijanska periodika, kot npr. "Atti e memorie della Società Istriana di Archeologia e Storia patria" s posameznimi številkami, ki so bile takrat na trgu že razprodane, uredila vrstni red posameznih strani pri nepaginiranem delu "Codice diplomatico istriano" ter našla zelene bibliografske podatke za nekatera starejša slovenska periodika. (Ko je bil Trst pod Avstrijo, je Biblioteca Civica prejemale obvezni izvod z Dunaja — torej tudi slovenske tiske.)

Kot sem že omenila, se je Srečko Vilhar vedno trudil, da bi v knjižnico dotekalo dovolj italijanske literature za potrebe italijanske etnične skupnosti ter obenem za potrebe Slovencev, ki studirajo ali se drugače zanimajo za italijanski jezik in kulturo. Želje in potrebe po tovrstni literaturi so bile velike, možnosti za nabavo pa majhne. Knjižnica je tudi takrat razpolagala s skromnimi finančnimi sredstvi, zato se je pogosto obračala na italijanske kolege onstran meje, ki so nam v veliki meri pomagali reševati tovrstne probleme z različnimi zamenjavami. Večkrat pa so bili celo tako širokogrudni in polni razumevanja, da so nam gradivo preskrbeli kar zastonj. Nekateri italijanski založniki, kot npr. Casa Editrice Bemporad Marzocco iz Firenc, pa so nam nudili veliko ugodnost s tem, da so namesto nas plačevali carino za knjige, ki smo jih naročili pri njih.

Sodelovanje z italijanskimi knjižničarji se je bogato odrazilo tudi na področju razstavne dejavnosti. Z gradivom in bibliografskimi podatki so nam priskočili na pomoč pri vseh večjih razstavah (Dante, Beneška Slovenija, Pomorska literatura ter predvsem leta 1961 ob razstavi Slovensko primorsko časopisje). Leta 1972, v mednarodnem letu knjige, je DBP s sodelovanjem italijanskih kolegov pripravilo obsežno razstavo z naslovom "Povojna mladinska literatura treh sosednjih dežel" (pripravil Guido Manzini in Marijan Bracelj), ki je potovala od knjižnice do knjižnice. Gostovala je v Gorici, Novi Gorici, Celovcu in Kopru ter doživela velik obisk in širok odmev.

Da je bilo sodelovanje z Italijani tako uspešno, gre nedvomno zaslugi tudi dr. Steliu Criseju — direktorju Soprintendenze bibliografiche v Trstu in kasneje direktorju Biblioteche del Popolo ter dr. Guidu Manziniju — direktorju Governative v Gorici, bibliotekarju, publicistu, umetnostnemu zgodovinarju in velikemu prijatelju Slovencev. Takole nam ga opisuje bibl. Marijan Bracelj: "Čeprav ga ni rodila goriška zemlja, a je — lahko mirno trdimo in sam je tudi večkrat to rekel — postal njen posvojeni sin, morda zato tembolj zvest tej pokrajini, kolikor bolj jo je spoznaval in videl njene težke strani, pa tudi izredno bogate in plodne sadove, ki jih je prinašala kot hraniteljica kar treh ali štirih kultur." Dr. Manziniju smo koprski in vsi primorski knjižničarji lahko hvaležni za marsikaj, kar je v tem sestavku že omenjeno ter še za marsikaj drugega. Tako je prišla z njegove strani tudi pobuda in pomoč za lepo število strokovnih obiskov v italijanskih knjižnicah (Gorica, Trst, Firenze, Bologna, Padova, Videm, Milano). Po ustnih virih sodeč so koprski knjižničarji enega prvih obiskov v Italiji posvetili prav njegovi ustanovi "Bibliotechi Governativi" v Gorici (Datuma obiska nisem uspela ugotoviti).

10. julija 1963 so obiskali nekatere knjižnice in sorodne kulturne ustanove v Trstu. Ogleдали

so si Biblioteca civico, kjer jih je sprejel ravnatelj dr. Sauro Pesante, ki jih je seznanil, kako je knjižnica urejena in kako posluje ter jim razkazal ustanovo. Velika dragocenost je "Petrarchesca" — oddelek, ki hrani skoraj vsa dela Petrarke, ki so izšla v Italiji ali kjerkoli drugje v svetu. V Trstu so si naši knjižničarji ogledali tudi Museo del Mare ter njegovo Pomorsko knjižnico. Ravnatelj Mauro de Pinto jim je pokazal vodič po ustanovi, ki ga je tik pred smrtjo sestavil slovenski strokovnjak za pomorstvo dr. Pavel Klodič. Lep sprejem so koprski knjižničarji doživeli tudi v tržaški Univerzitetni knjižnici, ki sodi med najsodobnejše urejene tovrstne knjižnice v Italiji.

Leta 1965 srečamo knjižničarje iz Kopra in drugih primorskih občin v Rimu in Firencah. Skoraj enotedensko potovanje so podprle tri primorske občine (Koper, Nova Gorica, Ilirska Bistrica), Republiški sekretariat za prosveto in kulturo SRS ter dr. Giovanni Vicario — načelnik šolstva in prosvete pri deželni vladi za Furlanijo-Juljsko krajino. Za uresničitev in uspeh potovanja pa gre posebna zasluga dr. Guidu Manziniju, ki je na dolgi poti ves čas spremljal primorske knjižničarje. V Rimu so si ogledali naslednje večje in pomembnejše knjižnice ter zavode: Biblioteca Valliceliana, Biblioteca Apostolica Vaticana, Ente Biblioteche Popolari e Scolastiche, Biblioteca all'aperto ter Istituto di Patologia del Libro. Po Rimu sta primorske knjižničarje spremljala prof. Ettore Apollonj ter dr. Guido Lupo, oba iz Ente Biblioteche Popolari e Scolastiche, ki sta se izredno potrudila z razlago. Ob zaključku sta organizirala našim knjižničarjem še lep izlet v Fiumicino in Ostio.

Naslednja etapa potovanja so bile Firenze, kjer so naši knjižničarji posvetili posebno pozornost Italijanski centralni knjižnici (Biblioteca Centrale Italiana). Sprejela sta jih namestnica ravnatelja dr. Maria Morandini ter bibliografski načelnik za Toskano dr. Giovanni Semerano, ki sta jim razkazala knjižnico ter jim prikazala njeno mnogostransko dejavnost. Obisk je poglobil že predhodno vzpostavljeno sodelovanje. Med knjižnicama je še danes živa zamenjava bibliotečnega gradiva. Omenjena knjižnica nam pošilja publikacijo Bibliografia Nazionale Italiana, mi pa njej v zameno nekatera italijanska periodika, ki izhajajo pri nas (Il Pioniere, Il Panorama, La Battana ter Questioni del socialismo). Naša knjižnica je ob obisku prevzela skrb, da bo pošiljala v Firence tudi pomembnejše italijanske knjige, tiskane v Jugoslaviji, kakor tudi knjige s povzetki v italijanščini.

Po ogledu omenjene knjižnice ter Dantejeve razstave v njej je prišla na vrsto Biblioteca Medicea e Laurenziana. Tam je naše knjižničarje sprejel podravnatelj dr. Filippo di Benedetto s slovenskim pozdravom "Dober dan". Povedal je, da se je zanimal za našega Prešerna in citiral nekaj njegovih verzov v slovenščini, kar je prijetno iznenadilo naše kolege. Ob ogledu ustanove so izvedeli še za mnoge dragocenosti, ki jih le-ta hrani (številne staroveške in srednjeveške rokopise ter celo dva stara spisa v cirilici in glagolici). Da bi bila slika Firenc še popolnejša, so si knjižničarji ogledali še številne umetniške spomenike, nakar jih je dr. Manzini popeljal na Fiesole, od koder so lahko občudovali lepoto njegovega rodnega mesta.

Od 4. do 6. aprila 1966 so si koprski knjižničarji nabirali strokovne izkušnje v Padovi in Bologni. Skupaj s člani DBS za Primorsko so si v Padovi ogledali Univerzitetno knjižnico, kjer so posvetili vso pozornost katalogom. V Bologni pa so obiskali mednarodno razstavo knjig za otroke in mladino, Mestno knjižnico (Biblioteca dell'Archiginnasio) ter Univerzitetno knjižnico, kjer so se najdlje zadržali. Kot posebnost so jim gostitelji pokazali dva srbska kodeksa iz XIV. in XV. stol. ter nekatera corpora separata (Knjižnico papeža Benedikta XIV., ki jo je leta 1755 daroval bolonjski občini ter Knjižnico Marsilli). Strokovni izlet so zaključili z ogledom umetnostnih in zgodovinskih znamenitosti mesta ter z obiskom mavzoleja v kraju Marzabotto, kjer so Nemci leta 1944 pobili 1830 talcev.

Leta 1969 so bili koprski knjižničarji spet v Italiji, in sicer v Milanu, kjer so si ogledali knjižnično mrežo ter način poslovanja milanske občinske knjižnice, ki je center vsega knjižničarstva v mestu.

Omenila sem že obisk koprskih knjižničarjev v Beneški Sloveniji leta 1970 (Glej "Sodelo-

vanje s slovenskimi knjižnicami in sorodnimi ustanovami v Italiji"). Ob tem moram dodati, da so si naši delavci istega dne razen slov. ogledali tudi nekatere italijanske knjižnice. Na italijanski strani, v Gorici, je naše knjižničarje sprejel dr. Manzini ter se jim priključil kot spremljevalec. Prvi postanek je bil v vasi Dolenje, kjer jim je pokazal lepo urejeno novo knjižnico — plod velikih prizadevanj njegove matične knjižnice (Biblioteche Governative v Gorici), popoldne pa so bili naši knjižničarji gostje Mestne knjižnice (Biblioteca Comunale "Vincenzo Joppi") v Vidmu. Ogledali so si knjižnico ter se seznanili z načinom dela. Presenetila jih je pozornost, ki jo ta knjižnica posveča slovenskemu in italijanskemu partizanskemu tisku ter dokumentom, ki se nanašajo na NOB. Posebnost knjižnice je katalog ledinskih imen, razširjenih v Furlaniji, ki je življenjsko delo enega nekdanjih bibliotekarjev knjižnice, saj ga je snoval več kot 20 let. Z videmskimi knjižničarji je stekel tudi živahen razgovor o problemih knjižničarstva, o medsebojnih stikih, o možnostih sodelovanja ipd.

Tudi italijanski knjižničarji so nas nekajkrat obiskali. Leta 1964, 8. junija, prinaša "La Voce del Popolo" obsežen članek o obisku gostov iz Biblioteche Governative (Gorica) v Kopru. Ogledali so si Študijsko knjižnico ter razstavo "Beneška Slovenija", nakar so se podali še v tedanjo Ljudsko knjižnico, na Italijansko gimnazijo ter na Radio Koper.

Oba ravnatelja, Srečko Vilhar ter Guido Manzini, ki je vodil goriške knjižničarje, sta poudarila potrebo po poglobitvi medsebojnih stikov, ki naj prispevajo k še boljšemu poznavanju, razumevanju in sodelovanju med Slovenci in Italijani.

Leta 1971 so nam vrnili obisk knjižničarji iz Vidma. Ogledali so si obe knjižnici (Študijsko in Ljudsko), Italijanski krožek "Antonio Gramsci", Radio Koper ter freske v Hrastovljah. Ta obisk italijanskih knjižničarjev je bil zadnji v času ravnateljevanja Srečka Vilharja in obenem zadnji pomembnejši obisk iz zamejstva sploh.

Pri sodelovanju z Italijani onstran meje moram omeniti še zanimive in koristne stike z nekaterimi kulturnimi delavci, kot so Arturo Cronia — prof. slavist na padovanski univerzi, Guido Rispoli — direktor Ente Biblioteche Popolari e Scolastiche v Rimu, Renzo Frattaroli — direktor ustanove Direzione Generale delle Accademie e Biblioteche e per la diffusione della cultura, prav tako iz Rima itd. Vsi so veliko prispevali k popestritvi naših knjižnih fondov, predvsem pa so utrjevali vezi med našima narodoma.

5. SODELOVANJE S KONZULARNIMI PREDSTAVNIŠTVI

Med množico imen, ki jih ni mogoče zanemariti, sodi tudi sodelovanje z italijanskim konzulom v Kopru, z jugoslovanskim konzulom v Trstu ter z ameriško ambasado v Zagrebu.

Kulturne stike pri ameriški ambasadi v Zagrebu je takrat vodila gospa Corinne Spencer. Obstaja bogata korespondenca med Srečkom Vilharjem in omenjeno gospo, ki je leta 1962 celo obiskala koprsko knjižnico. Vilharjeva vljudna prošnja, ki je prikazala potrebo po angleški knjigi za študente in profesorje na obalnem območju, je naletela na razumevanje. Gospa Spencerjeva je z navdušenjem sprejela to prošnjo in posredovala, da nam je ameriška ambasada začela pošiljati večje število naslovov angleških periodik (The Atlantic, Popular Boating, Saturday Review, Science Progress ter kasneje še Time in Life) ter večje število knjig za učenje angleščine. Najdragocenejše darilo pa je bila prav gotovo Encyclopedia Britannica v 24 delih, za katero je g. Spencerjeva napisala, da je dar knjižnici v znak prijateljstva in sodelovanja med ZDA in Jugoslavijo.

6. SODELOVANJE Z UGLEDNIMI USTANOVAMI IN PRIZNANIMI STROKOVNJAKI V SVĚTU

V niz imen, s katerimi je knjižnica sodelovala, je tov. Vilharju uspelo uvrstiti tudi nekatere ugledne ustanove in priznane strokovnjake v svetu. Ker se je živo zanimal za pomorstvo, si je vedno želel, da bi koprška knjižnica sistematsko zbirala tudi pomorsko literaturo in

postala tako osrednja tovrstna knjižnica v Sloveniji. Želja se mu ni uresničila, uspelo pa mu je navezati stike s številnimi pomorskimi ustanovami doma in na tujem. V tem poglavju bom omenila le pomorsko bilbioteko iz Leningrada (Biblioteka obmena na morskom transporte), ki nam je pošiljala svoje publikacije ter kataloge pomorskega tiska, izdanega v SZ. Posebno živahno je bilo to sodelovanje neposredno pred izidom našega kataloga oz. bibliografije "O morju in pomorstvu" (Srečko Vilhar — Radmila Adamov: O morju in pomorstvu. Koper, Študijska knjižnica 1967). Publikacija je izšla ob 10-letnici koprškega pristanišča ter ob otvoritvi železniške proge v Koprju. Ob tej priliki je knjižnica pripravila tudi razstavo pomorske literature, katere potrebo in pomen je tov. Vilhar prikazal z besedami: "V Študijski knjižnici se iz dneva v dan oglašajo vedno več ljudi, ki bi se radi seznanjali s pomorsko zgodovino, problemi morja in pomorskega gospodarstva".

Približno na isto časovno obdobje (s pričetkom v letih 1961/1962) je vezano sodelovanje s slavistom Harvardske univerze v Cambridgeu (USA), Anthonyjem J. Klancarjem. Srečko Vilhar mu je, zlasti z bibliografskimi podatki, mnogo pomagal pri pripravi njegove raziskovalne naloge z naslovom "Monumentalna biografija Frana Miklošiča — ustanovitelja moderne slavistike". Za zahvalo nam je g. Klancar pošiljal nekatere ameriške publikacije s področja slavistike, naša knjižnica pa je poslej vrsto let sodelovala s tem uglednim strokovnjakom in mu posredovala slovenske bibliografije ter publikacije naše ustanove.

In tu je še sodelovanje s Toussaintom Hočevarjem, ki je tudi naše gore list; doktor ekonomskih ved ter redni profesor na Univerzi New Orleans (USA), rojen v Ljubljani, kjer je tudi maturiral in začel s študijem na Ekonomski fakulteti. Izdal je več poglobljenih študij o slovenskem gospodarskem in družbenem razvoju, kar je njegova domena. V letih 1972/1973 je bil večkrat v naši knjižnici ter sam po naših katalogih iskal vire, ki jih je rabil pri svojem raziskovalnem delu. Sodelovanje je obogatilo knjižnico za 3 njegove knjige. Njegova zasluga je bila tudi, da nas je seznanil s Slovenian Studies Circle v Washingtonu, od koder prejemamo še danes zbirko "Studia Slovenica" v zameno za publikacije o Slovenskem primorju.

Po odhodu Srečka Vilharja v pokoj je začelo kulturno sodelovanje pešati. Pravzaprav že zadnja leta njegovega ravnateljstva, ker se je posvečal pisanju knjig o zgodovini Primorcev v NOB ter zbiranju podatkov za publikacijo "Ob 100-letnici slovenskega učiteljskega v Koprju". Andrej JELAČIN, ki je prevzel njegovo mesto 15.1.1974, je usmeril svoje napore in sposobnosti predvsem v širjenje knjižnične dejavnosti na podeželje. Na samem začetku njegovega mandata je prinesla dokaj spremenjeno združitev knjižnic — Študijske in Ljudske — v Osrednjo knjižnico splošnoizobraževalnega tipa. Večji kolektiv, različna miselnost glede nove usmeritve, širjenje knjižnične dejavnosti z novim oddelkom za izposajo v Semedeli leta 1975 ter adaptacija nekaterih prostorov v centralni zgradbi knjižnice, so prinesli novemu ravnatelju veliko dela in skrbi. Kljub temu pa je še našel čas za sodelovanje na različnih področjih izven knjižnice. Vzpostavil je stike z nekaterimi gospodarskimi organizacijami na Obali, kar je bilo tedaj nekaj novega. Leta 1975 je knjižnica v sodelovanju z Agrario Koper (ob 28-letnici podjetja) priredila razstavo kmetijske literature, ki je bila ob priliki kmečkega praznika prenesena tudi v Dutovlje na Krasu. Knjižnica je v tem obdobju približala knjigo delavcu s tem, da je nekajkrat mesečno odpeljala večje število naših knjig v delavski dom Splošnega gradbenega podjetja Primorje Gorica v Olmo, kjer je bil za izposajo zadolžen pooblaščen delavec omenjenega podjetja. Zamisel se je obnesla. Za potrebe gradbenih delavcev podjetja je knjižnica pripravila tudi nekaj priložnostnih razstav s področja gradbeništva. SGP Primorje Gorica nam je v te namene nakazalo sredstva za nabavo nove literature. Podobno sodelovanje je bilo tudi v Pomorsko šolo v Piranu, ki nas je finančno podprla pri nakupu pomorske literature ter z nekaterimi drugimi šolami. Leta 1975 smo prenesli razstavo "Srečko Kosovel" na Osnovno šolo v Gračišče. Knjižnica je skušala na ta način približati knjigo in z njo delček kulture tudi kmetu na podeželju. Neznani novinar je o dogodku med drugim takole poročal: "Pri Osrednji knjižnici v Koprju so sklenili, da bodo z bolj pogostimi podobnimi razstavami

skušali posredovati vaščanom tisto gradivo in tiste oblike prosvetno-kulturnega življenja, ki so v mestu kulturni vsakdan''.

Medknjižnično sodelovanje je bilo v tem času, razen nekaj izjem, vezano skoraj izključno na slovenske knjižnice. Obiskali so nas knjižničarji iz kranjske Osrednje knjižnice, nekateri naši delavci pa so si ogledali Študijsko knjižnico v Celju ter Študijsko knjižnico Ravne na Koroškem.

V zamejstvu smo sodelovali z Bibliotece Governativo v Gorici, z Narodno in študijsko knjižnico v Trstu ter z Istituto regionale per la storia del movimento di liberazione nel Friuli-Venezia Giulia iz Trsta. Njihovi delavci so nas obiskali ter se tudi kasneje pogosto zatekali v našo knjižnico po gradivo, ki so ga rabili pri svojem raziskovalnem delu. Pred leti so izadli obsežno publikacijo z naslovom ''Storia di un esodo. Istria 1945-1956'', kjer se v uvodu med drugimi zahvaljujejo tudi naši knjižnici za pomoč.

Vodstvo knjižnice je 7.II.1977 prevzel Jože A. HOČEVAR, ki je v knjižnici nekoč že delal kot mlad bibliotekar-pripravnik. Z njegovim prihodom se je začela kompletna adaptacija zgradbe ter reorganizacija knjižničnega fonda.

Združitev Študijske knjižnice z Ljudsko, ki je bila dotlej izvedena le v administrativnem smislu (združitev uprav), se je sedaj začela izvajati tudi v praksi. Ojačan kolektiv se je znašel pod isto streho in pričel z delom v zvezi z reorganizacijo knjižničnega fonda. Za potrebe ''prostega pristopa'' se je, poleg gradiva iz rednega dotoka, začelo obdelovati tudi gradivo iz signaturnih skladišč. Adaptacija, ki je trajala skoro dve leti, je napredovala postopoma; najprej vzhodni, nato zahodni del zgradbe. Delavci knjižnice so delali v težkih pogojih, često v enem samem prostoru, kar je motilo normalen potek dela. Omenjene razmere pa so zavirale in oteževale tudi delovanje knjižnice navzven, kar se je odražalo predvsem pri osiromašenju kulturnih stikov in sodelovanju z drugimi knjižnicami in sorodnimi ustanovami.

Knjižničarji na ekskurziji v Rimu

Kljub vsem težavam pa sodelovanje tudi v tem obdobju ni povsem presahnilo. Največ stikov je bilo z NUK v Ljubljani ter s knjižnicami na Primorskem. Matična služba pri NUK nam je bila stalno na razpolago in nam je pomagala premostiti marsikatero oviro. Po praktične izkušnje pri postavitvi gradiva na ''prost pristop'' smo se zatekli v Delavsko

knjižnico v Ljubljani ter v kranjsko Osrednjo knjižnico. V začetku leta 1979 so nekateri delavci knjižnice obiskali Naučno biblioteko na Reki ter Gradsko biblioteko. Ta nam je odstopila večje število slovenskih knjig, ki jim jih je daroval primorski rojak prof. Batagelj iz Vipave. Oddolžili smo se jim z novejšim knjižnim gradivom s področja istrike. Z Naučno biblioteko pa smo tudi kasneje izmenjavali bibliografske podatke ter skompletirali marsikatero manjkajočo številko ali stran domoznanskih periodik. Isto velja tudi za sodelovanje s puljsko Naučno biblioteko, kar se v prid obojestranskega sodelovanja še vedno izvaja. Omenila bi še obisk knjižničarjev iz Murske Sobote ter sodelovanje s Slovansko knjižnico v Ljubljani, ki je bilo ob večjih razstavah vedno prisotno. Nekaj stikov je bilo tudi z Narodno in študijsko knjižnico v Trstu ter z Istituto regionale per la storia del movimento di liberazione nel Friuli-Venezia Giulia.

Tudi v zadnjem času si prizadevamo, da bi bilo poslanstvo knjižnice v tej smeri čim uspešnejše, saj je od dobrega sodelovanja in kulturnih stikov često odvisen ugled knjižnice, bogastvo njenih fondov ter razgledanost knjižničnih delavcev.

VIRI IN LITERATURA

1. Arhiv knjižnice.
2. Bratko Ivan: Ivo Andrić in Slovenci. — Ivo Andrić: Prekleta dvorišče. Trst, Založništvo tržaškega tiska 1978 str. 5-16.
3. Breclj Marijan: Dr. Guido Manzini. Profil kulturnega delavca. — Goriška srečanja 1974 št. 45/46 str. 44-45.
4. Breclj Marijan: Dr. Guido Manzini. — Knjižnica 1975 št. 1-4 str. 126-129.
5. Društvo knjižničarjev Primorske. — Primorske novice 23.III.1968 št. 13 str. 3.
6. E.P.: Kosovelova razstava v Gračiču. — Primorske novice 17.I.1975 št. 3 str. 10.
7. E.P.: Sodelovanje gospodarstva in kulture. — Primorske novice 6.VI.1975 št. 23 str. 10
8. Filli Marta: Zapiski iz Milana. — Knjižnica 1962 št. 1/2 str. 35-42
9. Knjižničarji iz Vidma v Kopru. — Delo 14.VI.1971 št. 101 str. 6
10. Omladič Ljuban: Odprli so razstavo mladinske literature treh sosednjih dežel. — Primorski dnevnik 16.XI.1972 št. 271 str. 3.
11. Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper. Koper, Osrednja knjižnica 1979.
12. R.C.: Srečanje tržaških šolnikov s šolniki koprškega okraja. — Primorski dnevnik 29.III.1970 št. 75 str. 3
13. Regent Ivan: Obisk v koprski Študijski knjižnici. — Naši razgledi 6.VI.1964 št. 11 str. 204-205.
14. Scher Dario: Anche i bibliotecari nella catena dell'amicizia. — La Voce del popolo 8.VI.1964 št. 134 str. 2.
15. Sodelovanje in izmenjava med knjižnicami. — Primorske novice 25.V.1968 št. 22 str. 9
16. Ukinjena turistična knjižnica. — Primorske novice 1.VIII.1975 št. 31 str. 8.
17. V koprskem muzeju odprta razstava italijanske knjige. — Primorski dnevnik 6.X.1971 št. 233 str. 3.
18. Vilhar Srečko: Bibliotekarji Študijske knjižnice iz Kopra na obisku pri sorodnih italijanskih kulturnih ustanovah. — Primorske novice 19.VII.1963 št. 12 str. 7. Podpis: S.V.
19. Vilhar Srečko: Vtisi s študijskega potovanja v Rim in Firence. — Primorski dnevnik 14.V.1965 št. 113 str. 3
20. Vilhar Srečko: Strokovni izlet primorskih knjižničarjev v Italiji. — Knjižnica 1966 št. 1-4 str. 167
21. Vilhar Srečko: Izlet v Beneško Slovenijo in Videm. — Primorske novice 13.VI.1970 št. 25 str. 3.
22. Vilhar Srečko: Ivo Andrić obiskal razstavo v Študijski knjižnici v Kopru. — Primorski dnevnik 21.VI.1973 št. 18 str. 5-6.
23. Vilhar Srečko: Katalog pomorske literature Študijske knjižnice v Kopru. — O morju in pomorstvu. Koper, Študijska knjižnica 1967.

O ČASOPISNEM IN DOMOZNANSKEM ODDELKU TER O BIBLIOGRAFSKI DEJAVNOSTI V KOPRSKI KNJIŽNICI

Spomini

Miša Šalamun

ZAČETKI ČASOPISNEGA ODDELKA OD 1956. DO 1958. LETA

Spomladi 1956 je v Slovenskem Jadranu izšel članek z naslovom: Študijska knjižnica v Kopru ureja poseben oddelek za časopisje.¹ Avtor ugotavlja pomen zbiranja časopisja, posebno še tistega, "ki obravnava vprašanja z območja, kjer deluje knjižnica", in poudarja, da bo študijska knjižnica kos svoji nalogi samo, če "ne bo imela tako kričečih vrzeli, kot jih ima danes, ko ji manjka tisto, kar je za nas najdragocenejše, t.j. primorski tisk". Mestna knjižnica je prevzela od stare koprške knjižnice bogat fond italijanskih periodik, koprške tiske celo v kompletu, vendar ni hranila niti enega slovenskega tiska, niti tistih slovenskih listov, ki so bili tiskani v Kopru (tiskarna Priora v desetletju pred 1. svetovno vojno). V članku tudi piše, da je bil časopisni oddelek odprt po dve uri dopoldne in po dve uri popoldne. Leta 1956 je delal edini delavec časopisnega oddelka (podpisana) v knjižnici 4 ure dnevno, kot pogodbeni honorarec od marca 1955 naprej.

Prvi upravnik, pokojni Miroslav Pahor, je v šesti publikaciji koprške knjižnice² opisal stanje in delo takratne, na novo ustanovljene Mestne knjižnice, kjer omenja: "Manjkali so ... vse slovenske revije in časopisi... Tako smo kupili Dom in svet, Sodobnost, Vedo, Dejanje, Umetnost... vse razpoložljive letnike Ljubljanskega Zvona ... kupili smo Dunajski zvon in dalje "... je uprava knjižnice uspela, da so uredništva nekaterih slovenskih in jugoslovanskih časopisov in revij začela pošiljati brezplačne izvode". Pahor sicer ni zapisal, mi je pa nekoč ob obisku v časopisnem oddelku rekel, da zaradi nagradnega dela pri obdelavi knjig, periodika niso mogla priti na vrsto. V začetku leta 1955, ko je bil dobrega pol leta upravnik Marjan Vodé, se je tekoče časnike in časopise inventariziralo, sprotno vpisovalo in delno oddajalo v vezavo. Stari časniki so bili neobdelani. Rekatologizacija vezanih revij, tako kot knjig, se je nadaljevala. Revije so imele signaturo med knjigami. Tekočih časnikov niti ni bilo malo zaradi "brezplačnih izvodov". V članku o časopisnem oddelku³ je navedeno: "Trenutno prejema knjižnica: 11 dnevnikov... Tednikov in dnevnikov prihaja skupno 31..." O italijanskih periodikah, ki obravnavajo naše kraje, je zapisano: "Velika škoda nastaja posebno zato, ker ni mogoče dokupovati tistih revij, ki jih ima knjižnica kompletne za četrtr ali celo za pol stoletja nazaj."

Ob kupih starih, popolnoma neurejenih časnikov, ki so ležali po vseh kotih stare stavbe, se je upravnik odločil, naj se v "časopisnem oddelku" spravi v red predvsem časnike. Med temi je bil tudi dragoceni L'Osservatore triestino. Pri urejanju starih časnikov, zlaganju po številkah in zavijanju so pomagali dijaki. Tudi revijalnega tiska, ki ni bil pregledan, urejen in obdelan, je bilo v knjižnici dosti. Uredništvo revije Pagine istriane, ki je izhajala v Kopru od 1903 do 1923, je prejemale v zamenjavo italijanske revije. Ko so se koprski intelektualci, ki so skrbno zbirali istrske tiske, izselili iz jugoslovanske cone STO, so bili njihovi tiski odvzeti v "varstvo" - kar je pomenilo, da so bili vpisani v posebno inventarno knjigo. Po dobrem letu dela je bilo že mogoče opozoriti Leksikografski inštitut v Zagrebu ob delu: "Gradja za bibliografiju jugoslavenske periodike 1955" na to, kaj vse so izpustili v svojem bibliografskem popisu, zato ker niso upoštevali koprške Študijske knjižnice.⁴

Med drugimi so izpustili kar 16 enot, tiskanih v Kopru od leta 1871—1941., med italijanskimi je bil tudi slovenski "Domači zdravnik". Ob vseh drobnjakarskih in rutinskih opravilih, ki so povezana z obdelovanjem periodik, je bilo že od vsega začetka jasno, da naj bo težišče na domoznanski usmeritvi in na bibliografskem delu.

Zbiranje slovenskega primorskega časopisja

Vzporedno z dopolnjevanjem in urejanjem italijanskih istrskih periodik smo pričeli zbirati slovensko primorsko časopisje. Pozivali smo javnost na različne načine. S seznamami manjka-jočega primorskega časopisja na vratih čitalnice, z opozorili v tisku,⁵ in z osebnimi obiski na terenu. V seznamu oseb, ki bi naj hranile primorsko časopisje, je zapisano preko 160 priimkov v krajih od Kort in Ilirske Bistrice do Sempasa in predvsem po Krasu. Naslove so nam posredovali naši bralci, prijatelji knjižnice: dr. Juriševič, dr. Fornazarič, Pagon-Ogarev, prof. Bratina. Na naslove so bili oddani pismeni pozivi. Nekatere naslovljence smo obiskali tudi po dvakrat, kar je prineslo prav lepo bero. Za primer, kako bogato je pomnožila knjižnično zalogo primorskega časopisja ena sam kraška družina: iz Lokve (Praprotnik) je knjižnica prejela 8.XII.1956.⁶ šest kompletnih letnikov "Novega roda" in "Slovenke" in preko 200 posameznih številk dvaindvajsetih različnih časnikov in časopisov.

Največ časopisja smo dobili s Krasa. Iz Istre manj. Vendar nas je odkritje v Loki prijetno presenetilo. Pri Jožefu Ogrinu (z etiketo na časopisu: Lonche 40p. S. Sergio.) smo dobili kompleten letnik "Našega glasa" in po dva letnika "Družine" in "Novega lista", ki ga je celo sam vezal. Tudi posamezne številke iz Dekanov in Četor so obogatile časopisni oddelek. Pri tej zbiralni akciji so pomagale tudi osebe, ki so skrbele za takratne mnogoštevilne knjižnice na terenu. V uvodu poročila s poti po terenu od 25.—27.VIII.1956⁷ piše: "Za važnejše ljudske knjižnice na Krasu sem pripravila tipkan poziv (v prilogi). Hotela sem jih izročiti osebno knjižničarkam v tehle krajih: Senožeče, Razdrto, Hruševje, Vreme, Divača, Štorje, Tomaj, Dutovlje, Sežana, Lokev..." V nadaljevanju poimensko popisujem srečanja s knjižničarkami oz. katerim osebam sem pustila poziv, če knjižničarke nisem našla. Z ustanovami je bilo uvedeno trajno sodelovanje. Pošiljali smo si deziderata in zamenjavali po številkah, kar je tudi bogatilo fond primorskega časopisja. To so bili: NUK v Ljubljani, NSK v Trstu, Študijska knjižnica v Novi Gorici, Inštitut za narodnostna vprašanja in Šolski muzej v Ljubljani, muzeji v Piranu, Idriji in NOB muzej v Ljubljani. Leta 1958, ko se je akcija za zbiranje primorskega časopisja zaključila, je bilo sicer v Slovenskem Jadranu⁸ zapisano: "...čeprav smo morali ponekod ugotoviti, da je bil "Odpad" hitrejši od nas in da je odpeljal cele zaboje starega primorskega časopisja" (izjava v Sežani), vendar se je v teku dveh let zbralo toliko slovenskega primorskega časopisja, da ni bila primerjava z italijanskimi istrskimi več tako kričeča kot pred pričetkom te akcije.

ČASOPISNI ODDELEK OD 1960—1975

Po več kot enoletni prekinitvi dela (zaradi zmanjšane dotacije je honorarni delavec v časopisnem oddelku dobil odpoved) je knjižnica avgusta 1960 končno redno zaposlila bibliotekarja in šele takrat je časopisni oddelek postal samostojen. Opravljal je svoje naloge samostojno, od nabave (v sporazumu z upravnikom), preko inventarizacije, izdelave katalogov, dopolnjevanja i.dr. Pri nabavi smo skrbeli, da so bili zastopani vsi zamejski slovenski periodiki (zahodna meja), vsi hrvaški, ki so izhajali v Puli in na Reki, in italijanske revije z domoznansko vsebino. To so bile prejšnje istrske, ki so se tiskale po letu 1945 v Italiji. Ker je konec leta 1960 začela knjižnica prejemati tudi dolžnostne izvode, je dotok tekočega časopisja močno narasel. Inventarna knjiga za periodika izkazuje npr. za leto 1961 750 naslovov, od tega 169 domoznanskih, ker so bile vpisane tudi prve številke starih, do takrat neinventariziranih časnikov in časopisov iz starega fonda, kakor tudi enote iz Zbirnega centra (npr. Uradni listi za Primorsko inv. št. 398—507).

Načrt za razstavo v letu 1961 "Slovensko primorsko časopisje" ob priliki zborovanja knjižničarjev v Kopru ob desetletnici "Mestne knjižnice" je zahteval, da se iz starih fondov, posebno iz Zbirnega centra, izbrskajo in obdelajo vsa primorska periodika. In ker jih seveda ni bilo mogoče v celoti zbrati, je bilo treba popisati, katere slovenske knjižnice hranijo primorsko časopisje. Postaviti si je bilo treba jasno sliko ob tistem, kar je primorskih periodik nekdanj bilo (po bibliografijah) in koliko tega je še mogoče dobiti. V

zvezi s tem se je delo v časopisnem oddelku povečalo in popestrilo. Porodila se je tudi misel, naj bi knjižnica ob tej razstavi izdala katalog. Iz kataloga se je razvila bibliografija,⁹ zaradi omejenega časa z omejenimi bibliografskimi podatki. Navajala je hranilišča, kar je bilo takrat novost in pa težka naloga, ki je ni bilo mogoče vedno v redu opraviti.

Zaradi tega je nastalo pisno in tudi ustno sodelovanje z vsemi večjimi slovenskimi knjižnicami (vse študijske, v Ljubljani: NUK, Muzejska in Slovanska knjižnica, v Trstu: Narodna in študijska in Biblioteca civica, v Gorici Biblioteca governativa in Knjižnica "St. Škrabca" na Kostanjevici in Nacionalna biblioteka na Dunaju).¹⁰ Vse knjižnice so sodelovale s podatki, nekatere pa so pozneje za razstavo velikodušno posodile tudi unikate. Pri sodelovanju in pomoči za razstavo je treba posebej omeniti Tomajsko knjižnico in Knjižnico Inštituta za delavsko gibanje. V Tomaju, kjer je župnišče hranilo kar tri dragocene knjižnice, so se odkrili pravi zakladi (posebno lista Primorec in Slovenski Primorec). Za razstavo nam je tomajski župnik monsignor Kjuder posodil te unikate. Obenem smo takrat dobili v zameno kompletne letnike Goriške straže, Malega lista ter do takrat neidentificirano ilegalno "Tavžentrožo". (V inv. knjigi iz leta 1961 od št. 531—544). Nasploh se je knjižnica ob razstavi obogatila z dragocenimi tiski. Tako je npr. podaril Lavo Čermelj dragocene ilegalne liste: "Brinjevka", "Plava ovca" in "Plamen". S knjižnico muzeja NOB (pozneje knjižnico IZDG) smo že prej izmenjavali tiske. Že leta 1957 je prišlo v knjižnico preko 50 naslovov partizanskega tiska. Ob razstavi so nas zopet izdatno podprli. Ob pripravljanju bibliografije partizanskega tiska je nesebično pomagala njihova višja bibliotekarka Darja Ravnihar, ki je prinesla na razstavo mnogo novih ekspanatov.

SLUŽBA UPORABNIKU

Da bi zbrano gradivo lahko ponudili uporabniku, se je bilo treba lotiti katalogov, ki so prva informacija. Poleg tega, da so bila periodika vključena v javne in interne kataloge knjižnice, v katerih so se tekoča periodika tudi dopolnjevala, se je sestavljal za časopisni oddelek poseben katalog periodik. Najprej abecedni imenski. Za izbrano domoznansko časopisje pa se je vodil katalog po krajih tiska, posebej za slovensko, hrvaško in italijansko gradivo za čas pred 1945 in od tega leta dalje.

Poleg tega, da so bila periodika vključena v javne in interne kataloge knjižnice, v katerih so se tekoča periodika tudi dopolnjevala, se je sestavljal za časopisni oddelek poseben katalog periodik. Najprej abecedni imenski. Za izbrano domoznansko časopisje pa se je vodil katalog po krajih tiska, posebej za slovensko, hrvaško in italijansko gradivo za čas pred 1945 in od tega leta dalje.

Ob vedno večjih zahtevah bralcev po informacijah se je ob pregledovanju časopisja pokazala potreba po evidentiranju člankov, ki so zadevali območje knjižnice. Takratne dejavnosti v tej smeri še ne bi mogli imenovati dokumentacija, še celo pa ne oddelek za dokumentacijo, kot je to v razgovoru z bivšo delavko v knjižnici imenovala novinarka v Primorskih novicah ob slavnostni otvoritvi Osrednje knjižnice.¹¹

To so bili le začetki domoznanske bibliografije, "pravila" so nastajala kar sproti po potrebi in možnostih. To je bilo leto 1961. Takrat ni še nobena študijska knjižnica vodila sprotne dokumentacije.¹² Leto 1963 je bilo tisto, ki nas je knjižničarje v tej smeri razgibalo.¹³ Razmišljanje o delitvi območij med študijskimi knjižnicami v zvezi z dokumentacijo pa je bilo vezano na leto 1968, ob poskusu ustanavljanja Skupnosti študijskih knjižnic. V referatu Bruna Hartmana na sestanku študijskih knjižnic v Celju je bilo izrečeno tudi, da "... bi mogle študijske knjižnice dokumentacijsko obdelati celotni slovenski prostor."¹⁴

DOKUMENTACIJA

Po obiskih v mariborski knjižnici in po nasvetih in razgovorih v bibliografskem oddelku v NUK, je tudi v koprskem časopisnem oddelku začela rasti v drugi polovici šestdesetih let dokumentacijska služba.

Geografsko območje za vesti iz dnevnega časopisja se je začelo omejevati na meje okraja. Za članke in razprave iz revij smo smatrali kot "domoznansko območje" geografski obseg nekdanje Primorske in Slovenske Istre, tako kot že v omenjeni bibliografiji slovenskega primorskega časopisja. S hrvaško Istro smo bili povezani zgodovinsko (narodnostna vprašanja od naselitve, preko narodnostnih bojev pod Avstrijo in Italijo), v sodobnosti pa politično in gospodarsko (Istrsko okrožje je obsegalo tudi Bujščino do leta 1952), da ne omenjamo skupnih kulturnih vezi. Prav jasne opredelitve pa ni bilo lahko postaviti.

Pri izpisovanju bibliografskih podatkov smo se držali pravil Slovenske bibliografije, le da nismo razreševali šifer in anonimov. Katalog člankov je bil samo eden: stvarni, in sicer sistematski po UDK. Geselnik v kartotečni obliki se je šele po nekajletni praksi sistematično sproti dopolnjeval in vodil predmetno in pozneje podrobno geografsko, kar se je šele s časom pokazalo za zelo koristno. Avtorskega kataloga nismo vodili. Niti nismo izpisovali prispevkov "domoznanskih" avtorjev, če ni bila obravnavana snov domoznanska. Pač pa vse recenzije in kritike o delih domoznanskih avtorjev, kakor tudi objavljene osebne bibliografije. Izkazalo se je, da je bibliografija člankov v koprski knjižnici dosegla svoj namen, ker je uporabniku hitro posredovala informacije in ni preveč obremenjevala s preveč razvejanimi vrstilci. Geografska zaokroževanja (z geselnikom) in kronološko postavljanje listkov se je izkazalo v takratnih možnostih za najbolj primerno. Največje pomanjkljivosti so bile pri virih. Upoštevali naj bi se vsi slovenski časniki in časopisi, vendar je zaradi pomanjkanja časa moral izpasti delno celo lokalni tednik. Edini delavec v časopisnem oddelku ni utegnil opravljati dela v celoti. Največja napaka je bila, da se ni vodil register izpisanih virov. Gradivo se ni obdelovalo "za potrebe splošnoizobraževalne knjižnice", ampak le "za potrebe domoznanske knjižnice".¹⁵ Manjša odstopanja (npr. poročila o slovenskih knjižnicah, ali teme za maturantske naloge) so bila le začasna in so bili listki pozneje izločeni. Omejevanje v izbiri izpisane gradiva je bilo malenkostno (npr. športne vesti, črne kronike ipd.), vendar se je izkazalo pozneje, da je bilo tudi po tem povpraševanje, npr. ob pisanju zgodovine določenega kluba. Praksa je pokazala, da je manjša škoda, če se ne upošteva vseh virov, kot da se izpušča gradivo, ker se s tem izogne ponovnemu zajemanju istih virov. Povsem jasno je bilo, da bo takšen katalog služil samo za prezenčno informacijo in ne za publiciranje. Poskus, ko je urednik "Luškega glasnika" uporabil od knjižnice odkupljeno gradivo (listke, zbrane pod skupnim vrstilcem) za rubriko "Kaj so pisali o nas pred 10 leti", je kmalu zamrl. Naši uporabniki, predvsem dijaki, študentje in novinarji so največ posegali po listkih, ki so bili zbrani pod 92. Ko je leta 1975 izdala novomeška knjižnica svojo publikacijo,¹⁶ kjer opisuje register osebnosti, in po ogledu v tamkajšnji knjižnici, je bil uveden tak register tudi v koprski. Po mariborskem vzoru pa je bila uvedena kartoteka virov, tudi šele po ogledu v mariborski univerzitetni knjižnici istega leta. S tem so bila dodana še zadnja izboljšanja k temeljem za delovanje domoznanske dokumentacije. Ob ukinitvi časopisnega oddelka in ustanovitvi domoznanskega (1975) je bilo mesto dokumentalista sistemizirano, sicer samo na papirju.

OSEBJE IN PROSTOR

Z osebjem lahko opravimo zelo na kratko, ker smo že omenili, da je bil vodja in edini delavec ves čas ista oseba. Knjižničnega manipulantata zaradi splošne kadrovske neurejenosti ni bilo mogoče trajno dobiti niti za nekaj ur tedensko. Občasno so pomagali honorarno dijaki. Do leta 1973 je ostala vsa pomoč kampanjska. Takrat je dobil časopisni oddelek stalnega, honorarno nastavljenega manipulantata po 3 ure dnevno. Z njegovo pomočjo je bilo mogoče opraviti razna obsežnejša dela in pa pripravo na reorganizacijo v knjižnici.

Pomanjkanje prostora je bila najbolj boleča točka za celotno knjižnico od vsega začetka. Poleg vodje oddelka so občasno pomagali honorarno dijaki.

Za oddelek so bile v prvih letih na razpolago v zahodnem (levem) mednadstropju tri majhne sobice, ki so jih od družine z mnogimi otroki delila enojna vrata. Ko je še te prostore

zasedla Ljudska knjižnica, se je "oddelek" z reduciral na eno pisalno mizo in eno polico in je gostoval izmenoma v treh sobah prvega nadstropja. Za skladišče in odlaganje gradiva pa so služili najrazličnejši koti. Šele, ko je časopisni oddelek dobil celo mednadstropje in en kletni prostor pod njim, je bilo mogoče postaviti za silo po predpisih časnike na provizoričnih policah. Začasna signatura (po lokusu) je ostala (tudi v katalogih) vse do leta 1975, ko so bili adaptirani vsi kletni prostori pod časopisnim oddelkom za skladišče časnikov. Takrat so časniki prvič dobili primerne police in stalno signaturo po numerusu curenso. Z novim pomočnikom je bilo mogoče opraviti signiranje ter smotrnejše razvrščanje vsega dotekajočega gradiva. V letih, odkar so prihajali dolžnostni izvodi (1961), se je časopisnega gradiva nabralo zelo dosti in v kolikor ni čas dopuščal, da bi bilo vse gradivo obdelano do kraja (npr. za večino tovarniških glasil je izostala katalogizacija in klasifikacija), je bilo vse tako razvrščeno, da je bilo dostopno. Ko je bil iz desnih kletnih prostorov prenesen na podstrešje ves prebran fond Zbirnega centra, so bili ti na razpolago za duplikate časopisja in za urejanje velikega števila darov v letih 1971 in 1972. Glavni darovalci časnikov in časopisov v teh letih so bili: Italijanska gimnazija (ok. 500 letnikov), NUK (Slovenec 44 letnikov, Jutro 16 letnikov, Slovenski narod 44 letnikov), Radio Koper (preko 50 letnikov). V inventarni knjigi časopisnega oddelka je bilo vpisanih npr. leta 1972 kar 1540 enot. Velik del tako pridobljenih starih italijanskih in nemških revij, serijskih izdaj akademij, italijanskih uradnih listov in raznih vrst časnikov, ki so čakali v vrstah na policah v kleti na obdelavo, smo kar na mestu inventarizirali, katalogizirali in klasificirali, dokler ni bil sprejet sklep, da je vse to delo nepotrebno, ker bo prešla knjižnica na princip prostega pristopa. Z obsodbo, da vse to bogato gradivo ni več "živo", je bilo odpeljano v skladišče na Škofijah. Tja so bili spravljani tudi vsi duplikati domoznanskih časnikov in časopisov.

Podobno, kot se je le počasi boljšal položaj s prostorom za hrambo gradiva, je bilo s prostori za bralce časopisja. V začetku je bila za obiskovalce določena v delovni sobi v mednadstropju ena sama velika miza, kjer so bili postreženi lahko samo tisti bralci, ki so rabili kak star časnik. Za tekoča periodika je bilo treba najti možnost v prvem nadstropju, tudi zato, da bi se obiskovalcem knjižnice sama ponujala. V sobi pred čitalnico (ki je služila za izposojevalnico in v prvih letih tudi za upravo), smo usposobili hrbtne strani polic tako, da so bile tam razporejene zadnje številke važnejših domačih in tujih revij in nekaj časnikov. V Slovenskem Jadranu je bilo že 1959. zapisano: "... si sme postreči sam z več kot sedemdesetimi razstavljenimi tekočimi revijami in preko 20 časniki".¹⁸ Pozneje so bile z manjšo preureditvijo tega prostora pritrjene ob stenah nove, po načrtih izdelane razstavne police. V času prve adaptacije knjižničnih prostorov (1975) pa smo že lahko premestili te police v lepo balkonsko sobo, kjer smo dodali tudi nekaj mizic za sprotno branje časnikov in revij. Tako stanje je ostalo, dokler ni prišlo na vrsto rušenje vmesnih sten in podov v času velike adaptacije, in ko formalno "časopisnega oddelka" ni bilo več in je vse obdelovanje domoznanskega časopisja prevzel novo osnovani "domoznanski oddelek".

DOMOZNANSKI ODDELEK

V knjižnici smo se zavedali, da je zbiranje in ohranjanje domoznanskega gradiva ena od njenih glavnih nalog. Glede knjig je veljalo pravilo, da je domoznanskemu tisku potrebno posvečati posebno pozornost. Srečko Vilhar, ki je bogatil domoznansko zalogo posebno uspešno z zamenjavo s knjižnicami in antikvariatom, je poleg tega načrtno izločal domoznanske knjige iz Zbirnega centra, ki so bile potem na novo obdelane in listki vloženi v javne kataloge knjižnice. Ko so jemali knjižnični delavci v roke in obdelovali stare knjige iz italijanske mestne knjižnice z etiketo "Storia patria", se je občutek za pomembnost "domoznanstva" še bolj utrdil. Prav tako so to potrjevali ogledi knjižnic za republiško in državno mejo, kjer je bila domoznanska usmeritev posebno poudarjena.

Ob ogledih puljske in reške "Naučne biblioteke", ki sta imeli posebna domoznanska oddelka in sta to dejavnost posebno skrbno gojili, smo spoznali, da v naši knjižnici le še premalo storimo za domoznansko gradivo, še posebno za tisto, ki bi spadalo v posebne zbirke. Vprašanje arhivskega izvoda ni bilo nikoli niti teoretično niti v praksi do kraja rešeno. Niti za koprsko tiske. Vse delo z domoznanskim gradivom in njegovo obdelavo, se zaradi kadrovskih, finančnih in raznih drugih razlogov ni zadovoljivo rešilo vse do ustanovitve domoznanskega oddelka leta 1975. Ob reformi knjižnične mreže, ko sta se združili Ljudska in Študijska knjižnica, in ob sugestiji republiške matične službe, naj se ukine časopisni oddelek in ustanovi domoznanski, je delo v tej smeri načrtno steklo.

Na kaj smo se lahko opirali pri domačih izkušnjah? Kot teoretični kašipot je služil članek Janka Glazerja.¹⁷ Pri ogledih slovenskih študijskih knjižnic se je izkazalo, da samostojno delujočega domoznanskega oddelka nima nobena knjižnica, da pa je povsod globoko zasidrana in z delom potrjena "domoznanska zavest" (arhivski izvodi, lokalne bibliografije, posebne zbirke i.dr.). Ob novi vlogi Kopra kot središča južne Primorske in edinega slovenskega pristanišča in še kot naslednika tiste stare beneške Capodistrie, ki je veljala v najbolj cvetočih obdobjih za istrske Atene, je bilo nujno izdelati jasen koncept. Vendar je zaradi posebnega stanja v knjižnici visel nad nami Damoklejev meč. Čimprej je bilo treba namreč izločiti iz skladišč stare domoznanske knjige, ker je bilo v načrtu, da se bodo v kratkem času začele izločati knjige za prost pristop in bodo "nežive" knjige postale drugotnega pomena, ter se bo moral dobršen del starega fonda umakniti v skladišče izven Kopra, ker bo v prenovljeni stavbi zmanjkalo prostora, kljub obsežnemu podstrešju, določenemu za novo skladišče.

Pred opisom, kako je delo potekalo v tehničnem pogledu, naj citiram nekaj iz obrazložitve, ki je želela 1974 opravičiti Kulturni skupnosti nastanek novega oddelka. Tako je bilo napisano: ... "s tem, da se bo spremenil način izposoje (čim večja izposoja na dom) in se bo spremenila nabava knjig po kriteriju povpraševanja, je bila postavljena Študijska knjižnica pred novo nalogo: ... kako naj ohrani ... knjige domoznanskega značaja. Da bi ohranili:

1. dragoceni fond italijanske istrike ...
2. s trudom zbrano in zaradi fašističnega uničevanja redko ohranjeno slovensko primorsko časopisje in knjige,
3. sodobne slovenske domoznanske tiske ... in tuje tiske, ki obravnavajo probleme Primorske ...

se je ustanovil pri Osrednji knjižnici sporazumno z republiško matično službo Domoznanski oddelek. "Poudarjeni so bili razlogi posebnega pomena domoznanskega oddelka v Kopru. "...obmejna lega, zgodovinska preteklost, pravičen odnos do italijanske narodnostne skupnosti in njene kulturne dediščine (Biblioteca civica), povezava s slovenskimi zamejskimi kulturnimi ustanovami ..."

Kakšne bodo naloge novega oddelka, je bilo razloženo na kratko takole: "... zbira, hrani in izposoja (samo v čitalnici) ves slovenski domoznanski tisk, dela primorskih avtorjev in gradivo, ki se po vsebini nanaša na domoznansko področje, brez ozira na to, kje je delo nastalo." Poleg tega "vodi bibliografijo člankov z domoznansko vsebino ..." In še razlaga in skoraj opravičevanje, da ne bo ustanovitev novega oddelka novo finančno breme. "... Domoznanski oddelek je lahko začel s svojimi pripravljalnimi deli, ne da bi bilo treba namestiti kako novo moč, ker se je reorganiziral časopisni oddelek. Dobršen del opravil v časopisnem oddelku (dokumentacija in natančno zbiranje primorskih periodik) se je preneslo na domoznanski oddelek (ostala dela s periodičnimi tiski so se vključila v knjižno obdelavo). Vodja dotedanjega časopisnega oddelka je prevzel organizacijo domoznanskega oddelka." V aktih knjižnice je bil domoznanski oddelek potrjen 1975: v statutu knjižnice januarja (čl. 18), v sistemizaciji delovnih mest pa 2. marca.

V letu 1971 so bile izvedene v knjižnici z manjšimi adaptacijami spremembe v prostorski porazdelitvi. Prostori časopisnega oddelka v mednadstropju so bili adaptirani za skupno

obdelavo knjig nove Osrednje knjižnice, domoznanskemu oddelku pa so bile dodeljene tri sobe v drugem nadstropju. Del prve velike sobe, kjer se je opravljalo vse delo, je bil oddeljen za bralce, tako da je imel domoznanski oddelek takoj na začetku tudi čitalnico.

Stare lesene police iz časopisnega oddelka so bile že pripravljene, ko se je začelo prenašanje gradiva. Najprej smo prenesli vse časnike, določene za domoznanski oddelek, in vse "arhivske" izvode (v glavnem kar se je nabralo tiskov iz Primorske založbe Lipa). Sledilo je prenašanje knjig iz glavnega skladišča. To se je zgodilo na ta način, da smo pregledali ves signaturni katalog in ob vsaki knjigi, ki je po prej določenem kriteriju spadala med domoznanske, izdelali fantom s signaturo, na katalogni listek pa napisali oznako D. Tako so brez težave knjižnični delavci (nekaj časa tudi honorarno najeti študentje) izvlekli označeno knjigo in na njeno mesto postavili fantom. Nastajali so seveda problemi: kako s knjigami v zbirkah, kako s tistimi, ki bi nujno morale stati na prostem pristopu in smo jih imeli samo po en izvod (predvsem leposlovje) in še marsikaj, kar je bilo treba reševati sproti. Prestavljanje knjig po preskakajočih signaturah je teklo hitreje kot izdelovanje kataloga za domoznanski oddelek. Naj poudarim, da smo pustili pri pretipkovanju katalognih listkov vedno staro značnico, pa če je bila še kako skregana s pravili (posebno pri korporativnih delih). Z rekatalogizacijo ali pa samo s spremembo napačno postavljenih značnic bi nastala navzkrižja z ostalimi katalogi v knjižnici (AIK, UDK in matičnim), popraviljanje v vseh katalogih pa ni prišlo v poštev zaradi preobremenitve vseh knjižničnih delavcev v zvezi z reorganizacijo. Problemi so nastajali tudi zaradi številnih duplikatov, ki so stali na različnih signaturah. Te smo usklajali tako, da smo pripisali na katalogni listek na novo odkrite signature in to upoštevali pri dislokacijskem ključu. Vse tako in z UDK vrstilcem obdelane knjige smo opremili z zeleno črko D pred signaturo, kar je pomenilo, da je knjiga dokončno obdelana za domoznanski oddelek.

Istočasno se je sproti izdeloval geselnik, ki v marsičem ni bil enak tistemu, ki je stal na razpolago obiskovalcem v izposojevalnici, ker je bil sestavljen in dopolnjevan ob vsaki postavljeni knjigi s takšnim vrstilcem, ki je ustrezal problematiki domoznanskega gradiva. Kot primer navedimo: v nedomoznanskem geselniku bi stala srednješolska italijanska knjiga (za naše italijanske srednje šole) na stroki, medtem ko se zbirajo v domoznanskem UDK katalogu vse take knjige na naslednjem vrstilu 372.41.8=50 zato, da bo imel uporabnik, raziskovalec, ki bo rabil informacijo o šolskih knjigah za italijansko narodnostno skupnost, vse to gradivo zbrano v katalogu na enem mestu. Marsikje se ni bilo mogoče ravnati avtomatično po tablicah. Na primer pri zgodovinskih knjigah bi bilo nesmiselno razbijati zgodovinsko gradivo z istega geografskega območja enkrat na zgodovino Italije, drugič Avstrije in Jugoslavije ali Slovenije oz. Hrvaške. Da bi knjige v sistematskem katalogu postale preko geselnika žive in čim bolj povezane, smo uporabljali čim več kazalk in vodilk, posebno geografskih. Sedanje geografske oznake (Koprsko, Obala, Južna Primorska, Kraško-obalna regija) so se s kazalkami povezovala s tistimi iz polpreteklih let (Istrsko okrožje, VUJA itd.) kot onimi iz zgodovinske preteklosti (Littorale, Küstenland, Venezia Giulia, Adriatisches Küstenland (1943—45) itd.). Pri izločanju starejših knjig iz urejenega skladišča, še bolj pa tistih, ki še niso bile postavljene (posebno starih iz 18. in 1. pol. 19. stoletja) je bil kriterij, kaj naj gre v domoznanski oddelek, mnogo širši kot za novejšje knjige.

Najbolj se je skrčil pojem "domoznansko območje" pri nabavi (predvsem nakupu) novih knjig. Nekateri delavci v knjižnici so bili mnenja, da bi moral domoznanski oddelek strožje omejiti področje del. Da bi bilo to vprašanje demokratično rešeno, je bil napisan v domoznanskem oddelku in oddan članom strokovnega kolegija naslednji dokument iz leta 1976, prepisan tukaj skoraj v celoti. "Strokovnemu kolegiju v presojo o gradivu, ki naj ga domoznanski oddelek nabavlja, obdeluje in hrani."

Pri tem je važno:

1. Tisk.
2. Vsebina gradiva.
3. Avtorstvo.

Ad 1. Gradivo, ki je nastalo ali je bilo natisnjeno na domoznanskem območju. Domoznansko območje obsega Primorsko oz. Slovensko Primorje. (Natančneje je bilo to opisano v zvezi z dokumentacijo).

Ad 2. Vse kar se vsebinsko nanaša na domoznansko območje.

Ad 3. Dela avtorjev, ki so po svojem rojstvu ali po rodu, ali po svojem delovanju povezani z domoznanskim območjem. In to brez izjeme za vse umetniške ustvarjalce (književniki, glasbeniki, slikarji ...), ki so Slovenci in za tiste Italijane, ki so pripadniki italijanske narodnostne skupnosti, za Italijane iz Trsta in za istrske Hrvate pa po presoji. Za pisce znanstvenih, poljudnoznanstvenih in strokovnih del, ki niso po vsebini domoznanska po presoji.

Nabavlja: obvezno slovenska dela pod 1. (tisk), pod 2. (vsebina) in pod 3. (avtorstvo). Za vse to je določen dolžnostni izvod. Hrvaška dela obvezno pod 2. (vsebina); pod 3. (avtorstvo) po presoji. Če gre za dela v zvezi z italijansko narodnostno skupnostjo, pa vse pod 1., 2., in 3.

Obdeluje: Vse kar nabavlja in staro gradivo iz fonda stare koprške knjižnice (Biblioteca civica) in to pod 1., 2., 3. Hrani: vse kar nabavlja in obdeluje ter staro gradivo iz koprške italijanske knjižnice pod 1., 2., 3., kakor tudi zelo stare tržaške in beneške tiske, ki jih ni mogoče uvrstiti v 1., 2., in 3."

Časopisna čitalnica (Foto: Dušan Podgornik)

V času velikih adaptacijskih del za časa ravnateljstva Jožeta A. Hočevarja je delo v domoznanskem oddelku skoraj ves čas potekalo v redu (po trikratni selitvi ca 10.000 zvezkov), ker so bila skladišča domoznanskega oddelka (58,5 m²) dokončana že v prvi fazi graditve. Celo delo z uporabniki ni docela zamrlo. Ko so bila vsa gradbena dela v knjižnici končana, je dobil domoznanski oddelek še svetlo pisarno (30m²), kjer so katalogi in se odlagajo tekoča periodika, in lepo čitalnico z 12 sedeži (45,50m²). Ob otvoritvi stavbe je v domoznanskem oddelku ostalo še mnogo nedokončanega dela (knjige še niso bile vse klasificirane, v katalogih domoznanskega oddelka so samo listki dokončno obdelanih knjig). Drobni tisk in razglednice so razporejeni v škatlah po abecedi in po snovi, nimajo pa katalogov. Muzikalije, zemljevidi, plakati, rokopisi so samo izbrani, toda neobdelani. S tem da je bilo v oddelku 1981 zasedeno mesto dokumentalista in ko bosta obe bibliotekarki v domoznanskem oddelku opravljali lahko izključno svoje delo, bodo dani vsi pogoji, da bi domoznanski oddelek res lahko postal študijsko jedro celotne Osrednje knjižnice, kot je to poudaril ravnatelj Jože A. Hočevar ob otvoritvi prenovljene stavbe.

Opombe

- 1 SlovJ 4.V. 1956, št. 19 str. 5; 11.V.1956, št. 20 str. 8. V nadaljevanju ima članek naslov: Pomagajmo zbirati slovensko in hrvaško primorsko časopisje. M.Š.
- 2 Pahor Miroslav: Mestna knjižnica v Kopru. V: Osrednja knjižnica Srečka Vilharja. - Koper 1979 str. 53—75.
- 3 SlovJ 4.V.1956, ibid.
- 4 Šalamun Miša: Prispevek k Istrski periodiki. (Dopolnilo k delu "Gradja za bibliografijo jugoslavenske periodike". - Bori 1957 str. 62—64.
- 5 M.Š.: Ali jih poznate? - Vestnik založbe Lipa, Dec. 1956, str. 7. (S sliko: Staro primorsko časopisje. Last Študijske knjižnice v Kopru).
- 6 Arhiv knjižnice, št. 354/56
- 7 Arhiv knjižnice, št. 353/56.
- 8 M.Š.: Študijska knjižnica v Kopru. - SlovJ 2.VI.1968, št. 24 str. 6.
- 9 Šalamun Miša: Slovensko primorsko časopisje. Zgodovinski pregled in bibliografski opis. V: Srečko Vilhar: Prerez zgodovine slovenskih knjižnic in knjižničarstva na Primorskem-Miša Šalamun: Slovensko primorsko časopisje ... Koper 1961 str. 25—112.
- 10 Ibid., str. 66.
- 11 Kulturna pridobitev v Kopru. Razgovor zabeležila Zdenka Lovec.-PrimN 1979 23.XI. št. 48 str. 21.
- 12 Kos Stanislav: Domoznanska dokumentacija v univerzitetni knjižnici Maribor. V: Univerzitetna knjižnica Maribor 1903—1978 str. 107—128.
- 13 Glazer Janko: Domoznanska tradicija in naloge pokrajinskih knjižnic. - Knjižnica 1963 št. 3/4 str. 111—119.
- 14 Kos, Ibid.
- 15 Drolc Franc: Bibliografska dejavnost v regionalnih knjižnicah. V: Strokovno posvetovanje društva bibliotekarjev Slovenije. -Moravci 7.—9. oktobra 1976.—13 str.
- 16 Trideset let študijske knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu. - Novo mesto 1975.
- 17 Glej op. št. 13.

UVEDBA PROSTEGA PRISTOPA V OSREDNJI KNJIŽNICI

Maruša Regent

Knjiga vedno čaka, nekateri postopki ji čakanje le skrajšajo.

Knjižnica je v program dela za leto 1978 zapisala, da bo njena glavna naloga ureditev prostega pristopa in združitve knjižnega fonda nekdanjega študijskega in nekdanjega ljudskega oddelka. Šele s tem zapisom lahko začnemo govoriti o splošnoizobraževalni knjižnici. Postali smo tudi prva slovenska "študijska" knjižnica, ki je začela podirati skladišča knjig, postavljenih po tekočih signaturah. Svetovalka za splošnoizobraževalne knjižnice pri Republiški matični službi nas je zato obiskala 12.7.1978 in 12.9.1979, sami pa smo 20.11.1979 obiskali Delavsko knjižnico v Ljubljani in Osrednjo knjižnico v Kranju. Zlasti prva navedena knjižnica je imela že dolgoletno tradicijo v prostem pristopu. Zastavljene naloge smo se kar bali, saj knjižnični fond številčno ni bil prav majhen.

Takoj po obisku v Ljubljani in Kranju smo se poimensko zadolžili za pripravo posameznih strok na prosti pristop. Začeli smo s sistematskim (UDK) katalogom po letu 1970. Za to letnico smo se odločili zato, da ne bi prišlo preveč starih knjig na prosti pristop, hkrati pa je to bilo dovolj dolgo obdobje, da so se ustvarile določene skupine. Katalog pred letom 1970 smo imeli za rezervo, s katero bi dopolnili premajhne skupine.

V katalogu UDK je za določeno knjigo vloženo toliko katalognih listkov, kolikor vrstilec knjiga dobi. Naše težave so se začele, ko smo morali izmed več vrstilcev izbrati enega postavitvenega, pod katerim bo knjiga na polici prostega pristopa najdljiva. Nismo mogli delati samo s katalogom, morali smo jemati knjige v roke. Potem smo morali na vseh katalognih listkih za določeno knjigo označiti postavitveni vrstilec. Odločili smo se za znak PP (prosti pristop). Izbrani vrstilec je opremljevalec zapisal še na etiketo skupaj z avtorjevim priimkom in prvo besedo naslova. Etiketo je prilepil na hrbtno stran knjige, na prednji smo pustili etiketo s signaturo. Mislili smo, da bomo knjigo, ki bo odstranjena s prostega pristopa, prenesli nazaj v signaturno skladišče, k onim, ki niso bile določene za prosti pristop. Kasneje se je izkazalo, da je pripravneje ustvarjati priročno skladišče, ki je tudi urejeno po načelu prostega pristopa.

Skupaj s pripravo knjig za prosti pristop se je začela tudi nova obelava pri novih knjigah: knjige niso več dobile tekoče signature, njeno mesto je prevzel postavitveni vrstilec.

Med nenehnim seljenjem knjig, ko so se knjige razpraševale, mi pa kar naprej prašili, smo doživljali tudi presenečenja. Odkrivali smo naslove, ki bi bili dostopni le, ko bi poznali avtorje. S klasificiranjem so v knjižnici pričeli šele v letu 1962 ali 1963. Marsikatero knjigo smo tako kar sproti klasificirali, čeprav je bila izdana pred letom 1970.

V avtorski imenski katalog nismo sproti vnašali oznak za prosti pristop. Zaradi adaptacije nam katalogi niso bili vedno dostopni, imeli smo malo časa. Izdelovali smo ročni katalog postavitvenih vrstilcev, ki smo jih v avtorski imenski katalog vnesli šele po otvoritvi adaptirane knjižnice.

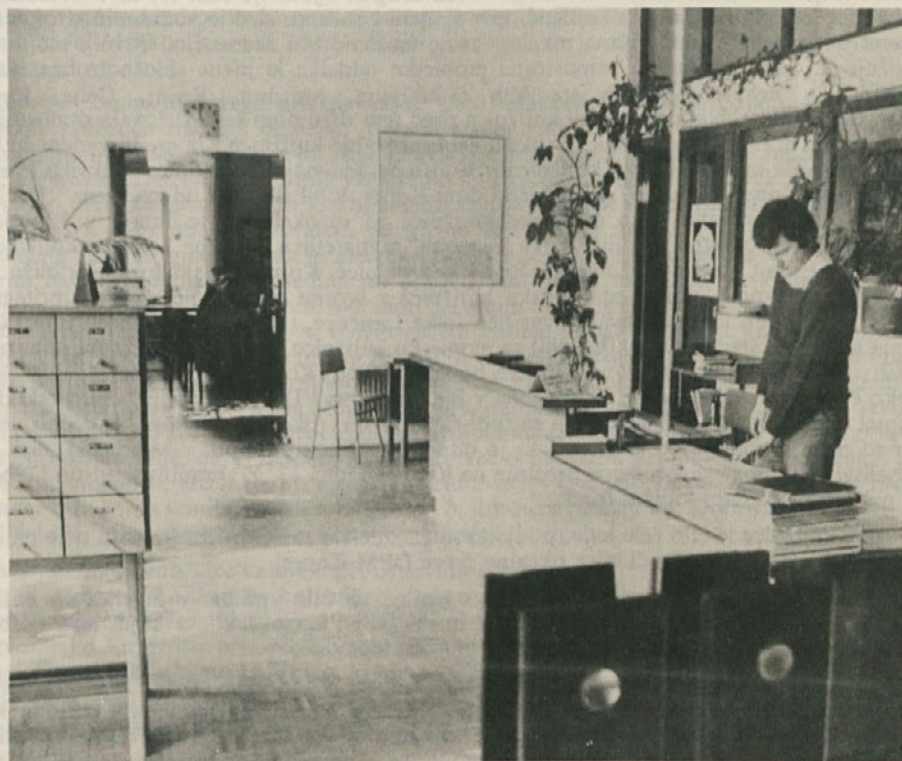
Med podiranjem signaturnega sistema smo na signaturah puščali periodika, ker niso bila klasificirana po strokah, če pa so bila klasificirana, so bila največkrat z vrstilcem 05. Sprotno smo reševali vprašanje večjih leposlovnih zbirk (Sto romanov, Kondor). Ker smo združevali fonda dveh knjižnic, smo eno zbirko ohranili kot celoto. Izločevanje knjig z domoznansko vsebino ali z domoznanskim avtorjem nam ni bilo novo, saj se je to delalo že od ustanovitve domoznanskega oddelka. Dvojnice takih del pa smo večkrat postavili na prosti pristop. Sproti smo izločevali tudi vso mladinsko literaturo ali literaturo, primerno za mladino. Odnášali smo jo v prostore nekdanje ljudske knjižnice, kjer je nastajal pionirski oddelek. Zanje nismo izločevali katalognih listkov, saj ob pričetku dela nismo upali, da bo pionirski oddelek odprt hkrati z obnovljeno osrednjo stavbo. Sproti smo izločevali s

signatur prezenčno literaturo (slovarje, priročnike in podobno) in dopolnjevali že obstoječi prezenčni fond, ki je bil postavljen po načelu prostega pristopa že pred zadnjo adaptacijo. Pri združevanju knjig iz dveh knjižnic smo morali večkrat poenotiti vrstilec. Katalogov nismo združevali, čeprav smo dolgo mislili, da bi to moralo biti storjeno do otvoritve knjižnice. Časa za mnoge stvari je vedno primanjkovalo, marsičesa pa morda nismo storili, ker v kolektivu ni bilo trdnega strokovnega vodstva.

Adaptacije smo se vsi zelo veselili, čeprav smo vedeli, da knjižnica v treh etažah, s skladiščem (preostalih) signatur na podstrešju z oddaljenim priročnim skladiščem prostega pristopa ni idealna rešitev. Nedostopna je invalidom, za starejše ljudi je malo boljše.

Resneje bomo morali odpisovati zastarele in iztrošene knjige, nalogo arhiviranja ima v glavnem le domoznanski oddelek.

Ob otvoritvi smo na prostem pristopu imeli približno 19.000 knjig ali 540 tekočih metrov polic.

Izposojevalnica (Foto: Dušan Podgornik)

PIONIRSKA KNJIŽNICA

Viktorija Radojević

Ob adaptaciji in preureditvi koprške knjižnice se lahko pohvalimo tudi s samostojnim pionirskim oddelkom, ki deluje v okviru splošnoizobraževalne Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper.

V sestavku bi rada prikazala, kako je oddelek nastal, njegove glavne naloge in njegovo delovanje od ustanovitve 28. novembra 1979. leta.

Misel o potrebi pionirske knjižnice je stara, pristona že nekaj desetletij, budile so jo želje posameznikov, krajevne potrebe in dejstvo, da so take knjižnice delovale v svetu že na začetku 20. stoletja, pri nas pa so se pojavile po 2. svetovni vojni. Najprej je nastala leta 1948 v Ljubljani, nato pa so ji sledile v večjih krajih.

Danes so nekatere pionirske knjižnice po Sloveniji že zelo uspešne, bogate s knjižničnimi fondi, številnim članstvom in pestrim delovanjem. O tem poroča Marjana Kobe leta 1978 v članku Knjižnice za mladino v Sloveniji.¹ Med drugim ugotavlja tudi to, da z dosedanjim številom pionirskih in šolskih knjižnic, ki v svojem konceptu sledijo sodobnim strokovnim smernicam sprejetih standardov, nikakor še ne moremo biti zadovoljni. Javnih pionirskih knjižnic je malo, saj imajo samostojne pionirske oddelke le javne splošnoizobraževalne knjižnice v nekaterih večjih središčih (Ljubljana, Maribor, Kranj, Celje, Piran, Nova Gorica itd.). Naša pionirska knjižnica pred tem datumom še ni delovala samostojno, temveč kot del Ljudske oziroma že splošnoizobraževalne knjižnice Koper. In vendar bi bila lahko delovala taka pionirska knjižnica v Kopru že zdavnaj samostojno, v okviru Pionirskega doma Koper. Leta 1957 je Pionirski dom Koper dobil sredstva od zveznega "Dečjega sklada" za ustanovitev take pionirske knjižnice za otroke, kot jo imajo v Ljubljani. Knjižnico sta strokovno uredili Alenka Faganeli, ravnateljica takratne Ljudske knjižnice v Kopru, in Erna Česnik, knjižničarka študijske knjižnice. Knjižnica je delovala približno tri leta tudi za javnost, dokler ni Ljudska knjižnica s svojim pestrim delovanjem pritegnila mlade k sebi.² Po ustnih izjavah tovarišice Jelke Lasičeve, takratne upravnice Pionirskega doma Koper, je sredstva (250.000 din) za pionirsko knjižnico preskrbela takratna odbornica Društva pijateljev mladine (v nadaljnjem besedilu DPM) Koper — tovarišica Majda Gulič preko Pepce Kardeljeve, ki je tedaj delala v Beogradu pri "Dečjem skladu". Pionirski dom je imel tedaj le varstvo. Delovali pa so tudi razni krožki (likovni, tehnični, za ročno delo). Ker so začutili potrebe po knjižnici, so jo odprli že v starem domu, v Mladinski ulici. Ob preselitvi so jo prenesli v sedanje prostore na Kettejevi ulici 13. Z zbranimi sredstvi DPM je bil nabavljen dodatni knjižni fond.

Pohišstvo knjižnice je bilo zelo lepo, podjetja so ga izdelala zastoj. Pri urejanju si je najbolj prizadevala Jana Jakopič, članica okrajne zveze DPM Koper.

Knjižnica je obsegala 5 do 6 polic knjig. Knjige so bile vpisane v inventarno knjigo, oštevilčene in strokovno urejene. Vsaka je imela svoj "kartonček", a knjig niso posojali domov.³

Kocjan Tjaša-Sonja, učenka I. osnovne šole Koper, je zapisala 1959. leta v sestavku otvoritev Pionirske knjižnice v Kopru takole: "Meseca februarja letos je bila v Pionirskem domu slovesna otvoritev knjižnice. Tudi mi smo se zbrali in prisostvovali otvoritvi. Uvodoma nam je tovarišica Guličeva spregovorila o pomenu knjižnice in dejala, da smo prejeli pionirji v roke veliko vrednost. Govoril nam je tudi profesor Srečko Vilhar. Nato nam je povedal predsednik DPM iz Ljubljane, da imajo po Sloveniji že več pionirskih knjižnic in da ga zelo veseli, da smo tudi koprski pionirji prišli do nje."⁴

Knjige ima dom v petih knjižnih koticah (okrog 250 drobnih knjižic) za sprotno vzgojno delo. Stari knjižni fond je izrabljen in odpisan (za cicibansko stopnjo), za pionirsko in mladinsko stopnjo ter za odrasle pa je zložen na podstrešju doma. Shranjen je v devetih zabojih, seznam teh knjig hrani uprava Pionirskega doma.⁵

Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper je vložila prošnjo na Svet VVO Koper in v njej zaprosila, da Svet na eni izmed svojih sej razpravlja o bodoči usodi knjižnega sklada na podstrešju in ga vrne v uporabo javnosti, ker so bila zanj dana namenska družbena sredstva pod določenimi pogoji. Ustanovljena knjižnica Pionirskega doma naj bi imela iste naloge kot Pionirska knjižnica v Ljubljani.⁶

Določene kulturne stagnacije v Kopru je bil kriv tudi Pionirski dom, saj ni izpolnil obveznosti, ki jih je sprejel hkrati z družbenimi namenskimi sredstvi.

K sreči je ta "kratki stik" uspešno popravljala Ljudska knjižnica, ki se je naglo razvijala in dosegala vidne uspehe. Prepričana pa sem, da bi bila samostojna pionirska knjižnica lahko dosegla še več, enako kot so vse pionirske knjižnice, ki so nastale v petdesetih in šestdesetih letih in so danes ugledne ustanove z bogatim knjižničnim skladom, številnim članstvom, z dobro kadrovsko zasedbo in z organiziranimi kvalitetnimi kulturnimi dejavnostmi (knjižnično, gledališko, filmsko, literarno, likovno itd.).

PRVI DOKUMENTIRANI POSKUSI

Knjižna vzgoja mladega rodu na Koprskem je med knjižničarji najbolj vznemirjala Mišo Šalamun in Alenko Faganeli, med neknjižničarji pa se je oglašala v javnosti novinarka Zdenka Lovec.

V čem je pomen njihovega prizadevanja? Delo bibliotekarke Miše Šalamun je za rast koprške knjižnice velikega pomena. V zvezi s pionirskim oddelkom pa se mi zdi najpomembnejši njen članek *Otrok in knjiga*, ki ga je objavila v Slovenskem Jadranu že leta 1955. V njem razmišlja o mladinski knjigi in o knjižnicah za mladino. Članek nakazuje pot, ki naj jo ubira bodoča knjižna in knjižnična vzgoja. Avtorica se sprašuje, kakšno knjigo naj damo v roke mlademu bralcu, da ga ne bo zasvojil šund. Vredna knjiga naj bi pomagala vzgajati mladino, da bi gledala na življenje stvarno, pa vendar vedro. Najti bi morali način vzgoje, da bi mladina po osnovni šoli ostala navezana na knjigo. V naših krajih, ki so bili dolgo odrezani od matične domovine, je slovenska knjiga posebnega pomena, uči lepega izražanja. V vročih poletnih dneh spodrivajo lepo knjigo surogati v obliki stripov in lagodno sprejemanje literarnih del s filmskega platna. Temu zlu se bomo lahko postavili po robu le z vztrajnim vzgajanjem k branju dobrih knjig že od otroške dobe dalje. Imamo dobre zbirke knjig že izpred vojne, pa tudi po vojni Mladinska knjiga skrbno pazi na kvaliteto. Prav je, da otroci snujejo svojo domačo knjižnico, vendar jim samo ta ne more potolažiti želje, da bi iz knjig izvedeli še več o ljudeh in krajih. Šolske knjižnice jim dajejo te možnosti, zlasti pa jih usmerjajo z domačim branjem. Tako mnoge prisili ravno domače branje, da vzamejo v roko knjigo, ki bi jim sicer ostala tuja. Dobro delo opravljajo tudi šolniki, ki se pogovarjajo z učenci o prebranih knjigah.⁷

Danes pionirske knjižnice delujejo pri osnovnih šolah in pri splošnoizobraževalnih knjižnicah. Z dosledno knjižno in knjižnično vzgojo naj bi dosegle, da bo mladostnik postal osveščen bralec, navezan na knjigo in knjižnico. V povezavi med šolsko pionirsko knjižnico in pionirsko knjižnico pri splošnoizobraževalni knjižnici pa naj bi se mladi uporabnik polagoma vraščal v javno knjižnico, ki bi ga vodila do konca, ga informirala in mu bogatila prosti čas.

Tako torej teoretično, praktično pa je v različnih krajih zelo različno, odvisno od osveščenosti ljudi.

Trditev, da bo pionirska knjižnica mogla postati le takšna ustanova, kjer bo šolan knjižničar - pedagog - usmerjal delo knjižnice, je še kako točna, potrjujejo jo dejstva.

Željo, da bi v Kopru ustanovili tako pionirsko knjižnico, kot jo imajo v Ljubljani, izraža v svojih člankih Zdenka Lovec. Leta 1957 objavi v Slovenskem Jadranu dva članka: "Ustanova, ki skrbi za splošno vzgojo otroka", in "Obisk v Pionirski knjižnici v Ljubljani." V obeh se navdušuje ob nalogah, ki jih ima pionirska knjižnica pri postavljanju temeljev estetski vzgoji mladega rodu. Za nas pa je še posebnega pomena epilog, v katerem

obvešča javnost, da lahko dobi tudi Koper tako prepotrebno ustanovo. "Zveza prijateljev mladine Jugoslavije" namreč odobri Kopru pol milijona dinarjev za ustanovitev pionirske knjižnice. Darilo pa je vezano na pogoje: zagotovljeni morajo biti prostori in knjižnico je treba urediti po načelih, ki so jih uresničili v Ljubljani.

Dobronamerni članki Miše Šalamun in Zdenke Lovec so pravzaprav pravi program za delo z mladimi v naših krajih od leta 1955 dalje.

Temu programu je pri svojem delu prav gotovo najbolj sledila Ljudska knjižnica pod vodstvom Alenke Faganeli. Z raznimi oblikami dela z mladimi bralci (svetovanje, ure pravljič, razstave, srečanje s priljubljenim primorskim pisateljem Francetom Bevkom, potujoči kovčki s knjigami) in z nabavno politiko je s svojimi sodelavci dosegla, da se je do konca svojega delovanja včlanilo v knjižnico okrog 50 % mladih, ki so danes resni bralci. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da je Ljudska knjižnica začela delovati leta 1955 z okrog 3500 zvezki knjižnega fonda, od katerega je bila komaj dobra polovica v slovenščini, izrazito slovenskih mladinskih del pa je imela komaj 100.⁹

Iz članka Miše Šalamun v Slovenskem Jadranu 1956 pa zvemo, da je tedaj prejemale Študijska knjižnica v Kopru med drugim tudi en otroški tednik in tri otroške revije.¹⁰

Študijska knjižnica pa se je ob svojem bogatem kulturnem udejstvanju le poredkoma spomnila tudi na mladinsko književnost. Tako je Lidja Godina postavila razstavi leposlovnih del Franceta Bevka in Josipa Ribičiča, ki sta tudi izrazito mladinska primorska pisatelja. Leta 1972 pa je knjižnica v počastitev mednarodnega leta knjige postavila razstavo povojne mladinske književnosti treh sosednjih dežel, ki jo je pripravila specializirana agencija OZN za kulturo in prosveto UNESCO.¹¹ Pozneje sta odigrali pomembno vlogo pri vzgoji mladega bralca tudi bibliobusna in semedelska enota.

NASTANEK SAMOSTOJNEGA ODDELKA ZA DELO Z MLADIMI BRALCI

Mladinsko in otroško literaturo smo ločili od fonda za odrasle bralce, jo obdelali po načelih za pionirske knjižnice in jo postavili na prosti pristop. Hkrati z obdelavo knjižnega fonda smo ustvarjali tudi ustrezne kataloge.

Kako je prišlo do tega?

Pri nastajanju samostojnega pionirskega oddelka so bili dobrodošli Standardi za javne knjižnice. Te pa morajo imeti tudi samostojen pionirski oddelk. Obvestilo o tem, da bo dobil Koper samostojni pionirski oddelk v Verdijevi ulici 2, je vseboval članek V. Kogoja v Primorskih novicah 16. decembra 1977. Podatek je posredoval novinarju takratni ravnatelj Osrednje knjižnice Koper Jože A. Hočevar. O istem nas informira Program dela Osrednje knjižnice Koper za leto 1978 in Zapisnik seje Knjižničnega sveta Osrednje knjižnice Koper z datumom 19. april 1978

Med adaptacijo palače Bruti na Trgu revolucije 1 so knjižničarji nekdanje študijske in ljudske knjižnice združili knjižnični fond obeh knjižnic.

Izpraznjene prostore nekdanje ljudske knjižnice na Verdijevi 2 smo prebelili, jim zamenjali luči, sive knjižne police prebarvali s toplejšimi oranžnimi barvami, prekrili nekaj najbolj vlažnih zidov s tapisonom, lakirali parket, prerazporedili knjižne police, prinesli iz osrednje knjižnice nekaj miz in stolov in tako ponovno usposobili stare prostore in staro pohištvo za novo dejavnost, ne da bi dobili za to posebna namenska sredstva.

V tako prenovljene prostore smo postavili odbrani knjižni fond za mlade bralce: 6273 leposlovnih in 1668 poljudoznanstvenih in strokovnih knjig. Knjige smo izbrali iz bivše ljudske in bivše študijske knjižnice. Seveda pa je bilo treba knjige pred postavitvijo ustrezno opremiti, jih katalogizirati, klasificirati, signirati in razvrstiti po geslih; leposlovje po starostnih stopnjah v okviru slovenskega, italijanskega in srbohrvaškega jezika, v drugih jezikih pa skupaj v okviru istega jezika.

28. novembra 1979 je pionirska knjižnica začela delovati s 7941 knjigami in z enim višjim knjižničarjem. Kasneje je Kulturna skupnost priznala sredstva še za drugega višjega knjižničarja, ko je Osrednja knjižnica Koper prikazala, da je razširila svojo dejavnost z ustanovitvijo samostojnega pionirskega oddelka.

NALOGE PIONIRSKÉ KNJIŽNICE

Zakon o knjižnicah določa, da je knjižničarstvo dejavnost posebnega družbenega pomena. To se pravi, da so knjižnice dolžne razvijati svoje programe in metode dela tako, da kar najbolj približajo in posredujejo knjižnično gradivo slehernemu človeku. Z njim izpopolnjujejo človeka in njegovo delo.

Pionirska knjižnica pri tem pokriva razvojno obdobje otrok od zgodnjega otroštva do 14. leta starosti. S svojim delovanjem sega do predšolskega otroka. Z oblikami dela ("vrtec na obisku", ure pravljic itd.) ga pridobiva za knjigo in ga vzgaja ob knjigi že v predbralnem obdobju. V osnovnošolskem obdobju se prekrivata delovanje javne pionirske knjižnice z delovanjem šolske knjižnice. Navidezno je to nesmisel. Če pa razčlenimo vlogo prve in druge knjižnice, vidimo, da se njuno delo dopolnjuje in je tem uspešnejše, čim enotneje vplivata na svojega uporabnika. Hkrati pa je javna pionirska knjižnica most, po katerem bo osnovnošolec po končanem obveznem šolanju popolnoma naravno prešel v javno splošno izobraževalno knjižnico.

Skupne naloge javne in šolske pionirske knjižnice

Obe knjižnici imata enoten sistem ureditve knjižnega sklada. Leposlovje razvrščata po starostnih stopnjah, strokovne (informativne, poučne) knjige pa po načelih UDK v obliki poenostavljene različice. Obe vrsti knjižnic dajeta prednost pomenu in vlogi pedagoškega dela za mladimi bralci, ker si obe prizadevata vzgojiti aktivnega uporabnika knjige in knjižnice. To pedagoško delo opravljata skupinsko ali individualno s knjižnično in knjižno vzgojo. Knjižnično vzgojo opravljata, ko postopno, starostni stopnji primerno in sistematično usposabljata otroka in mladostnika v samostojnega uporabnika knjižnice z vsemi pomagali (katalogi vseh vrst: AIK, naslovni, stvarni in tematski za leposlovje, dokumentacijska gradiva, bibliografije, leksikoni, atlasi, drugi priročniki). Knjižno vzgojo pa opravljata s tem, ko sistematično, starostnim stopnjam primerno nudita vzgojo za knjigo in s knjigo, skratka, mladega bralca usposabljata v osveščene uporabnika knjige.

Posebne naloge javne pionirske knjižnice

1. V nabavni politiki.

Medtem ko šolska knjižnica nabavlja knjige v skladu s smernicami vzgojnoizobraževalnega procesa, nabavlja javna pionirska knjižnica s širšega vidika, ker hoče zadovoljiti vso pisano raznolikost individualnih bralnih interesov otrok v njihovem prostem času.

2. Na področju delovanja.

Šolska knjižnica se ukvarja z zaključenim številom učencev na šoli, javna pionirska knjižnica pa deluje na širšem območju.

3. V povezovanju navzezn.

Javna pionirska knjižnica si prizadeva, da bi vključila v svoje delovanje čimveč mladih (po standardih 50 %), zato si ne dovoljuje zaprtosti. Povezuje se z drugimi tipi vzgojnih ustanov, pri čemer svoj koncept dela smiselno usklajuje s programi le-teh. Tako se sodobna pionirska knjižnica povezuje z vzgojno varstvenimi ustanovami, osnovnimi šolami, s posebno šolo in z otroško bolnišnico.

4. V obliki dela.

Medtem ko je obisk v šolskih knjižnicah za vse učence obvezen, mora pionirska knjižnica za aktivizacijo svojih članov in za spodbujanje prostovoljnega dotoka novincev nenehno iskati in preizkušati nove atraktivne oblike in metode dela (ure pravljic, vrtec na obisku, pravljicne uganke, knjižne uganke, kvizi, uganke meseca, pogovori o prebranih knjigah,

obiski v ustanovah, razstava, srečanja z ustvarjalci itd.). Te oblike dela sicer opredeljujejo tudi standardi za osnovnošolske knjižnice, vendar poteka to delo na osnovni šoli sinhronizirano z učnim načrtom. Torej vidimo, da se šolska in pionirska knjižnica smotrno dopolnjujeta in sodelujeta.

Druge naloge

Javna pionirska knjižnica spoznava razmere v šolskih knjižnicah svojega območja oziroma v knjižnih kotičkih VVU. To je osnova za sistematično in načrtno sodelovanje. V ta namen navezuje stike s šolskimi in drugimi knjižničarji v kraju.

Strokovno trdna in sodobno urejena pionirska knjižnica si skupaj z matično službo prizadevata posodobiti delo šolskih knjižnic na svojem območju. S svojim vplivom, z organizacijo dejavnosti, ki jih načrtno navezuje na šolo, prispeva k spreminjanju miselnosti znotraj šolskih kolektivov. Izkušnje v tujini in pri nas doma kažejo, da dobro delujoče šolske knjižnice večajo število bralcev tudi v javnih knjižnicah. Torej je v interesu pionirske knjižnice, da spodbuja in pomaga šolski knjižnici.

Šolskim knjižnicam lahko pomaga tudi tako, da organizira postopno strokovno pomoč z občasnimi, nato pa z rednimi sestanki knjižničarjev šolskih knjižnic istega območja. Na sestankih lahko obravnava načrtno strokovne teme, izmenjuje mnenja in izkušnje. Za širše območje lahko organizira seminarje v dogovoru z republiško matično službo. Glavno vlogo pri organizaciji dela šolskih knjižnic pa ima Zavod SRS za šolstvo, ki vodi aktive šolskih knjižničarjev. Zavod bi se moral bolj povezati z matično službo javnih knjižnic in skupaj z njo več storiti za razvoj knjižničnega pouka, kot predvideva učni načrt za osnovne šole.¹²

PRVI USPEHI IN NEUSPEHI

Delavci pionirske knjižnice Koper se dobro zavedamo nalog in odgovornosti, ki nam jih nalaga novi oddelek. Žal imamo neprestane težave s kadrovsko zasedbo (povprečna letna zasedba je 1,5 delavca). Trenutno sva nastavljeni dve višji knjižničarki. Delo v glavnem teče. Čimprej pa bi moral nastopiti še tretji delavec: bibliotekar s pedagoško izobrazbo, da bi pomagal izvesti tisti del programa, ki spada med naloge pionirske knjižnice, pa jih ne izvajamo, ker dela ne zmoremo. Naj na tem mestu opozorim Kulturno skupnost Koper, da pionirski knjižnici čim prej zagotovi sredstva za novega delavca - bibliotekarja, pa čeprav v dogovoru z Zavodom SRS za šolstvo Koper.

Delo z mladimi

V pionirski knjižnici delamo intenzivno že z najmlajšimi, predšolskimi otroki. Izkoristimo zlasti vsak prvi obisk v knjižnici, s tem da otroka individualno uvajamo v svet slikanice in pravljice. Staršem svetujemo, kaj in kako naj prebirajo svojim malčkom in kaj naj jim izberejo, da bi potešili njihovo radovednost in jih čustveno zadovoljili.

Podobno počnemo tudi s skupinskimi obiski: predstavimo jim knjižni fond v cicibanskem kotičku, jih poučimo s potekom vpisa v knjižnico, s knjižničnim redom, čustveno pa jih razgibamo z izborom in interpretacijo stopnji primernih pravljic, pesmi, ugank in podobno. Z "vrtcem na obisku" se igramo knjižnico.

V cicibanskem kotičku se neštetokrat srečamo tudi z bodočimi vzgojitelji (dijaki pedagoške gimnazije) in učitelji (študenti PA), ki raziskujejo mladinsko književnost in so jim pri delu nasveti dobrodošli.

Šolskim otrokom predstavljamo zahtevnejše tekste, primerne določeni starostni stopnji. Od zahtevnejših pravljic jih vodimo preko realističnih, pa še vedno neverjetnih zgodb, do avanturističnih, deških, deklških, zgodovinskih, potopisnih, biografskih, znanstvenofantastičnih in družbenih del. Opozarjamo pa jih tudi na pesmi, igrice in na periodični tisk. Ko se dodobra orientirajo v cicibanskem kotičku in ko si večji že pomagajo z naslovnim in tematskim katalogom, se začno razgledovati po knjigah v večji dvorani. Obzorje se jim širi, ugotovijo, da je tam veliko zahtevnejših knjig, ki nas učijo življenjskih resnic in modrosti.

Gesla na policah jih vodijo v sistematiko UDK. Pod istim geslom odkrijejo veliko knjig iste stroke. Ustavijo se pri tisti skupini, ki jih najbolj zanima : pri knjigah o živalih, o vozilih, vsemirju, tehniki, športu in podobno. In že so tu določene raziskovalne naloge, ki jih morajo opraviti v knjižnici. Tako polagoma segajo po vseh potrebnih pomagalah. Spočetka se sicer zadovoljijo s sprehodi med policami, ko pa jih zanima samo določena literatura, išče njo. Sežejo po katalogih, bibliografijah, enciklopedijah, leksikonih in drugih knjižničnih pomagalah.

Seveda bi imeli najraje celotno informacijo kar takoj, brez muje, brez daljšega branja, ki se jim zdi zamudno, pa ne vsem, a vendar vztrajamo, informacijo iščemo iz več virov, učimo se učiti. Škoda je le, da se še premalo srečujemo pri takem delu ali pa imamo premalo časa zanj. Pa bi bilo kar prav, da bi se še bolj posluževali takega načina dela z otroki, saj je znano, da je samostojno pridobljeno znanje trajnejše in koristnejše, ker je raziskovalec nujno aktiven.

Seveda v skladu s potrebnimi informacijami in denarnimi možnostmi skrbimo za nabavo kar najbolj ustreznega knjižničnega gradiva. Zlasti se zavzemamo za to, da bi nabavili več informativne in poučne literature, ker v knjižnici prevladuje leposlovje. (Glej tabelo!)

Druge oblike dela z mladimi bralci

Za pionirsko knjižnico ni dovolj, da si obiskovalec izposoja knjige za domače branje, bralno značko in dobi informacijo za referat, seminarsko nalogo, čeprav je tudi to še kako pozitivno. Doseči želi, da bi bralec prihajal v knjižnico iz globljih nagibov, da bi se na knjižnico navezal, da bi postala njegova kulturna potreba. Zato se mora v knjižnici vedno kaj dogajati. V ta namen organiziramo raznovrstne oblike dela, uspešne in manj uspešne, za vse starostne stopnje. Mlajšim prirejamo v februarju "mesec pesmic in pravljič". Tedaj jim pripravljamo pesmice in pravljičice na različne načine. Lani nas je pri tem navdihovala svetovno znana slovenska pravljičarka Ela Peroci, ki smo jo povabili v knjižnico. Na srečanju in še ves mesec februar smo interpretirali njene pravljičice ob projekcijah ilustracij z episkopom. Pred tem smo razposlali program po šolah, da so prebrali določeno število pravljič in smo nato izvedli tudi ure pravljičnih ugank. Ure pravljič in pravljičnih ugank smo izvedli tudi na oddaljenih osnovnih šolah (Škofije, Dekani) in v bolnišnici v Valdobri. Sicer pa pripovedujemo ali beremo pravljičice priložnostno, posameznikom in skupinam. Velikokrat pa vrtimo pravljičice in glasbo na gramofonskih ploščah, po želji obiskovalcev.

Letošnji "mesec pesmic in pravljič" je bil posebno doživetje. Interpretirali smo jim najnovejšo izdaje pesmic, ugank in pravljič ob uporabi episkopa. Višek pa je dosegla lutkovna igrice Vrtec pri stari koči, ki jo je napisala Polonca Kovač. Igrale so jo kolegice, lutke pa nam je posodila VVO. Z igrico so obiskale tudi otroke v vzgojno varstveni enoti Čebelica na Kidričevi 22.

Da bi mlade čimbolj povezali z določenimi kulturnimi vrednotami, organiziramo še druge dejavnosti: razstave, srečanja, literarne uganke in kvize, pogovore o knjigah, mesečne uganke in drugo.

Želeli smo, da bi uporabniki znali ločiti dobro slikanico od slabe, zato smo postavili razstavo "Kič in šund v slovenski slikanici". To smo storili na samem začetku, ko smo odpisali večino slabih slikanic. Razstava je vzbudila veliko zanimanja tudi pri nekaterih starših, ki so se čudili, da jih ni že prej kdo poučil o tem, da ne bi nabavljali otrokom kiča. Mislim, da bi morali razstavo v kratkem ponoviti, ker večkrat sprašujejo po njej zlasti vzgojitelji.

Otrokom smo želeli približati likovne vrednote z razstavo knjižnih ilustracij Marjance Jemec Božičeve in s srečanjem z umetnico. V zanimivem pogovoru nam je odkrila marsikatero skrivnost iz svoje delavnice in nam odgovorila na mnoga vprašanja glede vrednotenja knjižne ilustracije.

Obe razstavi smo posodili v Hrvatine.

Pašo za oči in kulturno potešitev je prav gotovo nudila razstava "Otroci v očeh nekaterih likovnih umetnikov". Hkrati so se obiskovalci v seznamih in biografijah srečali z vidnimi svetovnimi in jugoslovanskimi slikarji.

Potrđitev samega sebe (mislim na predšolskega in šolskega otroka) pa so našli na razstavah otroških likovnih in literarnih izdelkov. Še posebej velja to za razstavo osnovnošolskih glasil in risb na temo "marežganski upor" — ob njegovi šestdesetletnici. Na otvoritvi je govoril direktor Osrednje knjižnice tov. Jože Hočevnar, kulturni program pa sta izvedli Glasbena šola in Osnovna šola Janko Premrl Vojko.

Med zgodnje razstave in srečanja spada tudi razstava del Branke Jurce, primorske rojakinje, avtorice mnogih mladinskih del za vse starostne stopnje. Hkrati z razstavo smo organizirali tudi predstavitev njenih novih knjig Ko Nina spi in Prgišče zvezd. Pisateljica je odgovarjala na vprašanja, ki so zanimala prisotne.

Razstavo smo posodili italijanski skupnosti, ki je povabila na "koprška srečanja" tudi Branko Jurco.

Uspele so tudi tematske razstave: Mladinska dela Leopolda Suhodolčana (ob njegovi smrti), Mladinska dela Franceta Bevka (ob 10-letnici smrti), Stopetdesetletnica Levstikovega rojstva. Prvi dve razstavi sta spremljala tudi literarna kviza — po starostnih stopnjah, za Levstikovo razstavo pa smo hkrati z vabilom poslali besedilo za literaturne uganke. Tako smo opozorili na vsebino razstave. Dejstvo je, da je bila ta razstava najbolj obiskana. Poleg posameznih obiskovalcev si je razstavo ogledalo 43 organiziranih skupin. Vsaki smo nudili obširno informacijo o Levstikovem delu s posebnim poudarkom na deležu v mladinski književnosti.

Z razstavo in s srečanjem smo počastili tudi sedemdesetletnico rojstva pisateljice Kristine Brenkove, dolgoletne urednice otroške knjižne zbirke Čebelica. Nadvse prisrčna je bila tvoritev, na kateri so otroci Osnovne šole Janko Premrl Vojko zaizgrali pisateljčino dramtizacijo Pike Nogavičke. V počastitev 40-letnice pionirske organizacije smo postavili dve razstavi: "Tito in mladi" ter "Slovenska mladinska knjiga s tematiko NOB".

Na prvi smo prikazali zgodovino pionirske organizacije z dokumentarnim gradivom, vzporedno s tem pa gradivo, ki je dokumentiralo Titov pristen odnos, ki ga je gojil vseskozi do mladih. Druga razstava je obsegala leposlovje s tematiko NOB. Nanjo smo povabili slovenskega pisatelja Iva Zormanana, dolgoletnega urednika Kurirčkove knjižnice. Od njega smo poskušali zvedeti, katere kriterije je upošteval pri izdajanju mladinskih del s tematiko NOB in katerim razstavljenim knjigam prisoja največje kvalitete. Seveda je radovednim obiskovalcem odgovarjal tudi na druga vprašanja. Srečanje smo popestrili s predvajanjem enega od zelo uspešnih tekstov na to temo, to je Gregca Kobilico, avtorice Branke Jurce. Po razstavi smo imeli pogovore o knjigah s tematiko NOB. Žal je bil odziv zelo majhen.

Zelo odmevna je bila razstava "Tekoča slikanica - strip". Z razstavo in z vodstvom po razstavi smo pokazali predvsem tistim, ki se sprehajajo s stripi pod pazduho, kaj je strip, kaj je dober strip, vrste stripov, zgodovinski razvoj, najboljše svetovne, jugoslovanske in slovenske stripe ter ovrednotili stripske revije iz naših kioskov. Nekatera vprašanja s tega področja nam je pomagal osvetliti avtor prvega slovenskega stripa Saša Dobrila, ki se je udeležil srečanja kot član Kluba devete umetnosti. Zanimanje za razstavo je bilo izredno.

Ko je novembra 1983 izšla pri Založništvu tržaškega tiska prva dvojna številka Galeba, revija naše zamejske mladine, smo z razstavo vseh letnikov počastili visoki jubilej revije, tridesetletnico. Galeb opravlja med zamejskimi otroki koristno in važno poslanstvo, zato je prav, da smo ga predstavili tudi mladim na Koprskem, ki ga ne poznajo, čeprav izhaja tako blizu.

Z "uganko meseca" ob razstavi smo hoteli doseči, da bi obiskovalci brskali po letnikih in

ugotovili, koliko duhovnega bogastva hrani revija. Največ sporočil prinaša iz ožjega domačega kraja, združila pa je tudi pisatelje, pesnike, slikarje, glasbenike, znanstvenike iz vse Slovenije in Slovenske Koroške.

Razstava je dosegla svoj namen, "uganka meseca" pa je imela doslej največ reševalcev.

Knjižnica je priredila tudi številne priložnostne razstave. Prve in druge večkrat spremlja "uganka meseca". V ugankah navadno povezuje knjižno s knjižnično vzgojo. "Uganke meseca" objavljamo v glasilu Pionirska knjižnica. Letošnje so se vezale na razstavo mladinskih del, ki so izšla leta 1982 v slovenskem jeziku, na priložnostno razstavo Schmidtovih ilustracij, na Borovo sedemdesetletnico, na razstavljenе stripe, na razstavo Galeba in na drugo. Pionirski oddelek izdaja tudi svoje glasilo, ki več ali manj spremlja delo knjižnice. Omembe vredni so sledeči prispevki: Literarne uganke za izvedbo kvizov v poznavanju Bevkovih in Levstikovih mladinskih del za vse tri starostne stopnje, bibliografija Levstikovih mladinskih izdaj, bibliografija slovenskih mladinskih del s tematiko NOB, bibliografija prevodov italijanskih mladinskih del v slovenščino, seznam osnovnošolskih glasil v koprski občini in "uganke meseca".

Druge dejavnosti

Navedene aktivnosti potekajo vzporedno z našim osnovnim delom, s strokovnimi in tehničnimi opravili v zvezi z naročili, obdelavo, branjem, opremo knjig in katalognih listkov, z vodenjem katalogov, postavljanjem in urejanjem knjig, vzporedno z vso administracijo pri izposoji, finančnem poslovanju, programiranju, poročilih in samoupravnih dolžnostih. Tako nam ne ostaja prav nič časa, da bi lahko razširili program dela še na druge naloge, ki jih mora opravljati pionirska knjižnica, če hoče biti uspešna. Gre za poglobljeno delo z oddelkom in za aktivnejše strokovno sodelovanje s šolskimi pionirskimi knjižnicami in knjižnimi kotički VVO.

Iz tabele 2 na strani 16 je razvidno, kako je s članstvom knjižnice, z obiskom, z izposojami in z drugimi dejavnostmi. Še vedno smo v obdobju, ko je pridobivanje novih članov naša osnovna naloga. Pri tem pa ne smemo pozabiti na normative, ki predvidevajo, da spada k določeni knjižnici okoliš v oddaljenosti 1,5 kilometra. V tem območju imamo samo dve osnovni šoli s slovenskim učnim jezikom in eno z talijanskim, vseh ostalih deset šol je zunaj tega okoliša. Otroci pa iščejo najbližjo pot do knjižnice, zato veliko pomenijo bibliobus, semedelski oddelek in šolske pionirske knjižnice. Vsem tem bi morali nuditi prav zato kar največjo strokovno pomoč. O tem bi se morali bolj pogovarjati Kulturna skupnost in Skupnost za vzgojo in izobraževanje Koper.

Pred zaključkom naj navedem še težave, ki jih imamo zaradi prostorske stiske. Čutimo jo zlasti, ko organiziramo katerokoli dejavnost z mladimi bralci. Delamo na površini 64 m². Na tem prostoru stojijo police s knjigami: cicibanski kotiček in knjige za pionirsko in mladinsko stopnjo, izposojevališče, čitalnica, razstavni prostor, prostor za pravljice, za srečanja z avtorji itd.

Kadarkoli organiziramo srečanje, moramo omejiti število otrok na "mini delegacije", ob razstavah pa celo ne more delovati čitalnica. Poleg tega je knjižnica v temnem in vlažnem pritličju, delamo samo pri umetni svetlobi. Vlaga preganja bralce iz čitalnice zlasti jeseni in spomladi, ko ne kurimo. Problemi so tudi s starim pohištvo, ki ima še to hibo, da je vzeto iz nekdanje čitalnice Študijske knjižnice in ne ustreza normativom za pionirske knjižnice.

Potrebe po razvijanju pestrejših oblik in vsebin kulturne vzgoje mladih presegajo sedanje zmožnosti Pionirske knjižnice, zato vidim rešitev v tem, da ob zadostni družbeni pomoči pridobimo nove kadre v razširjenih in urejenih prostorih.

Naj zaključim s prošnjo v imenu mladih bralcev: Omogočite, da bo javna Pionirska knjižnica, ki je s svojo dosedanjjo dejavnostjo po letu 1979 uspešno zastavila delo, tudi v prihodnje uresničevala pomembno kulturno nalogo pri vzgoji mladih.

Viri in literatura

- 1 Marjana Kobe: Knjižnice za mladino v Sloveniji. — Knjižnica 22/1978 št. 3-4 str. 191 - 200.
- 2 Alenka Faganeli: Ustni vir.
- 3 Jelka Lasič: Ustni vir.
- 4 Tjaša Kocjan: Otvoritev Pionirske knjižnice v Kopru. — Modri val 1959 št. 1.
- 5 Rezka Petrič: Ustne izjave.
- 6 Zdenka Lovec — Z.L.: Obisk v Pionirski knjižnici v Ljubljani. — Slovenski Jadran 24.V.1957 št. 21 str. 12. Dodan Epilog v Kopru.
- 7 Dagmar Šalamun: Otrok in knjiga. Naloge mladinskih knjižnic. — Slovenski Jadran 7.10.1955 št. 41 str. 3.
- 8 Zdenka Lovec, ibid.
- 9 Miša Šalamun: Študijska knjižnica v Kopru ureja poseben oddelek za časopisje. — Slovenski Jadran 4. 5. 1956 št. 19 str. 5 in 11. 5. št. 20 str. 8.
- 10 Miša Šalamun, ibid.
- 11 Knjiga zbližuje narode. — Delo 17.11.1972 št. 20 str. 8.
- 12 Darja Kramberger: Pionirska knjižnica splošnoizobraževalne knjižnične mreže in knjižnica na osnovni šoli. — Strokovno posvetovanje in XXIV. občni zbor DBS 1979 str. 1-6.

STRUKTURA KNJIŽNE ZALOGE V PIONIRSKI KNJIŽNICI DNE 31.12.1983

JEZIK	0	1	2	3	5	6	61	7	8	82	9	Skupaj
SL	123	31	9	330	462	290	11	69	62	8793	941	10921
SHR	27	1		30	54	71		26	15	770	44	1038
I	5			10	13	17		14	9	364	21	453
A	2				2				21	63		88
F	1						1			22		24
N							1		3	79		83
Druge										48		48
Dotrajane in neobdelane knjige										742		742
Skupaj	158	32	9	370	531	380	11	109	110	10881	806	13397
Oddano v Semedelo in OK										—60		—60
										10821		13337

ŠTEVILO ČLANOV, OBISK, IZPOSOJA IN DRUGE DEJAVNOSTI

Dejavnost	1980	1981	1982	1983	Skupaj
Število članov knjižnice	989	626 1615	542 2158	542 2682	2682
Obiski					
-na dom	5952	9108	10812	11745	
-v čitalnici	1347	1813	1848	2348	
Skupaj	7295	10921	12660	14093	44969
Izposoja knjig					
-na dom	14508	19164	20930	21965	
-v čitalnici	790	2298	1785	2631	
Skupaj	15298	21462	22715	24596	84071
Skupinski obiski pri organizirani knjižnični vzgoji	40 skupin 703 obisk.	73 skupin 1825 obisk.	36 skupin 815 obisk.	53 skupin 1479 obisk.	202 skupini 4822 obisk.
Ure pravljič, ugank, kvizov	53 ur 634 obisk.	46 ur 823 obisk.	121 ur 1154 obisk.	93 ur 1548 obisk.	313 ur 4159 obisk.
Razstave					
-tematske		9	6	5	
-priložnostne		13		14	
Skupaj	16	22	6	19	63
Uganke meseca			5	8	13
Obiski ustvarjalcev		3	2	1	6
Izdelava bibliografij		1	1	1	3
Izdaja glasila		1. letnik (2 številki)	2. letnik (1 številka)	3. letnik (1 številka)	3 letniki

RAZSTAVNA DEJAVNOST KNJIŽNICE V KOPRU

Miša Šalamun

Iz razvojne razstavne dejavnosti knjižnice v Kopru odsevajo spremembe, ki jih je knjižnica doživela v teku prvih trideset let. V nekaj člankih v tem zborniku je opisano, kako se je razvijala od "Mestne knjižnice" (mešanega tipa) preko "Študijske" (ob samostojni Ljudski knjižnici) in zopet v združeno "Osrednjo" (splošno izobraževalnega tipa), h kateri sta spadali tudi Pionirska in knjižnica v Semedeli. Rezultat vseh teh organizacijskih in kadrovskih sprememb je bila vsebinska in strokovna raznolikost razstav. Iz obeh prispevkov o razstavni dejavnosti je to jasno razvidno.

Koprška knjižnica je začela prirejati razstave, ki so sicer le dopolnilna, vendar ena od "pomembnih dejavnosti"¹ vsake knjižnice, prej kot so bili dani potrebni pogoji za to. Prvi pogoj je, da ima knjižnica delavce, ki so strokovno usposobljeni in ki si ob svojih rednih zadolžitvah izborijo čas, da problematiko razstave preštudirajo in gradivo pregledno predstavijo. Tudi prostor in oprema so eden od pogojev. Potrebni so urejeni knjižnični fondi in vnaprej načrtovana razstavna politika.

V prvih desetih letih od ustanovitve (1951), ko je bilo treba preurediti in dopolniti knjižnični fond ter ga strokovno obdelati, vseh navedenih pogojev knjižnica ni imela.

Pod vodstvom upravnika Marjana Vodeta, ko so bile knjige obiskovalcem še skrite v skladiščih in knjižnica še ni imela stvarnega kataloga, smo skušali že leta 1957 pripraviti v čitalnici majhno razstavo osnovne literature iz različnih strok, da bi opozorili bralce, večinoma dijake, na važnejšo strokovno literaturo in predvsem na priročnike. Zanimivo je, da je ta improvizirana razstava dobila svoj odmev v takratnem lokalnem tedniku. (R 1). Ker je bilo razstavljeno gradivo v edini čitalnici, je bil možen ogled le kratek čas, kar je tudi veljalo za "razstavo" primorskega časopisja po mizah v čitalnici, z željo, da bi pridobili obiskovalce za sodelovanje pri zbiranju še ohranjenega primorskega časopisja.

Leto 1961 bi lahko imenovali rojstno leto prave razstavne dejavnosti knjižnice. Ob svoji desetletnici in ob priložnosti zborovanja slovenskih knjižničarjev v Kopru je pripravila "Študijska knjižnica" veliko razstavo "Primorsko časopisje" (R 2). Gostovala je v veliki dvorani muzeja. Za zgodovino knjižnice je bila pomembna. Ne samo zato, ker je bila prva prava razstava, temveč predvsem, ker je knjižnica ob tej priložnosti izdala katalog razstave z naslovom "Slovensko primorsko časopisje. Zgodovinski pregled in bibliografski opis." Izšel je kot prvi zvezek v vrsti publikacij knjižnice. Nalogo kataloga je bibliografija izpolnila s tem, da so se tekoče številke ujemale s številkami razstavljene gradiva. V zvezi s to razstavo se je knjižnica povezala s knjižnicami v Sloveniji, v zamejstvu in tudi z Nacionalno knjižnico na Dunaju.

Z izjemo manjše razstave v naslednjem letu (R 3), do leta 1964, ni knjižnica priredila nobene razstave. V tem letu smo si namreč oskrbeli lastne vitrine. Od takrat se je letno zvrstilo po nekaj razstav. Ob 60-letnici rojstva Srečka Kosovela je bila prvič v domačih vitrinah prirejena razstava, ki jo je spremljal umetniški večer (R 4). Na literarnem večeru v Glasbeni šoli so bili med povabljenimi tudi nekdanji prijatelji Srečka Kosovela: slikar Avgust Černigoj iz Trsta, literarni zgodovinar in bibliotekar Alfons Gspan iz Ljubljane in profesor Peter Martinc, dolgoletni ravnatelj gimnazije v Kopru. Vsi trije so obujali spomine na Srečka Kosovela in odgovarjali na vprašanja poslušalcev.

Razstave pod domačo streho, ki so se redno vrstile, so bile v glavnem vse skrbno pripravljene. Kot avtor razstav je bil posebno aktiven ravnatelj Srečko Vilhar, ki je v času ravnateljevanja pripravil več kot deset razstav. Vse njegove razstave so bile obsežne, reprezentativne in uspešne. Ob pripravah se je Srečko Vilhar povezal z različnimi knjižnicami in knjižničarji, tudi v zamejstvu in v tujini. Znal je posebno uspešno razstave

* Oznake (R...) se nanašajo na številko razstave v prispevku Ljube Vrabec (Popis razstav...).

popularizirati in vzbuditi zanimanje pri družbeno vplivnih osebah. Pritegnil je novinarje, da so pisali o razstavah in tudi sam je pisal o vsebini razstav, ki jih je pripravil. Naj posebej naštejemo važnejše razstave, ki so bile vse zahtevne, odmevne in važne za utrjevanje ugleda knjižnice. Že leta 1964 "Beneška Slovenija in Rezija v besedi in podobi, ob tridesetletnici smrti Ivana Trinka" (R 5). Naslednje leto velika razstava ob 700-letnici rojstva Danteja v veliki dvorani muzeja, z zelo reprezentativno udeležbo (R 9). Ob tej razstavi je treba poudariti, da je Srečko Vilhar pripravil tudi brošuro z naslovom "Dante 1265—1965". Izšla je kot publikacija "Študijska knjižnica v Kopru" 2. Edino razstavo knjižnice v letu 1966 je pripravil Srečko Vilhar ob priložnosti strokovnega posvetovanja slovenskih knjižničarjev z naslovom "Slovenska knjiga na Primorskem med dvema vojnama" (R 10). Med takimi, ki so bile vezane na razne proslave, je bila v letu 1968 razstava o Vladimirju Nazorju (R 19). V letu 1969 je pripravil kar tri razstave, in sicer: "Sto let slovenskega šolstva na Koprskem" (R 23) in dve iz revolucionarnega gibanja: "Narodnoosvobodilni boj Primorcev in Istranov v Sardiniji, Korziki in južni Franciji" (R 24) ter "Po poteh revolucionarnega gibanja na Slovenskem" (R 25). V letu 1970 je pripravil razstavo "Iz zgodovine delavskega revolucionarnega gibanja na Slovenskem" (R 26) in "Narodnoosvobodilni boj Primorcev in Istranov v Afriki" (R 30). Leta 1972 "Lik Maršala Tita" (R 40) in 1973 "Kmečki punti na Slovenskem" (R 44). Tik pred upokojitvijo je pripravil s pomočjo knjižničnih delavcev temeljito pripravljeno razstavo "Dr. Lavo Čermelj in njegovo delo" (R 47). Obenem je potekal razgovor s slavljencem ob njegovi 85-letnici.

Do leta 1974 je bilo še nekaj večjih in odmevnih razstav. Razstava v letu 1965 "Primorski književniki iz Trsta" (R 8) je predstavila vse takratne tržaške književnike v glavni čitalnici z njihovimi deli in skoraj vse osebno na literarnem večeru v Glasbeni šoli. Ta razstava je odmevala tudi na Tržaškem, medtem ko je vzbudila veliko zanimanje na Obali razstava leta 1968 "Ciril Kosmač in njegova literarna dela" (R 15), posebno zato, ker se je spremljajočega literarnega večera v gimnazijskem atriju udeležil avtor sam in je bila posebnost prirreditve v tem, da je bil to zaključek tekmovanja med obalnimi srednjimi šolami, nekako v načinu "pokaži kaj znaš" v pisni obliki na samem večeru. Za notranjo strokovno rast v knjižnici je bila važna razstava v letu 1969 "100 let slovenske bibliografije" (R 17). Poudariti je treba, da je v drugi posovici ravnateljavanja Srečka Vilharja prišlo do razveseljivih premikov v udeležbi pri pripravljanju razstav. Medtem ko sta do leta 1967 pripravljala razstave v glavnem le dva avtorja, se je pozneje spoprijelo s to dejavnostjo več mlajših knjižničnih delavcev. Med takimi razstavami bi bilo omeniti posebno v letu 1970 "Književnik France Bevk" (R 28) in prav posebno uspelo razstavo v letu 1971 "Mladinski pisatelj Josip Ribičič" (R 34). Otvoritev je počastil s svojo prisotnostjo sin pisatelja Mitja Ribičič, ki si je ob natančnem ogledu knjižnice ustvaril sliko o potrebnosti adaptacije cele stavbe. Ta razstava je potovala čez mejo in je o njej poročal celo dvakrat "Primorski dnevnik". Prav tako je leta 1972 prirejena razstava "Nobelov nagrajenec Ivo Andrić" (R 42) doživela obisk samega avtorja. Na izrecno željo tihega umetnika je bila javnost ob njegovem obisku popolnoma izključena, s knjižničnimi delavci pa se je dolgo in prisrčno pogovarjal. Pritegnitev mlajših delavcev je bila važna tudi zato, ker so ti ob pripravah za razstave pri iskanju po bibliografijah in splošnem študiju v zvezi z razstavljenimi snovjo poglabljali svojo strokovnost.

Srečko Vilhar je potem, ko je izšla brošura "Slovensko učiteljskiše v Kopru 1875—1909" kot publikacija knjižnice št. 5 v letu 1975, aktivno sodeloval pri istoimenski razstavi (R 57).

Vasja Sterle² je zapisal, da "ravnatelj predstavlja ustanovo pred javnostjo in prirejanje razstav nujno sodi v ta okvir". Ravnatelj Srečko Vilhar je to svojo nalogo dobro izpolnil.

V naslednjih treh letih, ko je mesto ravnatelja zasedel Andrej Jelačin, se je vsebina razstav nekoliko spremenila, predvsem jih je bilo manj z zgodovinsko tematiko. Dve razstavi, ki sta prikazovali del zgodovine na Primorskem (R 47 in R 57), je delno pripravil še Srečko Vilhar kot upokojenec.

Novi ravnatelj je pripravljaval kulturne prireditve v obliki literarnih večerov ali pogovorov s kulturnimi delavci. Nekatera teh srečanj niso bila vezana na razstave. Taka so bila predavanja Lina Legiše, večer s tržaškimi književniki (Miroslav Košuta, Marko Kravos, Ivanka Hergold) in predstavitev knjige Rafaela Perhavca ob izidu knjige "Upor mornarjev v Boki Kotorski." Pa tudi te nastope so popestrile priložnostne razstave. V zvezi s Kosovelovo razstavo (R 48) ob 70-letnici rojstva se je na prijetnem večeru razgovorila prevajalka Kosovelovih pesmi v italijanščino, publicistka in pesnica Jolka Milič iz Sežane. V šoli v Slovenskem Gračišču, kamor je bila razstava prenesena, je pesnika toplo predstavil gost iz Ljubljane, ravnatelj Univerzitetne knjižnice Jaro Dolar. Ob izčrpano pripravljene razstavi "Ciril Zlobec-trideset let umetniškega ustvarjanja" (R 53) je bilo srečanje s pesnikom. Recital, ki ga je pripravil gimnazijski literarni krožek, je prireditev povzdignil in z izborom pesmi spodbudil pesnika, da se je razgovoril o svojem ustvarjanju. Tradicionalno vsakoletno razstavo ob kulturnem prazniku s prikazom leposlovja za preteklo leto (R 55) je spremljal večer poezije domačih pesnikov. Svoje pesmi so brali Edelman Jurinčič, Andrej Medved in Tomaž Šalamun, medtem ko so ob razstavi tovarniških glasil recitali svoje literarne prispevke sodelavci teh listov. Novi ravnatelj je razširil gostovanja razstav tudi v šole in tovarne. To so bila leta, ko se je ponovno poudarjalo sodelovanje kulture z gospodarstvom in bi se naj knjiga sama ponujala (ne samo z bibliobusom) delavcem v tovarnah. Ob otvoritvi knjižnice v samskem domu SGP Gorica (ki jo je postavila Osrednja knjižnica), je bila pripravljena za gradbince ustrezna razstava (R 49). Razstava s kmetijsko literaturo (R 52) je potovala v Dutovlje na kmečki praznik. Rekord pa je dosegla razstava "Marksizem in družboslovje" (R 59), ki je s svojimi 244 eksponati začela svoje potovanje iz Tomosa in obredla skoraj 30 delovnih organizacij. V tovarni Tomos so se pozneje zvrstile še tri knjižne razstave. Prva od treh - "Razvoj ljudske oblasti na Primorskem" (R 54) - se je iz avle knjižnice preselila preko Slovenskega Gračišča (kjer je govoril Tone Ukmar) v Tomos (kjer je govoril Joža Vilfan). Poseben pudarek je dobila razstava "Dragotin Kette" (R 60) ob otvoritvi semedelske knjižnice zaradi recitacij priznane umetnice, igralka tržaškega gledališča Mire Sardoč in govora Olge Bertokove. Drugi gost iz zamejstva, ki je s svojim govorom počastil razstavo o Koroški (R 51) ob otvoritvi v avli knjižnice, je bil znani koroški borec in pisatelj Karel Prušnik-Gašper.

Največ razstav pa je bilo v sosednjem "Domu učencev" (R 65, R 67, R 68, R 69), kjer je bilo mogoče postaviti 6-8 vitrin s sto do stodvajset eksponati. Niso pa bile te razstave posebno odmevne v javnosti, ker se je tudi lokalni tisk odzival komaj z nekaj vrsticami v "kulturnem mozaiku". Večjo publiciteto bi zaslužili vsaj obe literarni razstavi o Župančiču (R 65) in o Mišku Kranjcu (R 69), pa tudi razstavi z družbeno politično vsebino (R 62 in R 67). Pogled na seznam naštetih razstav preseneča zaradi njihovega velikega števila v obdobju zidave od pomladi 1977 do konca 1979. Ob svečani otvoritvi popolnoma preurejene nove zgradbe je bila razstava del Srečka Vilharja (R 74) v avli knjižnice.

Ob adaptaciji celotne stavbe se zaradi rušenja v njej ni moglo prirejati razstav, kljub temu knjižnični delavci z razstavno dejavnostjo niso prenehali. Streho so dobile razstave v muzejskem (R 62) in celo v gledališkem atriju (R 63).

V času zidanja je med oštevilčenimi razstavami v seznamu pod št. 66 razstava v Semedelski knjižnici ob kulturnem prazniku. Poleg te izčrpane razstave so delavke v tej knjižnici pripravile v letu 1978 še pet različnih manjših razstav in štiri v letu 1979, ki v seznamu niso navedene zaradi majhnega števila eksponatov.

Novo ustanovljeni samostojni oddelek v Verdijevi ulici, imenovan "Pionirska knjižnica", je začel kmalu s svojo razstavno dejavnostjo. V seznamu bi sicer med oštevilčenimi razstavami našli v letu 1980 samo štiri, ki so jih pripravile knjižničarke iz Pionirskega oddelka, v naslednjih dveh letih pa tri. Tesni prostori niso dovoljevali obsežnih razstav,

zato so jih v Pionirski knjižnici imenovali "priložnostne". Tudi te neštete manjše razstave naj vsaj bežno omenimo že zaradi njihovega števila. Saj jih je bilo v letu 1980 devet, v letu 1981 sedemnajst in v letu 1982 šest. Bolj kot zaradi števila in različnih tem (od memorialnih - npr. Memon, Kosmač - preko literarnih do družbeno političnih - npr. Marezige), se moramo ustaviti ob tem, kako so bile pripravljene in kaj so šolarjem pomenile. Večina je bila s pomočjo bibliografij temeljito pripravljena. Dobra povezava s šolami je imela za posledico organizirane obiske razredov z učitelji. Vodja knjižnice pa je ob obiskih, starosti obiskovalcev primerno, razlagal razstavljeno gradivo. Poleg tega so razstave opremljali literarni kvizi in razgovori s pisatelji. Ob razstavah mladinskih pisateljic Branke Jurce (R 82) in Kristine Brenk (R 90) je bilo srečanje z njima v veliki čitalnici, spremljano z nastopom šolarjev. Ela Peroci (R 94) se je srečala z mladimi bralci v Pionirski knjižnici, kjer je pisatelj Ivo Zorman odprl obsežno razstavo o mladinski književnosti v NOB (R 101) in govoril o svojih delih.

Razstavna dejavnost drugega samostojnega oddelka, "Semedelske knjižnice", se je nadaljevala tudi leta 1980. Pripravljenih je bilo 12 majhnih razstav z zelo pestro vsebino, kot npr. "60 let požiga Narodnega doma v Trstu" do predstavitve Župančičevih nagrajencev.

Še nekaj je treba omeniti ob letu 1980. Z novo urejenim, privlačno opremljenim in svetlim razstavnim prostorom in s stalno postavljenimi varnimi vitrinami je postala knjižnica spodbudna za razna gostovanja. Nekaj knjižnih razstav je gostovalo že v prejšnjih letih. Tri, ki so se zvrstile po adaptaciji, zaslužijo posebno omembo, zlasti, ker v popisu niso oštevilčene in podrobneje zabeležene. To so bile razstave o Prežihovem Vorancu, Cirilu Kosmaču in Josipu Vidmarju, prenesene iz treh različnih knjižnic. (NUK, Piran, Sežana). Gostovala so tudi razna društva, krožki in delovne organizacije, kar je bilo popularizaciji knjižnice samo v prid.

Številne razstave in prireditve v letu 1981 dokazujejo prizadevnost in plodnost celotnega kolektiva. Poleg številnih razstav Pionirskega oddelka, je bilo v tem času 7 večjih razstav v avli knjižnice. Spremljale so jih prireditve v čitalnici. Ob obsežni razstavi pesnika Tomaža Šalamuna (R 83 - 312 eksponatov) je potekal pod vodstvom profesorja Jožeta Hočvarja večer z avtorjem in s kritikom Tarasom Kermaunerjem. Otvoritev razstave je bila svečana zaradi nastopa, ki ga je izvajal gimnazijski gledališki krožek. Po originalnosti je izstopala razstava "Zdravilne zeli" (R 87). Člani kolektiva, ki so pomagali prirediteljema, so v okolici Kopra ob pomoči domačinov izkopali in sredi avle zasadili ter opremili s strokovnimi slovenskimi, italijanskimi in latinskimi napisi domače zdravilne rastline. To ni razstave samo popestrilo, ampak tudi pritegnilo številne obiskovalce, da so z večjim zanimanjem ogledovali razstavljeno knjižno gradivo. Na njem je bil seveda poudarek. Razstavljene so bile poleg sodobne literature in domačega branja iz polpretekle dobe tudi najstarejše knjige o rastlinstvu, ki jih premore knjižnica. Med najdragocenejšimi je bil Mattioli v dveh izdajah. In sicer prevod v češčino: Mattioli Pietro Andrea: Herbañ anêb Bylinañ ... Izdan v Pragi leta 1596 in v italijanščini. Scopoli je bil izposojen iz NUK, odkoder je bil tudi predstavljen rokopis (v kopiji) "Virtù del Rosmarino". Razstava je vsebovala še več drugih izposojenih rokopisov. Med njimi Slovar flore slovenskih dežel v petih jezikih Primorca Ivana Mozetiča. Dragoceno je bilo sodelovanje z Milanom Dolencem, raziskovalcem zdravstvene kulture iz Ljubljane, z doktorjem Viktorjem Petkovškom, ki raziskuje zgodovino botanike, pa tudi z različnimi zeliščarji domačini. Pri tej svojevrstni razstavi sta izpolnila pripravljalca glavne zahteve za dobro pripravljeno razstavo: dodatno pridobivanje znanja o temi razstave, sodelovanje strokovnjakov, povezava z ustanovami, ki hranijo takšno gradivo, ki ga knjižnica nima, pritegnitev obiskovalcev z estetsko, pa tudi poučno vzgojno ureditvijo, kakor tudi prenašanje novega znanja na sodelavce. Kot uspelo je treba

omeniti tudi prvo razstavo domoznanskega oddelka o Marežanskem uporu (R 86), ob sodelovanju muzeja, ki jo je poživila tiskovna konferenca ob izidu brošure "Marežige - simbol upora".

Razstave po letu 1981 so si sledile v glavnem po vnaprej določenem načrtu, ki so se ga v tem razdobju točno držali. Popis razstavljenega gradiva je postal bolj obvezen in uvedena je bila knjiga podatkov v zvezi z razstavami. Pripravljanje priložnostnih razstav ob izgubah pomembnih ljudi ali ob predstavitvah knjig, kar je bilo v navadi že prej, so prevzeli delavci iz oddelka za delo z bralci. V letu 1981 so jih pripravili šest, v letu 1982 deset. S tem da so se odzivali sproti na kulturne dogodke, so se tudi z razstavno dejavnostjo vključili v informacijsko službo, obenem pa se je vse več knjižničnih delavcev vključilo v pripravljanje razstav, tudi večjih, v avli, kot so bile npr. "Neuvrščeni" (R 88), "Znanstvena fantastika, sanje, resničnost" (R 95), "Darwin" (R 102). Med oštevilčenimi razstavami bi se ustavila ob tistih, ki so izstopale po svoji reprezentativnosti. Še v letu 1981 je bila v proslavo bližnje 50-letnice Pavleta Zidarja (R 91) prirejena pregledna razstava njegovega plodnega pisanja. Pri otvoritveni svečanosti se je zopet izkazal gimnazijski gledališki krožek. Avtorica razstave iz domoznanskega oddelka pa je obširno orisala njegovo umetniško pot. Razstava je bila prenesena v Ilirsko Bistrico. Ista avtorica je v naslednjem letu pripravila razstavo, ki je bila prav tako s področja literature; "Alojz Gradnik — ob 100-letnici rojstva" (R 100). Zaradi sodelovanja žene in sina, ki sta prispevala gradivo in se udeležila otvoritve razstave, je predstavitev pridobila na pomembnosti. Otvoritve je bila svečana, spremljana z igranjem na kitaro. Tudi ta razstava je gostovala, in sicer v šestih primorskih knjižnicah od Nove Gorice do Pirana. Otvoritvi je sledilo predavanje, ki je bilo organizirano v sodelovanju s slavističnim društvom Koper. O Alojzu Gradniku, človeku in pesniku, je govoril literarni zgodovinar Franc Zdravec, pri razpravi je sodeloval Bratko Kreft.

Drugače vrste pripravo je zahtevala razstava "Redkosti, dragocenosti in zanimivosti knjižnice" (R 87). Izvedba te razstave je bila zaupana domoznanskemu oddelku. Pripravljalca sta po posvetu z Jarom Dolarjem skrbno izbrala dragoceno gradivo od inkunabul, starih opisov Istre (Manzuoli 1611, Naldini 1700 i.dr.), Dalmatina, pravilnikov raznih slovenskih družb in društev iz prejšnjega stoletja vse do redko ohranjenih primorskih tiskov iz fašističnega obdobja in NOB. Ob otvoritvi je ravnateljica opozorila na dejstvo, da je prvič predstavljeno v takem obsegu dragoceno gradivo, ki ga je knjižnica pridobila v času svojega delovanja. Govorila sta predstavnik občinske skupščine in Obalne samoupravne interesne skupnosti za prosveto in kulturo pripadnikov italijanske narodnosti. Slednji je v italijanščini poudaril važno vlogo, ki jo ima Osrednja knjižnica (njena predhodnica je bila Biblioteca civica, ust. 1882) za plodno sožitje obeh kultur. Vzdušje, ki ga je s svojo izbrano besedo pričaral Jaro Dolar, je umetniško dopolnil zamejski trio Pahor. Izjemna je bila tudi prireditev in razstava, ki je počastila priznanega slovenskega skladatelja Vladimira Lovca (R 103), ki dela kot glasbeni pedagog že desetletja v Kopru. Razstava je pokazala njegova objavljena in neobjavljena dela, strokovnjaki pa so na prireditvi z besedo obrazložili njegovo delo.

Po kronološkem prebijanju skozi četrtno razstavno dejavnost koprške knjižnice skušajmo odgovoriti na nekaj vprašanj: Kakšne so bile razstave, kakšen je bil odziv nanje, kaj je prirejanje razstav pomenilo za rast knjižnice in kakšna naj bo usmeritev razstavne dejavnosti v prihodnje. Na zadnje vprašanje smo delno že odgovorili, ko smo našli najbolj uspele iz zadnjega obdobja po oddelkih. Z ozirom na obiskovalce, ki jim je razstava namenjena, je naloga pripravljalcev od oddelka do oddelka različna. Pionirski oddelk je pripravljaj in bo tudi v prihodnje pripravljaj razstave za šolsko mladino, pa tudi za njihove učitelje. Te so poučno vzgojnega značaja. Razstave, ki jih prirejajo delavci iz oddelka z bralci, opozarjajo na knjižno gradivo knjižnice z določeno zaokroženo vsebino (npr. R 92 in 95). Na aktualne teme se odziva s priložnostnimi razstavami, pa tudi z obsežnimi (R 88, R 102). Te razstave skrbijo predvsem za popularizacijo knjižnice. Pri razstavah domoznanskega oddelka, ki nadaljuje usmerjenost in način dela nekdanjih študijskih knjižnic, ki jim

je bila ena od nalog tudi ohranjanje knjižno gradivo, pa je poudarek na humanističnih vedah, predvsem z domoznanskega področja. V tem oddelku imajo delavci možnost ob poglobljenih pripravah na razstave odkrivati in pridobivati za knjižnico novo gradivo, če ne v originalu, vsaj v fotokopijah. Četudi bi se naj delavci knjižnice po oddelkih specializirali, je važno upoštevati nagnjenje, pripravljenost in veselje posameznikov za zastavljene teme. Za prirejanje reprezentativnih razstav, posebno takih z družbeno-političnim poudarkom je pa sodelovanje z drugimi ustanovami na obali, kot npr. z muzejem, gotovo zaželeno in lahko uspešno, kar so že pokazale obširne razstave, kot npr. "Zgodovinski mejniki v delovanju ZKS" (R 96). Brez dvoma bi pa bilo gospodarno, če bi se nekatere knjižnice v Sloveniji povezale in si razstave sporazumno razdelile, posebno tiste, ki zahtevajo za pripravo več časa in sredstev. Naj bi jih pripravili kot prenosne in potujoče.

Na prvo vprašanje, kakšne so bile razstave kopske knjižnice, ki se jih je zvrstilo v petindvajsetih letih več kot 120, odgovorimo lahko, da so bile zelo različne. Ne le vsebinsko, temveč tudi po kvaliteti, namenu, publiciteti in odmevu. Vsebinsko je prevladovalo leposlovje in zgodovina s poudarkom na domoznanstvu. Šele pozneje so prišle na vrsto tudi ostale stroke. Pripravljale so se priložnostne razstave, kjer se je uporabilo gradivo knjižnice, do zahtevnih, ko se je delo začelo s pripravljanim bibliografije in končalo z iskanjem manjkajočega gradiva po drugih knjižnicah. Tudi nameni so bili različni. Od "šolske snovi" in razstav za "široko množico", do takih, ki so bile namenjene ožjemu krogu strokovnjakov. (npr. na zborovanjih šolnikov, zdravnikov, borcev). Bile so razstave, ki so dosegle veliko publiciteto in so na njih otvoritev opozarjali plakati po mestu in so bila razposlana številna tiskana vabila, pa tudi take, ki so samo z razstavljenimi knjigami klicale k ogledu. Tudi tisk, v glavnem lokalni, se je odzival različno. Pozoren je bil "Primorski dnevnik", ki je pogosto poročal (glej dokumentacijo). Največkrat je bila razstava omenjena le kot kulturni dogodek, le redko katera je bila ocenjena po vsebini. Obisk je težko ocenjevati, ker ni bilo čuvajev na razstavah. Nekaj časa se je vodila vpisna knjiga, ki pa ni pokazala pravega števila obiskovalcev. Najbolj obiskane so bile razstave z organiziranimi ogledi šolskih razredov. To se je dogajalo pogosto. Knjižnica je pošiljala učiteljem podroben opis razstav, ker prireditelji niso vedno zmogli razlage ob obiskih zaradi preobilice tekočega dela. Pač pa se je skušalo s številnimi napisi, razlagami, s poudarjanjem signatur in z bibliografskimi podatki pri člankih v revijah in celo z razstavljenimi listki iz dokumentacije olajšati delo dijakom, ki so po razstavah pisali šolske naloge o razstavljeni snovi.

Razstavna dejavnost je za rast knjižnice brez dvoma mnogo pomenila. Navzven z uveljavljanjem, navznoter z večjo strokovnostjo. Počasi smo si v knjižnici pridobivali izkušnje, posebno se je s pripravami razstav poglobljalo naše splošno in strokovno znanje. Vsaka temeljito pripravljena razstava je koristila knjižnici tudi s tem, da je odkrivala vrzeli v knjižničnem gradivu. Zaradi stikov s knjižnicami in s posamezniki je knjižnica ob marsikateri razstavi pridobila dragocene tiske ali rokopise.

Tudi zaradi razstav je imela kopska knjižnica žive stike s knjižnicami v Sloveniji, v ostalih republikah in v tujini, kot je to razvidno iz članka Vilme Krapež v tem zborniku.

Zaključimo lahko z ugotovitvijo, da je knjižnica tudi z razstavami izvrševala in dopolnjevala svojo kulturno, splošnoizobraževalno ter informacijsko dokumentacijsko nalogo. S prireditvami, ki so razstave spremljale, je poglobljala kulturno, družbeno in nacionalno zavest in s spoznavanjem zgodovine prispevala k navezanosti na kulturno izročilo svojega naroda in posebno Primorske.

Opombe

- 1 Knjižne razstave študijskih knjižnic od januarja 1964 do oktobra 1965. - Knjižnica 1965 str. 70.
- 2 Vasja Sterlè: Razstavna dejavnost v Univerzitetni knjižnici Maribor. 1903—1978. - Maribor str. 168.

SEZNAM RAZSTAV

Ljuba Vrabc

Pričujoči seznam zajema razstavno dejavnost in spremljajoče svečane otvoritve in literarne večere koprskе knjižnice od leta 1957 do 1982.

Manjše in priložnostne razstave in prireditve so izpuščene, prav tako so izpuščene razstave in prireditve, ki so bile v prostorih knjižnice, a jih knjižnica ni pripravila ali organizirala.

Razstave so podane kronološko in oštevilčene. Prav tako kronološko, vendar neoštevilčene, pa so razstave, pripravljene v okviru Društva bibliotekarjev Primorske in Društva bibliotekarjev Slovenije ter pomembnejši literarni večeri, ki jih je organizirala knjižnica brez spremljajoče razstave.

Pri razstavah so zajeti naslednji podatki:

1. Naslov
2. Podnaslov
3. Datum in kraj
4. Število eksponatov in popis
5. Avtor razstave
6. Opombe
7. Odmevi v tisku

Kjer podatkov ni ali jih ni bilo mogoče dobiti, so izpuščeni. Odmevi v tisku so zabeleženi ne glede na to, če je članek o razstavi obsežen ali le notica.

Uporabljene okrajšave:

eksp. — ekspónati
ohr. — ohranjeno
čit. — čitalnica
knjiž. — knjižnica
pripr. — pripravil
lit. večer — literarni večer
odd. — oddelek

Ostale okrajšave so po slovenski bibliografiji.

1957

1. SLOVENSKA LITERATURA, ZGODOVINOPISJE IN ZEMLJEPISJE

Od 14.IX. do 15.IX. v veliki čit. knjiž. 200 eksp., popis ohr. Pripr. Marjan Vode s sodelavci.

J.H.[Jože Hočevār]: Uspela razstava v koprski študijski knjižnici. — SlovJ 20.IX.1957 št. 38 str. 5

1961

2. SLOVENSKO PRIMORSKO ČASOPISJE 1849—1960

Ob 10—letnici koprskе Študijske knjižnice. Od 20.X. do 30.X. v avli koprskęga muzeja. 400 eksp., popis ohr. Pripr. Dagmar Šalamun.

(Razstava v času zborovanja slovenskih knjižničarjev v Kopru. Ob tej priložnosti je izšla publikacija Študijska knjižnica v Kopru 1951—1961, št.1, v kateri je objavljena bibliografija M. Šalamun: Slovensko primorsko časopisje: zgodovinski prikaz in bibliogarfski opis)

Slovensko primorsko časopisje 1849—1960. Desetletnica koprskę Študijske knjižnice v Kopru. — PDK 22.X.1961 št. 246 str. 5

R.R. [Raubar Rado]: *Razstava primorskega tiska in publikacija Študijske knjižnice v Kopru.* - PDK 22.X.1961 št. 251 str. 3

Šalamun Miša: *Razstava "Slovensko primorsko časopisje". Ob zborovanju slovenskih knjižničarjev v Kopru.* - SlovJ 20.X.1961 št. 43 str. 5

1962

3. RAZSTAVA POMORSKEGA TISKA

Ob jubileju vojne mornarice. Od 8.IX. do 20.IX. v atriju koprskega muzeja. Pripr. Marij Bratina in Srečko Vilhar.

Razstava pomorskega tiska. - SlovJ 14.IX.1962 št. 38 str. 2

1964

4. SREČKO KOSOVEL 1904—1964. PESNIK, NJEGOVO ŽIVLJENJE IN DELO

Od 18.III. do 22.IV. v veliki čit. knjiž. 129 eksp., popis ohr. Pripr. Dagmar Šalamun. (Lit. večer in razgovor s Kosovelovimi prijatelji Petrom Martincem, Avgustom Černigojem in Alfonzom Gspanom v dvorani glasbene šole.)

Ogarev P.A.: *Razstava o Kosovelu v koprski knjižnici.* - PDK 24.III.1964 št. 71 str. 3

Razstava v Študijski knjižnici v Kopru. - PrimN 20.III.1964 št. 12 str. 11

5. BENEŠKA SLOVENIJA IN REZIJA V BESEDI IN PODOBI

Ob 10—letnici Trinkove smrti. Od 14.V. do 31.V. v veliki čit. knjiž. Pripr. Srečko Vilhar in Marjan Breclj.

(Razstava je bila kasneje prenesena v Novo Gorico, kjer so jo dopolnili s slikovnim gradivom iz Beneške Slovenije.)

Breclj Marjan: *"Beneška Slovenija in Rezija v besedi in podobi". Ob razstavi v koprski Študijski knjižnici.* - PrimN 22.V.1964 št. 21 str. 8

Razstava o Beneških Slovencih. - LjDn 22.V.1964 št. 138 str. 6

Slika z razstave o Beneški Sloveniji in Reziji v PDK. 16.V.1964 št. 116 str. 1 rr.-jk.:

Razstava o Beneški Sloveniji in simfonični koncert v gledališču. - PDK 15.V.1964 št. 115 str. 4

6. SHAKESPEARE

Ob 400—letnici rojstva. Od 5.XI. do 17.XI. v veliki čit. knjiž. 102 eksp., popis ohr. Pripr. Dagmar Šalamun in Lidija Godina.

Razstava Shakespearovih del Študijske knjižnice Koper. - PDK 12.XI.1964 št. 258 str. 5

1965

7. SODOBNA ITALIJANSKA KNJIGA

Od 5.II. do 15.II. v atriju koprskega muzeja. Pripr. Guido Manzini iz Državne knjiž. v Gorici, Srečko Vilhar in drugi.

(Razstava je prej gostovala v Novi Gorici, Novem mestu in Mariboru. V Kopru je bila v času seminarja za italijanske učitelje. Del razstavnega gradiva so podarili koprski knjiž.)

Razstava italijanske knjige v Kopru. - PrimN 12.II.1965 št. 7 str. 1

Srečanje ob knjigi. Ob razstavi sodobne italijanske knjige v Novi Gorici... - NRazgl 20.II.1965 št. 4 str. 68

8. PRIMORSKI KNJIŽEVNIKI IZ TRSTA

Od 19.V. do 31.V. v veliki čit. knjiž. 159 eksp., popis ohr. Pripr. Dagmar Šalamun.

(Lit. večer v glasbeni šoli, sodelovali so Alojz Rebula, Boris Pahor, Miroslav Košuta, Filibert Benedetič, Marija Mijot in Andrej Budal.)

Koper: pomembni razstavi Študijske knjižnice. - Delo 23.IV.1965 št. 110 str. 5

Benedetič Marija: Študijska knjižnica v Kopru bo 19. maja poskrbela za srečanje s tržaškimi ustvarjalci. — PrimN 14.V.1965 št. 20 str. 8

Občinstvo navdušeno sprejelo tržaške slovenske književnike. Otvoritev razstave... — PDK 20.V.1965 št. 118 str. 4

9. DANTE 1265—1965

Ob 700—letnici rojstva. Od 14.XII. do 28.XII. v veliki dvorani koprskega muzeja 600 eksp. Pripr. Srečko Vilhar.

(Ob tej priliki je izšla publikacija Študijska knjižnica št.2, Srečko Vilhar: Dante 1265—1965).

Koper: pomembni razstavi. — Delo 23.IV.1965 št. 110 str. 5 Vilhar Srečko: Dante pri Slovencih. Ob Dantejevi razstavi v Kopru. — PDK 29.XII.1965 št. 307 str. 2

Otvoritev Dantejeve razstave v dvorani koprskega muzeja. V prireditvi koprške Študijske knjižnice. — PDK 15.XII.1965 št. 297 str. 2

Razstava Študijske knjižnice. Počastitev 700—letnice Dantejevega rojstva v Kopru. — PrimN 16.IX.1965 št. 37 str. 2

Vilhar Srečko: Ob Dantejevi razstavi v Kopru. — Delo 26.XII.1965 št. 349 str. 7

Škerlj Stanko: Opomba k poročilu "Ob Dantejevi razstavi v Kopru". — Delo 29.I.1966 št. 25 str. 4

Z.L. [Zdenka Lovec]: Dantejeva razstava v Kopru. — PrimN 17.XII.1965 št. 51 str. 16

Marušič Branko: Dante pri Slovencih v letu 1965. — PDK 9.I.1966 št. 7 str. 3, 10

Knjižnica 11 (1967) št. 1—4 str. 164—165

1966

10. SLOVENSKA KNJIGA NA PRIMORSKEM MED OBEMA VOJNAMA

Od 7.X. do 16.X. v veliki čit. knjiž. 550 eksp., popis ohr. Pripr. Srečko Vilhar s sodelavci.

J.K. [Jože Koren]: Slovenska knjiga na Primorskem med obema vojnama (1918—1941)... — PDK 8.X.1966 št. 231 str. 2

Vilhar Srečko: Nekaj zaključnih ugotovitev in priporočil... — Vest. Lipe 1966 št. 25/26 str. 2—4

Knjižnica 11 (1967) št. 1—4 str. 164—165

1967

11. DOMAČI KRAJ V KNJIGI

Od 12.VI. do 26.VI. v veliki čit. knjiž. 130 eksp. Pripr. Dagmar Šalamun.

Knjižnica 12 (1968) št. 1—4 str. 73

12. MORJE IN OBALA V BESEDI IN SLIKI

Od 8.VIII. do 15.IX. v veliki čit. knjiž. 450 eksp. Pripr. Dagmar Šalamun.

Morje in obala. — PrimN 12.VIII.1967 št. 33 str. 1

F.T. [Frkovič Tatjana]: More i knjige... — Novi list 29.IX.1967 št. 227 str. 8

V.Č.: Razstava turističnih publikacij. — Delo 8.VIII.1967 št. 213 str. 6

Knjižnica 12 (1968) št. 1—4 str. 73

13. OKTOBRSKA REVOLUCIJA

Od 7.XI. do 15.XI. v avli knjiž. 120 eksp. Pripr. Lidija Godina.

Razstava knjig v Kopru. — Delo 8.XI.1967 št. 304 str. 4

Knjižnica 12 (1968) št. 1—4 str. 73

14. RAZSTAVA NOVEJŠE POMORSKE LITERATURE

Ob 10—letnici Luke Koper in ob otvoritvi železniške proge do Kopra. Od 22.XI. do 25.XI. v avli knjiž. Pripr. Srečko Vilhar.

Koper: zanimiva razstava. — *Delo* 25.XI.1967 št. 321 str. 4

Knjižnica 12 (1968) št. 1—4 str. 73

1968

15. CIRIL KOSMAČ IN NJEGOVA LITERARNA DELA

Od 18.III. do 30.III. v avli knjiž. 211 eksp. Pripr. Dagmar Šalamun.

(Lit. večer s Cirilom Kosmačem in tekmovanje srednješolcev z Obale v poznavanju Kosmačevih del v atriju kopske gimnazije).

Lepa razstava o delu pisatelja Cirila Kosmača. — *Gospodarstvo* 12.IV.1968 št. 685 str. 5

Hočevar A. Jože: Ciril Kosmač med nami. — *PrimN* 6.IV.1968 št. 15 str. 9

Koper: lit. večer primorskega pisatelja Cirila Kosmača. — *Delo* 26.III.1968 št. 83 str. 3

Knjižnica 13 (1969) št. 1—4 str. 88—89

16. NOB NA PRIMORSKEM V TISKU

Ob 25—letnici priključitve Primorske in Istre Sloveniji. Od 15.V. do 31.V. v avli knjiž. 221 eksp. Pripr. Srečko Vilhar.

Klun Albert: Skrbno pripravljena razstava "NOB na Primorskem v tisku". — *PDK* 19.V.1968 št. 119 str. 5

Sodelovanje in izmenjava med knjižnicami. — *PrimN* 25.V.1968 št. 22 str. 9

Knjižnica 13 (1969) št. 1—4 str. 88

17. 100 LET SLOVENSKE BIBLIOGRAFIJE

Od 23.X. do 31.X. v veliki čit. knjiž. Pripr. Dagmar Šalamun.

(Za profesorje je predaval Jože Munda.)

Koper: 100 let slovenske bibliografije... — *Delo* 27.XII.1968 št. 325 str. 5

Koper: bibliografska razstava. — *Delo* 15.VIII.1968 št. 222 str. 5

Koper: podaljšana razstava. — *Delo* 5.XI.1968 št. 303 str. 5

Knjižnica 13 (1969) št. 1—4 str. 88

M.Š. [Miša Šalamun]: Razveseljive novosti. Ob prvi razstavi v letošnjem šolskem letu v koprski študijski knjižnici. — *PrimN* 19.X.1968 št. 44 str. 4

18. IVAN CANKAR

Ob 50—letnici pisateljeve smrti. Od 21.XI. do 14.XII. v avli knjiž. 158 eksp., popis ohr. Pripr. Lidija Godina.

R.K.: V spomin na Cankarja. — *Delo* 26.XI.1968 št. 324 str. 6

Počastitev Cankarja. — *PrimN* 14.XII.1968 št. 52 str. 8

Knjižnica 13 (1969) št. 1—4 str. 88—89

19. VLADIMIR NAZOR

Ob 60—letnici odhoda Vladimira Nazorja iz Kopra in ob 60—letnici izdaje njegove knjige Veli Jože. Od 21.XII. do 23.I.1969 v avli knjiž. 170 eksp. Pripr. Srečko Vilhar.

(Odkritje spominske plošče in kulturni program v zgradbi slovenske gimnazije, kjer je Nazor poučeval v šolskih letih 1906/1908.)

Spominska plošča in razstava. — *PrimN* 1.I.1969 št. 1—2 str. 8

M.P.: Spominska plošča Vladimiru Nazorju. — *Delo* 20.XII.1968 št. 346 str. 6

Knjižnica 13 (1969) št. 1—4 str. 89

1969

20. ŽIVLJENJSKA POT UMETNIKA—ČLOVEKA SREČKA KUMARJA

Ob 20—letnici Glasbene šole v Kopru. Od 24.IV. do 4.V. v avli knjiž. 110 eksp. Pripr. Vuka Kumar—Hiti in Slavko Hiti v sodelovanju s Študijsko knjižnico.

Udovič Rude: Dvajset let Glasbene šole v Kopru. — PrimN 10.V.1969 št. 20 str. 7

Knjižnica 14 (1970) št. 1—4 str. 118

21. NOVITETE ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE V KOPRU

Od 4.V. do 15.V. v avli knjiž. 115 eksp. Pripr. Lidija Godina.

Koper: razstava za ljubitelje knjig... — Delo 17.V.1969 št. 133 str. 4

Knjižnica 14 (1970) št. 1—4 str. 118

22. LIKOVNI UMETNIKI PRIMORSKE V TISKU [I. DEL]

Od 15.VII. do 15.IX. v avli knjiž. 185 eksp. Pripr. Dagmar Šalamun.

J.V.: "Primorski slikarji v tisku" in ugledna gosta v Kopru... Veno Pilon... — z Jeanom Vodainom... — Delo 2.VII.1969 št. 179 str. 6

Knjižnica 14 (1970) št. 1—4 str. 118

23. STO LET SLOVENSKEGA ŠOLSTVA NA KOPRSKEM

Od 5.X. do 17.X. in od 27.X. do 12.XII. v avli knjiž. 175 eksp. Pripr. Srečko Vilhar v sodelovanju s Slovenskim šolskim muzejem v Ljubljani in šolami na Koprskem.

Izobraževanje: središče prizadevanj za napredek... razstavo 100 let šolstva na Koprskem. — Delo 6.X.1969 št. 274 str. 4

B.J.: Razstava ob 100 —letnici slovenskega šolstva na Koprskem. — PrimN 4.X.1969 št. 41 str. 4

Knjižnica 14 (1970) 3T. 1—4 str. 118

24. NARODNOOSVOBODILNI BOJ PRIMORCEV IN ISTRANOV NA SARDINIJI, KORZIKI IN JUŽNI FRANCII

Od 18.X. do 26.X. v atriju koprskega muzeja. 300 eksp. Pripr. Srečko Vilhar in Albert Klun.

(19.X. je bilo v koprski kinodvorani srečanje nekdanjih političnih pregnancev in njihovih svojcev).

V koprskem muzeju odprli razstavo o "Sardincih". — PDK 18.X.1969 št. 343 str. 5

S.V. [Srečko Vilhar]: Srečanje po 24 letih... — PrimN 25.X.1969 št. 44 str. 1,8

Knjižnica 14 (1970) št. 1—4 str. 118

25. PO POTEH REVOLUCIONARNEGA DELAVSKEGA GIBANJA NA SLOVENSKEM

Ob 50—letnici ZKJ. Od 13.XII. do 22.XII. v Mestni galeriji v Piranu. Od 24.XII. do [14.I.1970] v avli knjiž. 260 eksp., popis ohr. Pripr. Srečko Vilhar.

Delavsko gibanje na Primorskem. — PrimN 20.XII.1969 št. 52 str. 3

Knjižnica 14 (1970) št. 1—4 str. 118

1970

26. IZ ZGODOVINE DELAVSKEGA REVOLUCIONARNEGA GIBANJA NA SLOVENSKEM

Ob 100—letnici Leninovega rojstva. Od 14.I. do 30.I. v avli knjiž. 195 eksp. Pripr. Srečko Vilhar.

R.K.: Razstava v Leninov spomin. — Delo 15.I., 1970 št. 13 str. 6

Knjižnica 15 (1971) št. 3—4 str. 134

27. ŽIVLJENJE IN DELO SIMONA GREGORČIČA

Od 7.II. do 28.II. v avli knjiž. 177 eksp., popis ohr. Pripr. Dagmar Šalamun.

Pagon A. Ogarev: Pregledna razstava o življenju in delu Simona Gregorčiča. Razstavljen tudi doslej neznan olnjati portret. — PDK 15.II.1970 št. 39 str. 3

Knjižnica 15 (1971) št. 3—4 str. 134

28. KNJIŽEVNIK FRANCE BEVK

Ob 80—letnici rojstva. Od 7.IX. do 25.IX. v avli knjiž. 343 eksp. Pripr. Lidija Godina.

V Koprú so odprli bogato razstavo življenjskega dela Franceta Bevka. — PDK 8.IX.1970 št. 258 str. 6

Knjižnica 15 (1971) št. 3—4 str. 135

29. UČNE KNJIGE NA PRIMORSKEM V ŠOLAH ZA SLOVENCE

Od 3.X. do 24.X. v avli knjiž. 334 eksp., popis ohr. Pripr. Dagmar Šalamun.

Knjižnica 15 (1971) št. 3—4 str. 135

30. NARODNOOSVOBODILNI BOJ PRIMORCEV IN ISTRANOV V AFRIKI

Od 20.XII. do - v avli knjiž. 321 eksp. Pripr. Srečko Vilhar in Albert Klun.

(Razstava ob zborovanju prekomorcev v Koprú in ob izidu knjige Srečka Vilharja in Alberta Kluna Narodnoosvobodilni boj Primorcev in Istranov v Afriki.)

Knjižnica 15 (1971) št. 3—4 str. 135

1971

31. FRANCE PREŠEREN

Ob 8.II. do 28.II. v avli knjiž. 117 eksp., popis ohr. Pripr. Lidija Godina.

(Razstava je gostovala v Izoli.)

(ZL): Kulturni teden v Koprú. — PrimN 12.II.1971 št. 7 str. 4

Knjižnica 16 (1972) št. 1—4 str. 130

32. KNJIŽEVNA IN STROKOVNA DELA PRIMORSKIH ZDRAVNIKOV

Od 13.V. do 14.V. v dvorani hotela Triglav. Od 15.V. do 26.V. v avli knjiž. 221 eksp.

Pripr. Dagmar Šalamun.

(Razstava ob zborovanju slovenskih zdravnikov v Koprú.)

Koper — razstava "Strokovna in umetniška dela primorskih zdravnikov". — Delo 18.V.1971 št. 132 str. 5

v: Poročilo o občnem zboru SZD v Koprú 13. in 14. maja 1971. — ZdrV 1971 št. 7—8 str. 314—315

Knjižnica 16 (1972) št. 1—4 str. 130

33. ITALIJANSKA LJUDSKA KNJIGA

Od 5.X. do 15.X. v atriju koprškega muzeja. 3049 eksp. Pripr. Srečko Vilhar v sodelovanju z italijanskim generalnim konzulom.

(Razstavljaló je 23 italijanskih založb, razstava je bila potujoča.)

Jež Boris: Razstava ljudske knjige. — Delo 6.X.1971 št. 272 str. 6

V koprškem muzeju odprta razstava italijanske knjige. Govorila sta ravnatelj... — PDK 6.X.1971 št. 233 str. 3

Knjižnica 16 (1972) št. 1—4 str. 130

34. MLADINSKI PISATELJ JOSIP RIBIČIČ

Ob 85—letnici rojstva. Od 3.XI. do 5.XII. v avli knjiž. 221 eksp., popis ohr. Pripr. Lidija Godina.

(Razstava je gostovala v Piranu in v Trstu.)

Razstava knjig Josipa Ribičiča. — *PrimN* 5.XI.1971 št. 45 str. 16

G.G.: Razstava v spomin pisatelja... Josipa Ribičiča. — *Delo* 4.XII.1971 št. 300 str. 7

Včeraj so v Kopru odprli razstavo del mladinskega pisatelja Josipa Ribičiča. — *PDK* 7.XI.1971 št. 261 str. 8

S.V.: Kako si je utirala svojo pot slovenska mladinska književnost. Nekaj ugotovitev ob razstavi "Mladinski pisatelj Josip Ribičič..." — *PDK* 27.II.1972 št. 49 str. 5

Študijska knjižnica v Kopru pripravlja spominsko razstavo... Josipa Ribičiča. — *PDK* 27.X.1971 št. 251 str. 8

Slika z Ribičičeve razstave. [Kako je bilo v Trstu]. — *PDK* 29.II.1972 št. 50 str. 4
Knjižnica 16 (1972) št. 1—4 str. 130

1972

35. ŽUPANČIČ — PESNIK IN PREVAJALEC

Od 8.II. do 25.II. v avli knjiž. 125 eksp. Pripr. Vilma Krapež.

Razstava Župančičevih del. — *Delo* 18.II.1972 št. 46 str. 7

Knjižnica 17 (1973) št. 1—4 str. 124

36. VARSTVO OKOLJA

Od 4.III. do 25.III. v avli knjiž. in v čit. 305 eksp. Pripr. Oddelek za kulturo na veleposlaništvu ZDA v Beogradu, Dagmar Šalamun pa je razstavo dopolnila z gradivom o varstvu okolja na Primorskem.

Slika s komentarjem v PrimN 17.III.1972 št. 12 str. 16

Knjižnica 17 (1973) št. 1—4 str. 124

37. KNJIŽNE NOVITETE ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE V TUJIH JEZIKIH

Od 16.IV. do 25.IV. v avli knjiž. 115 eksp. Pripr. Vilma Krapež, Manlio Sorta in Branka Vilhar.

Knjižnica 17 (1973) št. 1—4 str. 124

38. JOŽE KOLOŠA V REPRODUKCIJAH

Od 1.VI. do 10.VI. v avli knjiž. Pripr. delavci knjiž. v sodelovanju z J. Kološo.

Slika s komentarjem v PrimN 9.VI.1972 št. 24 str. 12

Knjižnica 17 (1973) št. 1—4 str. 124

39. PRIMORSKA V RAZGLEDNICAH

Od 27.VI. do 20.VIII. v avli knjiž. Pripr. Fran Juriševič v sodelovanju z delavci knjiž.

(mt): *Preteklost Primorske na razglednicah.* — *PrimN* 30.VI.1972 št. 27 str. 7

Knjižnica 17 (1973) št. 1—4 str. 124

40. LIK MARŠALA TITA

Ob 80—letnici rojstva. Od 16.X. do 31.X. v avli knjiž. 110 eksp. Pripr. Srečko Vilhar.

Knjižnica 17 (1973) št. 1—4 str. 124—125

41. MLADINSKA KNJIGA TREH DEŽEL

Od 15.XI. do — v avli knjiž. 360 eksp. Pripr. italijanska knjiž. iz Gorice, novogoriška knjiž., knjiž. iz Celovca in koprška knjiž.

(Razstava v mednarodnem letu knjige, v okviru akcij organizacije UNESCO. Obiskala je Gorico, Novo Gorico, Koper in Celovec.)

Omladič Ljuban: Odprli so razstavo mladinske literature treh sosednjih dežel. Govor Srečka Vilharja — PDK 16.XI.1972 št. 271 str. 3

Knjiga zблиžuje narode. Razstava povojne mladinske literature treh sosednjih dežel v Kopru. — Delo 17.XI.1972 št. 314 str. 7

42. NOBELOV NAGRAJENEC IVO ANDRIČ

Ob 80—letnici rojstva. Od 24.XII. do 31.I.1973 v avli knjiž. 145 eksp. Pripr. Branka Vilhar in Borica Arko.

(Razstavo je obiskal tudi Ivo Andrič; razstava je gostovala v Piranu.)

Koper: podaljšana razstava o Ivu Andriču. — Delo 18.I.1973 št. 15 str. 7

Vilhar Srečko: Ivo Andrič obiskal razstavo v ŠK v Kopru. Bogat in smiselno zaokrožen prikaz Andričevega dela... — PDK 21.I.1973 št. 18 str. 5

V.V.: Razstava del Iva Andriča. — Delo 6.I.1973 št. 4 str. 6

Rotar Vlado: Srečanje z Ivom Andričem v Kopru. — PrimN 19.I.1973 št. 4 str. 1

v: Prireditve v počastitev slovenskega kulturnega praznika. — PrimN — 9.II.1973 št. 7 str. 1

Knjižnica 17. (1973) št. 1—4 str. 125

1973

43. SLOVENSKO LEPOSLOVJE V LETU 1972

Od 8.II. do 15.II. v avli knjiž. 128 eksp., popis ohr. Pripr. Dagmar Šalamun.

44. KMEČKI PUNTI NA SLOVENSKEM

Ob 400—letnici hrvaško-slovenskega punta (1573) in 260—letnici tolminskega punta (1713) Od 13.IV. do 23.V. v avli knjiž. Pripr. Srečko Vilhar.

Gustav Guzej: Razstava o kmečkih uporih. V koprski študijski knjižnici... — Delo 14.IV.1973 št. 102 str. 6

Srečko Vilhar: Kmečki upori na Koprskem. Zanimivi podatki o težkem življenju... [Ob razstavi v ŠK v Kopru]. — PDK 3.VI.1973 št. 129 str. 5

V Kopru odprta razstava "Kmečki upori na Slovenskem" [Vesti z onstran meje]. — PDK 14.IV.1973 št. 88 str. 8

45. NAŠE GOBE

Od 13.X. do — v avli knjiž. Pripr. Srečko Vilhar v sodelovanju z gobarskim društvom Slovenije.

(Predavanje predsednika gobarskega društva Slovenije Dušana Vrščaja v atriju koprskе gimnazije.)

m.t.: Gobarstvo — neposreden stik z naravo. V Kopru so v soboto... — PrimN 19.X.1973 št. 43 str. 4

Razstava gob [Slika s komentarjem]. — Delo 18.X.1973 št. 284 str. 9

Guzej Gustav: Gobe vabijo. — Delo 13.X.1973 št. 279 str. 6

1974

46. SLOVENSKO LEPOSLOVJE V LETU 1973

Od 8.II. do — v avli knjiž. 120 eksp. Pripr.(Borica Arko).

v: Proslava slovenskega kulturnega praznika. — PrimN 15.II.1974 št. 8 str. 7

47. DR. LAVO ČERMELJ IN NJEGOVO DELO

Ob 85—letnici rojstva. Od 10.V. do 4.VI. v avli knjiž. 115 eksp. Pripr. Srečko Vilhar.
(Pred otvoritvijo razstave je bil pogovor s slavljenecem.)

E.P.: V službi svojega ljudstva. — PrimN 17.V.1974 št. 21 str. 4

L.O. [Ljuban Omladič]: V Koprju so odprli razstavo ob 85—letnici Lava Čermelja... — PDK 11.V.1974 št. 111 str. 8

Knjižnica 19 (1975) št. 1—4 str. 171

48. SREČKO KOSOVEL

Ob 70—letnici rojstva. Od 21.XI. do 7.XII. v avli knjiž. 170 eksp., popis ohr. Pripr. Vilma Krapež.

(Na lit. večeru je sodelovala Jolka Milič — prevajalka Kosovelovih pesmi v italijanščino. Razstava je gostovala v Piranu in Slovenskem Gračišču, kjer je o pesniku govoril prof. Jaro Dolar.)

Življenje in delo pesnika Srečka Kosovela na spominski razstavi v koprski knjižnici. Razstava bo odprta... — PDK 23.XI.1974 št. 274 str. 3

ZL: Srečko Kosovel 1904—1974. — PrimN 29.XI.1974 št. 48/49 str. 20

EP.: Kosovelova razstava v Gračišču. — PrimN 17.I.1975 št. 3 str. 10

Kosovelova razstava v Gračišču. — PrimN 17.I.1975 št. 2. str. 10

Knjižnica 19 (1975) št. 1—4 str. 171—172

Knjižnica 20 (1976) št. 1—4 str. 173

49. LITERATURA O GRADBENIŠTVU

V samskem domu SGP Gorica. Pripr. Branka Vilhar.

(Razstava ob otvoritvi knjižnice v samskem domu.)

Knjižnica 19 (1975) št. 1—4 str. 172—173

1975

50. SLOVENSKA LITERARNA ŽETEV V LETU 1974

Od 8.II. do 28.II. v avli knjiž. 120 eksp., popis ohr. Pripr. Lidija Godina in Borica Arko.

Razstava slovenskih leposlovnih knjig. [Kulturni mozaik]. — PrimN 28.II.1975 št. 9 str. 10

Knjižnica 20 (1976) št. 1—4 str. 173

51. NAŠE ZAMEJSTVO V LITERATURI — [1. DEL] KOROŠKA

Od 13.III. do 31.III. v avli knjiž. 70 eksp., popis ohr. Pripr. Dagmar Šalamun.

(Otvoritve se je udeležila tudi delegacija koroških Slovencev.)

Koroške knjige in publikacije na razstavi. — PrimN 14.III.1975 št. 11 str. 10

Hočevar Jože: "Knjige so zvesti stražarji narodne zavesti". — Obala 1975 št. 28 str. 44

E.P.: Koroška v knjigi. — PrimN 21.III.1975 št. 12 str. 1

Knjižnica 20 (1976) št. 1—4 str. 173

52. IZBOR KMETIJSKE LITERATURE

Ob jubileju kmetijskega obrata Agraria. Od 11.V. do 6.VI. v avli knjiž. 210 eksp., popis ohr. Pripr. Vilma Krapež.

(V dogovoru s podjetjem Kras iz Sežane je bila razstava ob prazniku terana in pršuta prenesena v Dutovlje.)

Razstava kmetijske literature, [Kulturni mozaik]. — PrimN 16.V.1975 št. 20 str. 10

Sodelovanje gospodarstva in kulture. — PrimN 6.VI.1975 št. 23 str. 10

Razstava kmetijske literature. [Kulturni mozaik]. — PrimN 11.VI.1975 št. 28 str. 8

Knjižnica 20 (1976) št. 1—4 str. 174

53. CIRIL ZLOBEC — TRIDESET LET UMETNIŠKEGA USTVARJANJA

Ob 50—letnici rojstva. Od 16.IX. do — v avli knjiž. 160 eksp., popis ohr. Pripr. Lidija Godina.

(Na lit. večeru je sodeloval pesnik. Razstava je bila prenesena v Sežano.)

Večer s Cirilom Zlobcem in razstava. — *PrimN 12.IX.1975 št. 37 str. 8*

Koprski založba Lipa in Osrednja knjižnica sta organizirali srečanje... [Slika s komentarjem]. — *PrimN 19.IX.1975 št. 38 str. 10*

Knjižnica 20 (1976) št. 1—4 str. 174

54. RAZVOJ LJUDSKE OBLASTI NA PRIMORSKEM

Ob 30—letnici osvoboditve. Od 20.XI. do — v avli knjiž. 200 eksp. Pripr. delavci knjiž. v sodelovanju z goriškimi muzejem, ki je prispeval gradivo.

(Razstava je bila prenesena v Slovensko Gračiče, kjer je na otvoritvi sodeloval Tone Ukmar, in v tovarno Tomos, kjer je na otvoritvi sodeloval dr. Joža Vilfan.)

Razstava ljudske oblasti na Primorskem. — *PrimN 28.XI.1975 št. 48 str. 11*

Razstava o ljudski oblasti na Primorskem od 1941 do 1945. Razgovor z bivšim tajnikom... [V prostorih koprski knjižnice]. — *PDK 22.XI.1975 št. 272 str. 3*

Knjižnica 20 (1976) št. 1—4 str. 174

POMEMBNEJŠE PRILOŽNOSTNE PRIREDITVE

PRISPEVEK PRIMORSKE K SLOVENSKI LITERARNI ZAKLADNICI

(Priložnostna razstava in lit. večer z Linom Legišo.)

LITERARNI VEČER Z ZAMEJSKIMI USTVARJALCI

(Sodelovali so Miroslav Košuta, Marko Kravos in Ivanka Hergold.)

1976

55. IZVIRNO SLOVENSKO LEPOSLOVJE V LETU 1975

Od 3.II. do 17.II. v avli knjiž. Pripr. Vilma Krapež.

(Na lit. večeru so sodelovali pesniki T. Šalamun, A. Medved in E. Jurinčič.)

V počastitev slovenskega kulturnega praznika... [Slika s komentarjem]. — *PrimN 6.II.1976 št. 6 str. 24*

56. GLASILA ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA NA PRIMORSKEM

Od 29.IV. do 10.V. v avli knjiž. Pripr. Dagmar Šalamun.

(Na lit. večeru so sodelovali delavci literati.)

Srečanje z delavci lietrati. — *PrimN 30.IV.1976 št. 18 str. 10*

Osrednja knjižnica in sekcija urednikov glasil... [Slika s komentarjem]. — *PrimN 7.V.1976 št. 19 str. 24*

57. OB STOLETNICI SLOVENSKEGA UČITELJIŠČA V KOPRU

junija v avli knjiž. Pripr. Srečko Vilhar.

(Ob tej priliki je bila izdana brošura Osrednje knjižnice št. 5, in sicer - Srečko Vilhar: Slovensko učiteljišče v Kopru 1875—1909, v prostorih knjižnice je bil razgovor z Srečkom Vilharjem.)

Lovec Zdenka: Pomemben slovenski jubilej. Slavje ob stoletnici slovenskega učiteljišča v Kopru... — *PrimN 4.VI.1976 št. 23 str. 10*

100—letnica slovenskega učiteljišča v Kopru. [Slika s komentarjem]. — *PrimN 4.VI.1976 št. 23 str 24*

Iz zgodovine slovenske kulture v Kopru. [Kulturni mozaik]. — *PrimN 18.VI.1976 št. 25 str. 10*

58. IVAN CANKAR

Ob stoletnici rojstva. Septembra v avli knjiž. Pripr. Lidija Godina.

59. MARKSIZEM IN DRUŽBOSLOVJE — "ČLOVEK, DELO IN KULTURA"

Od 28.X. do 31.I.1977 v 26 različnih delovnih organizacijah v kraško-obalni regiji — otvoritev v tovarni Tomos, 244 eksp., popis ohr. Pripr. Lidija Godina.

Razstava marksistične literature. [Kulturni mozaik], — PrimN 29.X.1976 št. 44 str. 5
Kultura za vse... [Ob otvoritvi razstave marksistične literature, slika s komentarjem]. — PrimN 5.XI.1976 št. 45 str. 1

Marksisti v Tomosu. V okviru tedna komunista so pred dnevi... — PrimN 5.XI.1976 št. 45 str. 1

V Semedeli pri Kopru so v ponedeljek sklenili prireditve... [Slika s komentarjem]. — PrimN 1.I.1977 št. / str. 24

Razstava marksistične literature. [Kulturni mozaik]. — PrimN 4.II.1977 št. 6 str. 3

60. DRAGOTIN KETTE, ŽIVLJENJE IN DELO

Ob stoletnici rojstva. Od 27.XII. do 15.I.1977 v semedelskem odd. 70 eksp., popis ohr. Pripr. Vilma Krapež.

(Ob otvoritvi semedelskega oddelka z govorom prof. Olge Bertokove in recitalom igralcev SSG iz Trsta.)

V Semedeli dobili novo knjižnico. [Slika s komentarjem]. — PrimN 1.I.1977 št. 1 str. 9

1977

61. SLOVENSKO LEPOSLOVJE V LETU 1976

Od 8.II. do 25.II. v čit. knjiž. Pripr. Vilma Krapež.

62. MISLI TOVARIŠA TITA — OB TITOVIH IN PARTIJSKIH JUBILEJIH

Ob 85-letnici tov. Tita, 40-letnici prihoda tov. Tita na čelo KPJ in 40-letnici ustanovnega kongresa KPS na Čebinah. Od 14.V. do — v tovarni Tomos. Pripr. Alojz Fink.
(Razstava je bila prenesena v Pokrajinski muzej v Kopru.)

Misli tovariša Tita. [Kulturni mozaik]. — PrimN 20.V.1977 št. 21 str. 9

63. VLOGA IN POMEN PREVAJANJA V SODOBNI DRUŽBI

Ob 25-letnici društva slovenskih prevajalcev. Od 6.X. do — v koprskem gledališču. Pripr. Vilma Krapež in Dagmar Šalamun.

(Razstava ob srečanju prevajalcev v Kopru.)

(Z.L.): *Prevajalci — most med narodi. Slovenski in jugoslovanski prevajalci. — PrimN 14.X.1977 št. 42 str. 10*

64. DELAVSKO SAMOUPRAVLJANJE

Pripr. Lidija Godina.

GOSTOVANJA

EX LIBRIS

(Razstava v okviru Društva bibliotekarjev Primorske)

1978

65. VEŠ, POET SVOJ DOLG

Ob 100-letnici rojstva Otona Župančiča. Od 8.II. do 17.II. v Domu učencev v Kopru. Pripr. Alojz Fink.

"Veš, poet svoj dolg". [Kulturni mozaik]. — PrimN 10.II.1978 št. 7 str. 8

66. NOVITETE V LETU 1977

Ob 8.II. do 17.II. v semedelskem odd. Pripr. Nevenka Lovrič.

v: "Veš poet svoj dolg". [Kulturni mozaik]. — PrimN 10.II.1978 št. 7 str. 8

67. MARKSIZEM IN DRUŽBOSLOVJE

Ob 8. kongresu ZKS. Od 3.IV. do 14.IV. v Domu učencev v Kopru. Pripr. Lidija Godina. (Razstava je bila prenesena v tovarno Tomos.)

V počastitev kongresa... [Slika s komentarjem]. — PrimN 7.IV.1978 št. 15 str. 13

68. BORIS KIDRIČ — REVOLUCIONAR, DRŽAVNIK, TEORETIK SAMOUPRAVLJANJA

Od 15.V. do 26.V. v Domu učencev v Kopru. 92 eksp., popis ohr. Pripr. Lidija Godina in Silvestra Pišlar.

Razstava o Kidriču. [Slika s komentarjem]. — PrimN 19.V.1978 št. 21 str. 3

69. MIŠKO KRANJEC — SEDEMESESTLETNIK

Od 23.XI. do — v Domu učencev v Kopru. 118 eksp. Pripr. Vilma Krapež.

Miško Kranjec na razstavi. [Kulturni mozaik]. — PrimN 24.XI.1978 št. 48 str. 8

1979

70. RAZSTAVA DEL EDVARDA KARDELJA

Ob smrti. Od 12.II. do — v koprskem muzeju. Pripr. Lidija Godina.

Razstava o Kardeljevem delu. [Slika s komentarjem]. — PrimN 16.II.1979 št. 8 str. 4

71. RAZSTAVA DEL SREČKA VILHARJA

Od 25.XI. do — v avli knjiž. Pripr. Branka Gojak-Vilhar in Božena Likar-Kenda.

(Razstava ob otvoritvi prenovljenih prostorov Osrednje knjiž. in ob odkritju kipa Srečku Vilharju.)

Vilharjeva razstava. [Kulturni mozaik]. — PrimN 28.XI.1979 št. 49 str. 7

1980

72. OB SMRTI TOVARIŠA TITA

Od 6.V. do — v avli knjiž. Pripr. Alojz Fink.

Slika s komentarjem v PrimN 9.V.1980 št. 34 str. 9

73. RAZSTAVA MLADINSKIH DEL LEOPOLDA SUHODOLČANA

Ob 20-letnici bralne značke. Od 15.V. do 26.v. v Pionirskem odd. Pripr. Vika Radojevič. (Organiziran je bil tudi lit. kviz o delih L. Suhodolčana.)

74. RAZSTAVA O MLADINSKEM PROSTOVOLJNEM DELU

Od 26.V. do 7.VI. v avli knjiž. Pripr. Vilma Kovačič in Breda Markelj.

Razstava v Kopru. [Kulturni mozaik]. — PrimN 27.V.1980 št. 39 str. 5

Razstava o mladinskem prostovoljnem delu. [Koper]. — PrimN 23.V.1980 št. 38 str. 13

75. FULVIO TOMIZZA

Od 11.VI. do 21.VI.1980 v avli knjiž. Pripr. Dagmar Šalamun.

(Predstavitev slovenskega prevoda romana F. Tomizze Boljše življenje, sodelovali so Fulvio Tomizza in prevajalca Rado Bordon in Viktor Brvar.)

(ms): Istrski človek v knjigi. Te dni je pri založbi Lipa izšel slovenski prevod... — PrimN 17.VI.1980 št. 45 str. 5

76. NAŠI TURISTIČNI KRAJI

Od 15.VII. do 15.VIII. v avli knjiž. Pripr. Lidija Godina in Silvestra Pišlar.
(vm): *Razstava turistične propagande.* — *PrimN 18.VII.1980 št. 54 str. 4*

77. RAZSTAVA KIČA IN ŠUNDA

Od 22.VIII. do 15.IX. v Pionirskem odd. Pripr. Vika Radojević in Božena Likar-Kenda.
(Razstava je bila prenesena v osnovno šolo Hrvatini.)

(zt): *Pionirska knjižnica. V koprski knjižnici za najmlajše imajo na razpolago 9000 knjig. Urejeno imajo tudi razstavo kiča in šunda.* — *PrimN 22.VIII.1980 št. 64 str. 6*

78. DEVETDESETLETNICA ROJSTVA IN DESETLETNICA SMRTI FRANCETA BEVKA

Od 19.IX. do 19.XI. v Pionirskem odd. Pripr. Vida Pibernik.
(Organiziran je bil tudi lit. kviz o delih F. Bevka.)

79. LENINOVA RAZSTAVA

Ob 110-letnici rojstva V.I. Lenina. Od 1.X. do 14.X. v avli knjiž. Pripr. Branka Gojak-Vilhar in Vitjan Petrinja.

80. RAZSTAVA NOVIH MLADINSKIH KNJIG

Od 18.XII. do 15.I.1981 v Pionirskem odd. Pripr. Vika Radojević in Božena Likar-Kenda
GOSTOVANJA

RAZSTAVA DEL PREŽIHOVEGA VORANCA

(Prenesena iz NUK. Lit. večer in predavanje Jara Dolarja. Istočasno so bile v avli razstavljene fotografije Bogomila Lilije na temo obala in morje.)

CIRIL KOSMAČ

(Prenesena iz piranske knjiž., ki jo je tudi pripravila.)

JOSIP VIDMAR

(Prenesena iz sežanske knjiž., ki jo je tudi pripravila.)

1981

81. IZVIRNA SLOVENSKA LITERATURA V LETU 1980

Od 8.II. do 28.II. v avli knjiž. 130 eksp. Pripr. Sorta Manlio in Gabrijela Božič.
Razstava slovenske literature. [Kulturni mozaik]. — *PrimN 13.II.1981 št. 13 str. 7*

82. BRANKA JURCA IN MARJANCA JEMEC BOŽIČ

Od 5.III. do 25.III. v avli knjiž. Pripr. Vika Radojević in Božena Likar-Kenda.
(Na lit. večeru sta sodelovali Branka Jurca in Marjanca Jemec Božič.)

Mladinska knjiga in ilustracija. [Kulturni mozaik]. — *PrimN 3.III.1981 št. 18 str. 5*
v: Suša Majda: Vse več mladih bralcev. Oblikovati mladega bralca... — *PrimN 6.III.1981 št. 19 str. 12*

83. TOMAŽ ŠALAMUN

Od 26.III. do 15.IV. v avli knjiž. 312 eksp., popis ohr. Pripr. Lidija Godina.
(Na lit. večeru so sodelovali Tomaž Šalamun, Taras Kermauner in Jože Hočevcar.)

L.O.: Večer s Tomažem Šalamunom. — *PDK 31.III.1981 št. 76 str. 8*
Srečanje s Tomažem Šalamunom. [Kulturni mozaik]. — *PrimN 31.III.1981 št. 26 str. 5*
Dvojno doživetje poezije. [Slika s komentarjem]. — *PrimN 31.III.1981 št. 26 str. 5*

84. OB 40. OBLETNICI OF IN VSTAJE PRIMORSKEGA LJUDSTVA
Od 20.IV. do 30.IV. v avli knjiž. 206 eksp., popis ohr. Pripr. Lidija Godina.
Razstava ob obletnicah. — *PrimN 24.IV.1981 št. 33 str. 13*

85. TITO — VOJSKOVODJA — STRATEG REVOLUCIJE — DRŽAVLJAN SVETA
Od 4.V. do 9.V. v avli knjiž. Pripr. Nives Žužek.
Njegova — naša pot. [Slika s komentarjem]. — *PrimN 5.V.1981 št. 36 str. 1*
I.U.: Razstava o Titu. — *Delo 6.V.1981 št. 102 str. 10*

86. MAREZIGE 1921—1981

Ob obletnici marežanskega upora in ob koprskem občinskem prazniku. Od 11.V. do 25.V. v avli knjiž. 49 eksp., popis ohr. Pripr. Vilma Krapež v sodelovanju z Vlasto Beltram iz koprskega muzeja.
(Ob tej priložnosti je bila tiskovna konferenca ob izidu brošur "Marezige - simbol upora" in "Anton Ukmar". Sodelovali so avtorji brošur.)
Grča Dušan: Razstava ob 60-letnici marežanskega upora. Predstavitev knjige "Marezige - simbol upora"... — *Delo 13.V.1981 št. 108 str. 10*
(ja): Marežanski upor v besedi in sliki. — *PrimN 15.V.1981 št. 39 str. 13*

87. ZDRAVILNE ZELI

Od 15.VI. do 26.VI. v avli knjiž. 104 eksp., popis ohr. Pripr. Manlio Sorta in Maruša Regent v sodelovanju z Društvom zeliščarjev in Droge Portorož.
(Razstavljanjanih je bilo tudi 35 vrst zdravilnih zelišč.)
Razstava o zdravilnih zeliščih. — *PrimN 16.IV.1981 št. 48 str. 5*
B.Š.: Zelišča prikazana tudi v besedi. V koprski knjižnici so odprli razstavo knjig, zelišč in zdravil iz trav. — *Delo 19.VI.1981 št. 140 str. 12*
(bš): Zdravilna zelišča v koprski knjižnici. — *PDK 19.VI.1981 št. 144 str. 6*

88. 20 LET GIBANJA NEUVRŠČENIH

Od 14.IX. do 30.IX. v avli knjiž. 100 eksp., popis ohr. Pripr. Gabrijela Božič in Vitjan Petrinja.
(ŠR): Knjiga spet v ospredju. Koprška knjižnica pripravlja vrsto knjižnih razstav... — *PrimN 8.IX.1981 št. 72 str. 5*

89. STOPETDESET LET LEVSTIKOVEGA ROJSTVA

Od 28.IX. do 15.XI. v Pionirskem odd. 150 eksp. Pripr. Vika Radojević

90. KRISTINA BRENKOVA — PISATELJICA, PREVAJALKA, UREDNICA

Od 3.XI. do 18.XI. v avli knjiž. 60 eksp. Pripr. Vika Radojević in Božena Likar-Kenda.
(Na lit. večeru je sodelovala Kristina Brenkova in učenci osnovne šole Janka Premrla Vojska iz Kopra.)
Srečanje s Kristino Brenkovo. [Mozaik]. — *PrimN 30.X.1981 št. 87 str. 5*

91. PAVLE ZIDAR

Posvečena pisateljevi 50-letnici. Od 19.XI. do 2.XII. v avli knjiž. 70 eksp., popis ohr. Pripr. Ljuba Vrabc.
(Otvoritev razstave z recitalom gledališkega krožka koprške gimnazije. Razstava je gostovala v Ilirski Bistrici.)
(D.B.): Razstava ob 50-letnici Pavleta Zidarja. — *Delo 20.XI.1981 št. 270 str. 10*
Razstava ob jubileju. [Mozaik]. — *PrimN 20.XI.1981 št. 93 str. 5*
(zl): Razstava Zidarjevih del. — *PrimN 20.XI.1981 št. 94 str. 5*

92. UPORABA TEHNIČNEGA ZNANJA V PROIZVODNJI

Od 16.XII. do 15.I.1982 v avli knjiž. 108 eksp., popis ohr. Pripr. Slavko Gaberc in Vitjan Petrinja.

(Razstavljenih je bilo tudi 6 Tomosovih izdelkov.)

D.B.: Razstava o uporabi tehničnega znanja v proizvodnji. — Delo 17.XII.1981 št. 291 str. 5

Tehnično znanje v proizvodnji. — PrimN 18.XII.1981 št. 101 str. 4

GOSTOVANJA IN POMEMBNEJŠE PRILOŽNOSTNE PRIREDITVE

BIBLIOFILSKE IZDAJE

(Potujoča razstava v okviru Društva bibliotekarjev Primorske.)

RAFKO DOLHAR — ZDRAVNIK, DRUŽBENOPOLITIČNI DELAVEC IN PISATELJ

(Priložnostna razstava in predstavitev Dolharjeve knjige "Moji kraški sprehodi". Sodelovali so Rafko Dolhar, Marko Kravos in Miran Košuta.)

1982

93. SLOVENSKE KNJIŽNE NOVITETE V LETU 1981

Od 8.II. do 28.II. v avli knjiž. Pripr. Lidija Godina in Vilma Kovačič.

(Ob otvoritvi razstave razgovor o delovanju Osrednje knjižnice in o Potujoči knjižnici - ob prvi vožnji novega bibliobusa.)

Slovenske knjižne novitete. — PrimN 9.II.1982 št. 12. str. 5

94. ELA PEROCI

Ob 60-letnici rojstva. Od 8.II. do 28.II. v Pionirskem odd. 102 eksp., popis ohr. Pripr. Vika Radojevič.

(Svečana otvoritev s kulturnim programom s sodelovanjem pisateljice Ele Peroci.)

Božič Danijel: Razstava del Ele Peroci. — PDK 7.II.1982 št. 30 str. 7

95. ZNANSTVENA FANTASTIKA, SANJE, RESNIČNOST

Od 9.III. do 12.IV. v avli knjiž. 249 eksp., popis ohr. Pripr. Božena Likar-Kenda in Gabrijela Božič

96. ZGODOVINSKI MEJNIKI V DELOVANJU ZKS

Ob 9. kongresu ZKS. Od 14.IV. do 10.V. v avli knjiž. 138 eksp., popis ohr. Pripr. knjižnica v sodelovanju s Pokrajinskim muzejem Koper (Vitjan Petrinja, Branka Gojak-Vilhar, Duša Krnel-Umek in Vlasta Beltram).

Zgodovinski mejniki v delovanju ZKS. — PrimN 20.IV.1982 št. 32. str. 5

97. REDKOSTI, DRAGOCENOSTI IN ZANIMIVOSTI KNJIŽNICE

Ob 30-letnici koprskje knjižnice in 100-letnici "Biblioteche civiche". Od 14.V. do 20.V. v avli knjiž. 120 eksp., popis ohr. Pripr. Vilma Krapež in Manlio Sorta.

(Svečana otvoritev s kulturnim programom v prisotnosti pomembnih družbenopolitičnih delavcev in prof. Jara Dolarja.)

Dragocenosti knjižnice. — Delo 14.V.1982 št. 110 str. 11 [Krapež Vilma]: Redkosti, dragocenosti in zanimivosti. — PrimN 14.V.1982 št. 39 str. 5

Božič Danijel: Knjižnica Srečko Vilhar slavi letos stoletnico. Koprskja knjižnica... — Delo 17.VI.1982 št. 139 str. 6

98. EDI ŠELHAUS — PARTIZANSKI FOTOREPORTER

Ob 12. kongresu ZKJ. Od 18.VI. do 18.VII. v avli knjiž. Pripr. Manlio Sorta v sodelovanju s tov. Šelhausom.

Zanimivo pričevanje. — PrimN 22.VI.1982 št. 50 str. 5

99. OTROCI V OČEH NEKATERIH LIKOVNIH UMETNIKOV

Od 19.VII. do — v Pionirskem odd. 54 eksp., popis ohr. Pripr. Vika Radojevič.

100. ALOJZ GRADNIK

Ob 100-letnici rojstva. Ob 9.IX. do 25.IX. v avli knjiž. 146 eksp., popis ohr. Pripr. Ljuba Vrabc.

(Svečana otvoritev, o delu A. Gradnika je govoril dr. Fran Zdravec, sodeloval je tudi akademik dr. Bratko Kreft. Razstava je obiskala Novo Gorico, Postojno, Ilirsko Bistrico, Sežano in Piran.)

[Razstava] o Alojzu Gradniku... — Delo 10.IX.1982 št. 211 str. 6

Razstava ob stoletnici A. Gradnika. — PrimN 7.IX.1982 št. 71 str. 5

(cgs): Ob 100-letnici A. Gradnika. Ob razstavi o Alojzu Gradniku... — PrimN 14.IX.1982 št. 73 str. 5

Avla za razstave (Foto: Dušan Podgornik)

101. SLOVENSKA MLADINSKA KNJIGA S TEMATIKO NOB

Ob 40-letnici pionirske organizacije. Od 5.X. do 31.X. v Pionirskem odd. Pripr. Vika Radojevič.

(Svečana otvoritev, na kateri je sodeloval pisatelj Ivo Zorman.)

NOB v mladinski književnosti. — PrimN 8.X.1982 št. 80 str. 20

102. CHARLES DARWIN 1809—1882

Ob 100-letnici smrti. Od 23.XI. do 10.XII. v avli knjiž. 113 eksp., popis ohr. Pripr. Branka Gojak-Vilhar.

Razstava o Darwinu v koprski knjižnici. [Mozaik]. — PrimN 17.XII.1982 št. 100 str. 5

103. VLADIMIR LOVEC — SKLADATELJ, PEDAGOG IN GLASBENI KRITIK

Od 23.XII. do 7.I.1983 v avli knjiž. Pripr. Manlio Sorta.

(Svečana otvoritev s sodelovanjem skladatelja V. Lovca, glasbenega kritika I. Siliča, rektorja akademije za glasbo prof. Daneta Škerlja in prof. Mirana Hasla.)

(cgs): Razstava o Vladimiru Lovcu. Razstava v prostorih Osrednje knjižnice Srečka Vilharja v Kopru je doslej najbolj celovit prikaz... — PrimN 28.XII.1982 št. 103 str. 5

POPIS KNJIŽNIC V OBČINI KOPER

Alojz Fink

RAZLOGI ZA POPIS

Namen tega prispevka ima spodbudo v zakonu o knjižnicah (Ur. list SR Slovenije iz let 1961 in 1965), v dejstvu, da bivša Študijska knjižnica Koper ni imela možnosti ustanoviti matične službe za knjižnice v koprski občini. Omenjeni zakon o knjižnicah zahteva od občinskih matičnih knjižnic (to je Študijska knjižnica Koper bila) ustanovitev matične službe, kar pomeni posebno in dodatno dejavnost knjižnice. Ta pa naj bi zaobsegala registracijo vseh knjižnic v občini, svetovalsko ter nadzorno službo. Kulturna skupnost občine pa bi morala to vrsto dejavnosti dodatno in namensko financirati. Do danes pa se to ni uresničilo, čeprav velja iz leta 1982 nov zakon o knjižničarstvu, ki to posebno dejavnost matičnih knjižnic ponovno uzakonja. Ta služba naj bi polno zaživela 2 leti po izidu zakona (torej jeseni 1984).

Kulturna skupnost občine Koper pa je vendarle naredila prvi korak pri oživljanju te dejavnosti s tem, da je v letu 1982 namensko odobrila knjižnici v svojem finančnem načrtu 20.000 din za popis knjižnic v občini. Za popis knjižnic so bila ta sredstva že porabljena. Pri tem pa se je tudi zaustavilo. Do zdaj nadaljnjih sredstev za dejavnost knjižnica ni dobila, čeprav bi bila že zdavnaj potrebna sredstva za zaposlitev enega bibliotekarja z nekajletno prakso ter sredstva za materialne stroške, ker je ta dejavnost povezana s terenskim delom, določena sredstva pa so potrebna tudi za uvedbo centralnega kataloga, nove kartoteke, ter za pisarniško opremo. Glede na občinsko resolucijo o družbenem planu pa se kulturna dejavnost lahko razvija le v okvirih iz leta 1982.

Popis knjižnic je potekal v 1. polletju 1982, deloma v prvih mesecih leta 1983, ker so jesenske omejitve v letu 1982 za potne stroške in dnevnice to delo zavrle.

Zbrani podatki naj bi služili za registracijo knjižnic pri matični knjižnici Osrednja knjižnica S.V. Koper ter za nudenje pomoči pri nastajanju, razvoju in urejanju knjižnic ter za enotno nabavno politiko na območju matične knjižnice (za zdaj še na področju občine Koper). Popis je začel potekati namreč pred izidom novega zakona o knjižničarstvu.

Glede na normativ Zavoda SR Slovenije za statistiko (popisni obrazci iz leta 1980), da se šteje za knjižnico najmanj 500 knjig (ob drugih normativih), niso vnesene v popis zbirke knjig, ki tega števila ne dosegajo in niso obdelane niti ne dostopne po normativih za knjižnice.

Ustanovitvenih aktov knjižnic in normativov za šolske knjižnice nisem zajel v popisu, ker po moji sodbi to spada v redno delo matične službe.

UGOTOVITVE OB POPISU

1. Poklicni knjižničarji (s Pedagoško akademijo v Ljubljani) so zaposleni na 7 osnovnih šolah ter na 1 srednji šoli. Skupaj jih je torej 8 poklicnih višjih knjižničarjev v 33 knjižnicah. Tu ni všteta Osrednja knjižnica S.V. Koper.

2. Mnogi knjižničarji-amaterji bi se radi izpopolnili, a doslej niso vedeli, da imajo možnost in pravico iskati pomoč pri občinski matični knjižnici. Želijo tudi obiskovati tečaj za knjižničarje-amaterje, vendar jim do zdaj DU Ivan Regent Koper in Osrednja knjižnica S.V. Koper še nista uspeli organizirati takega tečaja.

3 Zaradi nestrokovno vodenih knjižnic se knjižnični fond zgublja, materialno propada in ni vselej dostopen uporabnikom.

4 Ko bi postala OKSV Koper po novem zakonu tudi formalno matična knjižnica za obalne občine oziroma za vseh 6 kraško-obalnih občin v letu 1984 (za to zakon o knjižničarstvu daje možnosti), bi bil skrajni čas, da občinske kulturne skupnosti, razisko-

valne skupnosti in izobraževalne skupnosti po svojih močeh čimprej pospešijo nastajanje matične službe pri OKSV Koper, kajti ta ima največ možnosti (glede kadrov in materialne usposobljenosti) za nastanek in razvoj take - matične službe. Določila novega zakona o knjižničarstvu pa so zelo zahtevna in stroga glede matične službe (občinske ali pokrajinske).

5. Ob vsesplošni družbeni zahtevi po neprestanem izobraževanju ob delu, za delo in iz dela pa bo to dejavnost zelo težko speljati glede na dosedanje raven amaterskega poslovanja v knjižničarstvu, predvsem v proizvodnih delovnih organizacijah (izjema je TOMOS). Ob tem je namreč potrebno razmišljati o nabavni politiki za periodični tisk (domači in tuji) ter o strokovnih knjigah za vrste uporabnikov v določeni delovni organizaciji, upoštevaje knjižno zalogo v Osrednji knjižnici S.V. Koper, kajti ni umestno in mnogokrat tudi ni potrebno podvajati knjižno zalogo, vsaj ne na tako majhnem prostoru, kot je koprška občina, ki ima na podeželju skromne potrebe po strokovni literaturi, zahtevnejši namreč (proizvodnja je zgoščena na mestnem področju).

6. Dostopnost knjige je neprimerno bolj omogočena z urejeno knjižnico, njenim rednim delom (dejavnosti v njej so lahko raznovrstne, ne samo sposoja knjig), strokovno usposobljenim kadrom, ki obvlada tudi informacijsko službo. Ta pa bi si olajšala delo tako z oživiljeno matično službo, kakor tudi s centralnim katalogom knjižnične zaloge na območju delovanja matične službe.

KNJIŽNICE VZGOJNOVARSTVENIH ORGANIZACIJ

Ime knjižnice	Knjižna zaloga	Prostori	Čitalnica	Kader	Obdelava gradiva	Urejenost
VVO Koper (z enotami)	strokovna knjige 388 1.951 revije, časopisi 5	predšolska zbornica, igralnice	ne	vzgojiteljica	inventarizacija (improvizirana)	knjige v omarah
Del predšolske knjižnice je namenjen spooji na dom. Vodena evidenca spooje s kartoteko.						
VVO Semedela (z enotami)	knjige 328 revije, časopisi 4	večnamenski prostor, igralnice	ne	vzgojiteljica	inventarizacija, AIK, naslov. katalog	knjige v omarah
Del predšolske knjižnice je namenjen spooji na dom. Vodena evidenca spooje s kartoteko.						
VVO Pobegi-Bertoki (enota osnovne šole)	strokovna in predšolska knjižnica združeni, knjig 570	upravni prostori igralnice	ne	vzgojiteljica	pri osnovni šoli	knjige v omarah
OSNOVNOŠOLSKE KNJIŽNICE						
Ime knjižnice	Knjižna zaloga	Prostori	Čitalnica	Kader	Obdelava gradiva	Urejenost
Os. š. z Italijanskim učnim jezikom Koper	strokovna knjige 835 revije, časopisi 10 (za oba oddelka)	namenski, primerni	da (12 sedežev)	absolvent jezikoslovja	inventarizacija	prosti pristop, knjige delno v omarah
Strokovne knjige spoojane na dom in v čitalnico, šolarske v času pouka, dnevno po potrebi.						
Os. š. Janko Premrl Koper	knjige 4.312 revije 25 časopisi 10	namenski, primerni	da (26 sedežev)	višji knjižničar	inventarizacija AIK (v nastajanju)	prosti pristop

Strokovne knjige sposojane na dom ali v čitalnico, šolarske po ustaljenem urniku, 3 krat tedensko. Vodena evidenca sposoje s kartoteko.

Os. š. Pinko Tomažič Koper	knjige 5.327 revije 11 časopisi 7	7.106 8	namenski, primerni	da (10 sedežev)	višji knjižničar	inventarizacija, AIK, sistem., nasl. in geselski katalog	prosti pristop

Strokovne knjige sposojane na dom ali v čitalnico, šolarske po ustaljenem urniku, 4 krat tedensko. Vodena evidenca sposoje s kartoteko.

Os. š. Dušan Bordona Koper (Semedela)	knjige 3.357 revije 55 časopisi 16	6.752	namenski, primerni	da (10 sedežev)	višji knjižničar	inventarizacija, AIK, naslov. katalog	prosti pristop

Strokovne knjige sposojane na dom ali v čitalnico, šolarske po ustaljenem urniku, 5 krat tedensko. Vodena evidenca sposoje s kartoteko.

Os. š. Antona Ukmarja Koper (Semedela)	knjige 327 revije, časopisi 17	1.919 15	namenski, neprimerni	da (10 sedežev)	višji knjižničar (absolvent)	inventarizacija, AIK	prosti pristop

Knjižnica je po odeptivi od Osnovne šole Dušana Bordona v nastajanju. Strokovne knjige sposojane na dom, šolarske po ustaljenem urniku, 4 krat tedensko. Vodena evidenca sposoje s kartoteko.

Os. š. pri Ortopedski bolnici Valdolta	knjige 1.247 revije 7 časopisi 16	2.040	neprimerni	ne	slavist	inventarizacija, AIK	knjige v omarah

Strokovne knjige sposojane na dom, šolarske po bolniških sobah po ustaljenem urniku, 2 krat tedensko.

Os. šola Hrvatini	knjige 937 revije, časopisi 50	6.336	neprimerni	ne	višji knjižničar	inventarizacija, AIK, naslov. katalog	prosti pristop

Strokovne knjige sposojane na dom, šolarske po ustaljenem urniku, 3 krat tedensko. Vodena evidenca sposoje s kartoteko.

Os. š. Oskarja Kovačiča Škofije	knjige 5.199 revije 22 časopisi 6	(obe združ.)	namenski, neprimerni	ne	višji knjižničar	inventarizacija, AIK	prosti pristop

Sposojanje na dom po ustaljenem urniku, 5 krat tedensko. Vodena evidenca sposoje s kartoteko.

Os. šola Dekani	strokovna + šolarska knjige 7.680 revije 1 časopisi 2	neprimerni, nenamenski	da (6 sedežev)	slavist	inventarizacija	prosti pristop

Strokovne knjige sposojane na dom, šolarske po ustaljenem urniku, 3 krat tedensko. Vodena evidenca sposoje s kartoteko.

Os. š. Elvire Vatovec Prade-Bertoki	knjige 3.323 revije 33 časopisi 5	primerni	da (6 sedežev)	slavist	inventarizacija, AIK, sistematski, naslovni katalog	prosti pristop

Strokovne knjige sposojane na dom ali na delovno mesto, šolarske po ustaljenem urniku, 5 krat tedensko. Vodena evidenca sposoje s kartoteko.

Os. š. Istrskega odreda Slovensko Gračišče	knjige 771 revije 19 časopisi 8	neprimerni, ob enem delov. mesto logopedinje in pedagoginje	ne	višji knjižničar (absolvent)	inventarizacija (nestrokovna), AIK, sistematski, naslov. katalog	prosti pristop delno - knjige na policah do stroga

Sposoja na dom po ustaljenem urniku, 3 krat tedensko. Vodena evidenca sposoje s kartoteko.

Os. š. Ivana Babičaja Jagra Marezige	knjige 4.388 revije 11 časopisi 4 (obe knjižnici združeni)	neprimerni	ne	prof. biologije (absolvent)	inventarizacija (nestrokovna)	prosti pristop knjige na policah do stroga

Sposoja na dom po ustaljenem urniku, 1 krat tedensko. Vodena evidenca sposoje s kartoteko.

Os. š. Šmarje pri Kopru	knjige 2.531 revije 27 časopisi 6	primerni	da (6 sedežev)	kostumografinja	inventarizacija	prosti pristop

Strokovne knjige sposojane na dom ali na delovno mesto, šolarske po ustaljenem urniku, 3 krat tedensko. Vodena evidenca sposoje s kartoteko.

Na trinajstih osnovnih solah vodi knjižnice sedem višjih knjižničarjev (od tega dva absolventa), ostali kader je nestrokovno, prepuščen samemu sebi. Želijo sodelovati z matično službo Osrednje knjižnice S. V. Koper in se udeležiti tudi tečaja za knjižničarje-amaterje. Nestrokovni knjižničarji se pogosto menjujejo, večinoma jim je delo v knjižnicah dopolnjevanje učne obveznosti.

SREDNJE ŠOLE, DUJAŠKI DOM, OBALNA DU

Ime knjižnice	Knjižna zaloga	Prostori	Čitalnica	Kader	Obdelava gradiva	Urejenost
Gimnazija Koper	strokovna dijaška (združeni) knjige 15.246 revije 63 časopisi 10	primerni, namenski	da (12 sedežev)	slavist	inventarizacija, AIK, sistematski katalog	prosti pristop
Strokovne knjige sposojane na dom ali delovno mesto, dijaške na dom po ustaljenem urniku, 4 krat tedensko. Vodena evidenca sposoje s kartoteko.						
Srednja ekonomska šola Koper	strokovna dijaška knjige 2.329 2.645 revije 8 časopisi 8	neprimerni (hodnik)	ne	slavist	inventarizacija AIK	nedostopna skladišča, knjige v omarah
Strokovne knjige sposojane na dom ali delovno mesto, dijaške na dom po ustaljenem urniku, 3 krat tedensko. Vodena evidenca sposoje s kartoteko.						
Srednja kovinarska in prometna šola Koper	strokovna dijaška (združeni) knjige 5.227 revije, časopisi 14	primerni, namenski	da (5 sedežev)	višji knjižničar (absolvent)	inventarizacija AIK, sistematski, naslovni katalog	prosti pristop
Strokovne knjige sposojane na dom ali delovno mesto, dijaške na dom po ustaljenem urniku, 5 krat tedensko. Vodena s kartoteko.						

Gimnazija z italijan. učnim jezikom Koper	strokovna (združeni) knjige 12.060 revije, časopisi 10	primerni, namenski	da (ista kot za osnovno šolo)	bivši računovodja AIK, sistem. katalog	inventarizacija AIK, sistem. katalog	prosti pristop
Strokovne knjige sposojane na dom ali delovno mesto, dijaške po potrebi vsak dan. Vodena evidenca sposoje s kartoteko.						
Dom učencev Heroj Tito Koper	strokovna knjige 2.686 revije 8 časopisi 9 (obe skupaj)	primerni, namenski	da (15 sedežev)	domski pedagog	inventarizacija AIK, (improviziran)	prosti pristop
Obalna delavska univerza Ivan Regent Koper	SIK in strokovna knjige 2.376 revije 3	primerni (15 sedežev)	da	administrator		nedostopna skladišča knjige v omarah

KNJIŽNICE DELOVNIH ORGANIZACIJ

Ime knjižnice	Knjižna zaloga	Prostori	Čitalnica	Kader	Obdelava gradiva	Urejenost
Zapori Koper	knjige 1.324 revije 6 časopisi 7	neprimerni	da (10 sedežev)	domski vzgojitelj	inventarizacija (improvizirana)	nedostopni prostori (knjige v omarah)
Sposoja v čitalnico ali v bivalne prostore, ob sobotah in nedeljah.						
Pokrajinski arhiv Koper	knjige 713	primerni (sejna soba)	da (12 sedežev)		inventarizacija	knjige v omarah
Sposoja na delovno mesto po potrebi.						
Pokrajinski muzej Koper	knjige 2.850 revije, časopisi (ni evidence)	primerni, namenski	da (16 sedežev)	prof. zgodovine	inventarizacija AIK (improviziran)	knjige v omarah

Sposoja v čitalnico ali na delovno mesto, po potrebi vsak dan.						
Ostrednja knjižnica S. V. Koper (z oddelki in enotami)	knjige 153.059 revije, časopisi 2.006	primerni, namenski	da (70 sedežev)	strokovni	popolna, vsi potrebni katalogi	prosti pristop in nedostopna skladišča
Uporabnikom nudene vse usluge po mednarodnih normah.						
Luka Koper	knjige 1.650 revije 100 časopisi 20	neprimerni	ne	inž. ekon.	inventarizacija	knjižnica v nastajanju, knjige po oddelkih
Sposoja na delovno mesto po potrebi.						
Lama Dekani Koper	knjige 946 revije 30 časopisi 20	neprimerni	ne	administratorica	inventarizacija (improvizirana)	nedostopno skladišče knjige v omarah
Sposoja na delovno mesto po potrebi.						
Tomos Koper	knjige 9.000 revije in časopisi 170	primerni, namenski	da (5 sedežev)	strojni tehnik	inventarizacija AIK, sistematski, naslov. katalog	prosti pristop
Sposoja na dom, delovno mesto ali v čitalnico, vsak dan od 6h do 14h. Vodena evidenca sposoje s kartoteko.						
Elektro Koper	strokovna knjige 218	SIK neprimerni	ne	administratorka	inventarizacija (improvizirana)	nedostop. skladišča knjige na policah ali v omarah
Sposoja na delovno mesto ali na dom po potrebi v delovnem času.						
Zdravstveni center Koper, bolnica Koper	strokovna knjige 118	boliška primerni	ne	medic. sestra	inventarizacija (improvizirana)	nedostopno skladišče, knjige v omarah

Sposoja na delovno mesto ali v bolniške sobe po potrebi.

Zdravstveni center Koper, bolnica Ankaran	knjige revije	127 4	776	primerni	da (15 sedežev)	medic. sestra	inventarizacija	nedostop. skladišče knjige v omarah ali na policah

Sposoja na delovno mesto ali v čitalnico ter po bolniških sobah - po potrebi.

Ortopedska bolnica Valdoltra	strokov. knjižnica knjige 1.415	primerni	da (15 sedežev)	administratorka	inventarizacija (improvizirana)	prosti pristop

Sposoja po potrebi na delovno mesto. Bolniška in splošnoizobraževalna knjižnica (sindikalna) bili ukinjeni leta 1981. Sindikalna podarjena osnovni šoli Hrvatini, bolniška pa krajevni skupnosti Ankaran.

BIBLIOGRAFIJA KOPRSKIH ZAKLJUČENIH ZBORNIKOV IN REVIJ

Alojz Fink

Priljučna bibliografija vsebuje izpise iz zbornikov in revij, ki so v Kopru izhajali po II. svetovni vojni. Ne upošteva izpisov o leposlovju in ne o umetniških reprodukcijah likovne umetnosti. Opis prispevka je naveden v jeziku pisca, prispevki pa so razporejeni po abecednem načelu priimkov piscev. Kriptonimi so razrešeni, kadar je bilo to mogoče. Anonimni prispevki so zavedeni pod priimkom pisca, kadar ga je bilo mogoče dognati, sicer pa pod naslovom sestavka. Zbornike upoštevam zaradi tega, ker je zbornik Bori prešel v revijo Bori. Navajam jih brez podnaslovov, saj so se menjavali iz leta v leto, sicer bi pa tudi obseg bibliografije bil precej bolj obsežen. Iz istega razloga tudi priimek in ime pisca navajam prvič, nadalje je to označeno samo s črtico. Kadar so podatki na ovojnicah in naslovni strani različni, upoštevam podatke z naslovne strani. Kraj izdaje navajam samo za Literarni list (brez podnaslova), ker je vsaka številka od treh izšla v drugem kraju (Nova Gorica, Idrija, Koper). Pripravila so ga namreč uredništva samostojnih krajevnih revij, vse tri številke pa so tudi priloga Obala. Upoštevam ga kot samostojen vir, ker je fizična enota zase in le vložen v revijo Obala.

Intervjuje in pogovore za okroglo mizo navajam pod prvo besedo naslova prispevka, udeleženci pa dobijo dodatni vpis, kajti včasih so anonimni intervjuvanci, včasih pa novinarji oziroma vodje pogovorov.

Prispevki so klasificirani in je podan pregled prispevkov po strokah (po mednarodni decimalni klasifikaciji). Opombe pri izpiskih so navedene, kadar dodatno osvetlujejo avtorstvo ali kaj podobnega.

Upoštevani zborniki in revije ter njih okrajšave

1. Bori: zbornik za književnost in kulturo 1954
2. Bori: revija za književnost in kulturo 1955
3. Bori: zbornik založbe Lipa 1957
4. Gledališki list Gledališča Slovenskega Primorja v Kopru 1954-1958 = GL GSP
5. Gledališki list Slovenskega gledališča v Kopru 1952-1954 = GL Koper
6. Istrski zgodovinski zbornik 1953 = IZZ
7. Literarni list: priloga revij Obala, Srečanja, Idrijski razgledi 1975-1976
8. Mestni oder Koper 1966-1976 = MOK
9. Obala 1969-1976
10. Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper 1979 = OKSV
11. Slovenci ob Jadranu: zgodovinska razstava 1952 = SloJad
12. Slovenski pomorski zbornik 1962 = SPZ
13. Zbornik primorske založbe Lipa 1956 = ZPZL

1. ABRAM Lojze: Spoštovano uredništvo revije Obala. — Obala 1973 št. 20-21 str. 68
ABRAM Mario Glej enoti 428, 559
2. ADAMIČ Franc: Razstava dokumentov o razvoju primorskega kmetijstva. — Obala 70' [1970] št. 5-6 str. 42-48
3. AGRARIA Koper: Kombinat Agraria je nastal... — Obala 1975 št. 28 [4.] str. ovojnice
4. ALJANČIČ Peter: Komparativne prednosti obalnega območja. — Obala 1972 št. 13 str. 1-3
5. — Obalno območje v dilemi o bodočem razvoju. — Obala 1973 št. 22 str. 23-[25]

- 6 — Samoupravne poti v planiranju. — Obala 1974 št. 25 str. 1-2
- 7 — Slovenska obala v projektu gornji Jadran. — Obala 1972 št. 15-16 str. 2-4
- 8 — Živahna razprava. — Obala 1973 št. 18 str. 51-53
- 9 [APOLLONIO Zvest]: Fotografije Janeza Mikuža: (Galerija "Loža" od 10. do 24. marca 1971). — Obala 1971 št. 8 str. 43. Podpis: Z. A.
- 10 — Liliputansko je tudi metafizično. — Obala 70'[1970] št. 4 str. 56-58
- 11 — [Povzetki iz italijanskih kritik o delu Zvesta Apollonia]. — Obala 1971 št. 9 str. 45
Prevedel (J[anez] M[ikuž])
- 12 — Problemi likovne umetnosti na Obali. — Obala 70'[1970] št. 3 str. 30-32
- 13 — Scena za Krvavo svatbo. — MOK 1976 št. 2 str. 6-7
- 14 — Zadnje srečanje s Pilonom. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 72. Podpis: Z.A.
— Glej še enote 16, 353, 496
- 15 AŠKERC-MIKELN Alenka: Podaljšano bivanje učencev v šoli. — Obala 1971 št. 7
str. 24-27
- 16 AVTORJI objavljenih slik. — Bori 1955 leto I št. 3 str. 193
- 17 BABIČ Branko: Dejstva ostanejo kljub vsemu. — Obala 1973 št. 19 str. 35-37
- 18 — Ob tridesetletnici ustanovitve okrožnega komiteta KAS za slovensko Istro. —
Obala 1973 št. 18. str. 1-2
- 19 — Oblenica. — Obala 1972 št. 15 str. 1
- 20 BARAGA B[ogomir]: Kako gradimo? — Obala 1973 št. 22 str. 55-56
BARAGA Živa: Glej enoto 334
- 21 [BARAK Mario]: Umberto Nani: La Russia e l'Europa. La Venezia Giulia nel quadro
internazionale. — IZZ 1953 str. 170-172. Podpis: M. Santi
- 22 BASSIN Aleksander: Ambient — realnost 1969. — Obala 79'[1970] št. 3 str. 46-47
- 23 — Grafike Zvesta Apollonia. — Obala 1971 št. 9 str. 44
- 24 — Iz naših galerij. — Obala 1969 št. 2 str. 57
- 25 — Mozaik Jožeta Spacala. — Obala 1972 št. 17 str. 45-46
- 26 — Retrospektiva Rika Debenjaka v Kopru. — Obala 1971 št. 8 str. 41-42
- 27 BEBLER Aleš: Jugoslavija in Jadran. — Obala 1974 št. 26-27 str. 1-3. — Glej še
enoto 428
- 28 [BELTRAM Julij]: Londonski sporazum in možnosti razvoja dobrih odnosov med
Jugoslavijo in Italijo. — ZPZL 1956 str. 84-87. Podpis: J.B.
- 29 — Ob 30-letnici osvoboditve. — Obala 1975 št. 28 str. 1-3
BENEDETIČ Filbert: Glej enoto 410
- 30 BERNOT Franc: O temperaturi morja ob slovenski obali. — SPZ 1962 str. 25-30
- 31 BESEDA na pot. — SPZ 1962 str. 5-6. Podpis: Klub pomorščakov v Kopru
- 32 BEZEK Ivan: Motiviranost občanov za vpis na delavsko univerzo. — Obala 1972 št.
14 str. 38-39
- 33 BIRSA Nevin: Pozabljeni pesnik Henrik Hebat. — Literarni list 3. — Idrija 1976 str.
30-[31]

- 34 — Z Desenic Veronika z Desenic Sandija Sitarja. — Literarni list 1. — Koper 1975 str. 42-43
- 35 BITEŽNIK Bogomil: Domovi za stare ljudi na Primorskem. — Obala 1973 št. 18 str. 54-56
- 36 BIZAJL Tomaž: Kultura danes in obalno območje. — Obala 1974 št. 24 str. 15-18
- 37 — Policentrični razvoj Slovenije — višje in visoko šolstvo na slovenski Obali. — Obala 1972 št. 15-16 str. 8-9
- 38 — Zapis k dialogu. — Obala [1969] št. 1 str. 24-26
— Glej še enoti 410, 559
- 39 BIZJAK Alojz: Vodna preskrba na Obali včeraj, danes in jutri. — Obala 1975 št. 28 str. 10-12
- 40 BIZJAK Lojze: Umiranje stare in nastajanje nove estetike. — Literarni list 2. — Nova Gorica 1976 str. 19-20
BLAŽINA Sandi: Glej enoto 418
- 41 BOLJE Jože: Gostinstvo in kadri. — Obala 70' [1970] št. 4 str. 14-15
- 42 BORDON Rado: Po poteh sardincev : (recenzija). — Obala 1973 št. 22 str. 53-54
- 43 — Vzor doslednega revolucionarja. — OKSV 1979 str. 20-21
- 44 BORI. — Bori 1954: pomlad str. 1-2. Podpis: Uredništvo
- 45 [BORKO Božidar]: Srečko doma: (spomini dolgoletnega prijatelja na Srečka Vilharja). — OKSV 1979 str. 29-30. Podpis: B.B.
- 46 BRANK Janez: Regionalna skupnost občin Izola, Koper in Piran kot posebna družbenopolitična skupnost. — Obala 1974 št. 23 str. 5-7
- 47 BRANKOVIČ Janko: Ali se bom vrnil na Obalo? — Obala 1972 št. 15-16 str. 57-58
- 48 BRATINA Mario: Koprsko gledališko življenje. — GL GSP 1957 leto IV št. 1 str. 8-9
- 49 — Koprsko gledališko življenje II. — GL GSP 1957 leto IV št. 2 str. 18
- 50 BRECELJ MARIJAN: Bevkov Tonček v nemščini. — Obala 1973 št. 18 str. 43
- 51 — Bežno potovanje skozi razstavo del Cirila Kosmača. — Obala 1971 št. 12 str. 33-38
- 52 — Deset Bevkovih posvetil ženi Davorini : z dodatkom posvetila Bevkovi znanki iz goriških let. — Obala 1973 št. 18 str. 41-42
- 53 — Giacomo Leopardi: Pesmi. — Bori 1954: jesen str. 137-138
- 54 — Izbor Bevkove proze v ruščini. — Obala 1973 št. 18 str. 43-44
- 55 — Pisatelj slovenske poezije in nas v Vidmu. — Obala 1974 št. 26-27 str. 42. Podpis: L.J.
- 56 — Saša Vuga: Škorenjček Matevžek. — Bori 1955 leto I št. 3 str. 168-170
- 57 — Živo pesniško izročilo. — Literarni list 1. — Koper 1975 str. 37-39
BREČKO Ivan: Glej enoto 559
- 58 BUDAL Andrej: Giovanni Pinguentini di Giacomo: Dizionario storico etimologico fraseologico del dialetto triestino. — Bori 1955 leto I št. 2 str. 103-105
- 59 — Gradnikov prevod Petrarcovih sonetov in kancon. — Bori 1955 leto I št. 2 str. 102-103
- 60 — Nekaj o pomladnih "Borih". — Bori 1954: jesen str. 139

- 61 — Z vedrih vidikov: (ob 75-letnici Damira Feigla). — Bori 1954: jesen str. 134-135
BUH Jože: Glej enoto 559
- 62 BUNC Mirko: Zgodovinski razvoj turističnega trga in potrošnje. — Obala 70'[1970]
št. 3 str. 6-8
- 63 BUTALA Ado: Problemi inšpekcijskih služb. — Obala 1974 št. 26-27 str. 20-21
- 64 — Zapiski s konference o zaščiti Jadrana. — Obala 1975 št. 28 str. 45-46
BUTINAR Jože: Glej enoto 428
- 65 [CANELLA Bruno]: "Gli Slavi al placito del Risano". — IZZ 1953 str. [5]-16.
Podpis: B. Nacella
- 66 CIHLAŘ Jure: Položaj in vrednotenje likovnega umetnika in njegovega dela. —
Obala 1975 št. 29-30 str. 27-29
- 67 (CVETKOVIČ Sonja): Rekviem za Franjem Sornikom. — Obala 1969 št. 2 str. 66.
Podpis: S.C.
- 68 ČEBRON Jasna: "Pesniški listi" Založbe Lipa in Založništva tržaškega tiska. —
Obala 1972 št. 14 str. 54
- 69 ČEHOVIN Vesna: Srečanje na Formi vivi. — Obala 1973 št. 22 str. 47-49
— Glej še enoto 413
- 70 [ČERMELJ Lavo]: Delež Slovencev pri kulturnem in gospodarskem razvoju Trsta. —
ZPZL 1956 str. 82-83. Podpis: P.P.
- 71 — Fašistični plebiscit 1929 na Goriškem : (po poročilih fašističnih političnih tajnikov
federalnemu tajniku v Gorici). — Bori 1955 leto I št. 2 str. 86-91
- 72 ČERNELČ Silva: K šoli prihodnosti. — Obala 1976 št. 31-32 str. 23-30. Soavtor
Smerdelj Jure
- 73 [ČERNIGOJ Aldo]: Dijaki kritično o odnosih v delovnih organizacijah. — Obala
1973 št. 18 str. 49-50. Podpis: A. Č.
- 74 — Kateri problemi najbolj vznemirjajo mladino? — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 36-39
- 75 — Oddelki rednega visokošolskega študija na slovenski Obali. — Obala 1974 št. 26-27
str. 53-54. Podpis: A. Černigoj
- 76 — Prosvetni delavci o osipu v osnovni šoli. — Obala 1971 št. 8 str. 28-29
- 77 — Samoupravljanje v srednjem šolstvu. — Obala 1972 št. 15-16 str. 9-11
- 78 — Socialna sestava srednješolcev na slovenski Obali. — Obala 1974 št. 24 str. 19-21
- 79 — Sodelovanje primorskih revij. — Obala 1974 št. 26-27 str. 56-[57]
- 80 — Še nekaj sodb o dosedanjih številkah Obale. — Obala 1974 št. 24 [3.] str.
ovojnice. Podpis: A.Č.
— Glej še enoto 410
- ČERNIGOJ Avgust: Glej enoto 122
- 81 ČERNY Josip: Spoštovani tovariši urednik. — Obala 1972 št. 13 str. 35-37
- 82 ČOTAR Lojzka: Vpliv zaposlenosti na vključevanje žensk v družbeno-politično delo.
— Obala 1971 št. 7 str. 28-29
- 83 DEBENJAK Boris: Razpotja turističnega Portoroža: središče danes, nekaj prepotreb-
nih števil, in predvsem kaj mu manjka. — Obala 1973 št. 19 str. 3-[6]
- 84 DEBENJAK Zoran: Hotelirji končno skupaj: načrti za skorajšnjo združitve sorodnih
hotelskih podjetij iz Pirana, Portoroža in Ankarana. — Obala 1973 št. 18 str. [57]

- 85 DERMOTA Franc: Naša Obala med narodnoosvobodilno vojno in neposredno po osvoboditvi. — SPZ 1962 str. 72-78
- 86 DOBROVOLJC France: Literarno delo Franceta Bevka v prevodu: pregledna bibliografska slika. — Bori 1955 leto I št. 3 str. 152-157
- 87 — Pesniško delo Alojzija Gradnika v prevodu: bibliografski načrt. — Bori 1955 leto I št. 2 str. 78-83
- 88 — Poezija Srečka Kosovela v prevodu. — Bori 1955 leto i št. 4 str. 210-213
- 89 DOLGAN Milan: France Bevk: Tonček : igra v šestih slikah. — Bori 1954: pomlad str. 61-62
- 90 DOLINŠEK Matjaž: Samoupravne delovne skupine v Tomosu. — Obala 1975 št. 29-30 str. 17-21
- 91 DOMAČE gledališke vesti. — GL GSP 1956 leto III št. 1 str. 7
- 92 [DORNIK Silvo]: Samo malo več razumevanja in ljubezni. — GL Koper 1954 št. 4 str. [26]-[27]. Podpis: S.D.
- 93 DRAKSLER Milan: Elektronska obdelava podatkov in njene možnosti na Obali. — Obala 1974 št. 25 str. 15-17
DULAR Milan: Glej enoto 428
- 94 DUJC Rudi: Dileme organizacije kontejnerskih prevozov pri nas. — Obala 1973 št. 20-21 str. 43-47
- 95 20[DVAJSET] let Splošne plovbe Piran. — Obala 1974 št. 26-27 [4.] str. ovojnice
DVOŘAK Marko: Glej enoto 353
- 96 ELLER Bruno: Turistično gospodarstvo na slovenski Obali. — Obala 1969 št. 2 str. 22-26
- 97 F.R.: Cankarjev "Martin Kačur" v italijanščini. — Bori 1955 leto I št. 2 str. 105
- 98 FACCHINETTI Giovanni Antonio: Gli Slavi istriani. — IZZ 1963 str. 101-145
- 99 FATUR Silvo: Prešeren in svoboda. — Obala 1973 št. 22 str. 1-2
- 100 — Zakaj molk o organizaciji TIGR in tigrovcih? — Obala 1972 št. 13 str. 26-[33]
- 101 FELC Jože: Nepredvidena inventura mojega ustvarjanja. — Literarni list 3. — Idrija 1976 str. 14-18
Glej še enoto 450
- 102 FILLI Boris: Onesnaženje Jadrana — največji skupni vodnogospodarski problem Italije in Jugoslavije. — Obala 1972 št. 17 str. 14-[15]
- 103 — Študijski ogled bolnišnic na Škotskem. — Obala 1972 št. 15-16 str. 63-64
- 104 — Združevanje zdravstva južne Primorske še v povojih. — Obala 1975 št. 29-30 str. 3-7
- 105 — Zgradimo novo bolnišnico na Obali. — Obala 70'[1970] št. 4 str. 16-18
— Glej še enoto 428
- 106 FILIPOVIČ Ivan: Za arheološka izkopavanja pod koprsko stolnico; Ivan iz Pomjana na študijah v Nemčiji. — Obala (1969) št. 1 str. 33
- 107 FLERE Djurdjica: Beseda o našem programu. — GL GSP 1954 leto I št. 1 str. 8-11
- 108 — Bežna bilanca. — GL GSP 1954 leto I št. 2 str. 29
- 109 — Kulturnozgodovinsko ozadje "Kranjskih komedijantov". — GL GSP 1954 leto I št. 1 str. 14-16

- 110 — Naši načrti za letošnjo sezono. — GL GSP 1955 leto II št. 1 str. 3-4
- 111 — Obračun ob polovici izpolnjenega plana: o naših turnejah, o liniji našega dela. — GL GSP 1955 leto I št. 4 str. 77-81. Podpis: Dj.F.
- 112 FRELIH Emil: Nekaj misli ob uprizoritvi "Naše krvi". — GL Koper 1953 leto III št. 2 str. [7]-8
- 113 FRELIH Evgen: Poizkus k vedremu repertoarju. — GL Koper 1953 leto II št. 5 str. 35-36
- 114 — Razmišljanja o naših gostovanjih. — GL Koper 1953 leto II št. 4 str. 28-31
- 115 FURLAN Bojan: Stanovanjsko gospodarstvo na starih osnovah v luči novih odnosov. — Obala 1975 št. 28 str. 6-9
— Glej še enoto 559
- 116 FURLAN Branko: Pobude za ustanovitev obalnokraškega medobčinskega sveta. — Obala 1974 št. 26-27 str. 5-6
- 117 — Ustanovili smo obalno skupnost. — Obala 1974 št. 24 str. 1-2
- 118 FURLAN Jože: Monografija o istrskem partizanskem odredu. — Obala 1976 št. 31-32 str. 34-35
- 119 FURLANIČ Miljeva: Slovenska obala — okno v svet. — SPZ 1956 str. 7-17
- 120 GEDRIH Igor: Nova pesniška zbirka F. Pibernika. — Obala 1975 št. 28 str. 42
- 121 GERDOVIČ Bruno: Spoštovani tov. urednik. — Obala 1972 št. 15-16 str. 49-50
- 122 GERLANC Bogomil: A. Černigoj o Srečku Kosovelu : razgovor z Alfonzom Gspanom. — Literarni list 3. — Idrija 1976 str. 3-5
- 123 GESTRIN Ferdo: Pomorstvo v Piranu v letih 1325-1355. — SPZ 1962 str. 31-41
- 124 GLEDALIŠČE in publika. — GL GSP 1956 leto III št. 3-4 str. 38
GOBBO Gino: Glej enoto 418
GOBBO Sergio: Glej enoto 428
- 125 GOLJAK Rudo: Projektiranje in graditev koprškega pristanišča. — SPZ 1962 str. 153-161
- 126 GOSAR Marta: Zasebno kmetijstvo na obalnem območju pred zaprtimi vrati? — Obala 1974 št. 24 str. 9-11
- 127 GRAHOR Andrej: Načrtni razvoj obalnega območja. — Obala 1969 št. 2 str. 27-29
— Glej še enoto 559
- 128 GREGORIČ Aldo: Uveljavljanje in utrjevanje novega skupščinskega in delegatskega sistema v piranski občini. — Obala 1975 št. 29-30 str. 11-14
- 129 GREGORIČ-BRATINA Milka: V ilegali v Brdih. — Obala 70'[1970] št. 4 str. 23-28
- 130 GRILC Janko: Alojz Srebotnjak: Mati : ciklus za mezzosopran in godalni kvartet. — Bori 1955 leto I št. 5-6 str. 385-386
GSPAN Alfonz: Glej enoto 122
- 131 GUČEK Milan: Komanda mesta Koper — prvič in drugič. — Obala 1973 št. 22 str. 3-11
- 132 GUZEJ Gustav: Integracija oblasti ali združevanje interesov? — Obala [1969] št. 1 str. 9-11
- 133 — Pesek v oči javnosti. — Obala 70'[1970] št. 4 str. 62. Podpis: — ej

- 134 — Prodor molka. — Obala 1971 št. 8 str. 47-48. Podpis: — ej
- 135 — Življenjske in delovne razmere novinarjev Primorske. — Obala 1975 št. 28 str. 19-23. Soavtor: Marjan Tomšič
— Glej še enoto 559
- 136 GUZEJ Tine: Elektronski računalniki, osvobajanje človeka in birokracija. — Obala 1973 št. 18 str. 21-22
- 137 HASL Miran: Difficile est satiram non scribere : (težko se je vzdržati porogljivih opazk). — Obala 1972 št. 17 str. 46
- 138 — Glasbene šole na Primorskem. — Obala 1974 št. 25 str. 21-23
- 139 — In memoriam skladatelju Ivanu Ščeku. — Obala 1972 št. 13 str. 12
- 140 — Programska izhodišča SIS za vzgojo in izobraževanje na Obali. — Obala 1975 št. 28 str. 44-45
HLADNIK Polde: Glej enoto 428
- 141 HLA VATY Robert: Spacal. — Bori 1955 leto I št. 3 str. 171-172
- 142 — Spomini na organizacijo zdravstva v obalni Sloveniji po vojni. — Obala 1973 št. 22 str. 19-[21]
- 143 HOČEVAR France: Prvo srečanje s Srečkom Vilharjem. — OKSV 1979 str. 22
- 144 HOČEVAR Jože: Ciril Kosmač — dobitnik nagrade AVNOJ. — Obala 1974 št. 26-27 str. 45
- 145 — Gre za dolg do zgodovine. — Obala 70'[1970] št. 4 str. 64. Podpis: jr
- 146 — "Knjige so zvesti stražarji narodne zavesti". — Obala 1975 št. 28 str. 44
- 147 — "Nova pesmarica" Aceta Mermolje. — Literarni list 1. — Koper 1975 str. 41-42. Podpis: J.H.
- 148 — Pavle Zidar: Tumor. — Obala 1971 št. 8 str. 45-46
- 149 — Saša Vuga — Vseenost. — Obala 1972 št. 14 str. 55
- 150 — Spacal in Kras — pomembno dejanje založbe Lipa. — Obala 1974 št. 26-27 str. 47
- 151 — Še eno pesniško delo v dvojezični slovensko-italijanski izdaji. — Obala 1974 št. 26-27 str. 40
- 152 — Tomaž Šalamun v nemščini. — Obala 1972 št. 14 str. 55-56
- 153 — Učiteljišče — kako so te pokopali. — Obala 70'[1970] št. 3 str. 66. Podpis: jr
- 154 — "Vojkovi spomini" Stojana Cirka. — Obala 1975 št. 28 str. 43
— Glej še enoti 410, 418
- 155 HOČEVAR Jože A.: Ciril Zlobec: Moj brat svetnik. — Obala 1971 št. 8 str. 44
- 156 — Dve knjigi zamejskih pisateljev. — Obala 1971 št. 10-11 str. 51-52
- 157 — Nekaj osnovnih črt razvoja Osrednje knjižnice Koper po letu 1954. — OKSV 1979 str. 76-85
- 158 — Pesniška zbirka Nevina Birse "Rihemberk". — Literarni list 1. — Koper 1975 str. 40
- 159 — Publikaciji na pot. — OKSV 1979 str. 5. Podpis: "Urednik"
- 160 — Srečko Vilhar: (1907-1976). — OKSV 1979 str. 7-16
- 161 — Srečko Vilhar — Albert Klun: Narodnoosvobodilni boj Primorcev in Istranov na

- Sardiniji, Korziki in v južni Franciji. — Obala 70'[1970] št. 3 str. 54. Podpis: —jah
- 162 — Srečko Vilhar — Albert Klun: Narodnoosvobodilni boj Primorcev in Istranov v Afriki. — Obala 1971 št. 8 str. 45
- 163 — Umetniške silnice v delih Alojza Rebule. — Obala [1969] št. 1 str. 19-21
- 164 — Vladimir Nazor in "Bitka na Neretvi". — Obala 70'[1970] št. 4 str. 64. Podpis: —jah
- 165 — Z ljubeznijo napisana knjiga o partizanskem gospodarstvu na Primorskem. — Obala 1974 št. 26-27 str. 48
- 166 HÖFLER Janez: Bartolo in Pietro Černivan — imeni koprške glasbene preteklosti. — Obala 1972 št. 14 str. 45-46
- 167 HÖNN Rudi: Pred dvajsetimi leti. — Literarni list 2. — Nova Gorica 1976 str. 24-26
- 168 HUDALES Alojz: Naše ribištvo in predelovalna industrija rib. — SPZ 1962 str. 121-129
HUMAR Jernej: Glej enoto 418
- 169 HUMAR Jožko: Kako se je porajalo Goriško gledališče. — Literarni list 2. — Nova Gorica 1976 str. 27-28
- 170 IZJAVA predstavnikov primorskega tiska. — Obala 1971 št. 9 [2.] in [4.] str. ovojnice
- 171 IZJAVA predstavnikov primorskih revij. — Obala 1971 št. 7 str. 40
- 172 J.: Kaj igrajo naši ljudski odri. — GL Koper 1953 leto II št. 5 str. 36-[39]
- 173 JAKOMIN Ferruccio: Razgledi : revija za književnost in kulturo. — Bori 1955 leto I št. 1 str. 53
- 174 — S starim imenom v novo dobo. — Bori 1955 leto I št. 1 str. [3]
- 175 JAKOMIN Livij: Kakšne poti slovenskemu pomorskemu šolstvu? — Obala 1974 št. 25 str. 18-20
- 176 JAZBEC Ezio: Ermanno Bartellini: "Trieste". — IZZ 1953 str. 166. Podpis: E.J.
- 177 — Santo Nepitello: "Storia di Trieste". — IZZ 1953 str. 180-182. Podpis: E.J.
- 178 JELAČIN Andrej: Lavo Čermelj 85-letnik : (iz nagovora ob razstavi njegovih del v Študijski knjižnici v Kopru). — Obala 1974 št. 24 str. 48-49
- 179 — Prve izkušnje z bibliobusom v Kopru. — Obala 1975 št. 28 str. 46-48
— Glej še enoto 451
- 180 JELAČIN Ivo: Družbeno in zasebno kmetijstvo na obalnem območju. — Obala 1974 št. 25 str. 7-10
- 181 JELINČIČ Zorko: Moja srečanja s Kosovelom. — Bori 1954: pomlad str. 33-47
- 182 — Ob šestem italijanskem speleološkem kongresu v Trstu. — Bori 1954 : jesen str. 149-152
- 183 JEREB Silva: Družbeni položaj žensk v obalnih treh občinah. — Obala 1971 št. 7 str. 1-8
- 184 — Volitve 1969 : prva razmišljanja ob letošnjem kandidacijskem postopku. — Obala (1969) št. 1 str. 12-14
- 185 JERI Janko: "Zadnja faza" tržaškega vprašanja. — Obala 1974 št. 23 str. 1-4

- 186 JERMAN Ivan: Partizanski pevski zbor "Srečko Kosovel" za osvoboditev Primorske. — Obala 70'[1970] št. 4 str. 3-9
- 187 JEŽ Boris: Ekološka kriza — kriza zgodovine. — Obala 1973 št. 19 str. 7-10
- 188 — Filozofija in/kot zdravi razum. — Obala 1974 št. 23 str. 14-17
- 189 JURIŠEVIČ Fran: Fašistični udarec po hranilnici v Marezigah. — Obala 1971 št. 8 str. 20-22
- 190 — Kmečka hranilnica in posojilnica v Kubeđu in Kopru. — Obala 1971 št. 10-11 str. 43-47. Podpis: Juriševič F.
- 191 — Prvo obdobje partizanske gospodarske dejavnosti na Primorskem. — Obala 1973 št. 20-21 str. 20-23
- 192 — Spomini na predavatelja — ideologa socialistične revolucije. — OKSV 1979 str. 23-25
- 193 JUTERŠEK Mirko: Ob razstavi kiparja Janeza Lenassija v Piranu. — Obala 1973 št. 22 str. 50-52
- 194 — Samorastnik Anton Plemelj. — Obala 70'[1970] št. 4 str. 58
- 195 KACIN-WOHINZ Milica: Revolucionarni elementi v delavskem gibanju Julijske krajine v letu 1920. — Obala 1971 št. 9 str. 10-17
- 196 KALUŽA Stane: Morje — nova dimenzija v slovenskem gospodarskem prostoru. — Obala [1969] št. 1 str. 1-8
- KANTE Lojze: Glej enoto 410
- 197 KASTELIČ Ivan: Ob iskanju finančnih sredstev za izgradnjo koprskeske splošne bolnišnice. — Obala 1971 št. 8 str. 26-27
- KAVČIČ Stane: Glej enoto 351
- 198 KAVŠEK Slavko: Nastanek in razvoj Pomorske srednje šole v Piranu. — SPZ 1962 str. 93-103
- 199 KERMAUNER Taras: Esej o kaplanu Martinu Čedermacu. — Literarni list 3. — Idrija 1976 str. 18-29
- 200 KERN Ivan: Spoštovani tovariš urednik. — Obala 1972 št. 15-16 str. 46-49
- 201 KERNČ Rajko: Pogled na razvojne zasnove gospodarstva v obalni regiji. — Obala 1974 št. 26-27 str. 10-12
- 202 KIRN Andrej: Še o Marxovi enajsti tezi. — Obala 70'[1970] št. 3 str. 62
- 203 KLUN Albert: Barletta — kraj večnega počitka naših borcev. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 54-56
- 204 — Branko Babič, član sveta federacije. — Obala 1975 št. 28 str. 4-5
- 205 — Edvin Pervanje — Jože A. Hočevar: Četrta prekomorska brigada in zavezniška pomoč NOV in POJ. — Obala 70'[1970] št. 3 str. 54-55
- 206 — Prekomorci na otoku Visu. — Obala 1974 št. 25 str. 26-30
- 207 — Prvi odred NOV Jugoslavije na Bližnjem Vzhodu. — Obala 1971 št. 12 str. 44-49
- 208 — Spomin na najboljšega tovariša. — OKSV 1979 str. 26-28
- 209 — Tone Ukmar, član sveta federacije. — Obala 1975 št. 29-30 str. 15-16
- 210 — Tri knjige o prekomorcih. — Obala 1969 št. 2 str. 62-64
- Glej še enoto 531

- 211 KOCJAN Miro: 50(Petdeset)let. — Obala 1971 št. 8 str. [2] ovojnice
- 212 — Prekomorci v mornarici NOV. — Obala 1969 št. 2 str. 50-51
- 213 — Zgodovinske in življenjske obletnice. — Obala 1973 št. 20-21 str. 1-2
— Glej še enoto 410
- 214 KOCJANČIČ Rudi: Enajst tez k enajsti tezi Karla Marxa o Ludwigu Feurbachu.
— Obala 1969 št. 2 str. 65
- 215 — K osnutku statuta obalnega sveta. — Obala 1971 št. 9 str. 18-19
- 216 KODRIČ Vladimir: Ribiška šola v Piranu. — SPZ 1962 str. 109-113
- 217 KOLENC Rudolf: Sprejet je urbanistični načrt za mesto Koper. — Obala 1974 št. 24
str. 3-5
- 218 KOPRIVEC Majda: Oddih zaposlenih s posebnim ozirom na zaposleno mater.
— Obala 1971 št. 7 str. 12-14
- KOREN Anton: Glej enoto 404
- 219 KORŠIČ Mirko: Beležka za kroniko pomorstva na slovenski Obali. — Obala 1973
št. 20-21 str. 29-36
- 220 — Luška industrijska cona. — Obala 1972 št. 17 str. 1-3
- 221 — Metamorfoza zaliva. — Obala 1972 št. 14 str. 5-8
- 222 KOS Milko: O imenih nekaterih krajev v slovenskem Primorju. — ZPZL 1956
str. 7-26
- KOSMAČ Ciril: Glej enoto 450
- KOŠUTA Miroslav: Glej enoto 450
- 223 KOVAČ Ciril: Messnerjev Pokrznikov Lukan. — Obala 1974 št. 25 str. 45-46
- 224 — Ob knjigi Tarasa Kermaunerja "Natura in intima". — Obala 70'[1970] št. 3
str. 58-61
- 225 KOVAČIČ Boris: Ognjeni krst italijanskih borcev v boju proti nemškemu okupator-
ju. — Obala 1973 št. 20-21 str. 24-25. Soavtor: Marjan Tul - Čikonja
- 226 KOVAČIČ Stanko: Zanimiv agronomski problem v slovenski Istri. — Obala
70'[1970] št. 4 str. 29-30
- KRAIGHER Jelka: Glej enoto 428
- KRALJ Boris: Glej enoto 353
- 227 KRALJ Dušan: Na robu režijske knjige : (ob premieri Pucove "Operacije"). — GL
Koper 1952 leto II št. 2 str. [11]-12
- 228 — Obalna bolnišnica na trdnjših tleh. — Obala 1974 št. 24 str. 51-52
- 229 — Obrtniške spone obalnega turizma ali sla po zasebnstvu je močnejša. — Obala
1975 št. 28 str. 13-15
- 230 KRAMAR Janez: Komanda mesta Koper. — Obala 1973 št. 20-21 str. 3-16
- 231 — KP Slovenije — organizator osvobodilnega boja v slovenski Istri. — Obala 1973
št. 18 str. 3-5
- 232 — Leto 1932 — revolucionarno leto slovenske Istre. — Obala [1969] št. 1 str. 27-33
- 233 — Leto 1932 — revolucionarno leto slovenske Istre : nadaljevanje in konec. — Obala
1969 št. 2 str. 43-47
- 234 — Narodnoosvobodilni tisk v slovenski Istri od oktobra 1941 do maja 1943. — Obala
70'[1970] št. 5-6 str. 49-54

- 235 — Nova muzejska pota. — Bori 1957 str. 59-61
- 236 — Partizansko šolstvo v slovenski Istri. — Obala 1973 št. 18 str. 10-16
- 237 — Pinko Tomažič : ob 30-letnici II. tržaškega procesa. — Obala 1971 št. 12 str. 15-23
- 238 — V spomin tihi delavki. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 40-41. Podpis: J.K.
- 239 KRAŠOVEC Lucijan: Istra v 16. in 17. stoletju in njeno slovansko prebivalstvo po pripovedovanju škofa G.F. Tommasinija. — Obala 1972 št. 15-16 str. 33-36
- 240 KRAŠOVEC Stane: Spomin na Srečka Vilharja v mitroviški kaznilnici. — OKSV 1979 str. 17-19
- 241 KRŽIČNIK Ermin: Pretekli in prihodnji čas slovenske Obale. — Obala 1974 št. 25 str. 3-6
- 242 KUMAR Željko: Antinacionalizem — ideologija potentnega dela slovenske kulture. — Obala 1973 št. 19 str. 33-35
- 243 — Beneška Slovenija pričakuje... — Obala 1975 št. 28 str. 26-27
- 244 — Družbeno-reformna priznanja... — Obala 1972 št. 15-16 str. 62
- 245 — Dva odgovora na vprašanje, kaj sodite o reviji Obala. — Obala 1974 št. 23 str. [3] ovojnice
- 246 — Je tehtnica zares razbita? — Obala 1971 št. 9 str. 24-29
- 247 — Messnerjevi "Zasramovanci". — Obala 1974 št. 26-27 str. 50
- 248 — Nekaj misli ob članku "Usoda nekega razmišljanja o usodi". — Obala 70'[1970] št. 4 str. 39-41
- 249 — Ob eskalaciji šovinizma na Koroškem. — Obala 1972 št. 17 str. 49-50
- 250 — Ob sedanjem trenutku na Koroškem. — Obala 1974 št. 26-27 str. 50-51
- 251 — Po sodni obravnavi proti Marijanu Borutu Šturmu v Leobenu. — Obala 1972 št. 13 str. 39-40
- 252 — Pomen zadnjih dogodkov na Koroškem. — Obala 1973 št. 22 str. 54-55
- 253 — Še nekaj misli o vprašanih naroda pri nas. — Obala 1971 št. 12 str. 24-26
- 254 — Vprašanja naroda sedanje dobe. — Obala 1974 št. 24 str. 22-25
- 255 LEBEN France: Promet kopske Luke v prvih letih razvoja. — SPZ 1962 str. 162-170
- 256 LEGIŠA Lino: Alojz Gradnik: Harfa v vetru. — Bori 1955 leto I št. 1 str. 51
- 257 — Anton Bagatelj. — Bori 1955 leto I št. 4 str. 237-238. Podpis: L.L.
- 258 — Delež in značaj primorskega besednega ustvarjanja. — Literarni list 1. — Koper 1975 str. 4-10
- 259 — Delež in značaj primorskega ustvarjanja. — Literarni list 2. — Nova Gorica 1976 str. 29. Brez podpisa. — Nadaljevanje in konec prispevka v Literarnem listu 1
- 260 — Roman o svobodoljubni Sardiniji. — Bori 1955 leto I št. 1 str. 51-52
- 261 LENASSI Janez: Forma viva. — Obala 1973 št. 19 str. 38-39
- 262 — Razstavna dejavnost Mestne galerije Piran v letu 1972. — Obala 1972 št. 17 str. 50-51. Podpis: J.L.
- 263 — Ustanovitev zavoda Mestna galerija Piran. — Obala 1973 št. 19 str. 37
- Glej še enoto 495

- 264 LEŠNIK Avgust: Učni jezik v istrskih šolah v dobi avstrijske oblasti. — Obala 1975 št. 29-30 str. 30-32
- 265 LINDIČ Milan: Kontemplacija o pregrehi in njeni podobi ali nekaj zapoznelih... — Bori 1955 leto I št. 3 str. 163-166
- 266 — Kvadratura kroga : marginalije o repertoarni izpovedi Gledališča slovenskega Primorja. — Bori 1955 leto I št. 1 str. 47-50
- 267 LISJAK Ema: Prispevek h Gregorčičevi korespondenci : tri še neobjavljena pisma Ivanu Trinku — Zamejskemu, — Bori 1955 leto I št. 5-6 str. 352-354
LOKAR Danilo: Glej enoto 572
- 268 LOVEC Vladimir: Glasbena kronika. — Obala 1969 št. 2 str. 58-59
- 269 — O glasbenem življenju v Istri. — Bori 1954 : jesen str. 130-133
- 270 — Ob dvajsetletnici koprške Glasbene šole. — Obala 1969 št. 2 str. 60-61
- 271 LOVEC Zdenka: Narodnostne manjšine pogoj za urejeno državo in za mednarodno sodelovanje. — Obala 1974 št. 25 str. 43-44
- 272 LOVREČIČ Vinko: Urbanizem in slovenska Obala. — Obala 1972 št. 17 str. 4-8
- 273 LOZEJ Ivan: Gospodarski razvoj Obale in nekatera vprašanja o njegovi bodoči ureditvi. — Obala 1973 št. 20-21 str. 37-42
- 274 — Maloobmejna migracija in promet v trgovini. — Obala 70'[1970] št. 3 str. 9-10
- 275 — Stanovanjska izgradnja ter značaj individualne zasebne graditve v občini Koper. — Obala 1974 št. 23 str. 8-13
- 276 — Zasebni sektor malega gospodarstva v občini Koper in pospeševanje njegovega razvoja. — Obala 1976 št. 31-32 str. 10-17
- 277 M.A.: Izid nagradnega natečaja za radijska dela. — Bori 1955 leto I št. 2 str. 106
- 278 M.D.: Uredništvu Gledališkega lista Gledališča slovenskega Primorje v Kopru. — GL GSP 1954 leto I št. 2 str. 50-51
- 279 MAGAJNA Bogomir: Le nekaj besed. — Bori 1957 str. [2] ovojnice
- 280 MAGAJNA Branko: Interesna skupnost za železniški in luški promet. — Obala 1974 št. 24 str. 50
— Glej še enoto 418
- 281 MARIN Marko: Okvirni idejno-estetski in organizacijski načrt "Odra mladih". — MOK 1966 št. 1 str. 10, 8, 9
- 282 — Poklicno obalno gledališče. — Obala 70'[1970] št. 3 str. 20-25
- 283 MARODIČ Aleksander: Koper v osemnajstem stoletju. — GL GSP 1956 leto III št. 1 str. 3
- 284 — Pisatelj o sebi. — GL GSP 1956 leto III št. 4-5 str. 49. Podpis: Marodič A.
- 285 MARTINEC Božo: Cenjeno uredništvo. — Obala 1972 št. 14 str. 47
- 286 — "Ko bi vsi vojaki sveta...": (memento za kbl. Mirka Pleiweissa in kbl. Jožo Pretnarja). — Obala 1972 št. 14 str. 47-51
- 287 — Še o Pleiweisovi "resnici". — Obala 1972 št. 15-16 str. 50-54
- 288 MARUŠIČ Branko: Po XVIII. zborovanju slovenskih zgodovinarjev v Piranu in Trstu. — Obala 1974 št. 26-27 str. 52
MARUŠIČ Milan: Glej enoto 451

- 289 MATIČETOV Milko: Brat in ljubi : nepisemeni Trentar Marinčič je pravljico povedal takole. — ZPZL 1956 str. 35-62
- 290 — Ljudsko pripovedništvo v slovenski Istri. — Obala 1972 št. 17 str: 42-44
- 291 MAVSAR Ivan: Pustimo ob strani... — MOK 1966 št. 1 str. 1-2
- 292 MEDVEŠČEK Vladimir: Razvoj potniške obalne plovbe ob vzhodnem Jadranu : kratka zgodovina. — SPZ 1962 str. 139-151
- 293 MEMON Vladimir: Kultura na slovenski Obali. — Obala 1975 št. 29-30 str. 22-26
- 294 — Moj zadnji intervju z Ivanom Šeckom. — Obala 1972 št. 13 str. 12-13
- MESSNER Janko: Glej enoto 450
- 295 MESESNEL Janez: Koštabona... neznana zemlja ali poizkus sodobne fotografske angažiranosti. — Obala 1974 št. 26-27 str. 49
- 296 — Ob Pohlenovih malih umetninah. — Bori 1955 leto I št. 5-6 str. 387-388
- 297 — Razstava del Jožeta Pohlana. — Obala 1973 št. 22 str. 53
- 298 — Razstava Marija L. Vilharja : razstava Adrijane Maraž. — Bori 1955 leto I št. 5-6 str. 389-390. Podpis: J. Mesesnel
- 299 — Retrospektivna razstava Lojzeta Spacala v Portorožu. — Bori 1955 leto I št. 4 str. 239-240
- 300 — Slikar in grafik Riko Debenjak. — Bori 1954 : pomlad str. 55-57
- 301 — Spomeniški opus Jožeta Pohlana. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 65-68
- 302 — Vena Pilona ni več. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 6-7
- 303 — Veni Pilon: (ob rojstvu šestdesetletnika). — Bori 1957 str. 47-53
- 304 METLIKA Oskar: 25[Petindvajset] let Pomorske šole v Piranu. — Obala 1972 št. 13 str. [2] ovojnice
- 305 MIKELN Tone: Koprška Pretorska palača skozi stoletja. — Obala 1971 št. 8 str. 32-35
- 306 — Urbanistična monografija slovenske Obale. — Obala [1969] št. 1 str. 48-49
— Glej še enoto 418
- 307 MIKLIČ M.: Prehajamo na nov sistem štipendiranja študentov in učencev. — Obala 1974 št. 25 str. 47
- 308 MIKLOŠIČ Marjan: Kadrovska politika, ki se še ni začela. — Obala 70'[1970] št. 3 str. 12-15
- 309 — Kadrovska politika, ki se še ni začela — [nadaljevanje]. — Obala 70'[1970] št. 4 str. 10-13
- 310 — Kadrovska politika na obalnem območju po 28. seji CK ZKS. — Obala 1972 št. 17 str. 12-13
- 311 — Kakšna kadrovska politika na Obali? — Obala 1974 št. 25 str. 11-12
- 312 — Ob planiranju kadrov in izobraževanje na obalnem območju. — Obala 1971 št. 8 str. 10-12
- 313 — Revijo približati tudi delavcu! — Obala 1974 št. 25 str. [3] ovojnice
- 314 — V kadrovski politiki — vodilni na potezi. — Obala 1971 št. 10-11 str. 1-2
- 315 — Zboljšujmo metode dela. — Obala 1975 št. 28 str. 24-25

- 316 MIKOLJ Jože: Sodobne ceste — pogoj za razvoj Obale. — Obala 1969 št. 2 str. 15-21. Soavtor: Zdravko Toškan
— Glej še enoto 493
- 317 MIKUŽ Janez: Branko N. Miljuš : Galerija "Loža" Koper, od 12.8. do 5.9. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str, 75
- 318 — Domnevni Domenico Tintoretto v piranskem pomorskem muzeju. — Obala 1972 št. 13 str. 21-25
- 319 — Ernst Werner Nemecek: Mestna galerija Piran, 13.-22.5.1970. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 76
- 320 — France Godec: Mestna galerija Piran, 3.-14.6. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 76
- 321 — Jani Matelič : Galerija "Loža" Koper, od 25.6. do 30.6. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 74
- 322 — Michele Marieschi : dvoje fantazijskih vedut v Pokrajinskem muzeju v Kopru. — Obala 1972 št. 17 str. 38-41
- 323 — Nadrealizem kot antiteza vrednot sodobnosti — znanosti in tehnike : (nekaj misli ob razstavi Petra Černeta v koprski Galeriji "Loža"). — Obala 1971 št. 8 str. 42-43
- 324 — Petrus Mera v Kopru. — Obala 1973 št. 22 str. 44-45
- 325 — Razstava grožnjanske umetnosti. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 76
- 326 — Razstava v Galeriji "Loža" v Kopru. — Obala 70'[1970] št. 3 str. 48-49
- 327 — Sončne in mehanske ure na razstavi v koprskem Pokrajinskem muzeju. — Obala 1973 št. 18 str. 44-48
- 328 — Veno Pilon : Galerija "Loža" Koper, 14.5. do 10.6.1970. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. [70]
- 329 — Zadnjih šest razstav v Galeriji "Loža". — Obala 1972 št. 13 str. 43-44
- 330 — Živko Marušič : Galerija "Loža" Koper, od 17.7. do 6.8. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 74
MIKUŽ Milan: Glej enoto 16
- 331 MILIC Carlo: Marušič, Biloslav in Matelič v koprski "Loži", — Obala [1969] št. 1 str. 46
- 332 — Nova predstava koprskega Mestnega odra. — MOK 1976 št. 2 str. 10
- 333 MITAR Silva: Silvio Rutteri: Storia di Trieste — nella corsa dei secoli. — IZZ 1953 str. 168
- 334 MOŠKON Dušan: Nova šola in vrtec v Semedeli. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 30-32
Soavtorica: Živa Baraga
- 335 MÜLLER Jaka: Košutovo morje — tokrat z obalo. — Obala 70'[1970] št. 3 str. 56-58
- 336 — Tri predstave v koprski gledališki hiši. — Obala 70'[1970] št. 3 str. 50-53
- 337 MURKO Vladimir: Josip Ressel in Trst. — SPZ 1962 str. 63-71
MUSA Andrej: Glej enoto 418
- 338 NA prelomu. — Bori 1954 : jesen str. [3]
- 339 NAŠIM obiskovalcem. — GL GSP 1957 leto IV št. 2 str. 11-12
NEMEC Rafko: Glej enoto 16

- 340 NIKO Župan. — Obala 1971 št. 12 str. [2] ovojnice
- 341 NOVAK Valerij: Dva odgovora na vprašanje, kaj sodite o reviji Obala. — Obala 1974 št. 23 str. [3] ovojnice
- 342 — Kritično materialno stanje na EASČ v Kopru. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 78-79
- 343 — Materialistična idejnost pouka na naših šolah. — Obala 1974 št. 26-27 str. 22-23
- 344 O našem gledališču. — GL Koper 1954 [leto III] št. 5 str. [327—733]
- 345 OB dvajsetletnici tovarne Tomos. — Obala 1974 št. 25 str. [50]
- 346 OB ljudskem taboru v Kubeđu pred sto leti. — Obala 70'[1970] št. 4 str. [2] ovojnice
- 347 OB naši krstni predstavi. — GL Koper 1953 leto III št. 3 str. [15]
- 348 OB prvi številki. — Obala [1969] št. 1 str. [2] ovojnice
- 349 OB prvi številki Literarnega lista. — Literarni list 1. — Koper 1975 str. 3
- 350 OB zadnji letošnji premieri. — GL Koper 1954 [leto III] št. 6 str. [437—744]
- 351 OBALNO območje in policentrični razvoj Slovenije : Stane Kavčič odgovarja na vprašanja "Obale". — Obala 1971 št. 8 str. 1-2
- 352 OBOLNAR Franc: Delegatski sistem in komuniciranje. — Obala 1974 št. 25 str. 48
- 353 ODGOVORI na tri vprašanja o Obalni kulturni skupnosti. — Obala 1971 št. 8 str. 36-40
- 354 ODPIRANJE oči. — Obala 1971 št. 9 str. 46-48. Podpis: Vaš študent
- 355 OPARA Darko: Razvojno moteni - realnost človeštva. — Obala 1974 št. 26-27 str. 24-26
- 356 OREL Miran: "Naša Istra": vanredno izdanje ilustrovanog lista "Duga". — IZZ 1953 str. 186-187. Podpis: O.M.
- 357 OSTROUŠKA Albina: Trideset let Centra za korekcijo sluha in govora Portorož. — Obala 1975 št. 29-30 str. 33-34
- 358 PAGON Andrej: Ustanovitev, razvoj in borbe mornariškega odreda Koper. — SPZ 1962 str. 79-85
- 359 PAGON Mira: Ilegalna ciklostilna tehnika v Zalogu pri Postojni v letih 1941-1943. — Obala 1974 št. 26-27 str. 27-31
- PAHOR Boris: Glej enoto 450
- 360 PAHOR Jože: Učiteljstvo v slovenskem Primorju in Istri v letih 1906-1926. - ZPZL 1956 str. 69-81
- 361 PAHOR Miroslav: Angelo De Benvenuti: Storia di Zara. — IZZ 1953 str. 187-188
Podpis: Horoslav Pamir
- 362 — "Atti e memorie della Società istriana di archeologia e storia patria". — IZZ 1953 str. 172-178. Podpis: P.C.
- 363 — Bomo sprejeli pozitivne ali negativne tradicije! — Obala 1972 št. 15-16 str. 45-46
- 364 — Carlo Carobullo: Sulle vie della gloria : itinerari per la visita ai campi di battaglia dell'Isonzo. — IZZ 1953 str. 179-180. Podpis: Pamir
- 365 — Cusin Fabio: Venti secoli di Bora sul Carso e sul Golfo. — IZZ 1953 str. 184-186. Podpis: M.P.
- 366 — Diego De Castro: Il problema di Trieste. — IZZ 1953 str. 182-184. Podpis: M.P.

- 367 — Dokumenti. — IZZ 1953 str. 191-297 [uredil in objavil 22 dokumentov Miroslav Pahor]
- 368 — K zgodovinski razstavi "Slovenci ob Jadranu". — SloJad. — 1952 str. 5-16
- 369 — Koprski upor leta 1348. — IZZ 1953 str. [29]-68
- 370 — Mestna knjižnica v Kopru : njen nastanek in razvoj do leta 1954. — OKSV 1979 str. 53-75
- 371 — Naseljenost Slovanov v Istri. — SloJad 1952 str. 21-26
- 372 — "Navigare necesse est" : SOS za srednjo pomorsko šolo. — Obala 1972 št. 15-16 str. 59-61
- 373 — Nekatera vprašanja naših arhivov. — IZZ 1953 str. 153-163. Podpis: M. Markič
- 374 — Nekatera vprašanja primorske in slovenske istrske historiografije. — IZZ 1953 str. 147-152
- 375 — Note bibliografiche a "La tragedia della Dalmazia, del Carnaro e della Venezia Giulia, 1918-1945. — IZZ 1953 str. 166-168. Podpis: P.C.
- 376 — Pagine istriane. — IZZ 1953 str. 188-189. Podpis: Horoslav Pamir
- 377 — Pomorski oddelek v Mestnem muzeju v Piranu. — SPZ 1962 str. 87-92
- 378 — Slovenska koncepcija pomorskega vojskovanja v drugi svetovni vojni. — Obala 1971 št. 9 str. 1-9
- 379 — Solinarski skansen : (turističnim in kulturnim delavcem v razmislek). — Obala 1972 št. 14 str. 19-24
— Glej še enote 535, 537, 549
PAJK Zlatko: Glej enoto 418
PALČIČ Klavdij: Glej enoto 410
- 380 PAŠAGIĆ Esmā: Razgovor z umetniškim fotografom Jožetom Kološo. — Obala 1975 št. 28 str. 41
- 381 PAVŠIČ Tomaž: Beležka o Gledališču slovenskega Primorja. — Boris 1954 : pomlad str. 66-68. Podpis: T. Pavšič
- 382 PELAN Igor: Goldoni in naš teater. — GL GSP 1957 leto III št. 6 str. 57-58
- 383 — Klabund, "Krog s kredo". — GL Koper 1953 leto II št. 3 str. [19]-21
- 384 — Režiser Ferdo Delak. — GL GSP 1957 leto IV št. 2 str. 16-17. Podpis: I. P. PELHAN Sergej: Glej enoto 410
- 385 PERAT Janko: Dragi tovariš urednik. — Obala 1972 št. 13 str. 37-39
- 386 — Primorci in Istrani od pregnanstva do prekomorskih brigad. — Obala 1973 št. 20-21 str. 64-66
- 387 — Primorci v komandosih. — Obala 1972 št. 17 str. 22-[27]
- 388 PERHAUC Rafael: Bojevanje na vzhodnem Jadranu leta 1944. — Obala [1969] št. 1 str. 52-54
- 389 — V spomin letalcu prekomorcu Marjanu Semoliču. — Obala 1973 št. 20-21 str. 25-28
— Glej še enoto 423
- 390 PERTOT Boža: Ob prvem letniku tržaške mladinske revije Galeb. — Bori 1955 leto I št. 5-6 str. 376

- 391 PETERIN Stanko: "Spomenica o soglasju" in določbe mirovne pogodbe z Italijo. — Bori 1955 leto I št. 3 str. 140-151
- 391a — "Spomenica o soglasju" in določbe mirovne pogodbe z Italijo : [nadaljevanje in konec]. — Bori 1955 leto I št. 5-6 str. 356-362
- 392 PETROVŠEK Marijan: Marina - center - soline - programski kroki. — Obala 1971 št. 9 str. 35
- 393 — Obalna cesta — bolj preprosto. — Obala 1971 št. 8 str. 23-[25]
- 394 PETRAČ Franc: Načrtovanje dolgoročnega razvoja in kadri. — Obala 1974 št. 26-27 str. 18-19
- 395 PETRINJA Danilo: Kakšen naj bo nadaljnji razvoj slovenske Obale. — Obala 1974 št. 26-27 str. 7-9
— Glej še enoto 428
- 396 PIBERNIK France: Ciril Zlobec: Pesmi jeze in ljubezni — 200. knjiga založbe Lipa. — Obala [1969] št. 1 str. 47-48. Podpis: F.P.
- 397 PILON Venio: Spomin na Kogoja in na goriška leta. — Bori 1955 leto I št. 4 str. 235-237
- 398 PIRJEVEC Sergej: Bodoča izobrazbena raven kadrov in struktura delovnih mest. — Obala 1973 št. 22 str. [26]-29
- 399 — Nekateri vidiki zaposlovanja. — Obala [1969] št. 1 str. 15-18
- 400 — Zaposlenost po dejavnostih v letih 1964-1971. — Obala 1972 št. 17 str. 8-11
- 401 PIŠOT Jadran: Organiziranje in usmeritev mladih. — Obala 1972 št. 17 str. 51-52
- 402 PLEIWEISS Mirko: Spoštovani tov. urednik! — Obala 1972 št. 15-16 str. 49
- 403 — Še enkrat o slovenski koncepciji pomorskega vojskovanja v drugi svetovni vojni. — Obala 1971 št. 12 str. 50-53
- 404 POČITNIŠKI intervju s piscem. — GL GSP 1957 leto IV št. 1 str. 3-7
- 405 POGAČNIK Jože: Cankarjeva Lepa Vida : (poskus razlage). — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 58-64
- 406 — Poskus moderne drame o Lepi Vidi (Miloš Mikeln). — Obala 70'[1970] št. 4 str. 42-47
- 407 — Razvojni lok sodobne slovenske poezije : (idejno-tematična podoba). — Obala 1971 št. 10-11 str. 3-10
- 408 POGORELEC Breda: Galeb, list za mladino. — Bori 1955 leto I št. 1 str. 53-54
- 409 — Glose ob novi Magajnovi knjigi. — Bori 1955 leto I št. 4 str. 229-234
- 410 POGOVAR o kulturnih vprašanjih v Tupelčah na Krasu. — Obala 1976 št. 31-32 str. 38-42
- 411 POGOVAR s tovarišem Žižkom [Franom], našim prvim režiserjem — gostom. — GL GSP 1955 leto I št. 4 str. 73-76
- 412 POGOVAR z abonenti. — GL Koper 1954 [leto III] št. 5 str. [39]
- 413 POGOVAR z Lojzetom Spacalom, Prešernovim nagrajencem 1974. — Obala 1974 št. 23 str. 31-34
- 414 POLIČ Svetozar: Samoupravljanje in država. — Obala 70'[1970] št. 3 str. 1-4
— Glej še enoto 559
- POLJANŠEK Miloš: Glej enoto 410

- 415 PONIŽ Denis: Konstrukcije Srečka Kosovela. — Literarni list 2. — Nova Gorica 1976 str. 3-9
- 416 POPIS aktivnih pomorskih oficirjev, ki so bili 1919 iz avstrijske mornarice sprejeti v kraljevo mornarico. — Obala 1972 št. 15-16 str. 55-56. Prevedel: J. H.
- 417 POPOVIČ Anica: Problematika v zvezi s konstituiranjem delovnih organizacij. — Obala 1974 št. 24 str. 12-14
- 418 POPRAVLJALNICA ladij v Izoli?. — Obala 1972 št. 13 str. 3-8 Izvleček [iz pogovora za okroglo mizo] pripravil Jože Hočevnar
- 419 POTOČNIK Franc: [Koršič Mirko]: Knjiga o slovenskem pomorstvu po 1945. — Obala 1976 št. 31-32 str. 37
- 420 — Višja pomorska šola Piran. — SPZ 1962 str. 105-108
- 421 PREGARC Aleksij: Gledališka poštenost. — Obala 1972 št. 13 str. 19-21
- 422 PREMK Tatjana: Repertoarna politika koprskega gledališča. — MOK 1968 št. 3 str. 1-2
- 423 PRETNAR Joža: O ladjah bivše kraljeve vojne mornarice, ki so se v minuli vojni borile na strani partizanov. — Obala 1972 št. 14 str. 39-44. Soavtor: Rafael Perhauč
- 424 — O ladjah bivše kraljeve mornarice, ki so se v minuli vojni borile na strani zaveznikov. — Obala 1972 št. 15-16 str. 23-28. Soavtor: Rafael Perhauč
- 425 — Ob polemiki Mirka Pleiweissa... — Obala 1971 št. 12 str. 50-51
- 426 PUH Dušan: Kakšen obalni svet. — Obala 1971 št. 9 str. 20-23
- 427 RAČKI Tone: Dialog z umetniškim delom : (razmišljanje ob delih akademskega slikarja Dimča Pavlova). — Obala 1976 št. 31-32 str. 31-33
- 428 RAFINERIJA na slovenski Obali? : povzetki pogovora za okroglo mizo o vprašanju rafinerije v Kopru, ki ga je 13.2.1973 organizirala Obalna skupnost za varstvo okolja. — Obala 1873 št. 18 str. 17-[20]
- 429 RAKAR Atilij: Barok v pridigah Janeza Svetokriškega. — Bori 1955 leto I št. 5-6 str. 320-339
- 430 REBEC Ivan: Istria olim Japygia : (Istra nekdanj Japidija). — Obala 1975 št. 28 str. 39-40
- REBULA Alojz: Glej enoto 450
- 431 REČNIK Ferdo: Sistemski prijem pri izobraževanju kadrov v delovni organizaciji. — Obala 1974 št. 25 str. 13-14
- 432 — Sistemski pristop k izobraževanju. — Obala 1975 št. 28 str. 16-18
- 433 REHAR Radivoj: Nastanek in razvoj turizma ob slovenski Obali. — SPZ 1962 str. 171-178
- REISSNER Marta: Glej enoto 353
- 434 REJEC Albert: A.[ndreas] Moritsch o spremembah v obalnem pasu v poldrugem stoletju. — Obala 1971 št. 10-11 str. 48-50
- RENKO Ivan: Glej enoto 559
- RIBIČIČ Mitja: Glej enoto 451
- 435 RIJAVEC Josip: Primorska založba Lipa : (1951-1955) : bibliografski pregled izdaj in člankov. — ZPZL 1956 str. 94-105

- 436 — Primorska založba Lipa v letu 1956 : bibliografski pregled izdaj in člankov. — Bori 1957 str. 65-72
- 437 RIZZI Paolo: Umetnost — ambient v novi družbi. — Obala 70'[1970] št. 4 str. 52-56
- 438 ROTAR Vlado: Učitelj — družba. — Obala 1974 št. 25 str. 24-25
- 439 RUPEL Mirko: Dundo Maroje — Boter Andraž. — GL GSP 1955 leto II št. 2 str. 19-20
- 440 — Naše slovstvo na Primorskem v starejši dobi. — ZPZL 1956 str. 27-34
- 441 SAU Silvano: "Bitka na Neretvi" : topovi v ritmu marša. — Obala 70'[1970] št. 4 str. 59-61
- 442 — Gledališče za koga, čemu in zakaj? — Obala 70'[1970] št. 3 str. 25-29
— Glej še enoto 494
- 443 SAVNIK Roman: Franjo Ravnik 1832-1883. — Bori 1954 : jesen str. 89-101
- 444 — Naše kraške jame kot prirodni muzeji. — Bori 1955 leto I št. 2 str. 99-101. Podpis: R. Savnik
- 445 — Slovensko Primorje v domači in tuji znanosti. — Bori 1954 : pomlad str. 64-66. Podpis: R. Savnik
- 446 — Stiki Simona Rutarja z Ivanom Trinkom. — Bori 1955 leto I št. 5-6 str. 346-351
SCHER Lucia: Glej enoto 353
- 447 SILVESTRI Claudio: Prva fašistična organizacija v Istri. — Obala 1971 št. 10-11 str. 11-17
- 448 SKOK Anton: Čas — skupina — vodenje. — Obala 1973 št. 19 str. 15-17
- 449 — Za vzgojno posvetovalnico dosti dela. — Obala 1971 št. 12 str. 39-43
SLAK Franci: Glej enoto 353
- 450 SLOVENCİ med Sredozemljem in srednjo Evropo. — Obala 1971 št. 12 str. 1-14
- 451 SLOVENSKO učiteljskišče v Kopru : (1875-1909). — Obala 1976 št. 31-32 str. 1-9
SMERDELJ Jure: Glej enoto 72
- 452 SMOLE Emil: Nekaj o domačih slikarjih. — Bori 1954 : jesen str. 140
- 453 SMRDEL Maks: Hace Matevž: Gozdne steze. — Bori 1955 leto I št. 1 str. 52. Podpis: S.M.
SPACAL Lojze: Glej enoto 413
- 454 st: Kam naj pošljem to pismo? — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 79
- 455 STARC Marjan: Nove ekonomske vrednote : ustvarjanje blaginje in človekovo okolje. — Obala 1973 št. 19 str. 11-13
- 456 — Policentrični razvoj Slovenije in trgovina na obalnem območju. — Obala 1972 št. 14 str. 1-[4]
- 457 STELÈ France: Kopske novoletne voščilnice Božidarja Jakca. — Obala 1972 št. 14 str. 51
STEPANOVA Maja: Glej enoto 418
STOKIN Marko: Glej enoto 428
SUNDAČ Ljubomir: Glej enoto 451
- 458 SUŠNIK Slavko: Letno poročilo primorske založbe Lipa. — ZPZL 1956 str. 90-93.
Brez podpisa

- 459 ŠALAMUN Branko: Deset let zdravstvene službe v slovenskem Primorju. — ZPZL 1956 str. 88-89
- 460 — Očiščenje Notranjske Reke, poživitev Vremske doline in Brkinov, ovrednotenje svetovno znanih Škocjanskih jam in naša odgovornost za naš kraški svet. — Obala 1974 št. 25 str. 40-42
— Glej še enote 418, 428, 450
- 461 ŠALAMUN Miša: Članki o knjižnici. — OKSV 1979 str. 86-89
- 462 — Prispevek k istrski periodiki : (dopolnilo k delu "Građa za bibliografiju jugoslavenske periodike"). — Bori 1957 str. 62-64
- 463 — Publicistično delo Srečka Vilharja in članki o njem : (bibliografija). — OKSV 1979 str. 31-49
- 464 ŠAV Vlado [Vladimir]: Igra in resničnost : (razmišljanje o sodobnem gledališču). — Obala 70'[1970] št. 4 str. 47-49
- 465 — Klub Mandala in koprski kulturni trenutek. — Obala 1972 št. 14 str. 56
- 466 — O novi bližini : (zapisane misli). — Obala 1972 št. 14 str. 52-53
- 467 — Premice o obalni kulturi. — Obala 1969 št. 2 str. 68. Podpis: V.Š.
— Glej še enoto 353
- 468 ŠAVLI Jožko: Turistična povezava območja Jadran — Alpe. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 8-15
- 469 ŠAVLJE Vera: Otroško varstvo v obalnih občinah. — Obala 1971 št. 7 str. 15-18
- 470 ŠINKOVEC Črt: Knjiga o revolucionarju iz Kobarida. — Obala 1973 št. 20-21 str. 66-68
- 471 — Iz pogovorov z Bevkom. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 3-5
- 472 ŠIŠKOVIČ Karel: Pet dokumentov za globalno rešitev vprašanj Slovencev v Italiji. — Obala 1972 št. 14 str. 8-15
- 473 — Pet dokumentov za globalno zaščito Slovencev v Italiji. — Obala 1972 št. 15-16 str. 12-18
- ŠKRABAR Stane: Glej enoto 418
- 474 ŠRIBAR Vinko: Arheološka raziskovanja v Istri. — SloJad 1952 str. 17-19. Podpis: Š.V.
- 475 — Arheološko delo na Koprskem. — ZPZL 1956 str. 63-68
- 476 — K boljšemu poznavanju naše preteklosti. — Obala 1972 št. 15-16 str. 29-31. Podpis: V. Šribar
- 477 — O arheološkem simpoziju o karantansko-ketlaškem kulturnem krogu. — Obala 1975 št. 28 str. 28-29
- 478 ŠTANDEKER Lojze: Nekaj o "Hollywoodu". — GL Koper 1953 leto II št. 4 str. [27]-28
- 479 ŠTAUT Mitja: Nastanek slovenskega Jadrana in življenjsko okolje v tem delu morja. — SPZ 1962 str. 19-24
- 480 ŠTEFULA Olga: Socialno-ekonomska vprašanja vaškega prebivalstva v slovenskem obalnem območju. — Obala 1975 št. 29-30 str. 8-10
- 481 ŠTIPENDIRANJE na pol poti. — Obala 1969 št. 2 str. 67
- 482 ŠTIRN Jože: Ekološki pogledi in pripombe ob urbanističnem načrtu za mesto Koper.

- Obala 1974 št. 24 str. 6-8
 — Glej še enoti 418, 428
- 483 ŠTRUKELJ Karel: Pretresljivo pričevanje o taborišču na Rabu. — Obala 1975 št. 29-30 str. 33
- 484 TEDEŠKO Janko: Kakšna družba? — Obala 1972 št. 13 str. 10-11
- 485 — Pajkova strategija. — Obala 1972 št. 15-16 str. 63
- 486 — Slovenec tu in onkraj. — Obala 1972 št. 13 str. 42-43. Podpis: jt
- 487 — Sodelovanje le ob stavki? — Obala 1972 št. 13 str. 42. Podpis: jt
- 488 — Tako je (če se vam zdi). — Obala 1972 št. 13 str. 34-35. Podpis: jt
- 489 TERNOVEC Aleksander: [Ivan Benc]: Istarske studije. — Obala 1976 št. 31-32 str. 36
- 490 TOMŠIČ Janez: Jugoslovanski pomorščaki prekomorci v narodnoosvobodilnem gibanju v Egiptu. — Obala 1972 št. 17 str. 16-21
- 491 — Mornariška grupa in njene enote pri 9. korpusu : iz spominov kontraadmirala J. Tomšiča. — Obala [1969] št. 1 str. 50-51
- 492 — Slovenski pomorščaki v mornarici NOVJ 1943 in 1944 : ob tridesetletnici mornarice NOVJ. — Obala 1972 št. 15-16 str. 19-21
 TOMŠIČ Marjan: Glej enoti 135, 572
- 493 TOŠKAN Zdravko: Obalna avto cesta — bolj resno. — Obala 1971 št. 9 str. 30-34
 Soavtor: Jože Mikolj
 — Glej še enoto 316
- 494 TRATNIK Ivica: Tema za razmišljanje. — Obala 70'[1970] št. 3 str. 63-65. Soavtor: Silvano Sau
- 495 TRI vprašanja Janezu Lenassiju. — Obala 70'[1970] št. 4 str. 50-52
- 496 TRI vprašanja koprskemu Prešernovemu nagrajencu Zvestu Apolloniu, dosedanjemu oblikovalcu naše revije. — Obala 1972 št. 13 str. 14-15 (Iz intervjuja Radia Koper)
 TRŠAR Gregor: Glej enoto 418
- 497 TRUNKL Robert: Razmišljanje o zrelostnem izpitu na gimnaziji. — Obala 1972 št. 14 str. 35-37
- 498 — Taborniški organizaciji pravo mesto. — Obala 1974 št. 26-27 str. 54-55
 TUL Marjan - Čikonja: Glej enoto 225
- 499 UJČIČ Andrej: "Art club" v Ljubljani. — Bori 1954 : jesen str. 147-148
 — Glej še enoto 410
- 500 UKMAR Drago: Piranska ladjedelnica. — SPZ 1962 str. 115-119
- 501 UKMAR Vilko: Giuseppe Tartini. — Obala 70'[1970] št. 4 str. 1-2
- 502 ULČAR Drago: Plovni zakonik — mejnik v pomorskem pravu. — Obala 1974 št. 26-27 str. 16-17
- 503 UVODNE besede. — IZZ 1953 str. [3]. Podpis: Uredniški odbor
 VALENTINČIČ Tine: Glej enoto 418
- 504 VEDRINJAK Mirko: Goethejev Faust — ena velikih evropskih pesnitev : (ob Voduškovem prevodu). — Bori 1955 leto I št. 5-6 str. 304-318
- 505 VELKAVRH Branko: Rast in razvoj Splošne plovbe. — SPZ 1962 str. 131-138

- 506 VENTURINI Oskar: SGP pred gledališkim zakonom. — GL GSP 1957 leto IV št. 1 str. 1-2. Podpis: O.V.
- 507 — Je pa zelo, zelo težko. — GL GSP 1956 leto III št. 1 str. 4-5
- 508 — Kocka je padla. — GL GSP 1957 leto IV št. 2 str. 12-14
- 509 — Nekaj misli, ko stopa SGP v drugo leto svojega kulturnega poslanstva. — GL GSP 1955 leto II št. 1 str. 1-2
- 510 — Ob otvoritvi Slovenskega gledališča v Kopru. — GL GSP 1954 leto I št. 1 str. 6-8
- 511 — Ob zaključku sezone 1953/54. — GL Koper 1954 [leto III] št. 6 str. [45]-[46]. Podpis: V.O.
- 512 — Ob zaključku tretjega leta obstoja GSP v Kopru. — GL GSP 1957 leto III št. 6 str. 49-51. Podpis: O.V.
- 513 — Prvo leto potujočega GSP. — GL GSP 1955 leto I št. 6 str. 125-126
- 514 — V tretjo sezono. — GL GSP 1956 leto III št. 1 str. 1-2
- 515 VERBIČ Andrej: Nekatere dileme in problemi ob integracijskih procesih v podjetju Slavnik Koper. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 16-21
- 516 VEZOVIK Maks: Samoupravne interesne skupnosti. — Obala 1974 št. 26-27 str. 4
- 517 VIATORI Gianfranco: Grafično sporočilo. — Obala 1969 št. 2 str. 55
- 518 VILFAN Joža: Kdo ima prav — Ivan Cankar ali Dušan Kermauner. — Obala 1969 št. 2 str. 1-5
- 519 — Ob sporazumu z Italijo. — Obala 1975 št. 29-30 str. [1]-2
- 520 [VILHAR Lojze]: Melchiorre Corelli: "Il diritto d'Italia sulla Venezia Giulia". — IZZ 1953 str. 168-170
- 521 VILHAR Srečko: Arheološka raziskovanja na Koprskem. — IZZ 1953 str. 299-300
- 522 — Bodimo praktični in skromni. — GL Koper 1954 [leto III] št. 6 str. [47]-[49]. Podpis: S.V.
- 523 — Bogata knjiga o narodnoosvobodilnem boju na Jadranu. — Obala 1974 št. 26-27 str. 47-48
- 524 — IX.[Deveto] zborovanje slovenskih zgodovinarjev. — Bori 1955 leto I št. 5-6 str. 384. Podpis: S.V.
- 525 — Družbene korenine italijanskega iredentizma v Istri. — IZZ 1963 str. 69-100
- 526 — Dva zbornika, posvečena 30. obletnici zmage nad okupatorjem. — Obala 1975 št. 29-30 str. 34-36
- 527 — Italijanski iredentizem v Istri. — SloJad 1952 str. 41-46. Brez podpisa.
- 528 — Iz zgodovine slovenskega šolstva na Primorskem. — Obala 70'[1970] št. 3 str. 33-38
- 529 — Jože Šmit - Rado Bordon - Albert Klun: Peta prekomorska brigada "Ivana Turšiča - Iztoka". — Obala 70'[1970] št. 3 str. 56
- 530 — Kaj si obetamo od številnih dramskih krožkov v našem podeželju. — GL Koper 1954 [leto III] št. 5 str. [34]-[37]. Podpis: S.V.
- 531 — Listina o protifašistični usmerjenosti primorskih Slovencev in istrskih Hrvatov z začetka druge svetovne vojne. — Obala 1974 št. 23 str. 35-39. Soavtor: Albert Klun

- 532 — Marx in Engels o družbenem upravljanju v šolstvu. — Bori 1955 leto I št. 2 str. 92-97
- 533 — Morje v slovenski kulturi. — SPZ 1962 str. 179-186
- 534 — Naloge, ki nas čakajo. — Bori 1954 : pomlad str. 49-53
- 535 — Narodnoosvobodilni boj v slovenski Istri. - SloJad 1952 str. 47-62. Brez podpisa
- 536 — Naš pomorski tisk skozi čas. — Obala [1969] št. 1 str. 55-56
- 537 — Nekatere ugotovitve o Slovencih v koprskih statutih. — IZZ 1953 str. [17]-28.
Podpis: P.V.Vesel
Soavtor: Miroslav Pahor
- 538 — O nekaterih vprašanih naše politične in kulturne zgodovine na Primorskem. — Bori 1954 : jesen str. 49-57
- 539 — O nekaterih vprašanih naših podeželskih odrov. — GL Koper 1953 leto III št. 2 str. 9-10
- 540 — Odgovor na "kritiko". — Bori 1955 leto I št. 1 str. 44-46
- 541 — Pogled na delček prehojene poti : [ob Titovi 80-letnici]. — Obala 1972 št. 14 str. [2] ovojnice. Podpis: S.V.
- 542 — Pomen in razširjenost glagolice. — SloJad 1952 str. 27-29. Brez podpisa
- 543 — Primorski Slovenci in nacionalno vprašanje v obdobju 1918-1945. — Obala 1971 št. 10-11 str. 23-34
- 544 — Prispevki Slovencev k dvigu pomorstva na Jadranu : [odlomki iz naše gospodarske zgodovine]. — SPZ 1962 str. 43-61
- 545 — Razgledi, Trst. — Bori 1955 leto I št. 5-6 str. 380-381. Podpis: S.V.
- 546 — Razrešena in nerazrešena protislovja v tržaškem vprašanju. — Obala 1971 št. 8 str. 3-9
- 547 — Sličice iz dejavnosti nekdanjega dramskega društva Istra. — GL Koper 1953 leto II št. 2 str. 12-14. Podpis: S.V.
- 548 — Slovenska dramska družina v Kopru v letih 1907-1914. — GL Koper 1952 sezona II št. 1 str. 5-7. Podpis: S.V.
- 549 — Slovenski jezik v javnem življenju in slovenska prosveta na Koprskem do leta 1918. — SloJad 1952 str. 30-40. Brez podpisa
- 550 — Še ena knjiga o tržaškem vprašanju. — Obala 1974 št. 24 str. 45-47
— Glej še enoti 368, 451
- 551 VILHAR Stanislav: Quintanar. — Bori 1954 : jesen str. 110-115
- 552 VOGRIČ Marija: Nekončan zapisnik. — Obala 70'[1970] št. 3 str. 67-68. Podpis: mv
- 553 — Pogovor s pisateljico Marijo Vogrič. — Obala 1974 št. 26-27 str. 32-33. Pripravili Jasna Čebtron in Vesna Čebtron
- 554 — Usposabljanje delegatov — trajna družbena naloga. — Obala 1976 št. 31-32 str. 18-22
- 555 VOJVODA Vojko: Perspektive slovenskega pomorskega prometa 1971-1975. — Obala 1972 št. 15-16 str. 5-6
- 556 VPRAŠALI ste. — Obala 1971 št. 7 str. 36-40
- 557 VREMEC Vid: Marežganski upor v spominih starih revolucionarjev. — Obala 1969 št. 2 str. 38-42

- 558 — Osvoboditev političnih zapornikov iz koprskih zaporov. — Obala 1973 št. 20-21 str. 17-19
- 559 ZA okroglo mizo o obalnem sodelovanju. — Obala 1969 št. 2 str. 6-13
- 560 ZABUKOVEC Branislav: Nekateri prostorski problemi v Izoli, vezani na prenavo mesta. — Obala 1974 št. 26-27 str. 13-15
- 561 ZADNIK Maks: Brkinska brigada ali XI. SNOUB. — Obala 1973 št. 18 str. 5-9
- 562 — Nemška ofenziva v Istri in Čičariji od 8. do 11. avgusta 1944. — Obala 1973 št. 22 str. 13-18
ZALOKAR Jurij: Glej enoto 450
- 563 ZDAJ smo tu, v Izoli,... — Obala 1974 št. 24 str. [4] ovojnice
- 564 ZLOBEC Ciril: Francetu Bevku v spomin. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 1-3
Glej še enoto 450
- 565 ŽERJAV Milan: Uničenje slovenskega šolstva pod fašizmom s posebnim ozirom na slovensko Istro. — Obala 1974 št. 24 str. 43-44
- 566 ŽITKO Salvator: Istra ob padcu beneške republike 1797. — Obala 70'[1970] št. 5-6 str. 22-29
- 567 — Kolonat v slovenskem Primorju od antike do II. svetovne vojne. — Obala 70'[1970] št. 4 str. 32-38
- 568 — Ob letošnjem jubileju kmečkih uporov. — Obala 1973 št. 19 str. 1-3
- 569 — Razvoj kolonata v slovenskem Primorju od antike do II. svetovne vojne. — Obala 70'(1970) št. 3 str. 39-45
- 570 ŽITKO Stojan: Slovenski povojni revialni tisk na Tržaškem. — Obala 1972 št. 14 str. 15-[18]
- 571 — Zaprti krog informiranosti. — Obala 1972 št. 15-16 str. 57
- 572 "ŽIVLJENJE je lahko velik čudež — velika dobrota" : [pogovor s pisateljem Danilom Lokarjem]. — Obala 1971 št. 9 str. 42-43. Pogovor je vodil Marjan Tomšič
ŽIŽEK Fran Glej enoto 411
- 573 ŽVAN Davorin: Upravi Gledališča slovenskega Primorja. — GL GSP 1955 leto I št. 4 str. 84-85

PREGLED PRISPEVKOV PO STROKAH

(mednarodna decimalna klasifikacija)

Številke pod pojmom pomenijo bibliografsko enoto.

007 Informatika, kibernetika:
93, 136, 571

008 Kultura, napredek:
36, 67, 92, 99, 134, 263, 293, 313, 353, 380, 410, 450, 454, 465, 467, 518, 534, 540, 542, 559

01 Bibliografija:
1, 86, 87, 88, 435, 436, 461, 462, 463, 536, 570

02 Knjižničarstvo:
157, 179, 370

- 061.4 Razstave:
2, 9, 24, 26, 51, 146, 178, 193, 262, 297, 317, 319, 320, 321, 323, 342, 325, 326, 327,
328, 329, 330, 331
- 069 Muzeji:
69, 325, 318, 322, 377
- 088 Razno:
31, 38, 44, 159, 174, 277, 279, 338, 349, 503
- 1 Filozofija:
188, 202, 214
- 159.9 Psihologija:
355
- 17 Morala, etika:
354, 488
- 32 Politika:
19, 184, 213, 242, 248, 311
- 321.64 Fašizem:
71, 189, 447
- 325 Selitve prebivalstva v mesta:
274, 484
- 327 Mednarodna politika:
28, 170, 171, 182, 185, 246, 249, 250, 391, 472, 473, 519, 543, 546
- 329.14/.15 Delavsko gibanje:
100, 195
- 329.78 Mladinske organizacije:
401, 498
- 33 Gospodarstvo, politična ekonomija:
5, 6, 39, 127, 132, 191, 201, 241, 273, 276, 351, 395, 400, 434, 455, 515
- 331.107,8 Samoupravljanje:
63, 77, 90, 128, 215, 352, 414, 426, 516, 554
- 331.822 Zdravstvo (politična ekonomija):
103, 104, 105, 142, 197, 228
- 331.86 Kadrovska politika:
47, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 314, 394, 398, 399, 431
- 338.48 Turizem — tujski promet:
4, 7, 62, 83, 84, 96, 229, 379, 456, 486
- 341.234 Manjšine, mednarodno pravo:
243, 244, 251, 252, 271, 485, 486, 531, 550
- 342.1 Narod, državno pravo:
253, 254
- 351.77 Stanovanjska politika, javno zdravstvo:
8, 20, 115, 133, 275, 459
- 352/354 Uprava:
46, 116, 117
- 355/359 Vojna veščina, vojne vede:
388, 424, 491

- 361/362 Socialno skrbstvo, socialna blaginja:
35, 66, 135, 480
- 37 Šolstvo:
15, 32, 37, 60, 72, 73, 75, 76, 78, 137, 138, 140, 145, 153, 175, 198, 216, 236, 264, 270,
304, 334, 342, 343, 357, 360, 372, 420, 432, 438, 449, 451, 469, 481, 479, 528, 532, 552,
565,
- 379.8 Rekreacija
218
- 39 Etnografija, družbeno življenje:
74, 82, 183, 290, 494, 556
- 502.7 Varstvo narave in divjadi:
27, 64, 102, 187, 460, 482
- 625.78 Ceste — projektiranje:
316, 393, 493
- 627.2 Pristanišča:
125, 220, 221
- 629.12 Ladjedelstvo:
418, 500, 563
- 63 Kmetijstvo in ribištvo:
3, 126, 168, 180, 190, 226, 567, 569
- 64/644 Gospodinjstvo, gostinstvo:
41
- 655.4/.5 Založništvo, knjigotrštvo:
79, 234, 348, 458
- 656.6 Pomorski promet:
94, 95, 123, 196, 219, 255, 280, 292, 363, 487, 502, 505, 544, 555
- 658 Gospodarstvo obrata, trgovinska tehnika:
345, 417, 448
- 665.6 Nafta, tehnologija nafte:
428
- 711/719 Urbanizem:
217, 272, 306, 392, 560
- 72/76 Upodablajoča umetnost:
10, 11, 12, 13, 22, 23, 25, 141, 261, 296, 298, 299, 301, 305, 427, 437, 452, 457, 495,
496, 499, 517
- 78 Glasba:
130, 186, 268, 269, 501
- 791.43 Filmska umetnost:
164, 441
- 792 Gledališče:
48, 49, 91, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 124, 167, 169, 172, 227, 265, 266,
278, 281, 282, 291, 332, 336, 339, 344, 347, 350, 381, 382, 383, 384, 404, 411, 412, 421,
422, 439, 442, 464, 466, 478, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 522, 530, 539,
547, 548, 573
- 796.5 Turizem
433, 444

- 80 Jezikoslovje:
58, 222
- 82 Književnost:
33, 40, 57, 89, 101, 121, 147, 173, 181, 199, 200, 223, 224, 245, 258, 259, 267, 289, 341,
390, 405, 406, 407, 408, 413, 415, 429, 440, 533, 551, 553, 572
- 82(048.1) Književne recenzije
21, 34, 42, 50, 53, 54, 56, 59, 68, 80, 97, 118, 120, 148, 149, 150, 151, 152, 154, 155,
156, 158, 161, 162, 163, 165, 176, 177, 205, 210, 247, 256, 260, 333, 335, 356, 361, 362,
364, 365, 366, 375, 376, 396, 409, 419, 453, 470, 483, 489, 504, 520, 523, 526, 529, 545
- 902/904 Arheologija:
106, 474, 475, 476, 477, 521
- 908 Domožnanstvo:
119, 295
- 91 Zemljepis:
30, 445, 479
- 929 Biografski članki:
14, 16, 43, 45, 52, 55, 61, 122, 139, 143, 144, 160, 166, 192, 194, 204, 208, 209, 238,
240, 257, 284, 294, 300, 302, 303, 337, 340, 389, 397, 443, 446, 471, 541, 564,
- 930.25 Arhivistika
373, 374
- 94 Zgodovina — tudi NOB:
17, 18, 29, 65, 70, 81, 85, 98, 129, 131, 203, 206, 207, 211, 212, 225, 230, 231, 232,
233, 237, 239, 283, 285, 286, 287, 288, 346, 358, 359, 367, 368, 369, 371, 378, 385,
386, 387, 402, 403, 416, 423, 425, 430, 490, 492, 524, 525, 527, 535, 537, 538, 549, 557,
558, 561, 562, 566, 568,

PREGLED ITALIJANSKIH PERIODIK, TISKANIH V KOPRU V LETIH 1945—1960

Miša Šalamun

Pred dobrimi dvajsetimi leti (1961) je koprška Osrednja knjižnica, takrat še Študijska, izdala bibliografijo slovenskega primorskega časopisja do leta 1960. Ker je upoštevala samo slovensko časopisje, niso bili vključeni koprski italijanski listi.

V prvih povojnih letih, vse do priključitve, predpis za oddajo dolžnostnih tiskanih izvodov knjižnicam, za Koprščino, ni veljal. Tiski iz Kopra niso redno pritekali niti v Narodno in univerzitetno knjižnico v Ljubljani. Zato za ta leta Slovenska bibliografija ni popolna.

Namen sestavka ni v tem, da bi dobili sliko, kakšno časopisje je imela italijanska narodnostna skupnost na Koprskem ali celo v Istri, ker bi v tem slučaju morali navajati tudi liste, ki so izhajali na Reki in v Puli. Zabeležiti smo hoteli samo, kar je izšlo in bilo tiskano v Kopru. Listi, razmnoženi na kak drug način, niso upoštevani (npr. dijaški listi). Pripomniti je še, da so navedeni tisti naslovi, ki jih hrani knjižnica. Kljub poizvedovanju in iskanju ni bilo mogoče odkriti novih naslovov, kar pa ne pomeni, da ne bi bilo mogoče najti še kak nov list iz prvih let po vojni, ko so bile razmere vse prej kot naklonjene sistematičnemu zbiranju. Upoštewane so samostojne italijanske bibliografske enote, čeprav so izhajale včasih z isto vsebino tudi v slovenščini ali celo v srbohrvaščini. Niso pa upoštevani dvojezični listi, ker je to navajala že bibliografija slovenskega primorskega časopisja iz leta 1961.

V bibliografskem popisu, ki sledi, so navedeni: naslov, podnaslov, uredniki, kraj, tiskarna, čas izhajanja, format. V opombah pa: po koliko številke (znanih) je izšlo, spremembe in obseg strani. Bibliografski podatki so popisani po prvi številki (če jo knjižnica ima), izdajatelja kaže podnaslov. Tiskarne pa, če so se spreminjale, so omenjene v opombah ob posameznih letnikih oz. številkah, kjer so tudi navedene spremembe urednikov in podnaslovov.

Vse tiskane liste, ki so izšli v Kopru, in jih našteva naslednji popis, bi mogli razvrstiti v pet skupin:

1. Splošna lokalna glasila, ki so obenem politična (glej podnaslove), in sicer: *Istria nuova*, *Risveglio* in predvsem *La nostra lotta*.
2. Sindikalni listi: *Ricostruzione in la Bandiera dei lavoratori*.
3. Uradni listi (4 enote), ki so izhajali tudi v slovenščini.
4. Kultura premore dva naslova: *Zanimiv gledališki list z naslovom Teatro del popolo* (glej bibliografske opombe ob posameznih številkah) in *Radio Trieste - Zona Jugoslava*.
5. Kmetijstvo se predstavlja s pet let izhajajočim in strokovno bogatim listom *Informatore agricolo*, ki je izhajal vzporedno v slovenščini kot *Kmetijski vestnik*.
6. Edini humoristični list, *Don Chisciotte*, smatramo lahko za koprškega samo zaradi posebnih političnih razmer (glej bibliografsko opombo).

1. **L'ISTRIA nuova.** Organo dell'Unione antifascista Italo-slava. Dir. resp. Mario Abram. Capodistria, Stabilimento tipografico Giuliano 1945 (14.X.) - 1946 (5.I.) 2°.
Letn. 1. 1945. Od št. 1-11
Letn. 2. 1946. Od št. 1-12. Izhajal je tedensko, na štirih straneh, delno samo na dveh. V zadnji 12. številki je objava, da bo list prenehal, ker je s 1. januarjem postal glasilo UAIS "La Voce del popolo" (Reka), ki bo objavljal poročila s Koprškega.
2. **RISVEGLIO.** Organo quindicinale della Gioventù Antifascista italiana. Dir. resp. Pietro Bussani. Redattore Capo Giuseppe Borisi. Capodistria, Stabilimento tipografico Giuliano 1945 (5. VIII. - 15.X.) 4°.

- Letn. 1.1945. Od št. 1-5. Št. 4 je izšla dvakrat, 15. sept. in 30. sept. kot "Edizione speciale". V 5. številki (15.X.) je izjava, da prevzemajo mladi časopis, ki bo s tem, da bodo mladi sami urejali časopis, postal res glasilo mladine. Navedena sta kot dir. resp. Parovel Giovanni, redattore capo Cralli Emilio. Zahvala starim urednikom. Izhajal je na štirih straneh, izjemoma na dveh.*
3. **RICOSTRUZIONE.** Quindicinale dei Sindacati Unici del Distretto di Capodistria. Redattore responsabile: Lori Bruno.
Capodistria, Stabilimento tipografico Giuliano 1946 (15.X.) - 1947 (1.II.) 2°.
Letn. 1.1946. Od št. 2-5. Prva številka je bila v ciklostilu z naslovom: BOLLETTINO sindacale. Quindicinale dei Sindacati Unici per il Distretto di Capodistria. V 2. št. je ta sprememba omenjena.
Letn. 2. 1947. Knjižnica ima samo 1. in 2. št. V 2., zadnji znani (I.II.) ni nobene omembe o prenehanju lista s tem naslovom. Se pa pojavi 21. IV. sindikalno glasilo z naslovom "La Bandiera dei lavoratori". Izdajatelj in urednik sta ista.
4. **La BANDIERA** dei lavoratori. Bissettimanale del Comitato Circondariale dei Sindacati Unici per l'Istria. Red. resp. Lori Bruno.
Capodistria, b.t. 1947 (21. IV.) - ? 2°.
Letn. 1.1947. Od št. 1 - 2(10.V.). Več številki ni znanih.
Izhajal je na štirih straneh in prinašal obvestila tudi iz Buji.
5. **DON CHISCIOTTE.** Settimanale umoristico del T.L.T. Dir. resp. Remigio Favento.
Capodistria, b. t. 1947(6.XII.) - 1948 (3.VII.) 2°.
Letn. 1.1947/48. Skupno 29 številki. Izhajal je kot nadaljevanje reškega lista L'Innocente. Settimanale satirico. Ta je bil prepovedan oktobra 1947.
6. **BOLLETTINO** Ufficiale del Comitato popolare circondariale dell'Istria. Dir. resp. Kolenc Črtomir.
Capodistria, Tipografia consorziale a Trieste 1947 (1.IX.) - 1952 (14.V.) 4°.
Letn. 1. 1947. V 3. št. sprememba podnaslova: B.U. dell'Amministrazione militare dell'Armata Jugoslava e del Comitato popolare circondariale dell'Istria. Skupno 3 številke po 1-16 str.
Letn. 2. 1948. Podnaslov: ...dell'Amministrazione militare dell'A.J., Zona Jugoslava del T.L.T. e del Comitato popolare... Skupno 9 številki, 164 strani. Za 1. in 2. letnik izšel na osmih straneh "Indice analitico". Tiskarna "Jadran" Capodistria. Za posamezne številke pa tiskarne: št. 2-5 Mariborska tiskarna, št. 6 Tip. Pecchiari Capodistria, št. 7-9 Mariborska t.
Letn. 3. 1949. Skupno 7 številki in 81 str. + "Indice analitico 4 str. Tiskarna : št. 1 in 7 "Jadran", 3-6 Tip. cittadina in Pola.
Letn. 4. 1950. Od 11. št. podnasl.: B.U. del Comitato popolare circondariale dell'Istria. Skupno 12 številki in 174 str. + 4 str. kazala. Tiskarne: 1-5 "Jadran", 6-10 Tip. cittadina in Pola, 11-12 T. "Toneta Tomšiča" Ljubljana.
Letn. 5.1951. Skupno 15 številki in 256 str. + 6 str. "Indice analitico". Tiskarne: 1-2 T. "Toneta Tomšiča", 3-6 t. "Jadran", 7 "Pecchiari", 8-15 "Jadran".
Letn. 6. 1952. Skupno 8 številki in 131 str. + 3 str. kazala. Tiskarne: 1,2,4,6,8 "Jadran", 3,5,7 Tip. Umago. Z isto vsebino je izhajal v slovenščini kot Uradni list Istrskega okrožnega ljudskega odbora in v srbohrvaščini kot Službeni list Istrskog okrožnog narodnog odbora.
7. **La NOSTRA** lotta. Organo dell'U.A.I.S. del Circondario istriano — Territorio di Trieste. Dir. resp. Sabatti Clemente.
Capodistria, b.t. 1948 (4. IX.) - 1956 (26.VI.) 2°.
Letn. 1. 1948. 17 št. Izhajal tedensko. Brez navedbe tiskarne.

- Letn. 2. 1949. Od št. 18-101. Od št. 38 izhaja dvakrat tedensko. Od št. 48 navedba tiskarne "Jadran". Št. 52(4. VI.) najavljena kot izredna (ob zamenjavi jugolir). Št. 53 izšla šele 6. VII. Št. 80 (9.X.) izredna (ob 11. kongresu P.C.T.L.T.).
- Letn. 3. 1950. Od št. 102 - 170. Od št. 166 podnasl.: *Organo dell'Unione antifascista Italo-slava per il Circondario dell'Istria*. V drugem polletju izhaja zopet enkrat tedensko.
- Letn. 4. 1951. Od št. 171 - 222. Kot "Edizione speciale" je 16. jan. izšla številka s štetjem: Anno I. n° 1. Kot "Edizione straordinaria pa 16. julija s štetjem Anno IV. n°2. Ostalo štetje teče nemoteno.
- Letn. 5. Od št. 223-274
- Letn. 6. Od št. 275-326. Od št. 292 (30. IV.) podnasl.: *Organo dell'Unione socialista dei lavoratori*. Št. 294 (12. V.) ima prilogo: *Il Congresso dell'Unione socialista dei lavoratori della Slovenia*. Št. 310 (3. IX.) ima namesto običajne glave naslov: *La voce del Bosco. Organo della brigata d'assalto "Garibaldi"*. Trieste. Numero celebrativo del X annata delle brigate partigiane del Litorale. Od št. 314 Direttore Leone Fusilli. Vicedirettore responsabile Mario Barak. Št. 315 je izšla 6. X. in zopet 10. X. kot "numero speciale".
- Letn. 7. 1954. Od št. 327-378.
- Letn. 8. Od št. 379-454 (26.VI.1956). V tej številki je sporočilo čitateljem, da bo prihodnja številka izšla v nedeljo 31.VI. v reškem dnevniku *La Voce del popolo*. Tu so bili nato v nedeljskih številkah pod "Cronache dell'Istria" objavljeni razni prispevki s Koprsega.
8. **RADIO Trieste** — Zona Jugoslava — Radio Jugoslovanske cone Trsta. Responsabili Peter Kolosimo e Dušan Željeznov. Odg. ur. Dušan Željeznov in Peter Kolosimo. Capodistria - Koper, t. "Jadran" 1951. 4°.
Izšli sta dve številki: 15.IX. - 30.IX. Str. 32 + /2/. Ilustr. in 15.X. - 31.X. Str. 16 + /2/. Ilustr. Druga številka je išla samo v italijanščini. Vzporedno s slovensko. Vsaka ima svojo vsebino.
9. **TEATRO del popolo**. Red. resp. Franco de Simone. Capodistria, t. "Jadran" — R. Pecchiari 1951/52-1953/54. 8°.
Sez. 1. 1951/52. Ninno Berrini: *Il Befardo*. Str. /8/. Ilustr. Je brez časovne označbe. Da spada v 1. sezono, je razvidno iz članka "La compagnia di prosa" (med oglasi) in iz pregleda izvedenih predstav v zadnji številki 3. sezone.
Sez. 2. 1952/53. Molière: *Giorgio Dandin* in Ibsen: *Il piccolo Eijolf*. "I. e II. première della stagione 1952/53." Str. 14 + 4 ovitka. Ilustr. Allan Langton Martin: *Catene*. "Stagione 1952/53. III. première." Str. 8. Ilustr.
Sez. 3. 1953/54.
Za prvo predstavo v tej sezoni, ki je bila na seznamu izvedenih del, ni znan gledališki list. (Francesco dell'Ongaro: *Il fornaretto di Venezia*). Nicola Manzari: *I morti non pagano tasse*. "Stagione 1953/54. II. première." Str. 8. Ilustr. Prospero Merimée: *Carmen*. "Stagione 1953/54: Première III." Str. 8. Ilustr. Zadnji znani gledališki list, kjer pa je v razpredelnici "Programmi per la stagione 1953/54" navedenih še 5 naslovov premier, ki naj bi se vrstile v maju in še "na prostem" (all'aperto).
10. **BOLLETTINO ufficiale dell'Amministrazione militare dell'APJ Zona jugoslava del Territorio Libero di Trieste**. Red. resp. Stanko Jug. Capodistria, t. "Jadran" 1952 (15.II.) - 1954 (1.IX.)
Letn. 1. 1952. Skupno 10 števil in 175 strani + 12 str. kazala. Štetje strani: št. 1 1-15, št. 2. 1-15, št. 3. 1-9, št. 4. 17-33 in št. 5. 1-118. Od 5. številke odg. ur. Črt Kolenc.

Letn. 2. 1953. 11 števil. Strani 151 + 8 kazala.

Letn. 3. 1954. 9 števil. Strani 120. Z isto vsebino je izhajal v slovenščini kot Uradni list. Vojaška uprava... in v srbohrvaščini kot Službeni list. Vojna uprava...

11. **INFORMATORE** agricolo. Bollettino dell'Istituto per l'incremento dell'economia e della Federazione delle cooperative agricole di Capodistria. Direttore F/ran/ Jurišević.

Capodistria, t. "Jadran" 1952 - 1954. 80.

Letn. 1. 1952. Izšlo 7 števil, s štetjem od 1-16 oz. 24 strani. Zadnja številka (7.) t. "Tipografia Umago". Podnaslov spremenjen v 2. št.: Bollettino dell'Istituto per l'incremento dell'economia e della Federazione distrettuale di attività cooperative di Capodistria."

Letn. 2. 1953. 12 števil. Št. 1-5 t. "Tip. Umago".

Letn. 3. 1954. 12 števil.

Letn. 4. 1955. 12 števil.

Letn. 5. 1956. 12 števil. Ilustriran. Izhajal mesečno. V slovenščini je izdajal isti založnik (isti urednik) Kmetijski vestnik, ki pa ni bil vedno iste vsebine in istega obsega kot Informatore agricolo.

12. **RASSEGNA** ufficiale del Comitato popolare del distretto di Capodistria. Dir. resp. Božidar Zega.

Capodistria, t. "Jadran" 1952 (10. VII.) - 1954 (25. XI.) 40.

Letn. 1. 1952. 6 števil, 141 strani.

Letn. 2. 1953. 9 števil, 80 strani.

Letn. 3. 1954. 7 števil, 85 strani + 2 strani kazala za leta 1952-1954. V slovenščini je izhajal v teh letih Uradni vestnik Ljudskega odbora okraja Koper.

13. **TRADUZIONI** in lingua italiana delle Prescrizioni vigenti nei comuni di Capodistria, Isola e Pirano. Red. resp. Jože Ropotar, red. dell'edizione italiana Fortunato Mikuletič.

Capodistria, t. "Jadran" 1959 (1. VIII.) - 40.

Letn. 1. 1959. 5 števil, 32 strani.

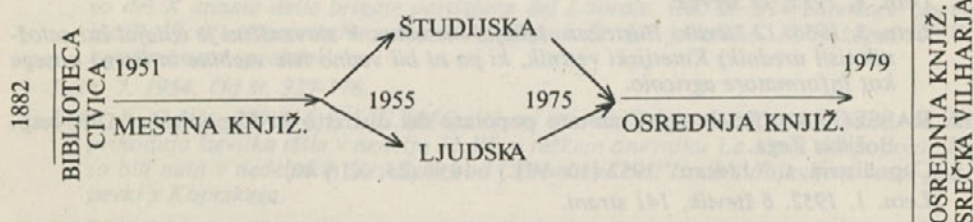

SEZNAM DELAVCEV KOPRSKE KNJIŽNICE

OD LETA 1951 DO 1984

Vilma Krapež

Sledeči seznam zajema delavce, ki so bili vsaj leto dni zaposleni v koprski knjižnici redno, honorarno ali pogodbeno, ter seveda vse tiste, ki delajo v ustanovi še danes. V seznam so vključeni delavci ne glede na to, ali so delali v prvotni Mestni knjižnici, Študijski, Ljudski ali današnji Osrednji knjižnici Srečka Vilharja. Knjižnica je pač v svojem zgodovinskem razvoju doživljala spremembe. Svoje fonde je združevala in razdruževala glede na različne koncepte, ki jih je narekovalo slovensko knjižničarstvo, s čimer pa je povezano tudi spreminjanje njenega imena.

Delo s seznamom je bilo dolgotrajno in zamudno, ker knjižnica ni vodila Matične knjige uslužbencev. Pri zbiranju podatkov sem se posluževala personalnih map, plačilnih seznamov, pogodb o delu in podobnih dokumentov. Pogosto pa sem iskala podatke tudi izven ustanove; osebno pri posameznikih, ki so bili nekoč naši delavci, pri ustanovah, kjer so bili le-ti nazadnje zaposleni, ter pri Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Seznam je sestavljen:

- I. po abecednem redu zaposlenih, ki so označeni s tekočo številko;
- II. kronološko po letih zaposlovanja

Ad I.

Podatki o delavcih so navedeni po naslednjem vrstnem redu:

1. Priimek in ime (pri ženskah tudi dekliški priimek)
2. Kraj in datum rojstva - ev. kraj in datum smrti
3. Šolska izobrazba
4. Datum nastopa delovnega razmerja v knjižnici - datum prekinitve
5. Dela in delovne naloge
6. Priznana kvalifikacija po opravljenem strokovnem izpitu iz bibliotekarstva ter datum izpita
7. Kasneje priznana strokovna kvalifikacija ter datum
8. Bibliotekarska priznanja z navedbo leta

Pri navajanju podatkov sem upoštevala le pismene vire. Kjer podatkov ni, sem rubriko izpustila brez kakršnekoli oznake, kjer pa podatkov nisem našla, sem to označila s črto.

Pri rubriki "šolska izobrazba" sem z izjemo osnovne šole dosledno upoštevala le končano šolo. Pri višjih in visokih šolah sem v oklepaju navajala tudi študijsko skupino, pri šolah izven republike ter izven države pa tudi kraj. Pri rubriki "dela in delovne naloge" sem navedla le dela in naloge, ki jih je delavec opravljal ob nastajanju tega seznama, z izjemo treh delavcev, ki so iz uprave prešli v stroko oziroma obratno.

Ad II.

Drugi del seznama je "Kronološki pregled zaposlovanja v knjižnici" in kaže, kakšna je bila kadrovska politika v posameznih letih. Pove pa nam tudi, v kateri knjižnici je bil delavec zaposlen ob sklenitvi delovnega razmerja (MK-Mestna knjižnica, ŠK-Študijska knjižnica, LK-Ljudska knjižnica, OK-Osrednja knjižnica).

1. **Adamov** Radmila (Vukić)
Niš 5. 3. 1934
Filozofska fakulteta v Beogradu (ruščina, srbohrvaščina)
1. 9. 1963 - 31. 12. 1966
Katalogizatorica-klasifikatorica
2. **ARKO** Borislava
Koper 17. 1. 1949
Gimnazija
1. 10. 1972 — 15. 3. 1975
Katalogizatorica
3. **ANDRIČ** Nives (Žužek)
Postojna 27. 7. 1957
Pedagoška akademija (knjižničarstvo, srbohrvaščina)
1. 3. 1981 -
Izposojevalka-svetovalka
Višja knjižničarka 17. 11. 1981
4. **BABIČ** Štefanija (Katarinčič)
Zrenj (pri Buzetu) 5. 5. 1923
Nedokončana osnovna šola
1. 2. 1952 — 31. 3. 1959
5. **BENČIČ** Marjan
Koper 12. 2. 1960
Tehniška pomorska strojna in elektro šola (lad.strojni odsek)
15. 11. 1982 —
Kurjač-vzdrževalec
6. **BOŽIČ** Gabrijela (Kumar)
Begorad 22. 12. 1952
Gimnazija
1. 8. 1972 —
Izposojevalka-svetovalka
Knjižničarka 14. 6. 1976
7. **BOŽIČ** Nada (Kravos)
Trst 18. 11. 1911
Trgovska šola v Trstu
1. 8. 1963 — 1. 3. 1973
Knjižničarka-izposojevalka v Ljudski knjižnici
8. **BRATINA** Marij
Stomaž 3. 2. 1912 - Koper 13. 3. 1982
Filozofska fakulteta v Padovi (italijanščina, latinščina)
1. 9. 1962 — 31. 8. 1963
Katalogizator-klasifikator

9. **BUČAR** Ana (Pirnat)
Ljubljana 9. 3. 1929
Nedokončana osnovna šola
1. 10. 1978 — 31. 3. 1981
Snažilka
10. **CERGOŠ** Franko
Koper 26. 1. 1956
Šola za voznike
2. 3. 1981 —
Voznik bibliobusa in evidentičar izposoje na Potujoči knjižnici
Knjižničarski manipulant 13. 4. 1982
11. **ČEK** Ondina (Kozlovič)
Koper 30. 12. 1958
Poklicna administrativna šola
15 7. 1974 —
Evidentičarka izposoje
Knjižničarska manipulantka 13. 4. 1982
12. **ČESNIK** Erna
Trst 11. 12. 1908
Višja pedagoška šola v Zagrebu
1. 9. 1955 — 1. 1. 1964
Katalogizatorica
13. **ČOP** Rosana (Kancler)
Koper 15. 1. 1953
Filozofska fakulteta (francoščina, angleščina, italijanščina)
1. 9. 1978 — 31. 10. 1979
Katalogizatorica
14. **DEBERNARDI** Nerina (Auber)
Koper 12. 3. 1924
Nedokončana osnovna šola
1. 2. 1959 — 30. 11. 1960
Snažilka
15. **FAGANELI** Alenka (Tomšič)
Stari trg pri Cerknici 2. 10. 1919
Ekonomski srednja šola
1. 5. 1955 — 1. 5. 1973
Upravnica Ljudske knjižnice
Čopova diploma 1967
16. **FINK** Alojz
Golek pri Dragatušu 1. 6. 1930
Filozofska fakulteta (slovenščina, srbohrvaščina)
1. 9. 1975 —
Vodja oddelka Katalogizacija-klasifikacija
Bibliotekar 18. 11. 1980
17. **FURLAN** Marija (Ovčarič)
Poljane pri Podgradu 19. 1. 1946
Osnovna šola ter enoletni knjižničarski tačaj
2. 12. 1961 — 31. 8. 1971 ter 18. 7. 1975 —
Evidentičarka izposoje
Knjižničarska manipulantka 24. 11. 1964

18. **GABERC** Slavko
Maribor 27. 11. 1953
Filozofska fakulteta v Zagrebu (arheologija, umetnostna zgodovina)
1. 2. 1980 — 11. 7. 1980 ter 1. 12. 1980 — 31. 7. 1982
Katalogizator-klasifikator
Bibliotekar 11. 5. 1982
19. **GODINA** Lidija (Počkaj)
Trst 5. 11. 1932
3 razrede nižje gimnazije (Večerna delavska gimnazija)
1. 5. 1956 — 30. 4. 1984
Vodja Akcesije
Knjižničarska manipulantka 26. 11. 1959
20. **GOJAK - VILHAR** Branka (Vilhar)
Ljubljana 14. 12. 1948
Gimnazija
20. 11. 1967 —
Izposojevalka-svetovalka
Knjižničarka 6. 12. 1972
21. **GREGORIČ - BRATINA** Ljudmila (Gregorič)
Prvačina 21. 1. 1919
Nedokončana osnovna šola
1. 7. 1951 — 15. 12. 1965
Vodja izposoje
22. **GROPAJC** Nevenka (Zerbo)
Koper 29. 1. 1962
Upravno-administrativna šola
1. 9. 1980 —
Tajnica
23. **HOČEVAR** Jože
Štanjel 29. 11. 1934
Filozofska fakulteta (slovenščina, ruščina)
1. 3. 1963 — 31. 8. 1963
Bibliotekar
7. 2. 1977 — 7. 2. 1981
Ravnatelj Osrednje knjižnice Srečka Vilharja
8. 2. 1981 — 31. 8. 1981
Bibliotekar
Čopova diploma 1983
24. **HOMOVEC** Albina (Jezeršek)
Stara Oselica 2. 11. 1930
Nižja gimnazija ter 9-mesečni pedagoški tečaj
15. 11. 1964 —
Računovodkinja
25. **HUDALES** Irena
Ljubljana 22.10.1927
Gimnazija
1. 3. 1954 — 30. 4. 1956
Knjižničarka-izposojevalka
Knjižničarka (naziv priznan s pismenim potrdilom Ljudske prosvete
Slovenije 11. 8. 1954)

26. **HUSELJ** Valerija (Mašič)
 Povir 23. 11. 1928
 Osnovna šola
 1. 6. 1978 — 1. 12. 1980
 Snažilka
27. **IVETAC** Anamarija (Beg)
 Reka 9. 10. 1960
 Pedagoška akademija (slovenščina, knjižničarstvo)
 1. 7. 1983 — 14. 1. 1984
 Tajnica
 16. 4. 1984 —
 Izposojevalka-svetovalka na Potujoči knjižnici
 Višja knjižničarka 7. 11. 1984
28. **JAZBEC** Breda (Žagar)
 Krško 23. 1. 1943
 Upravno-administrativna šola
 16. 10. 1975 — 30. 6. 1979
 Tajnica
 1. 7. 1979 — 21. 8. 1981
 Izposojevalka-svetovalka
29. **JELAČIN** Andrej
 Senožeče 22. 10. 1932
 Akademija za gledališče, radio, film in televizijo
 15. 1. 1974 — 15. 10. 1976
 Ravnatelj Osrednje knjižnice
30. **KLASINC** Milena (Lombar)
 Ljubljana 16. 12. 1924 — Ljubljana 23. 10. 1978
 Nepopolna srednja šola (Krištofov zavod)
 16. 1. 1962 — 31. 12. 1964
 Tajnica
31. **KOCJANČIČ** Lilijana
 Popetre 7. 9. 1949
 Gimnazija
 1. 3. 1970 — 31. 8. 1972
 Knjižničarka-izposojevalka v Ljudski knjižnici
32. **KORENE** Nina
 Ljubljana 12. 10. 1910
 1. 7. 1956 — 31. 12. 1958
 Upravnica Ljudske knjižnice
33. **KOVAČIČ** Vilma (Bočaj)
 Bočaji 2. 11. 1942
 Učiteljšče
 1. 9. 1973 —
 Vodja Akcesije
 Knjižničarka 14. 6. 1976
34. **KRAPEŽ** Vilma (Fabič)
 Kobdilj 23. 3. 1940
 Filozofska fakulteta (francoščina, italijanščina)
 1. 6. 1969 —
 Vodja Domoznanskega oddelka

- Bibliotekarka 1. 12. 1971
Višja bibliotekarka 29. 9. 1982
35. **KRNEL - UMEK** Duška (Krnel)
Pivka 11. 9. 1946
Filozofska fakulteta z doktoratom (etnologija)
1. 8. 1981 —
Ravnateljica Osrednje knjižnice Srečka Vilharja
Bibliotekarka 7. 11. 1984
36. **LIKAR - KENDA** Božena (Likar)
Ajdovščina 7. 7. 1948
I. stopnja Filozofske fakultete (umetnostna zgodovina, zgodovina)
20. 8. 1979 — 16. 6. 1982
Izposojevalka-svetovalka
37. **LOVRIČ** Nevenka (Radulovič)
Cetinje 28. 1. 1943
Gimnazija
1. 5. 1973 —
Izposojevalka-svetovalka
Knjižničarka 7. 6. 1974
38. **MARKELJ** Breda
Kranj 8. 11. 1958
Gimnazija
21. 9. 1979 — 29. 9. 1980
Tajnica
39. **MIHALIČ** Slavica (Meton)
Zgornje Škofije 8. 12. 1946
Učiteljše
1. 11. 1977 — 17. 7. 1979
Izposojevalka-svetovalka
40. **MUZICA** Marina
Koper 2. 6. 1960
Pedagoška akademija (slovenščina, knjižničarstvo)
1. 8. 1982 —
Vodja Pionirskega oddelka
Višja knjižničarka 20. 5. 1983
41. **OMAHEN** Marija (Kerbavčič)
Hliban (pri Vanganelu) 9. 8. 1914
Osnovna šola
1. 1. 1973 — 31. 5. 1978
Snažilka
42. **PAHOR** Miroslav
Novelo (pri Kostanjevici na Krasu) 5. 11. 1922 - Ankaran 25. 4. 1981
Filozofska fakulteta (zgodovina)
1. 7. 1951 — 31. 7. 1954
Upravnik Mestne knjižnice
Bibliotekar 28. 9. 1953
43. **PETRINJA** Vitjan
Petrinje 30. 3. 1952
I. stopnja Filozofske fakultete (filozofija, sociologija)
1. 4. 1980 —

- Vodja Potujoče knjižnice
Višji knjižničar 20. 5. 1983
44. **PIŠLAR** Silvestra (Bonin)
Manžan 1. 1. 1948
Osnovna šola
15. 9. 1963 —
Akcesistka II
Knjižničarska manipulantka 28. 1. 1969
45. **RADOJEVIĆ** Viktorija (Samsa)
Volče pri Košani 19. 2. 1929
Višja pedagoška šola (slovenščina, srbohrvaščina) ter Pedagoška akademija (knjižničarstvo)
18. 8. 1979 — 29. 2. 1984
Vodja Pionirskega oddelka
46. **REGENT** Maruša
Ljubljana 12. 5. 1946
I. stopnja Filozofske fakultete (angleščina, ruščina)
15. 11. 1975 —
Katalogizatorka-klasifikatorka
Višja knjižničarka 1. 7. 1978
47. **RETAR** Ana (Gorša)
Vukojevci (pri Našicah) 27. 4. 1928
-----
1. 12. 1966 — 14. 1. 1971
Vodja izposoje
Knjižničarska manipulantka 16. 6. 1964
48. **RIBARIČ** Ika (Begović)
Raštevci (pri Benkovcu) 12. 9. 1949
Nedokončana osnovna šola
2. 12. 1980 —
Snažilka
49. **RICCOBON** Jordana (Tedeško)
Pobegi 17. 6. 1936
Nedokončana osnovna šola
5. 12. 1960 — 30. 6. 1967
Snažilka
50. **SAMSA** Darko
Koper 18. 8. 1955
Poklicna grafična šola
1. 11. 1977 —
Knjigovez
51. **SAMSA** Ivan
Šembije 20. 12. 1922
Osnovna šola
1. 1. 1972 — 31. 7. 1978
Knjižničarski manipulant
52. **SELJAK** Lidija (Juha)
Koper 23. 7. 1955
Fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo
1. 9. 1982 — 15. 11. 1984

- Akcesistka
Bibliotekarka 7. 11. 1984
53. **SKRT** Kira (Štrancar)
Postojna 23. 8. 1947
Učiteljišče
1. 1. 1975 — 31. 3. 1979
Vodja oddelka v Semedeli
54. **SORTA** Manlio
Trst 9. 3. 1943
Gimnazija
23. 4. 1972 —
Vodja oddelka za delo z odraslimi bralci
knjižničar 6. 12. 1972
55. **STEFFE** Mariella

-----
10. 11. 1951 —
Tajnica
56. **ŠALAMUN** Dagmar (Gulič)
Trst 2. 12. 1913
Filozofska fakulteta v Zagrebu (umetnostna zgodovina, zgodovina)
15. 3. 1955 — 15. 4. 1959 ter 1. 8. 1960 — 15. 8. 1978
Vodja Domoznanskega oddelka
Bibliotekarka 10. 12. 1962
Višja bibliotekarka 26. 11. 1973
Čopova diploma 1973
57. **ŠAVLE** Cvetka (Šavron)
Gradin 14. 5. 1938
Nedokončana osnovna šola
1. 7. 1967 —
Snažilka
58. **ŠUKUNDA** Vesna (Grunčič)
Zagreb 14. 8. 1950
Filozofska fakulteta v Zagrebu (jugoslovanski jeziki s književnostjo)
1. 8. 1983 —
Vodja oddelka v Semedeli
59. **VILHAR** Srečko
Kromberk 7. 4. 1907 — Ljubljana 1. 10. 1976
Učiteljišče ter "Revolucionarna univerza KPJ v jetnišnici Sremske Mitrovice"
1. 11. 1958 — 14. 1. 1974
Ravnatelj Študijske knjižnice
Čopova diploma 1967
60. **VODE** Marjan
Ljubljana 12. 3. 1920
Gimnazija
1. 12. 1954 — 31. 7. 1958
Upravnik Študijske knjižnice
Knjižničar 27. 1. 1952
61. **VRABEC** Ljuba
Postojna 4. 3. 1953

Filozofska fakulteta (angleščina, italijanščina)

1. 9. 1980 —

Dokumentalistka

Bibliotekarka 11. 5. 1982

62. **VREMEC** Mirjam (Furlan)

Koper 23. 4. 1953

Višja šola za socialne delavce

1. 9. 1976 — 10. 8. 1980

Vodja Potujoče knjižnice

Višja knjižničarka 6. 12. 1977

63. **ŽAGAR** Marija

Klanec pri Kozini 20. 6. 1898 — Brežice 1. 6. 1978

Učiteljische

1. 10. 1955 — 15. 6. 1965

Tajnica in knjižničarka-izposojevalka

KRONOLOŠKI PREGLED ZAPOSLOVANJA V KNJIŽNICI

1951

Gregorič-Bratina Ljudmila (Gregorič) MK

Pahor Miroslav MK

Steffe Mariella MK

1952

Babič Štefanija (Katarinčič) MK

1954

Hudales Irena MK

Vode Marjan MK

1955

Česnik Erna ŠK

Faganeli Alenka (Tomšič) LK

Šalamun Dagmar (Gulič) ŠK

Žagar Marija ŠK

1956

Godina Lidija (Počkaj) ŠK

Korene Nina LK

1958

Vilhar Srečko ŠK

1959

Debernardi Nerina (Auber) ŠK

1960

Riccobon Jordana (Tedeško) ŠK

Šalamun Dagmar (Gulič) ŠK

1961

Furlan Marija (Ovčarič) LK

1962

Bratina Marij ŠK

Klasinc Milena (Lombar) ŠK

1963

Adamov Radmila (Vukić) ŠK

Božič Nada (Kravos) LK

Hočevar Jože ŠK

Pišlar Silvestra (Bonin) ŠK

1964

Homovec Albina (Jezeršek) ŠK

1966

Retar Ana (Gorša) ŠK

1967

Gojak-Vilhar Branka (Vilhar) ŠK

Šavle Cvetka (Šavron) ŠK

1969

Krapež Vilma (Fabič) ŠK

1970

Kocjančič Lilijana LK

1972

Arko Borislava ŠK

Božič Gabrijela (Kumar) LK

Samsa Ivan ŠK

Sorta Manlio ŠK

1973

Kovačič Vilma (Bočaj) LK

Lovrič Nevenka (Radulović) ŠK

Omahen Marija (Kerbavčič) LK

1974

Ček Ondina (Kozlovič) LK

Jelačin Andrej ŠK

1975

Fink Alojz OK

Furlan Marija (Ovčarič) OK

Jazbec Breda (Žagar) OK

Regent Maruša OK

Skrt Kira (Štrancar) OK

1976

Vremec Mirjam (Furlan) OK

1977

Hočevar Jože OK

Mihalič Slavica (Meton) OK

Samsa Darko OK

1978

Bučar Ana (Pirnat) OK

Čop Rosana (Kancler) OK

Huselj Valerija (Mašič) OK

1979
 Likar-Kenda Božena (Likar) OK
 Markelj Breda OK
 Radojević Viktorija (Samsa) OK

1980
 Gaberc Slavko OK
 Gropajc Nevenka (Zerbo) OK
 Petrinja Vitjan OK
 Ribarić Ika (Begović) OK
 Vrabec Ljuba OK

1981
 Andrić Nives (Žužek) OK
 Cergol Franko OK
 Krnel-Umek Duška (Krnel) OK

1982
 Benčić Marjan OK
 Muzica Marina OK
 Seljak Lidija (Juha) OK

1983
 Svetac Anamarija (Beg) OK
 Šukunda Vesna (Grunčić) OK

1979

Ljilja Kenda Božena (Ljilja) OK

Markelj Brada OK

Radojevič Viktorija (Samsa) OK

1980

Galaty Slavica OK

Črncelj Nevenka (Zerba) OK

Perčič Vajta OK

Rihovec Iva (Berovic) OK

Vilhar Lidia OK

1981

Andrič Nina (Zulica) OK

Črncelj Franko OK

Krnjel-Umek Duša (Krnjel) OK

1982

Benič Marjan OK

Murina Marija OK

Spjak Lidija (Jaha) OK

1983

Šteta Anamarija (Šlag) OK

Šukunda Vesna (Gradič) OK

Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper ; 7

Glavna in odgovorna urednica: Duša Krnel-Umek

Uredil uredniški odbor

Alojz Fink, Vilma Krapež, Duša Krnel-Umek,
Zdenka Lovec, Maruša Regent, Miša Šalamun

Lektor, korektor in tehnični urednik: Alojz Fink

Fotografije: Dušan Podgornik

Izdala in založila Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper
zanjo Duša Krnel-Umek

Financirala Kulturna skupnost Koper

Tisk: Tiskarna "VEK", Koper
Naklada 500 izvodov

Koper 1985

Po mnenju Republiškega komiteja za kulturo je ta publikacija oproščena temeljnega davka
na promet proizvodov.

08

ZBORNIK

Osrednja knjižnica
Srednje Vilhovijske Koper
Biblioteka centrale
Srednje Vilhovijske Capodistria

D

19974 /7/a
Zbornik Osrednje

298506666

COBISS

SIK KOPER - BIB. CAPODISTRIA